

Naci ALKAN
ASMMMO Sekreteri

Değerli meslektaşlarım,

Değerli meslektaş adaylarım,

Yaza adım attığımız, tatil planları yaptığımız bu günlerde, işlerimizi planlamaya çalışırken yeni bir yapılandırmanın içinde bulduk kendimizi. Seçim süreci ve yapılandırma ile birlikte bu yazın çok sıcak geçeceğe benziyor. 24 Haziran seçimleri, siyasilerin kendilerinin de ifade ettiği gibi, bir devir ile başka bir devrin, bir sistem ile başka bir sistemin oylanacağı bir seçim olacak. Başkanlık sisteminin ne olduğu, ülkemize, halkımıza ne getirip neler götüreceğinin toplum tarafından tartışılması, çok iyi özümsemesi ve sonrasında seçime gidilmesi gerekirdi. 95 yıllık Cumhuriyetimizin çoğulcu parlamenter sistemi ile başkanlık sisteminin oylanacağı böylesi önemli bir seçimde, tüm halkımızın en geniş katılımıyla, çok iyi düşünüp doğru karar verip iradesini sandığa yansıtması gerekir. Seçim sonucunun ülkemizi ve milletimizi aydınlık yarınlara taşımasını diliyorum.

Değerli meslektaşlarım, değerli meslektaş adaylarım, Son üç yılda üç af kanunu, 6736, 7020 ve 7143 sayılı kanunlar ardı ardına düzenlendi. Siz adına ne dersiniz deyin, toplumda bunun karşılığı af kanunudur. Cumhuriyet tarihinde ortalama üç yılda bir çıkarılan af kanunu geleneği bozularak, son yıllarda her yıl bir af kanunu çıkarılır hale gelmiştir. Bu durum, daralan ekonomide çarkları çevirmek, reel sektörde üretimin devamlılığını sağlamak ve dolaylı olarak şirketlere finans desteğinde bulunmak ile açıklanabilirlikten çıkmıştır.

Vergide adaletin bozulduğu, vergisini zamanında ödeyen mükellefinde artık ödeyeceği vergisini bir sonraki af kanununa kadar finans kaynağı olarak kullanmayı tercih ettiği ve dolayısı ile kamunun yapılandırma dışında vergi tahsil etmekte çok zorlandığı bir konuma gelmiş bulunuyoruz. Diğer taraftan biz Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin oluşturduğu finansal tabloların güvenilirliği, inandırıcılığı ve değeri müşterilerimiz gözünde düşmektedir.

Kamu gözetim kurumu, 04.11.2017 tarihinde, bağımsız denetçiler için sürekli eğitim tebliği yayımladı. KGK denetçiler kütüğüne kayıtlı olup fiilen denetim yapacak meslektaşlarımıza üç yıl içinde altmış kredi temel mesleki konularda, altmış kredi de destekleyici konular olmak üzere yüzüymü kredi karşılığı eğitim almak zorunluluğu getirildi. Oda olarak zaten vermekte olduğumuz uzmanlaşma eğitimlerimiz, tebliğ kapsamında temel mesleki konuların içinde yer almasından dolayı, yetki için ilk başvuran ve yine yetkiyi ilk alan oda veya kurumlardan olduk. Yine ilk grup meslektaşlarımızın eğitimlerini tamamladık. Tebliğ kapsamında eğitimlerimiz, temmuz ve ağustos ayları dahil olmak üzere her ay siz meslektaşlarımızın başvuru ve kayıt sırasına göre devam edecektir.

Değerli meslektaşlarım, ekonomimizde 2018 ilk çeyrek büyümesi 7,4 olarak açıklandı. Son sekiz yılda %69 büyüyen ekonomimizde, kişi başı milli gelir 2010 yılı 10.560 \$ iken 2017 de 10.597 \$ oldu. %69 luk büyümenin kişi başına düşen milli gelire yansımaması, açıklanması gereken çok önemli bir çelişki olarak durmaktadır. Büyümenin ilk çeyrek işsizlik rakamları ile paralel olmadığını belirtmek gerekir. 2018 mart sonu işsizlik oranı %10,1 olarak açıklandı. Nisan sonu itibarı ile yıllık cari açık 57 milyar dolar, yine bir yıllık GSMH'nin %53 üne çıkan toplam dış borç 453 milyar dolara ulaşmış durumda. Dış borçta geline nokta son 15 yılın en yüksek konumudur. Yüksek enflasyon, yüksek kur ve yüksek faiz sarmalından kısa sürede çıkabilecek durumumuzun olmadığı ne yazık ki bir gerçektir.

Yeni bir sayıda yeniden buluşmak dileği ile saygılar sunuyorum.

Naci ALKAN
Oda Sekreteri

» İÇİNDEKİLER

BÜLTEN

Ankara SMMM Odası'nın yerel süreli iki aylık ücretsiz yayın organıdır.

ISSN: 1307-7554

Sahibi

Ankara Serbest Muhasebeci Mali
Müşavirler Odası Adına
Ali ŞAHİN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Naci ALKAN

Yayın Kurulu

Ali ŞAHİN
Hayrettin ÇELİK
Nurali KELEŞ
Naci ALKAN
Turgut BAHADIR
Mehmet OKKALI
Mustafa ÖNDER
Oğuz Nihat ALKAN
Ahmet BABUŞCU

Yayın Danışmanları

Prof.Dr. Nalan AKDOĞAN
Prof.Dr. Kadir GÜRDAL
Prof.Dr. Orhan ÇELİK
Öğr.Gör.Dr. Emrah ERTUGAY
Sakıp ŞEKER (YMM)
Mustafa DÜNDAR (YMM)
Sabri ARPAÇ (YMM)
Akın AKBULUT (YMM)
Birgül EDE (YMM)
Emine USTA (SMMM)
Melih ŞENGÜL (SMMM)
Tamer DAĞKIRAN (SMMM)
Nusret KURTOĞLU (SMMM)
Salim AYDOĞAN (SMMM)
Ufuk DOĞRUER (SMMM)
Ercüment ÇİFTÇİ (SMMM)

Görsel Yönetmen:
Uğur MERMER

Yönetim Yeri:

Kumrular Caddesi No: 26
06440 Kızılay / Ankara
Tel: (0312) 232 33 77
Fax: (0312) 231 71 17

Web Adresi:

www.asmmmo.org.tr

E-posta: asmmmo@asmmmo.org.tr

Baskı:

Başak Matbaacılık Ltd.Şti.
(312) 397 16 17
Anadolu Bulvarı Meka Plaka No: 5/15
Gimat / ANKARA

Baskı Tarihi:

Temmuz 2018

(Bültenimize gönderilen yazılar yayınlansın, yayınlanmasın geri verilmez, yazılardaki düşün ve görüşler yazarlarına aittir. Yazılar kaynak gösterilerek aktarılabilir.)

6

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası 28. Kuruluş yıldönümünü coşkuyla kutladı. Nazım

Hikmet Kültür Kongre Merkezi'nde gerçekleşen Kardeş Türküler Solistlerinden Sanatçı Feryal Öney Konseriyle bir araya gelen Mali Müşavirler ve Muhasebeciler unutulmaz bir gece yaşadılar.

8

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası tarafından DSİ Konferans Salonunda gerçekleştirilen "Dönem Sonu İşlemleri Semineri" yoğun bir katılım ile gerçekleşti

9

1-7 Mart Muhasebe Haftası ülke genelinde düzenlenen etkinliklerle kutlandı. Kutlamalar çerçevesinde TÜRMOB Genel Başkanı Masis Yontan Başkanlığında TÜRMOB Kurul Üyeleri, Oda Başkanları Anıtkabir'i ziyaret ederek Ata'nın mozolesine çelenk bıraktılar.

10

Mesleğe yeni katılan meslektaşlarımız ruhsatlarını aldı.

13

3 Mart 2018 tarihinde "Gelir Vergisinde Özellikli Konular ve Beyan" konulu seminer gerçekleştirildi.

14

03.02.2018 tarihinde, Odamız konferans salonunda Prof. Dr. Yıldız ÖZERHAN ve Doç.Dr. Ümmühan ASLAN tarafından verilen "BIG DATA (büyük veri), Muhasebe ve Muhasebe Mesleği" konulu seminer meslek mensuplarının ve Oda yöneticilerinin katılımı ile yapıldı.

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) ileri düzey fotoğraf topluluğu tarafından gerçekleştirilen "Ankara'nın Bin Yılı" fotoğraf projesi Ankaralılarla buluştu.

15

Beypazarı - Nallıhan

16

ASMMMO tarafından merkez dahil 16 ayrı bölge temsilciliğimizde gerçekleştirilen

"E-Beyan Sistemi, E-Defter, E-Fatura, E-Arsiv Fatura Ve Muhtasar Prim Hizmet Beyannamesi Birleştirilmesi" konulu seminer Meslektaşlarımızın yoğun katılımına sahne oldu.

18

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) Türk Sanat Müziği Korusu konseri Şef Dr. Cumhur Koca yönetiminde Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Farabi Salonu'nda gerçekleşti.

- 19 ATATÜRK KUPASI FUTBOL TURNUVASI
- 20 HFF 1. KAMU HALI SAHA FUTBOL TURNUVASI
- 21 ANKARALI MALİ MÜŞAVİRLER SAHNEDEYDİ
- 21 UZLAŞTIRMACILIK EĞİTİMLERİ YAPILDI
- 22 KURUMLAR VERGİSİNDE ÖZELLİKLİ KONULAR VE BEYAN KONULU SEMİNERİMİZ YAPILDI
- 23 TURAN VELDET VELİDEDEOĞLU MAKALE YARIŞMASI SONUÇLANDI
- 24 RAMAZANDA YAŞLILAR UNUTULMADI
- 26 KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ KONULU SÖYLEŞİ YAPILDI
- 26 BASIN MENSUPLARI İLE KAHVALTI
- 27 ZİYARETLER
- 28 EKONOMİ
- 32 RÖPÖRTAJLAR
- 38 KÜLTÜR-SANAT
- 40 BASINDA ODAMIZ
- 44 VEFATLAR
- 45 MESLEK MENSUPLARININ KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ
KADİR GÜLÇİN
ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR ILKESİ VE VERGİ SUÇLARINDA UYGULAMASI
VOLKAN ALTUN
- 49 7143 SAYILI KANUN KAPSAMINDA KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI VE ÖRNEK UYGULAMA
MUSTAFA KALAFAT
- 52 LİMİTED ŞİRKET MÜDÜRLERİNİN YETKİLERİNİ KÖTÜYE KULLANMASI, CEZAI YAPTIRIMLAR VE AZİL EDİLMESİ
MEMDUH ÖZCAN
- 56 YILLIK BEYANNAMEDE MAHSUP EDİLEMİYEN TEVKİFATIN MAHSUBEN/NAKDEN İADESİ
İMDAT TÜRKAY
- 62 YURT DIŞINDAN SAĞLANAN VE YURT DIŞINA SAĞLANAN AVUKATLIK HİZMETLERİ VE BU HİZMETLERE İLİŞKİN VERGİ SORUMLULUĞU
EROL SÖNMEZOCAK
- 66 GENÇ İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞVERENLERE 18 AY SÜREYLE PRİM ÖDEMELERİ VE DİĞER TEŞVİKLERDEN GERİYE DOĞRU YARARLANMA İMKANI GETİRİLDİ
AHMET AĞAR
- 70 VERGİ KAÇAKÇILIĞI SUÇLARINDA MUHASEBE MESLEK MENSUBUNUN SORUMLULUĞU
DOÇ.DR. FARUK GÜÇLÜ
- 74 YARGI KARARLARI
- 81 ÖZELGELER
- 92 PRATİK BİLGİLER

Ali ŞAHİN
ASMMMO Başkanı

Sevgili Meslektaşlar,

Yine bir vergi affıyla karşı karşıyayız. Vergi affı; devletin çıkardığı kanunla alacak hakkından vazgeçmesi şeklinde tanımlanabilir. Vergi aflarının özelliklerini şöyle sıralayabiliriz.

- Vergi affı yasayla çıkarılır.
- Vergi affı sonunda devlet alacağından vazgeçmektedir.
- Vergi affı geçmişe yürür ve etkilerini geçmiş olaylar üzerinde meydana getirir.
- Devlet, vergi affıyla cezalandırma yetkisinden vazgeçmektedir.

Ülkemizde, dünyanın hiçbir ülkesinde bizdeki kadar vergi affının olduğunu sanmıyorum. Cumhuriyetin kuruluşundan beri 34 defa vergi affı çıkarılmış. Ortalama 3 yılda bir vergi affının çıktığı ülkemizde, son üç yılda her yıl vergi affı uygulamasıyla karşı karşıya kaldık. Neredeyse ticari hayatımız vergi aflarıyla düzenleniyor. Bunlardan 12 tanesi meslek yasamızdan sonra çıkmıştır, af kanunu çıkarmada yoğunluk, mesleğimizin faaliyet döneminde olduğu görülüyor. Her yeni

af kanununu mükellefe bir rahatlama getirirken, kayıtları yeniden elden geçirmek durumunda olduğumuz için tabi ki bizlere de yeni külfetler getirmektedir. Ard arda gelen aflar, vergi tahsilatını zorlaştırıyor. Maliye teşkilatına olan güveni sarsıyor.

Vergi affı, vergi adaletini ortadan kaldırmaktadır!

Vergide esas olan çok kazananın çok az kazananın az vergi almaktır. Ülkemizde dolaylı vergilerin vergi gelirlerindeki payının yüksek oluşu, yani aynı malı tüketen yükümlülerden gelir seviyesi ne olursa olsun aynı vergiyi alma yöntemi olan dolaylı vergilerin oranının yüksekliği nedeniyle vergide adalet prensibi zaten işlemektedir. Vergi affı genellikle dolaysız vergileri muhatap aldığından, bu af varlıklılara yönelik olarak çıkarılmaktadır.

Vergi affı yaptığımız işi önemsiz kılmaktadır!

Vergi aflarının mesleğimiz açısından da çok sıkıntılı sonuçları olmaktadır. Yaptığımız işi önemsiz kılmakta, mükellef nezdinde mesleğimizi itibarsızlaştırmaktadır. Kılı kırk yarararak yaptığımız hesaplar, kayıtlarımız bir çırpıda önemini yitirmekte, değersizleşmektedir.

Tabi bu kanunların adlarını okurken, çok büyük bölümünün adında barış da geçiyor. Yani kaynağı belli olmayan, kayıt dışı, meşru olmayan yollarla elde edilmiş gelirlerin sorgudan muaf tutulması vergi barışı diye adlandırılıyor. Sık sık bu adla kanunlar çıkardığımızı göre, istenen başarıyı elde edemiyor, kalıcı bir barış sağlayamıyoruz. Kanunlarla vergi alanında sık sık getirdiğimiz barışı, bir gün ülkemiz insanlarına da getirebilmeyi temenni ediyorum.

Ne yazık ki vergi aflarıyla, kayıt dışı ekonominin bilemediğimiz yüksek oranını düşürmek bir yana adeta teşvik edilmektedir.

Dünya ekonomisindeki dalgalanmalar, her ülkeyi olduğu gibi, Türkiye'yi ve Türk şirketlerini de çok etkiliyor. Dalgalanmaların sayısı ve zaman aralığı da sürekli kısalıyor. Ülkemizdeki 500 sanayi kuruluşunun üretimden satışları 653 milyar liraya çıkarken, mali borçları 17,1 artışla 243

milyar liraya ulaştı. Kısa vadeli borç oranı %41'i aştı.

Hazine Müsteşarlığı verilerine göre, dış borçlanma milli gelirimizin yarısını geçmiş durumda. 453 Milyar dolar civarında dış borcumuz var. Bunun bir yıla isabet eden kısmı kamu için 20-25 milyar dolar, özel sektör için 130-140 milyar dolardır, cari işlem açığı için de 50-55 milyar dolardır. Bu vahim tablonun asıl korkutucu olan kısmı borcun ana parası değil sadece faizi bile orta ölçekli bir ülkenin milli gelirine denk büyüklükte. Hazine Müsteşarlığı'nın verilerine göre, Türkiye, milli gelirinin yarısını aşan dış borçları için toplam 84.59 milyar dolar faiz ödeyecek. 2002 de kişisel borçlarımız TL cinsinden 6,5 milyar TL idi şimdi ise 510 milyar TL. Yani hane halkının bizlerin borcu gerçek değeriyle 30 kat artmış durumda. Hem içeride hem de dışarıda büyük bir güven kaybı var. Tuik verilerine göre mayıs ayında ekonomiye duyulan güven %5 azaldı. Hizmet, perakende ve inşaatla sert gerileme sürdü.

Bundan dolayıdır ki son 15 yılda sayıları bir hayli artan dolar milyonerlerinin % 12 si 2017 yılında dışarıya göç etti. Türkiye'de yaşanan %12'lik milyoner nüfus azalması büyük ekonomiler arasında açık ara birinci sırada.

Çılgın proje olarak lanse edilen "Hazine garantileri ile yapılan havalimanları, köprüler ve şehir hastaneleri, 100 milyar dolar kara deliğe yol açtı. Devlet, 130 milyar dolarlık bu projeleri 30-35 milyar dolara mal edebilirdi. O zaman da böyle büyük bir yükün altına girilmezdi". 61 milyar dolara mal olan kamu özel işbirliği projeleri devlet tarafından üçte bir fiyata yapılabildi.

Ama yolcu, araç ve hasta garantisi verilen projeler, devletin 100 milyar dolar zarara uğramasına yol açtı. Bu şirketlerin 61 milyar dolarlık yatırımları kabul edildi. İşletme dönemi içinde 70 milyar dolar taahhüt edildi. Toplamda 130 milyar dolarlık bir taahhüt. Bu parayı devlet bütçesinden ödeyeceğiz. Bütçenin geliri vatandaşın ödediği dolaylı vergiler ile şirketlerin kurumlar ve gelir vergisinden karşılanıyor."

Hazine garantili bu projeler devlete büyük yük oluşturdu, halkın gelirinin birkaç firmaya aktarılması sağlandı. "Sonuç olarak bunlar fabrika değil. 20-25 yılda toplanacak gelirlerimiz ile doğan her çocuk bu projeler için para ödemek durumunda kalacak. İsveç 2008'den itibaren altyapı yatırımlarında kamu özel sektör işbirliği yöntemine son verdi. Çünkü geleceğin gelirleri ipotek altına alınıyor diye.

Devlet, Hazine, KOBİ'ler, halk, özel sektör borçlu, borçlu olmayan yok. Borca batık durumdayız. Cumhuriyet tarihinde hazine hiç böyle bir yükün altında kalmamıştı. Kamu özel işbirliği projeleri ve kötü ekonomi yönetimi bütçeyi bütçe olmaktan çıkardı. Ekonomide yapısal reformların, en kısa sürede yapılması umuduyla bir sonraki sayıda buluşma dileğiyle...

Ali Şahin
Başkan

ASMMMO'nun 28. Kuruluş Yıldönümünü Kutlandı

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası 28. Kuruluş yıldönümünü coşkuyla kutladı. Nazım Hikmet Kültür Kongre Merkezi'nde gerçekleşen Kardeş Türküler Solistlerinden Sanatçı Feryal Öney Konseriyle bir araya gelen Mali Müşavirler ve Muhasebeciler unutulmaz bir gece yaşadılar.

OLUMSUZ ŞEYLERİ KONUŞMAYACAĞIZ

ASMMMO Başkanı Ali Şahin meslekteki heyecanlarını ve birikimlerini 28 yıldır örgütlü tuttuklarını ifade ederek şunları söyledi: Odamızın kuruluş yıldönümü vesilesiyle, odamızın kuruluşundan bugüne kadar emeği geçen herkese, Kurucu üyeler, başkanlar ve siz üyelere teşekkür ediyoruz. Bugün kötü olumsuz sevimsiz şeylerden bahsetmeyeceğiz. M.T.V'leri önce %50 deyip daha sonra %20-25 aralığına çekilmesinden iyi polis, kötü polisten bahsetmeyeceğiz. M.T.V'lere olağanüstü artış yaparken Telekomünikasyon şirketlerinin devlet katkı payı borçlarının silinmesine değinmeyeceğiz. Vergi cenneti ülkelere para gönderildiğinde 2006 yılında K.V 30/7 maddesinde önce %30 vergi koyup, Bakanlar kurulunca vergi cenneti ülkelerin listesi 12 yıldır yayınlanmayınca vergi kaybına ve kayıt dışılığa yol açmasına moralimizi bozmayacağız. İşsizliğin Cumhuriyet tarihinin en yüksek oranına ulaşmasına girmeyeceğiz. Hayat pahalılığına enflasyonun çift haneli rakamlara yükselmekte olmasına bakmayacağız. Mega projelere hazine garantili kredi kullanılarak, geçiş garantisi verilerek devletin milyonlarca lira zarara uğratılmasına değirmeyeceğiz. Eğitim sisteminin yapboz tahtasına çevrilerek çocuklarımızın geleceklerinin karartılmasına, bilimsel laik eğitimden uzaklaşılmasına ve Mustafa Kemal Atatürk'ün müfredattan çıkarılmasına ona bir şey diyeceğiz, onu tarih yazmış siz söylemeyeceksiniz. Sağlık sisteminin şehir hastaneleri vasıtasıyla özelleştirilmesine canımızı sıkarak sağlığımızın bozulmasına izin vermeyeceğiz. Doğanın hoyratça tahrip edilmesine, çevrenin kirletilmesine bakmayacağız. Kadınların ve çocukların şiddet ve tacize uğramasına ve hatta öldürülmelerine ona da bir şey diyeceğiz. Adalet sisteminin yok edilmesine hukukun

kür ediyoruz. Bugün kötü olumsuz sevimsiz şeylerden bahsetmeyeceğiz. M.T.V'leri önce %50 deyip daha sonra %20-25 aralığına çekilmesinden iyi polis, kötü polisten bahsetmeyeceğiz. M.T.V'lere olağanüstü artış yaparken Telekomünikasyon şirketlerinin devlet katkı payı borçlarının silinmesine değinmeyeceğiz. Vergi cenneti ülkelere para gönderildiğinde 2006 yılında K.V 30/7 maddesinde önce %30 vergi koyup, Bakanlar kurulunca vergi cenneti ülkelerin listesi 12 yıldır yayınlanmayınca vergi kaybına ve kayıt dışılığa yol açmasına moralimizi bozmayacağız. İşsizliğin Cumhuriyet tarihinin en yüksek oranına ulaşmasına girmeyeceğiz. Hayat pahalılığına enflasyonun çift haneli rakamlara yükselmekte olmasına bakmayacağız. Mega projelere hazine garantili kredi kullanılarak, geçiş garantisi verilerek devletin milyonlarca lira zarara uğratılmasına değirmeyeceğiz. Eğitim sisteminin yapboz tahtasına çevrilerek çocuklarımızın geleceklerinin karartılmasına, bilimsel laik eğitimden uzaklaşılmasına ve Mustafa Kemal Atatürk'ün müfredattan çıkarılmasına ona bir şey diyeceğiz, onu tarih yazmış siz söylemeyeceksiniz. Sağlık sisteminin şehir hastaneleri vasıtasıyla özelleştirilmesine canımızı sıkarak sağlığımızın bozulmasına izin vermeyeceğiz. Doğanın hoyratça tahrip edilmesine, çevrenin kirletilmesine bakmayacağız. Kadınların ve çocukların şiddet ve tacize uğramasına ve hatta öldürülmelerine ona da bir şey diyeceğiz. Adalet sisteminin yok edilmesine hukukun

ayaklar altına alınmasına hiç değinmeyeceğiz. Dış borcun 100 milyar dolardan 425 milyar dolara çıkmasına oralı olmayacağız.

GÜZEL ŞEYLERDEN BAHSEDECEĞİZ

Kuruluş yıl dönümlerinde güzellikleri yaşamanın daha anlamlı olduğunu belirten Oda Başkanımız Ali Şahin şu sözlerle devam etti: Peki ne yapacağız güzel şeylerden bahsedeceğiz Feryal Öney'in Türküleriyle güzel ezgileriyle coşacağız eğleneceğiz ve bir yılın yorgunluğunu üstümüzden atacağız. Çünkü bunu hak ettik, hak ettiniz.

Mesleğimiz için herkes bir şeyler söylüyor. Kimileri 10 yıl içerisinde yok olacak meslekler arasında gösteriyor. Bizde diyoruz ki bir ülkede ticaret var olduğu sürece Mali

Müşavirlik mesleği var olacaktır hem de önemini artırarak. Kayıtsal anlamda işlerimiz azalacak ama biz bundan sonraki süreçte ünvanımızdaki Mali Müşavirlik önem kazanacak ve Batıdaki karşılığı olan güvenilir işletme danışmanı olarak mesleğimize devam edeceğiz.

Bu meslek 10 yıl içerisinde yok olacak diyenlere ben de diyorum ki önümüzdeki 10 yıl içerisinde en fazla kazanacak 5 meslekten biri Mali Müşavirlik olacaktır.

Bu duygularla şunu söylemek istiyorum. Mali Müşavir mesleğinin mensubu olmaktan ve mesleki mücadeleyi bir kardeşiniz olarak sizlerle omuz omuza yürütüyor olmaktan onur duyuyorum, gurur duyuyorum. İyi ki varsınız mesleğimizin onurlu güzel insanları .

DÖNEM SONU İŞLEMLERİ SEMİNERİ YAPILDI

EĞİTİMLERDE ÖNCELİĞİ MESLEKTAŞLARIMIZIN TALEPLERİNE GÖRE BELİRLİYORUZ

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası tarafından DSİ Konferans Salonunda gerçekleştirilen “Dönem Sonu İşlemleri Semineri” yoğun bir katılım ile gerçekleşti.

Oda Başkanımız Ali Şahin, yaptığı konuşmada gerçekten çok hızlı bir süreci yaşıyoruz diyerek şunları söyledi: Biz ilçelerde eğitimlere başlarken önceliği SGK muhtasar birleşmesine vermiştik. Çünkü 1 Ocak 2018 tarihinde uygulamaya geçeceği için bölge temsilcilerimizle görüştüğümüzde öncelik nedir diye sordüğümüzde önceliği bunu koymuşlardı. Bizde bunu öncelik alarak yanına E-işlemleri ekleyerek eğitimlere başladık. Pazartesi ve Salı günü öncelik muhtasar ve SGK birleştirilmesiydi. Yalnız bakanlığa gönderilen tebliğ taslaklarını gördüğümüzde Çarşamba gününden itibaren öncelik e-Defter beyan sistemi olmaya başladı. Bizde bu anlamda dönem sonu işlemlerinin başlangıcından önce bir yarım saat size bu konuda bir sunum yapmak istedik. Size bu konudaki uygulamalar hakkında önemli bilgileri vermek istedik.

KAFALARDA SORU İŞARETLERİ OLUŞUYOR

Meclisteki torba yasa görüşmelerinden çıkan kararlara da değinen Başkanımız Ali Şahin, “Biliyorsunuz en son torba yasa görüşmeleri yapılırken vergi konusuyla ilgili birçok değişiklikler gündemdeydi. Bunlardan gayri menkul

sermaye iradi götürü gideri yüzde 25’ten yüzde 15’e indirilmesi gündemdeydi. Bu resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiş oldu. Artık bundan sonra gayrimenkul sermaye iradlarında götürü gider yüzde 15’e indirilmiş oldu. Sanki burada götürü giderden insanları vazgeçirip gerçek gidere dönüştürmek gibi bir çaba mı var yoksa vergi gelirlerini artırmak düşüncesinin bir tanesi de bu mudur diye düşünmeden edemiyoruz.”dedi.

UYGULAMALAR BEKLENTİLERİMİZİ KARŞILADI

Yapılan mevzuat çalışmalarının beklentilerini karşılamadığını vurgulayan Başkanımız Ali Şahin cümlelerini şu sözlerle tamamladı: Gelir idaresini takip ettiğimizde her zaman temkinli davranıyoruz. Defter tasdikleriyle ilgili de gittiğimiz yerlerde, internet sitemizde yaptığımız duyuruda serbest meslek defterlerinin tasdiki için biraz beklenmesi gerektiğini söylemiştik. Çünkü tasarıda 1 Ocak 2018 tarihinde defter beyan sisteminin yürürlüğe gireceği söyleniyordu ; ama gelir idaresinin ilgili birimleriyle görüştüğümüzde bunun çok sıkıntılı olabileceğini dolayısıyla bir erteleme beklediklerini duyduktan sonra 1 Ocak 2019 tarihine ertelenecek gibi duruyordu ama beklentimizin tersi oldu. E-beyan sistemi ertelenmek yerine hem eylül önüne konuldu hem de muhtasar SSK birleştirmesi 1 Temmuz 2018’e ertelendi. Buraya yeni iller eklendi Amasya, Bartın, Çankırı gibi bize sorsalar Kocaeli, Bursa ve Adana gibi büyük sanayi şehirlerini ekleyebilirlerdi.

1 MART 2018 MUHASEBE HAFTASI ANITKABİR ZİYARETİ

1-7 Mart Muhasebe Haftası ülke genelinde düzenlenen etkinliklerle kutlandı. Kutlamalar çerçevesinde TÜRMOB Genel Başkanı Masis Yontan Başkanlığında TÜRMOB Kurul Üyeleri, Oda Başkanları Anıtkabir'i ziyaret ederek Ata'nın mozolesine çelenk bıraktılar.

MESLEĞE YENİ KATILAN MESLEKTAŞLARIMIZ RUHSATLARINI ALDI

2018 yılının ilk ruhsat töreni gerçekleştirildi. ASM-MMO kurulları ruhsat törenine tam kadro katıldı.

Açış konuşması ile başlayan ruhsat töreninde Başkan Ali Şahin özetle;

- Ömür boyu taşıyacağınız SMMM unvanınızı onurla ve gururla taşıyınız.

- Aldığınız tüm sosyal görevler sırasında, her yerde ve her zaman mesleğinizi ve Odanızı temsil ettiğinizi unutmayınız.

- Çok zor şartlarda elde ettiğiniz bu ruhsat sizin ayrıcalığınızdır. Ruhsatınızı asla başkalarına kullanırmayınız.

- Mesleki etik kurallara, uygun davranınız. Meslektaşlarınız aleyhine konuşmayınız ve başka meslek mensubunun yaptığı işleri kötülemeyiniz.

- Müşteri kazanmak adına fiyat rekabeti yapmayınız. Yeni bir müşteri kazanırken önceki meslektaşla diyalogu ihmal etmeyiniz.

Bu size çok şeyler kazandıracaktır.

- Oda etkinliklerine mutlaka katılınız. Oda seminerlerini takip ederek, sürekli kendinizi geliştiriniz.

- Odamızın dergisini, internet sitesini, forumunu sürekli takip ediniz. Aktif katılımcı olunuz.

- Her zaman sizlerin yanında sizlerle birlikteyiz. Unutmayınız, Oda'nın bütün imkanları ve kapımız sizlere açıktır.

- Bugünden itibaren Oda faaliyetlerine katılma, yeni öneriler sunma, yapılan çalışmalar hakkında eleş-

tiri yapma hakkınız ve göreviniz olduğunun bilincinde olunuz.” diyerek, mesleğe yeni adım atan meslektaşlarımıza tavsiyelerde bulundu.

Mali Müşavirlik Ruhsat Törenine aileleri ile katılan yeni meslektaşların oldukça mutlu olduğu görüldü. Mali Müşavirlere ruhsat töreninde yönetim, disiplin ve denetleme kurulu üyeleri ile komisyon üyeleri de ruhsat almaya hak kazanan meslektaşlara ruhsatlarını verdi.

Belge almaya hak kazanmış ve 24 Mart 2018 tarihinde yapılan ruhsat töreninde belgelerini alan meslektaşlarımız;

ABDULKADİR TANIŞ	BEKİR ARSLAN	DİDEM AÇIK
ABDULLAH KARAGÖZ	BEKİR KANDEMİR	DURDU BEYAZIT
ABDULLAH YÜKSEL	BELKIS YEŞER	DUYGU DALKILIÇ KOÇ
ADEM YALÇIN	BERVAN DUYGU KARAKOÇ	EBRU ÇALIŞKAN
AHMET ASUTAY	BESTE ÜNLÜ	EMEL KAYMAKCI DEMİR
AHMET KARSLI	BEŞİR ÜZÜM	EMRAH ŞAHİN
AHMET ÖZDEMİR	BURAK AKBAŞ	EMRE ERBAY
AHMET YAVUZ	BURAK ERBEKTAŞ	EMRE ÖZTÜRK
AHMET YUSUF ACAVUT	BURAK KOÇAK	EMRE SOLMAZ
AHMET ZAFER BOZDAĞ	BURAK ÜLKER	ERDAL ŞAHİN
ALİ ÇELİK	BUŞRA EREN AKTAY	ERKAN EKİZCE
ALİ EMİR DİKER	BÜLENT IŞIK	ERSİN ÇOBAN
ALİ UYSAL	CAN AKCAN	ESRA ÖNDER
ALPER UÇAK	CEMAL ÖZDEMİR	EVREN İYCE
ANIL AKŞİT	CEREN İĞDİR ARSLANTÜRK	EYYÜP SERCAN ÇETİN
ARİF HÜSEYİN ALTAN	CEYDA GÜVENÇLİ ÇAKAR	EZGİ DÖNER
ARİF ULUSOY	CİHAN BİNGÖL	EZGİ ÖZBEK ABAZ
ARZU ALICI CABI	CİHAN HAKYEMEZ	FATİH AYDOS
ARZU DOĞANGÜN	ÇAĞLAR ŞAHİN	FATİH BURSAL
ASİLHAN ASİL	ÇETİN ÜNAL	FATMA AKTEPE
ASLIHAN ÇETİNKAYA	DAVUT MURAT ŞAHBAZ	FATMA ARZU ÇETİN
AYDIN YURTSEVEN	DEMET SABUN	FATMA ASLIHAN DALBUDAK
AYFER NAYİR	DERYA BOSTANCI	FATMA ÖZDEMİR
AYŞE SAKA	DERYA ÖZ DEMİRTAŞ	FERAH KÖTEN
AYŞE SEPETCİ	DERYA ÖZTÜRK ÜNAL	FERİYAL TAŞKAN
AYŞİL ÖYKÜ BEKTAŞ	DEVİRİM OKAN DEMİRCİ	GAMZE AKIN

GAYE NOYAN
GONCA BİLİCİ
GÖKHAN AKAY
GÜLÇİN KADIOĞLU
GÜLSİNAN ERGÜN
GÜNEY AYSAN
HADİYE SÜMEYRA EŞER
HAKAN BABADAĞ
HAKAN YÜKSEL
HALİL AYDOĞDU
HALİL ÇETİN
HALİME BATUR
HALİT TEMUR
HARUN ALTINORDU
HARUN AYAZ
HARUN KAYALI
HASAN HÜSEYİN BAŞAK
HASAN TEZER
HATİCE DİNÇ ALACA
HATİCE PINAR KUŞ
HAYDAR GÜLESER
HAZAL BURCU HATİPOĞLU
HİCRAN ŞAHAN
HİDAYET KORKMAZ
HÜLYA ÜNAY AYGÜL
HÜSEYİN ADANIR
HÜSEYİN KAYA
HÜSEYİN ÖZDEMİR
İBRAHİM FATİH AYGÜN
İLKER MARLA
İSMAİL ÇİÇEK
KAMİL YAŞAR
KAZIM BAKIR
KEZBAN TUNCA
KÖKSAL DAŞPINAR
MEDİNE KANAT
MEHMET ARİF ŞİMŞEK
MEHMET ATAK
MEHMET ÇAĞRI DEMİR
MEHMET KUMTEPE
MEHMET MAVİ
MEHMET ÖZATA
MEHMET SARIKURT
MEHMET SERDAL ATAÇ
MEHMET YAVUZ DELİALİOĞLU

MEHMET YÜKSEK
MELEK HACIDAĞLI
MELİKE DİLAN ODABAŞ
MERT AKKAPLAN
MERVE KARA SÖKER
MESUT GÖKÇE
MUHAMMED ALİ ŞAHİN
MUHAMMED RAŞİT BİLGİN
MUHLİS BAĞDİĞEN
MURAT BÜYÜKŞAHİN
MURAT KAÇMAZ
MUSTAFA DOĞAN YÖRÜK
MUSTAFA KALAFAT
MUSTAFA KARAARSLAN
MUSTAFA KESTANE
MUSTAFA ÖZER BÖKE
MUSTAFA ŞAHİN
MÜJDAT DOĞAN
MÜZEYYEN ANLAR
MÜZEYYEN ZÜBEYDE KÖKBULUT
NAZAN VAYNİ
NAZİF AKŞİT
NESRİN SEVİNÇ
NİYAZİ İŞIKTAŞ
NUMAN ERİK
NURHAYAT KARAÇÖR
NURSEL BOYRAZ
NURTEN TÜRK
OĞUZ KILIÇOĞLU
OKTAY ÇAKIR
ONUR ALPTEKİN
OSMAN ARSLAN
OSMAN SARI
OZAN İSMAİL ÖZ
ÖMER FARUK DUYGU
ÖMER FARUK DÜLGER
ÖMÜR AKKAYA
ÖMÜR EKİZCE
ÖZCAN ARSLAN
ÖZER ARAZ
ÖZKAN DEMİR
ÖZLEM AYDIN
ÖZLEM ÖZKILIÇ ÜNAL
RAMAZAN SAYGIN
RECEP CUDAK

REYHAN ŞAHİN
RUKEN YÜCEL
SABİRE SARI YAZAR
SADIK ESKİCİ
SAİME TÜRKMEN
SAMET YILDIZ
SEBAHATTİN KURU
SEÇİL DEĞİRMENCİ
SEÇİL KOCAER
SELDA YILDIZ
SELMA ALPARSLAN
SEMRA KORKMAZGÖZ
SENEM MALLI
SERHAT AKMEŞE
SERHAT KUL
SEVCAN KILIÇARSLAN
SEVDA ERDEM
SEVGİ ALGÖK
SEVİNÇ BALCI
SONGÜL DEVECİ
ŞEYDA MERMER
TANJU ERCAN
TUĞBA GÜNDÜZ
TUĞBA TAŞAR
TUĞÇE ODABAŞ
TURAN KUŞ
TURGAY ŞAHİN
TÜRKAN YURTER
UĞUR DEMİR
ÜMİT PAZARCIK
ÜMİT SEVİNÇ
VEDAT KARA
VOLKAN UÇAN
VURAL ŞAHİN
VURAL YALÇIN
YASEMİN UTUŞ
YASİN BULANIKOĞLU
YASİN OĞUZ
YAŞAR AYDOĞDU
YELİZ AÇAR AYTAŞ
YUSUF ONUR TAYLAN
YÜCEL ARSLANARGUN
ZEHRA YENER
ZEYNEP KILINÇ
ZÖHRE BÖLEK

Kendilerini tebrik eder, meslek hayatlarında başarılar dileriz.

GELİR VERGİSİNDE ÖZELLİKLİ KONULAR VE BEYAN KONULU SEMİNER YAPILDI

3 Mart 2018 tarihinde “Gelir Vergisinde Özellikli Konular ve Beyan” konulu seminer gerçekleştirildi.

Seminere geçilmeden Oda Başkanımız Sn. Ali ŞAHİN bir konuşma yaptı. Gelir vergisinde adaletli bir sistem olmasını vurgulayan Oda Başkanımız ŞAHİN, “Gelişmiş ülkelerde toplumsal refahın ayakta kalmasını sağlayan en önemli unsur vergilerdir. Türkiye’nin gelişimi için de sağlıklı bir vergi sisteminin kurulması gerekmektedir. Bunu ne kadar ertelersek gelecek nesillerin vebalini üstümüze alırsak.” dedi

Her yıl mart ayında yapılan “Gelir Vergisinde Özellikli Konular ve Beyan” semineri yine yoğun bir katılımı ile gerçekleştirildi. YMM Sn. Murat YILDIZ ve SMMM Sn. Serkan KUMDAKCI tarafından

yapılan sunumların arkasından meslek mensuplarının sorularının cevaplanmasından sonra seminer tamamlandı.

“BIG DATA” KONULU SEMİNER BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ

03.02.2018 tarihinde, Odamız konferans salonunda Prof. Dr. Yıldız ÖZERHAN ve Doç.Dr. Ümmühan ASLAN tarafından verilen “BIG DATA (büyük veri), Muhasebe ve Muhasebe Mesleği” konulu seminer meslek mensuplarının ve Oda yöneticilerinin katılımı ile yapıldı.

Açılış konuşmasında Oda Başkanımız Ali ŞAHİN, mesleğimizin kayıtsal anlamda dijital ortamda yapılma-ya başlandığını ve tahminen 5 yıla kadar bütün işlemlerin tamamen dijitalleşeceği bir ortama doğru gidiyoruz.

Bu nedenle bundan sonra mesleğimizin uzmanlık alanlarının önem kazanacağı bir dönem doğru gidiyoruz. Bizler oda yöneticileri olarak meslektaşlarımızı bu yeni döneme hazırlamak için her türlü eğitim ve seminerleri veriyoruz ve vermeye devam edeceğiz.

Gelecekte Mali Müşavirlik Mesleği için Mali Müşavirlerin;

- Veri değerlemesi için hizmetler ve yöntemler geliştirme,
 - Veri varlıklarının etik ve etkili bir şekilde iç kontrolünü sağlamak ve uyum içinde rolünü artırma,
 - Karar almada big datayı Kullanma,
 - Risk yönetiminde big datayı Kullanma,
- YETENEKLERİNE SAHİP OLMALIDIR.

Başlıklarının yer aldığı seminer sunumu meslek mensupları tarafından oldukça ilgi gördü.

ANKARA’NIN BİN YILI FOTOĞRAF PROJESİ ANKARALILARLA BULUŞTU

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) ileri düzey fotoğraf topluluğu tarafından gerçekleştirilen “Ankara’nın Bin Yılı” fotoğraf projesi Ankaralılarla buluştu.

SANAT ÖZGÜRLÜK İSTER

Güvenpark Sanat Galerisi’nde çok sayıda sanatseverin katıldığı fotoğraf sergisi açılışında söz alan ASMMMO Başkanı Ali Şahin, sanatçıların sonsuz bir özgürlüğe sahip olduğunu söyleyerek “bu özgürlüğün ister inanç ve gelenekler adına ister yasalar adına ne adına kısıtlanırsa kısıtlansın orada sanatın gelişmesi sekteye uğrar” dedi.

1000 YILA IŞIK TUTUYOR

Fotoğraf sergisi açılışında söz alan proje sorumlularından Eda Dural Perksoy şunları söyledi: 2014 yılında Roma Hamamı ve Roma taşlarıyla tanışmamız bizim gibi hesap- kitap insanlarına bambaşka sayfaların kapısını açtı. ‘taşların dili’ diye bir şey olduğunu keşfettik, yaklaşık 1000 yıldır oradalarsa bize mutlaka anlatacakları vardır diye düşündük, onlarla nasıl konuşabileceğimizin yollarını aramaya başladık. Biz de ASMMMO ileri düzey fotoğraf topluluğu olarak, son 1000 yılda üretilen ve simgesel değeri olan eserlerin görsel envanterini yapmayı planladık.

Ankara’nın bin yılına ışık tutan fotoğraf sergisi Pazar gününe kadar Güvenpark Sanat Galerisi’nde Ankaralıların ziyaretine açık olacak.

Merkez Dahil 16 Ayrı Bölge Temsilciliğimizde, E-UYGULAMALAR SEMİNERİ YAPILDI

ASMMMO tarafından Kocatepe Kültür Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen "E-Beyan Sistemi, E-Defter, E-Fatura, E-Arsiv Fatura Ve Muhtasar Prim Hizmet Beyannamesi Birleştirilmesi konulu seminer Meslektaşlarımızın yoğun katılımına sahne oldu.

Oda Başkanımız Sayın Ali Şahin meslek mensuplarına yaptığı konuşmada şunları söyledi: mesleğimiz son dönemlerde bir kabuk değişimi içerisinde. e-işlemler meslek hayatımıza yoğun bir şekilde girmekte ve mes-

lektaşlarımızın bu yeni duruma hazır hale gelmesi için Oda olarak yapılması gerekenleri yapma gayreti içerisindeyiz.

Mali müşavirlik mesleği bilgi ve birikime dayalı bir meslektir. Tecrübenin yanı sıra bilginin sürekli güncel olması, mesleğin uygulanması açısından olmazsa olmaz şartların başında gelmektedir. Bu nedenledir ki Odamızın en önemli önceliğini eğitim faaliyetleri oluş-

turmaktadır. Ankara genelinde bütün ilçe ve temsilciliklerde gerçekleştirdiğimiz eğitim faaliyetlerinin yanı sıra meslektaşlarımıza çalışmalarında yardımcı olması amacıyla hazırladığımız e- kitabımızı sizlerle paylaşıyoruz. Uygulamada sizlere pratik ve kolay bir şekilde bilgiye ulaşmanızı sağlamak amacıyla hazırladığımız çalışmamız son dönemde yapılan düzenleme ve değişiklikleri ile özellik gösteren işlemleri içermektedir.

Mesleki gelişimi sürekli kılmamızın en önemli araçlarından birisi eğitim faaliyetleridir. Odamız kaynaklarının büyük bölümünü eğitim faaliyetlerine ayırmaktadır. Meslektaşlarımızdan gelen eğitim taleplerini karşılama gayreti ve uğraşı içerisindeyiz.

Bu çalışmalarımız, meslektaşlarımızın uygulamada

karşılaşacağı sorunları çözmesine ve işlerini daha kolay gerçekleştirmesine imkan sağlayarak, yeni düzenlemelerden haberdar olma konusunda eğitim çalışmalarımızla birlikte önemli katkı sağlayacaktır. Seminerimizin meslektaşlarımıza faydalı olmasını temenni ediyorum.

İLÇELERDEKİ MESLEK MENSUPLARIMIZ UNUTULMADI

e-uygulamalar semineri, yapılan program dahilinde, Beypazarı, Nallıhan, Çubuk, Elmadağ, Etimesgut, Gölbaşı, Kızılcahamam, Kazan, Mamak, Polatlı, Sincan, Siteler, Şerefli Koçhisar, Ulus, Yenimahalle ve Ostim Bölge Temsilciliklerinde de tekrarlandı.

ASMMMO'DAN SANAT MÜZİĞİ KONSERİ

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) Türk Sanat Müziği Korusu konseri Şef Dr. Cumhuri Koca yönetiminde Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Farabi Salonu'nda gerçekleşti. Meslek mensuplarının yoğun ilgi gösterdiği konserde 24 eserden oluşan sanat müziği eserleri konsere gelenler tarafından beğeniyile dinlendi.

SANATSIZ TOPLUM OLMAZ

ASMMMO Türk Sanat Müziği Korusu'nun konseri öncesi konuşan ASMMMO Başkanı Ali Şahin "sanatsız toplum olmaz, olsa da fazla yaşamaz. Bizler ülkemizde sanatın gelişimi ve sanatçıların hak ettiği değeri görmeleri için üzerimize düşen

sorumluluğun farkındayız ve gerekli çalışmaları yapıyoruz" dedi.

Konser bitiminde başta şef Dr. Cumhuri Koca olmak üzere emeği geçenlere çiçek verildi.

ŞİRKET DEĞERLEME EĞİTİMLERİ YAPILDI

Odamız bünyesinde yürütmekte olduğumuz "Meslekte Uzmanlaşma Alanları Projesi" eğitimlerinin bir parçası olarak 20-21 Ocak 2018 tarihlerinde, Odamız konferans salonunda eğitmen Sn. Dr. Yener COŞKUN tarafından büyük bir başarı ile gerçekleşen "şirket değerlemesi eğitimi" yapıldı.

Sertifika almaya hak kazanan üyelerimize bundan sonraki meslek hayatlarında başarılar diliyoruz.

SPOR DOSTLUK VE KARDEŞLİKTİR

İnsan olmanın, toplu yaşamanın, sağlıklı olmanın, tanışıp dost olmanın en çıkar yolu spordur. Spor yapılırken sağlık için, dostluk için ve sonuçta kazanmak için yapılır. Ancak asıl amaç ille de kazanmak değil, spor yapmaktır. Spor yapan taraflardan birisi olmaktır. Kazanılan başarılar, kazanılan kupalar şiltler zamanla unutulup gider. Dostluklarsa ölünceye kadar devam eder, sağlık derseni yine insana son nefesine kadar eşlik eder. Kısaca spor dostluktur, spor sağlıktır, spor en güzel yaşam tarzıdır. Bunlardan sonrada üç sonuçlu bir ihtimal vardır, o da malumunuz kazanmak, kaybetmek ya da berabere kalmaktır. Bu üç sonuçtan birisi mutlaka gerçekleşecek yenen de, yenilen de berabere kalandaki olacaktır. Önemli olan centilmence mücadele edip, kazanmak, kaybedince de kazanan rakibini tebrik etmektir.

Turnuvanın üçüncülük maçı Antalya ile odamız 2. Futbol takımı arasında yapılırken, maçı Antalya odası kazanarak turnuvanın üçüncüsü oldu.

Final maçında ise grubu birinci bitirip final oynamaya hak kazanan odamız 1. Futbol takımı ile diğer grubun birincisi Manavgat odası futbol takımı final maçında karşılaşmış ve Manavgat odası futbol takımı maçı 1- 0 alarak turnuvanın birincisi olmuştur.

Bir sonraki döneme daha geniş katılımlı bir turnuvada buluşmak temennisi ile katılım sağlayan oda ve takım oyuncularına teşekkür eder, turnuva birincisi Manavgat odası futbol takımı ile üçüncüsü Antalya odası futbol takımlarını ayrıca kutlarız.

ASMMMO'DAN BİR İLK

Odamız tarafından Türkiye'de ilk kez düzenlenen ve büyük önderimiz Mustafa Kemal Atatürk' ün ismini taşıyan, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları futbol turnuvası 5 - 8 nisan 2018 tarihleri arasında Antalya Side'de Sueno Hotels ' te gerçekleşti.

Turnuvaya odamız ile birlikte, Eskişehir, Bursa, Gaziantep, Mersin, Manavgat ve Antalya odaları futbol takımları katılım sağladı.

FUTBOL TAKIMIMIZA TEŞEKKÜR EDİYORUZ

HFF halı saha futbol federasyonu bünyesinde gerçekleştirilen 1. kamu halı saha futbol turnuvası'na katılan ASMMMO Futbol takımımız Aralık- Mart ayları arasında yapılan grup ve playof maçlarında yaptığı 11 maçı kazanarak finale gelmiş fakat finalde Yargıtay futbol takımına yenilerek ikinci olmuştur.

İlki düzenlenen 1. kamu halı saha futbol turnuvasına Odamız dışında 11 kamu kurumu daha katılarak 12 takımla lig usulü her hafta maçlar yapılmış ve bu maçlar sonucunda oynadığımız tüm maçları (11 maçımızı) kazanarak yenilgisiz 1.Sırada bitirmiştir.

Turnuvanın formatı gereğince ilk 4 sıraya giren 4 takım playof maçları yapmış, yarı finalde Enerji Bakanlığı'nı yenerek finale çıkmaya hak kazanmamız üzerine, 23.03.2018 tarihinde finalde karşılaştığımız Yargıtay futbol takımına 2-0 yenilmemiz neticesinde turnuvayı 2. sırada bitirmiş bulunmaktayız. Ayrıca turnuvanın gol kralı Oda takımımızdan Mustafa Üreten olmuştur.

Düzenlenen turnuvada son ana kadar ortaya koyduğu futbol ve aldığı galibiyetlerle turnuvanın en büyük favorisi gösterilen futbol takımımıza katkı sunan başta spor komisyonu üyelerimiz; Başkan Murat Çelik, Başkan Yardımcımız Kayhan Yüzbaşıoğlu, Ayhan Karayağlı Komisyon Üyeleri Erdem Soydemir, İlhan Taşkın'a ; ayrıca futbol takımımızı çalıştırmayı kabul eden antrenörümüz Müslüm Tansel'e ve futbol takımında yer alan sevgili futbolcu meslektaşlarımız Ali Öz, Cemal Özbek, Eren Poyraz, Eyüp Benek, Çetin Özer, Gökhan Beyazıt, Hakan Evşen, Kazım Üneş,

Levent Doğan, Murat Can, Sedat Eski, Mustafa Üreten, Selim Mert, Serkan Kılıç , Serdar Türk, Seyit Ali Can, Vefa Nazlıoğlu , Sinan Irkıcıatal, Coşkun Erdoğan'a teşekkür ederiz.

ANKARALI MALİ MÜŞAVİRLER SAHNEDEYDİ

ASMMMO Tiyatro Topluluğu tarafından Ankara Sanat Tiyatrosu sahnesinde Memurin Faslı adlı oyun sahnelendi. Coşkun Irmak'ın yazdığı , Serkan Sağır'ın yönettiği oyun için dört aydan fazla bir süredir çalışan Ankaralı mali müşavir ve muhasebeciler totaliter baskıcı bir sistemde memur olmanın zorluklarını izleyenlere aktardı.

GERÇEK SANATÇILAR HALKIN YANINDADIR

Oda kurullarının ve meslek mensuplarının katılımı ile sergilenen oyundan sonra söz alan Başkan Şahin, "Sanatın kalbi tiyatrodur. Meslektaşlarımız bugün sanatın, tiyatronun ne kadar önemli olduğunu bizlere gösterdiler. Gerçek sanatçılar güçlülerin değil halkın yanında saf tutanlardır" dedi.

UZLAŞTIRMACILIK EĞİTİMLERİ YAPILDI

05.08.2017 tarihli ve 30145 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği Madde 51" uyarınca yetkilendirilen İstanbul Aydın Üniversitesi

ile birlikte, odamız üyelerine uzlaştırmacı eğitimleri düzenlendi.

Eğitime katılan 133 meslek mensubu, eğitimleri başarı ile tamamlayarak sertifikalarını aldı.

KURUMLAR VERGİSİNDE ÖZELLİKLİ KONULAR VE BEYAN KONULU SEMİNERİMİZ YAPILDI

ASMMMO tarafından Kocatepe Kongre Salonu'nda kurumlar vergisinde özellikli konular ve beyan konulu Seminer düzenlendi.

Seminerimize Yeminli Mali Müşavir İrfan Vural ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Serkan Kumdakçı'nın konuşmacı olarak katılımları gerçekleşirken; seminer öncesi ülkemizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, şehitlerimiz ve kaybettiğimiz meslektaşlarımız anısına saygı duruşunda bulunuldu.

Oda Başkanımız Ali Şahin şunları söyledi: ASMMMO olarak birçok alanda biz varız. Sanattan, spora; mesleki eğitimlerden kültüre kadar her alanda biz oda olarak varız. İnaniyorum ki daha da büyüyerek

mesleğimize ve meslektaşlarımıza katkı sunmaya devam edeceğiz. VDK'nın bütün grup başkanlıklarını ziyaret ederek meslektaşlarımızın yasadıkları sorunları ilettiklerini çözümü konusunda ortak hareket edilmesi gerektiği konusunda görüş birliğine vardıklarını iletti. Yine defter beyan sistemiyle ilgili yaşanan sorunları bizzat sistemin yetkilileriyle görüşerek ilettiklerini anlattı. Herhangi bir meslektaşım sorun yaşarsa bilmelidirler ki beni istedikleri vakit arayabilirler.

Seminer öncesinde Turan Veldet Velidedeoğlu makale yarışmasında başarılı olanlara ve 1. halı saha kamu kurumları futbol turnuvasında ikinci olan ASMMMO Futbol takımı antrenörü ve spor komisyonu başkanı ve üyelerine plaket verildi.

MAKALE YARIŞMASINDA DERECEYE GİRENLER ÖDÜLLERİNİ ALDI

Turan Veldet Velidedeoğlu Makale yarışmasında başarılı olanlara ödülleri verildi. Ankara SMMM Odası'ndan Kadir GÜLÇİN birinci olurken, İzmir SMMM Odası'ndan Doç. Dr. Engin HEPAKSAN ikinci, Samsun SMMM Odası'ndan Öğr. Gör. Esra GÜR üçüncü oldu. Övgüye değer yazılar içinde MANSİYON açısından yapılan incelemede; Ankara SMMM Odası'na kayıtlı olan Melike GÜLER, Salman YILMAZ, Doğan YALÇINKAYA, İstanbul SMMM Odası'ndan Dr. Mete AKYOL, İzmir SMMM Odası'ndan Volkan YORULMAZ dereceye girdi.

FUTBOL TAKIMI UNUTULMADI

ASMMMO futbol takımına katıldığı son turnuvada final'e çıkma başarısı gösterdiği için teşekkür plaketleri verildi. Spor Komisyonu Başkanı Murat Çelik, Başkan Yardımcımız Kayhan Yüzbaşıoğlu, Ayhan Karayağlı Komisyon Üyeleri Erdem Soydemir, İlhan Taşkın'a; ayrıca futbol takımımızı çalıştırmayı kabul eden antrenörümüz Müslüm Tansel plaketlerini aldı.

RAMAZAN'DA YAŞLILAR UNUTULMADI

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası(ASMMMO) düzenlediği geleneksel iftar programı çerçevesinde 75.Yıl Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nden 50 yaşlıyı ağırladı.

HER TÜRLÜ AYRIŞTIRIMAYA KARŞIYIZ

Her türlü ayrıştırıcı ve kutuplaştırıcı uygulamaya karşı olduklarını belirten ASMMMO Başkanı Ali Şahin şunları söyledi: Her türlü inanç ve düşüncedeki meslektaşlarımız bizler için aynı değerde ve önemlidir. Bu anlamda, insanlarımızın inançları temelinde bazı kutsal gün ve etkinliklerle, oda kaynaklarını kullanarak kendimize siyasi rant elde etme endişesinde olmadık ve bundan sonra da olmayacağız.

Ayrıştırıcı, ötekileştirici anlayış ve uygulamalar içinde olmayacağız. Ülke genelinde de, bu tür anlayış ve uygulamaları eleştirmekten, bunlara karşı tavır almaktan da asla vazgeçmeyeceğiz. Fark görmek isteyenler, bizim farkımızı işte bu şekilde göreceklerdir.

BARIŞ VE KARDEŞLİK VURGUSU

Dünyanın birçok yerinde kan ve gözyaşının halklar üzerine kara bir bulut gibi çöktüğünü vurgulayan ASMMMO Başkanı Ali Şahin, “Bu mesleğin temsilcileri, ülkenin sorumluluk sahibi aydınları olarak, düşmanlıklara, savaşımlara, ötekileştirmelere inat; yüz yıllar öncesinden Yunus’un, Mevlana’nın Hacı Bektaş’ı Veli’nin yolladığı, fakat neredeyse kaybettiğimiz sevgiyi ve hoş görüyü bu gece hep birlikte yeniden yaşayabilirsek; bu en büyük kazancımız olacaktır.

İnsanlara iyilik öngören bu kutsal günlerin, ülkemize ve bölgemize barış ve kardeşlik içinde

mutlulukla yaşayacakları bir hayat getirmesi dileğiyle, yaklaşmakta olan bayramınızı kutluyor, hepinizi saygı ile selamlıyorum.”dedi.

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ KAPSAMINDA “KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ KONULU SÖYLEŞİ YAPILDI

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle, Odamız tarafından “Kadına Yönelik Şiddet ve Çözüm Önerileri” konulu bir söyleşi gerçekleştirildi.

Ankara SMMM Odası Konferans salonunda gerçekleşen söyleşiye, SMMM Ayşe ATASOY, Av. Melek Neslihan ÖZFİDAN, Av. Aslı ARIHAN konuşmacı olarak katıldı.

Etkinlikte açılış konuşması yapan Oda Başkanımız Sn. Ali ŞAHİN, “Tarih boyunca kadınlar erkeklerin ve erkek egemen sistemlerin gölgesinde ikinci

sınıf insanlar olarak görülmüştür. Çağdaş dünyanın temelinde hepimiz biliyoruz ki kadınlar yer almaktadır. Dünyayı yöneten erkekleri dahi yetiştiren kadınlarımız yani annelerimizdir. Bu bağlamda şunu söylemek istiyorum, yaşanılabilir bir dünya için her türlü ayrımcılığı reddederken kadın ve erkeğin bir bütün olduğunu sizlerin huzurunda tekrardan hatırlatmak istiyorum. Bizler gücümüz yettiğinde emekçi, cefakar, üretken kadınlarımızın yanında yer alacağız.” dedi.

BASIN MENSUPLARI İLE KAHVALTI

TAHSİLAT SORUNUMUZ CAN SIKIYOR

Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) Başkanı Ali Şahin, düzenledikleri Basın Kahvaltısında gazetecilere mesleklerine yönelik açıklamalarda bulundu.

Meslek mensuplarının en önemli sorunlarından birinin mükelleflerden ücretlerini tahsil edememesi olduğunu belirten Şahin şunları söyledi: Muhasebe ücretini ödememenin parasal bir yaptırımı bulunmuyor. Bunun çözümüyle

ilgili belli bir mesafe kat edilmesine karşın sorun tamamen ortadan kalkmadı.

ASMMMO Başkanı Şahin, özellikle tahsilat sıkıntısının ekonominin durgunlaştığı dönemlerde daha da ön plana çıktığını belirterek şöyle konuştu: muhasebe ücretini ödememenin parasal bir yaptırımı bulunmuyor. Dolayısıyla bu tür durumlarda ilk feda edilen ödemelerden biri muhasebe ücreti olarak karşımıza çıkıyor. Bunun çözümüyle ilgili belli bir mesafe kat edilmesine karşın sorun tamamen ortadan kalkmadı.

Mv. Ali Haydar HAKVERDİ Ziyareti

İlk olarak 21 Aralık 2017 tarihinde Oda Başkanımız Ali ŞAHİN'i makamında ziyaret eden Ankara Milletvekili Sn. Ali Haydar HAKVERDİ'yi meclisteki çalışma odasında Oda Başkanımız Ali ŞAHİN ve Başkan Yardımcımız Nurali KELEŞ, 6 Mart 2018 tarihinde ziyaret etti. Ziyaret-

lerinden ötürü teşekkürlerini ileten HAKVERDİ, meslekte mali müşavir ve muhasebecilerin yaşadığı sorunlar hakkında destek sözü verdi. Oda Başkanımız Ali ŞAHİN kendileriyle yakından ilgilenen ve destek sözü veren HAKVERDİ'ye teşekkür etti.

Ankara V.D. Başkanı İlhan KARAYILAN Ziyareti

1-7 Mart Muhasebe Haftası kapsamında Ankara Vergi Dairesi Başkanı Sayın İlhan Karayılan odamızı ziyaret etti.

Mesleki sorunlar sayın İlhan Karayılan'a iletili. Çözümler konusunda karşılıklı fikir alışverişinde bulunuldu.

Oda Başkanımız Sn. Ali ŞAHİN nazik ziyaretlerinden ötürü Ankara Vergi Dairesi Başkanı Sayın İlhan KARAYILAN'a teşekkürlerini iletirken, mesleki sorunlar konusunda birlikte çalışmalarını gerektiğini vurguladı.

Ankara Vergi Dairesi Başkanı Sayın İlhan KARAYILAN şahsına gösterilen misafirperverlikten ötürü duyduğu memnuniyeti dile getirirken, birlikte çalışmanın önemine dikkat çekti.

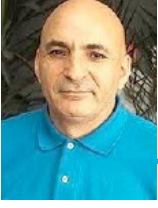
Ankara Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanı Metin NİCANCİ ziyareti

Ankara Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanı Sayın Metin NİCANCİ 'yi makamında ziyaret gerçekleştirildi.

Oda Başkanımız Ali Şahin, Başkan Yardımcımız Nurali KELEŞ' in gerçekleştirdiği ziyarette karşılıklı fikir alışverişinin ve iş birliğinin önemi vurgusu yapıldı. Ziyaretimiz sırasında da Grup başkan yardımcıları Adnan OKKALI ve Barış ÖZELMACIKLI' da hazır bulundular.

Yapılan ziyaretten dolayı çok memnun kaldıklarını ifade ettiler. Meslek mensuplarımızın müşterilerinin yoğunluğunun küçük mükellefler ve orta ölçekli grup başkanlığında olduğu ; özellikle müfettiş yardımcılarının meslektaşlarımızla olan ilişkilerin de daha özenli davranılması gereği vurgulanmıştır ; İstisare yapılarak çalışmaların başarıya ulaşması için görüşmelerimizi hareket ettirmelerinin sağlıklı sonuçlar doğuracağını ifade ettik. Kendileri de her türlü işbirliğine açık olduklarını vurguladılar.

EKONOMİ

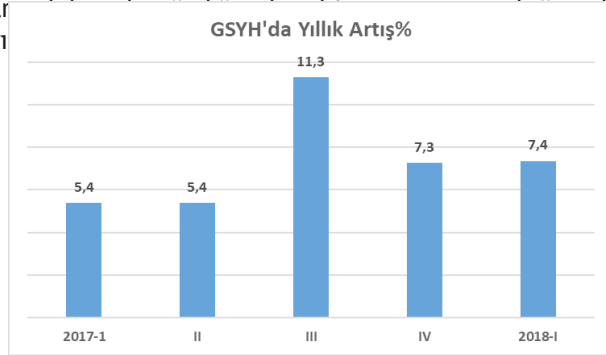
Mustafa SÖNMEZ - İktisatçı / Yazar

PARILTILI BÜYÜMENİN ÖTEKİ YÜZÜ VE İMF YOLU

Türkiye ekonomisi madalyonunun, parlak yüzünde yüksek büyüme görünüyorken, arka yüzünde yüksek enflasyon, cari açık, kamu açığı, işsizlik sorunları var ve ekonomi, kestirilemez bir geleceğe doğru yol alıyor. 24 Haziran ve muhtemelen 8 Temmuz'a uzayacak seçimlerin ardından, rotası biraz daha netlik kazanacak ekonominin dünya ekonomisi içindeki konumu ve yüz yüze olduğu problemlerin kırılganlığı, uzun zamandır uzak kalan IMF yolunu da ihtimaller arasına katmış durumda. Adı, IMF kapanına kapılan Arjantin ile anılan Türkiye, IMF köprüsüne girmeye mecbur kalmadan, önceki çıkışı yakalayabilecek mi?

Büyüme

2017'nin tamamı için açıklanan yüzde 7,4 büyüme oranının ardından 2018'in ilk çeyreği için yani Ocak-Mart dönemi için açıklanan yüzde 7,4 oranında büyüme de görünürde güçlü, parlak bir büyüme performansına işaret ediyor. Ancak büyümenin ayrıntıları, bu temponun sürdürülebilirliğini gösteriyor.

Kaynak:TÜİK

Konuya üretim yönünden bakılacak olursa görünen şudur: GSYH'de en büyük pay yüzde 56 dolayında bir orana hizmetler kesimine ait bulunuyor. Hizmetler kesimi geçen yılın ilk çeyreğinde yüzde 6,5 büyümüşken bu yıl yüzde 10 gibi yüksek bir büyüme oranı yakaladı. GSYH'nin yüzde 56'lık bölümünün yüzde 10 büyümesi, genel büyüme üzerinde pozitif bir etki yaratıyor. Onun dışındaki kesimlerin büyüme oranları geçen yıla göre o kadar yüksek farklar yaratmıyor.

Tarım kesimi büyümesi geçen yıla göre gerilemiş, sanayi kesimi 2,1, inşaat kesimi 1,7 puan artmış görünüyor.

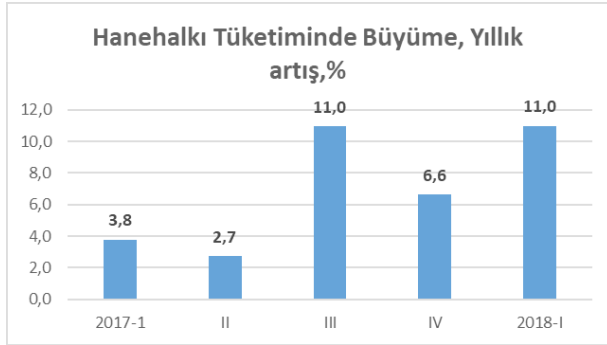
Buna karşılık bu kesimlerin ve özellikle sanayi ve inşaat kesimlerinin hizmetler kesimi büyümesine olumlu katkı yaptığını belirtmek gerekir.

Büyüme ve Alt Sektörler

	2017 I Ç Sektör Payı	2017 I Ç	2018 I.Ç Sektör Payı	2018 I Ç
Üretim Yönünden				
Büyüme	100	5,4	100	7,4
Tarım	2,7	5,6	2,5	4,6
Sanayi	22,0	6,7	22,7	8,8
İnşaat	7,9	5,2	7,7	6,9
Hizmetler	55,9	6,5	55,7	10,0
Vergi-Sübvansiyon	11,5	0,7	11,4	6,5
Harcamalar Yönünden				
Büyüme	100	5,4	100	7,4
Hane halkı Tüketimi	60,0	3,8	60,4	11,0
Devlet Tüketimi	15,0	9,0	14,2	3,4
Yatırım	28,8	3,0	30,0	9,7
Stok Değişimi	-0,1	-	2,2	-
İhracat	26,8	10,1	25,0	0,5
İthalat (Eksi)	30,5	0,9	31,7	15,6

Kaynak:TÜİK

Konuya harcamalar açısından bakılınca da görünen şudur: GSYH içinde en büyük pay yüzde 60 ile hane halkı tüketim harcamalarına ait. Hane halkı tüketim harcamaları geçen yılın ilk çeyreğinde yüzde 3,8 artmışken bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 11 büyüdü. Yine GSYH'deki payı yüzde 30 gibi yüksek bir oranda olan yatırımlar geçen yıl yüzde 3 artmışken bu yıl yüzde 9,7 arttı.

Kaynak:TÜİK

Böylece özel tüketim ile yatırımlar, GSYH'nin bu kadar yüksek büyümesinde en önemli katkıyı yaptılar.

Geçen yılın ilk çeyreğinde yüzde 12,7 küçülmüş olan makine ve teçhizat yatırımlarının bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 7 artmış olması dikkat çekicidir. Büyüme tamamen iç talepten rüzgar alıyor. Net ihracatın katkısı yok.

TL'nin yıllık yüzde 30 dolayında değer kaybettiği bir ortamda ithalatın ihracattan çok daha yüksek oranda artmasının temel nedeni, ihraç edilen malların daha çok tüketim malı (otomotiv, tekstil ürünleri vb) olmasına karşılık ithal edilen malların daha çok girdi, enerji (petrol, doğalgaz), makine - teçhizat olmasıdır.

İhraç malların fiyatını artırılınca satışı düşüyor çünkü bunlar zorunlu mallar değil. Buna karşılık ithal mallarının fiyatı artsa da Türkiye bunları almak zorunda.

Özetle, 2018 yılının ilk çeyreğinde gördüğümüz yüzde 7,4 oranındaki yüksek büyümenin iç tüketim, ithalata dayalı yatırım ve hizmet kesimi ağırlıklı bir büyüme olduğu söylenebilir. .

Dopingli büyüme

Madalyonun öteki yüzü, parıltılı büyümenin tekrarlanması zor bir devlet desteğine, aşırı borçlanmaya, artan kırılganlıklara mal olduğunu gösterirken büyümenin sosyal ayağının da sorunlu olduğunu, özellikle alt sınıfların bu büyümeden iş ve gelir artışı olarak yararlanamadığını gösteriyor.

Büyümeye en önemli rüzgâr kredi musluklarının açılmasına verilen devlet garantisi oldu. Devletin arkasında durduğu Kredi Garanti Fonu aracılığıyla sağlanan krediler ile vergi indirimleri ve teşvikler büyümenin temel kaynağını oluşturdu. Ağırlıkla iç tüketime odaklı bu büyüme, beraberinde çift haneli bir enflasyonu da getirdi. Tüketici enflasyonunda 2017 yılı yüzde 12 ile tamamlandı. 2017'de dolar fiyatı yıllık yüzde 21,7 arttı. Bu artan dolar fiyatıyla yapılan ithalat, ayrıca enerji ve emtiada artan dış fiyatlar, içerideki üretimin maliyetlerini artırdı ve üretici fiyatlarındaki artış yıllık yüzde 15'i geçti. Dolayısıyla büyüme madalyonunun arka yüzünde baş edilmesi zor bir enflasyon yer aldı.

Mayıs enflasyonu tüketicide yüzde 12,2'yi, üreticide yüzde 20'yi bularak geleceğe dair de karamsar işaretler verdi.

2017 dış borç stoku da büyümenin ne kadar dış kaynağa bağımlı olduğunu gösteren bir diğer önemli göstergesi. 453.3 milyar dolara ulaşan dış borç stokunun yüzde 70'i özel sektöre ait ve stokun milli gelire oranı yüzde 53.3'ü bulmuş durumda.

Dolayısıyla madalyonun öteki yüzünde devasa cari açığın yanı sıra büyüme için yapılan dış borçlanmaların sürdürülmesinin ağırlığı da var.

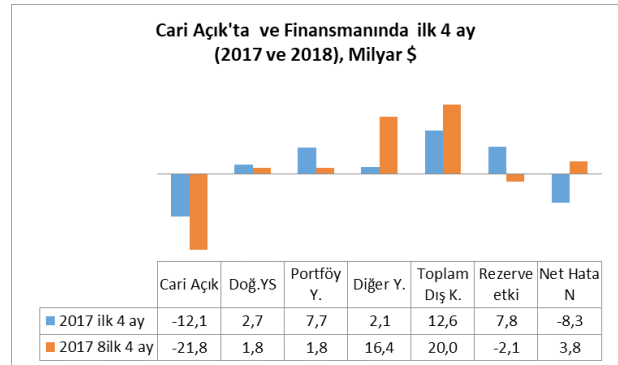
Büyüme kamunun vergi teşviklerinden de rüzgâr aldığı için kamu maliyesi açığı büyüdü ve cari açıkla birlikte "çifte açık" oluştu.

Cari açık tırmanışı

Yüksek büyüme madalyonunun öteki yüzünde ise en önemli karanlık öge, cari açığın büyümesi. Nisan ayı verilerine göre Türkiye'nin ilk 4 aydaki cari açığı 57,4 milyar dolara yükselmiş bulunuyor. Orta Vadeli Programda öngörülen 3.446 milyar TL'lik GSYH'yi veri kabul eder, yıllık ortalama USD/TL kurunu da 4,25 alırsak GSYH dolar cinsinden 810 milyar dolara denk gelir. Bu durumda mevcut cari açık beklenen GSYH'nin yüzde 7'si eder. Bu, giderek kırılgan hale gelen Türkiye ekonomisi açısından çok ciddi bir sorun oluşturuyor.

Bir yıl içinde yenilenmesi gereken dış finansman tutarı 240 milyar dolar dolayında olan Türkiye açısından dış finansman bulmak giderek zorlaşacak.

Türkiye, son 12 aylık sürede yüzde 8'e yakın büyüyen ekonominin risk primi (CDS primi) 187'den 278'e, gösterge faiz yüzde 10,97'den 18,86'ya, USD/TL kuru 3,51'den 4,51'e çıktı. Bunlar, büyümenin dopingli, sürdürülemez bir karakterde olduğunu da ortaya koyuyor.

Kaynak:TCMB

Cari açık yıllık olarak 57,4 milyar dolara yükseldi. Buradaki son bir yıllık artış 23 milyar dolar. Artışın önemli kısmı enerji fiyatlarının artışından ve altın ithalatının artmasından kaynaklandı. Ama ara malı ithalatı da arttığı için cari açığa yeni bir tırmanış başladı.

Bu yılın ilk 4 ayında 22 milyar dolara yaklaşan cari açığı, geçen yılın aynı dönemini yüzde 80 geçmiş durumda. Bu hızlı tırmanışın yanında , açığın finansmanı da denizin kurumakta olduğunu gösteriyor. Doğrudan yabancı yatırım, daha çok emlek satışlarından ve cüzi miktarda kalırken sıcak para girişinin radikal biçimde

7,7 milyar dolardan 1,8 milyar dolara indiği görülüyor. Cari açığın finansmanında yeni kredi girişinden çok, bankaların dışarıdaki 11 milyar dolarlık mevduatı içeri çektikleri ve 4 milyar dolara yakın kaynağı belirsiz fon girişi ile açığın finanse edilmeye çalışıldığı görülmektedir. Ayrıca ilk 4 ayda rezervlerden de 2 milyar dolara yakın kullanım görülmektedir.

Bütün bunlar, artan cari açığı dış kaynakla finanse etmenin güçleştiğini, rezerv ve kaynağı belirsiz fonların da çok zorlandığını, Türkiye'nin kaynak bulma sorunun önümüzdeki günlerde daha da artacağını göstermektedir.

Yükselen cari açık aynı zamanda dış kaynak ihtiyacını artırıyor. Türkiye'nin kredi notunu negatif etkiliyor ve uluslararası finans çevrelerinin gözüne batıyor.

Yükselen cari açığı, yükselen kurlar izliyor. Yükselen kurların iki büyük tahribatı var. Biri 223 milyar dolarlık döviz borçlusu şirketlerin bilançolarını bozuyor ve borç geri ödemelerini artırıyor. Şirketlerin döviz ihtiyacının artması finansal piyasalarda büyük stres yaratıyor. Bazı şirketlerin batabileceği ihtimali tüm banka alacaklarının sorgulanmasına ve kredi notlarının düşürülmesine gerekçe oluşturuyor.

Döviz kurundaki hızlı artışın ikinci büyük olumsuz etkisi, ithalatın ekonomi içindeki büyüklüğünden dolayı genel fiyat düzeyini artırmada ortaya çıkıyor. Kur ne kadar artarsa, enflasyon o kadar yükseliyor. Çünkü ithal edilen ara malı ve enerji ürünleri, tüm üretilen mal ve hizmetlerin içine giriyor. Hatta tarım sektöründe daha fazla belirleyici durumda.

Bölüşüm

Parıltılı yüzde 7.4 büyüme iş ve gelir adaleti yarattı mı? Bu sorunun yanıtı da pozitif değil. Yüksek büyüme oranına rağmen işsizlik oranı 2017'de 2016'ya göre değişmeyerek yine yüzde 10.9'da kaldı. Tarım dışı işsizlik oranı da yüzde 13'le değişmedi. Genç işsizliği yüzde 21'in üstünde seyretti. Büyüme ancak iş gücüne o yıl katılmış olanlara istihdam sağladı ama stoktaki işsizlere ümit olmadı. 2017'de toplam işsiz sayısı 124 bin kişi artarak 3 milyon 454 bin kişiye ulaştı.

Büyümenin iş gücü ve sermaye kesimi arasındaki dağılımını da ölçen TÜİK verilerine göre bölüşüm iş gücü aleyhine gerçekleşti. İş gücü ödemeleri 2016'da gelirden yüzde 36.5 pay alırken 2017'de bu pay yüzde 34.5'a geriledi ve 2 puan azaldı. Bu da parıltılı büyümede bölüşümün işçiler aleyhine bozulduğunu gösteren adaletsiz bir sonuç.

Yüksek döviz-yüksek faiz

Türkiye'nin 2018 ilk çeyrek büyümesinin yüzde 7.4 olarak açıklandığı saatlerde Türk Lirası'nın dolar karşısında, yükseltilecek faizlere rağmen 4,60 TL basamağına yerleşmesi de ironiktir. Normalde parıltılı bir büyümeden beklenen, yabancı yatırımcıların ülkeye üşüşmeleri, yatırım yapmaları ve bu sayede bollaşan dolar ile yerli paranın değer kazanmasıydı. Oysa ilk 5 ayda TL, yüzde 30 eridi ve bu erimeyle öteki yüksek-

len ülke yerel paralarından önemli ölçüde ayrıştı. Bu, büyümenin beraberinde kırılganlıkları artırmasının ve güven tesis edememiş olmasının bir sonucu.

Nitekim kredi risk primi olarak adlandırılan Türkiye'nin beş yıllık CDS'leri de Haziran ayında 278 baz puana çıktı 2018 başında 160 seviyesinde olan CDS hem dış piyasalarda yaşanan gelişmeler hem de Türkiye'deki ekonomik ve politik riskler nedeniyle hızla yükselmiş görünüyor.

Türkiye CDS'inin yükselişi, ülke risk priminin daha fazla fiyatlanması, tahvil faizlerinde görülen yükselişin bir yansıması. Bu riskler ortadan kalkmadıkça prim de, ödenen faiz de düşmüyor.

Risk priminin yüksek seyretmesinde uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's'in, Fitch ve S&P'nin hem genelde hem de bankalar ve büyük firmalar için verdikleri olumsuz raporlar, not indirimleri de etkili oldu.

Türk Lirası'nda değer kaybı, artırılan TL faizlerine rağmen, duracak gibi görünmüyor. Bunun en büyük sebebi de Türkiye'nin dış finansman ihtiyacı. Yıl içerisinde petrol fiyatlarının daha da artması muhtemel. Bu da cari açığın artmaya devam etmesi demek. Türkiye'nin 12 ay içinde çevrilmesi gereken dış borçları 190 milyar dolara yaklaşıyor. Bu nedenle dışarıdan bulunması gereken kaynak tutarı, cari açıkla birlikte 240 milyar dolar civarında. GSYH'nin yüzde 25'i dolayındaki bu yük, önümüzdeki 12 aya yayılmış olsa da Türkiye'yi zorlayacak. Çünkü Türkiye'nin de içinde olduğu yükselen, gelişmekte olan ülkelere, ABD'de Fed'in faiz artırımları nedeniyle, sermaye girişi azalıyor. Daha da önemlisi borçlanma maliyetleri artıyor. Buna karşılık rezervlerin de çok güçlü olmadığını göz önünde bulundurursak kur üzerindeki baskı devam edecek görünüyor.

Yabancı yatırımcının Türkiye'ye yatırım yapma tereddüdünde en önemli etken politik belirsizlik. Piyasalardaki erken seçim belirsizliği nedeniyle bekle-gör duruşu hâkim.

Kamu açıkları

Madalyonun karanlık yüzünün önemli bir ögesi de kamu açıkları. Hazine'nin Mayıs ayı nakit dengesi verilerine göre, devletin nakit dengesinde, önceki yıla göre olumlu gelişmeler yaşanmış gibi görünse de gerçek daha farklı.

Vergi ayı olan Mayıs'ta kurumlar ve gelir vergilerinin ilk taksitleri ödendiği için yılın ilk yarısında en yüksek gelir bu dönemde toplanır. Mayıs'ta nakit gelirler, önceki yıla göre yüzde 26 arttı.

Harcamalar da, önceki yıllara benzer bir artış hızı gösterdi. 2018 Ocak-Mayıs verilerine göre, nakit dengesi 2012'den sonraki yıllarda en yüksek açık veren ikinci yıl oldu. Birincisi 2017 idi. Önceki yıllarda ortalama açıklar 3-4 milyar lirayken, 2018'de 12 milyar liraya çıktı.

Açığı finanse etmek için yapılan borçlanma 18 milyar lirayı buldu. Yaklaşık 7 milyar lira fazla borçlanma yapılarak devlet kasasına konuldu.

2012-2018 arası dönemde Ocak-Mayıs ayları Hazine nakit dengesi

Milyar TL	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NAKİT GELİRLER	136	188	173	195	224	246	311
NAKİT GİDERLER	139	189	178	196	230	275	325
Faiz Dışı Giderler	116	164	155	170	207	250	294
Faiz Giderleri	24	26	23	27	23	25	30
FAİZ DİŞİ DENGİ	20	24	18	25	17	-4	16
ÖZELLEŞTİRME	1	5	3	2	9	8	2
NAKİT DENGESİ	-2	4	-2	0	3	-21	-12
FINANSMAN	2	-4	2	0	-3	21	12
BORÇLANMA (NET)	8	9	11	11	15	36	18
DİŞ BORÇLANMA (NET)	1	-1	3	-2	3	15	-2
Kullanım	6	6	12	8	9	24	16
Ödeme	6	7	9	10	6	9	18
İÇ BORÇLANMA (NET)	7	10	8	14	12	21	21
Kullanım	54	77	68	51	41	46	44
Ödeme	47	67	59	38	29	25	23
KASA/BANKA (NET)	-5	-13	-9	-12	-18	-15	-7

Kaynak: Hakan Özyıldız, "Hazine nakit dengesi ve ödenmeyen KDV iadeleri"

Bu yıl Hazine nakit gelirlerindeki performans iyi gibi görünse de arka plan öyle değil. Performanstaki artışın bir kısmı ekonominin büyümesi, bir kısmı vergi barışı ve yeniden yapılandırmadan gelen tahsilatlarından kaynaklanıyor.

Ancak, parlakmış gibi performansın arkasında yatan neden, devletin şirketlere olan borçlarını ödemesi ile ilgili.

Devletin ödemesi gereken KDV iadelerinin toplamı 190 milyar liraya ulaşmış durumda. Buna bir de SGK'nın yeni işe alınanlara verilen istihdam teşvikleri çerçevesinde oluşan 22 milyar liralık borçları eklenince, tutar, 212 milyar TL'yi buluyor. İktidar, bu ödemeleri yapmadan, gelirlerin arttığını düşünüp harcamaya yapmak gibi bir yol benimsemiş durumda.

Tahvil ihracından gelen borçları zamanında ödeyen Hazine, diğer borçları için aynı duyarlılığı göstermiyor, erteliyor. Ama ertelense de borç, faiziyle işliyor ve borç olarak kalıyor. Halının altına süpürülse de birgün daha da karmaşık bir biçimde ortaya çıkmayı bekliyor.

IMF yolu

Bugünlerde IMF ile birlikte adı sıkça kullanılan iki ülke, Arjantin ve Türkiye. Nedeni ise ikisinin de ekonomik göstergeleri, IMF kapısına gidecek kadar olumsuz. Bunlardan Arjantin'in göstergeleri Türkiye'ninkinden daha olumsuz. Arjantin, 50 milyar dolarlık bir kredi temini için Haziran başında IMF'yle anlaştı ve acı reçeteyi, halkının ağır protestolarını göze alarak kabul etti. Ya Türkiye? Türkiye, IMF'lik olmadı henüz ama "Köprüden önceki son çıkış"ı kaçırırsa, IMF'ye gitmesi mutlak ülkelerden biri olarak görülüyor.

Türkiye ile Arjantin'in isimleri 2001 yılında, yani Türkiye'nin tarihinin en ağır krizini yaşadığı yılda da birlikte anılıyor ve IMF'lik olmak, ikisi için birden gerçekleşiyordu. Büyük kamu açıkları, döndürülemeyen dış borçlar, verilen büyük cari açıklar ve sermaye kaçıışı ile yerli parada büyük değer kaybı... Bunlar

iki ülke için de söz konusuydu ve gösterilen tek yol, IMF'ye gitmek, alınacak IMF kredilerinin karşılığı acı reçetelerle sosyal harcamaları kırmak, özelleştirmeleri uygulamak, maaşları, istihdamı daraltmak, tarım ve hanehalkı desteklerini kaldırmak, bütçeden kısarak borç ödemektir...

Bu acı reçeteye 2001'de Bülent Ecevit Başbakanlığındaki koalisyon hükümeti "evet" dedi. Alınan kredi karşılığı acı bir reçete ve politik sonuçları da kabul edilmiş oldu. Arjantin ise karşı durdu, dış borçlarını 2005'te ve 2010'da yeniden yapılandırıldı ve alacaklılara yeni tahviller verdi. Ne var ki, döndü dolaştı, yeniden 2018'de IMF ile bir acı reçete karşılığı kredi kullandı.

Arjantin'in yaşadığı "kaderi" Türkiye de yaşayacak mı? Türkiye'nin en saygın iktisatçılarından Prof. Dr. Korkut Boratav, Cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimlerinin ardından hangi taraf iktidara gelirse gelsin, 2019'da IMF'ye gidişi neredeyse kaçınılmaz görüyor.

Bu "kaderi" geciktirecek belki de dönüştürecek, "Köprüden önce bir çıkış" yok mu? Türkiye'nin ve Arjantin'in göstergeleri, diğer çevre ülkelerden net olarak ayrışıyor. Enflasyon, cari açık, kamu açığı, dış sermayenin uzaklaşması ile hızlanan yerel para kaybı, onu yavaşlatmak için yükseltilecek faizlerden medet umma, iki ülkenin birbirine yakın olguları... Ama yine de Türkiye, henüz Arjantin kadar denizi tüketmiş değil.

AKP rejiminin, Temmuz başına kadar göstergelerin daha da kötüye gitmesini önlemek için, başta TL faizlerini hızla artırarak döviz tırmanışını durdurma çabası, çok da işe yaramıyor. 23 Mayıs'da dolar kuru 4.92'yi görmüşken Merkez Bankası politika faizini önce 3 puan, sonra da 1,25 puan artırarak hız kesmek istedi. Dolar kuru Haziran ortalarında 4.60 TL dolayındaydı. Yani 4,25 puanlık faiz artışı, doları ancak 30 kuruş geriletebilmişti. Türkiye, artık yıpratıcı bir döviz-faiz bilek güreşine sahne.

Ekonomide dengeleri yerine oturtmak için, sarsılan iç ve dış güveni seçimlerle birlikte yeniden kazanmak gerekli. Seçimlerden güven alan bir siyasi irade, ekonomik göstergeleri düzeltmeyi deneyebilir. Kaçan sermaye belki geri gelir, TL'ye dönüş başlayabilir. Adım adım faizler inebilir. Bunlar enflasyon hızını yavaşlatabilir. Güven geri gelirse, yatırımlar ve büyüme başlayabilir. Kamu açığına yeniden disiplin getirilebilir. Ama, bunlar kısa sürede olmayabilir de. Mart 2019'da yerel yönetim seçimlerinin olması, ekonomiyi toparlama önünde bir başka siyasi basınç.

Ayrıca, içeride ne yapılsa yapılsın, dışarıdaki rüzgar, global fonları Türkiye'ye çeviremeyebilir de. Bu ise denizin iyice tükenmeye başlaması ve IMF'ye doğru rotayı çevirmek zorunda kalmaktan başka bir yol bırakmayabilir.

SMMM SELAHATTİN ÖZER İLE RÖPÖRTAJ

Hazırlayan:
SMMM Seyhan UZUN

Bize Biraz Kendinizden Bahseder misiniz?

1952 yılında Kemaliye/Erzincan'da doğdum. Mesleğe 1977 yılında başladım. 1978 yılından bu yana serbest çalışıyorum. 40 yıldır bu mesleği severek icraa ediyorum.

Evli ve iki kız babasıyım.

Mesleğe nasıl başladınız?

Askerlik görevimi bitirdikten sonra Lütfü Gümüş'ün vasıtasıyla başladım. Kendisine yardım amaçlı başladığım mesleği çok sevdiğim için ve onunda teşvikleriyle bu yolda ilerlemeye karar verdim.

Geçmiş ile bugünkü şartları karşılaştırdığınızda hangi zaman diliminde mali müşavirlik yapmak daha kolaydı?

Teknolojinin yadsınamaz etkisiyle şimdi daha kolay. Fakat bakanlığın Meslek mensuplarına yükledikleri angaryalar yüzünden daha zor bir hal alıyor. Bakanlığın yapması gereken işler meslek mensuplarına yüklendi. Mesleğimize ayıracağımız zamanda angarlayalarla uğraştığımız için mevzuata ve müşteri ilişkilerine çok zaman ayıramamaktayız.

Geçmişte muhasebe elde tutulmasına rağmen bu yüzden daha kolaydı. Yapılacak işler daha sadeydi.

Mesleğe yeni katılan meslektaşlara ne gibi önerileriniz olabilir?

Öncelikle nitelikli insan olmak.

Etik kurallara uymak ve kesinlikle haksız rekabetten kaçınmak.

Mutlaka hedefler belirlemek, hedefleri gerçekleştirmek için kendilerini sürekli geliştirmek.

İnsanı değerlerini korumak.

Günde kaç saat çalışıyorsunuz? Boş zamanlarınızda neler yapmaktan hoşlanıyorsunuz?

40 yılı aşkındır bu mesleği icraa ediyorum. Günde ortalama 10 saati buluyor.

Boş zamanlarımda ailem ve dostlarımla vakit geçirmeyi severim.

Seyahat etmek, yeni yerler keşfetmek, kültürel ve tarihi geziler yapmak.

Mesleğimiz şimdi mi daha saygın yoksa geçmişte mi?

Geçmişte haksız belge alanlar zamanla varlıklarını yitirdiler. Şimdi daha saygın. 3568 sayılı yasa-mızla yeni dönem kültürlü, mesleğin önemini bilincinde, daha bilgili meslek mensuplarımızın sayısı arttı. Şu anda daha fazla emek sarf ederek bu ünvan alındığından meslektaşlar mesleğin önem ve sorumluluğunun farkındalar.

Genç meslektaşlara kendilerini geliştirebilmeleri için ne gibi yollar önerirsiniz?

Mevzuatı, makaleleri, ilgili tebliğleri bol bol oku-

mak, araştırmak ve tartışmak. Seminer ve eğitimlere katılmak.

İş hayatınızda sizi çok mutlu eden ve unutamadığınız bir anınız var mı? Varsa nedir?

Evlendiğim tarih muhtasar beyannamesinin son gününe denk gelmişti. Düşünümde meslektaşlarım “muhtasarın son günü düşün mü yapılır” diye epey bir serzenişte bulunsalarda beni yalnız bırakmamışlardı. Bu beni çok mutlu etmişti.

Sizce mesleğimizde neden fazla kadın meslektaş yok?

İlk öncelikle kadının Türk toplumunda çok yeri yok malesef. Toplumsal baskı yüzünden kadınların özgüveni kırılmış vaziyette. Hala kadını koruma içgüdüsüyle birşeyleri yapabileceğini onlara empoze edemiyoruz.

Bugüne kadar kaç meslek mensubunun yetişmesinde katkınız oldu?

Sayısı hatırlanmayacak kadar çok. Sadece yanımda çalışıp belgesini alan 60 kişi var.

Meslek hayatınız boyunca başınızdan geçen unutamadığınız bir anınız oldu mu?

Kurumlar vergisi beyanının son günü tüm beyannameleri göndermiştim. Ancak gece rüyamda hiç birini vermediğimi gördüm. O kadar gerçekçiydi ki sabahın altısında aceleyle ofise gittim. Beyanname tahakkuklarını görene kadar rüya olduğuna inanmadım. Sonra çok derin bir ohhhh çekmiştim.

Mali müşavirlik mesleğinin toplum tarafından yeterince iyi algılandığını düşünüyor musunuz? Mesleğimizin saygınlığı hakkında neler söylemek istersiniz?

Geçmişe nazaran daha iyi algılandığını düşünüyorum fakat yeterince değil. Toplum genelinde olmasa da belli bir kesim hala mali müşavir ücretini en son ödenecek ücret ve muhasebe departmanını gereksiz görüyor. Öte yandan kurumsallaşmış veya mesleğin öneminin bilincinde olan işletmeler muhasebeye bütçe ayırarak departman oluşturuyor. Mali müşavirlerinin fikirlerine önem verip, işletmenin geleceği konusunda alacakları kararlar hakkında görüş alıyor işletme idaresinde yer veriyorlar.

Teknolojik gelişmelerin mesleğimize etkileri hakkında neler düşünüyorsunuz? Bu anlamda ile-

riye dönük olarak da neler söylersiniz?

Günümüzde teknolojik gelişmelere daha fazla ayak uydurmak gerekiyor. Bilişim çağında teknolojiyi iyi kullanmak ve bu teknolojiyi kullanabilecek bilgiye ihtiyaç var. Bizlerde bu gelişmeleri yakından takip edip, doğru kullanabilmek için sürekli kendimizi geliştirmeye yönelik bilgiye sahip olmamız gerekiyor.

Mesleğimizi daha da ileriye taşımak için ne gibi çalışmalar yapılmalıdır?

Öncelikle meslek mensuplarının kendi mesleğine sahip çıkmaları gerekiyor. Oda ve Türmob haklarımızı savunacak itici bir güç oluşturmali. Kaliteli eğitim ve seminerlerle meslek mensuplarına destek olunmalı.

Odamızın şu anki faaliyet ve etkinlikleri ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Özellikle eğitimler noktasında çok başarılı buluyorum. Mesleğin yanında farklı alanlarda da kendilerini ifade edecek imkanlar yaratılmalıdır.

Maliye Bakanlığı ve meslek örgütleri işbirliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sadece beyanname uzatma konusunda birlikte-ler. Maliye Bakanlığı kararlarda meslek örgütlerinin hiçbir etkisi olmadığı düşünüyorum. Görüş alma konusunda bizi dikkate almıyor ve meslek örgütlerine danışmadan karar alıyorlar.

Son olarak mesleğe yeni giren meslektaşlarımıza, adaylarımızı önerileriniz nelerdir?

Okumak, araştırmak, tartışmak ve fikir sahibi olmalarını öneriyorum. Var olan bilgiyi kayıtsız şartsız uygulamak yerine neden-sonuç ilişkisi ve mantığını kavrayarak çözüme ulaşmaları yararlarına olacaktır.

Değerli üstadımız, aynı zamanda ASMMMO Kurucularından olan Sayın Müslüm YILDIRIM ile geçmişten günümüze muhasebe mesleği üzerine harika bir röportaj gerçekleştirdik. Güler yüzü, içten samimiyeti ve hoş sohbeti için kendisine çok teşekkür ediyorum.

Röportaj sorularıma geçmeden önce sizlere sayın Müslüm YILDIRIM hakkında kısa bir bilgi vermek isterim;

1948 yılında Tunceli de doğmuş. İlkokulu doğduğu köyünde tamamladıktan sonra Ortaokul eğitimini Tunceli'nin Malazgirt ilçesinde tamamlayan Sn. Müslüm YILDIRIM Lise eğitimi için Elazığ'da yaşamını devam ettirerek Elazığ Ticaret Lisesinden mezun olmuştur. Üniversite eğitimini ise Adana İktisadi Ticari İlimler Akademisinde yapmış ve 1972 yılında mezun olmuştur.

Mesleğe nasıl başladınız?

Üniversiteden mezun olduktan sonra Elazığ Vergi Dairesinde göreve başladım. Daha sonra Et Balık Kurumunda Muhasebe Müdürlüğü, Genel Müdürlük görevini yaptım 1981 yılında istifa ederek ayrıldım. Özel sektörde çeşitli kurum ve kuruluşlarda çeşitli görevlerde bulundum ve 1984 yılında kendi muhasebe büromu açtım ve serbest çalışmaya başladım.

Geçmiş ile bugünkü şartları karşılaştırdığınızda hangi zaman diliminde mali müşavirlik yapmak daha kolaydı?

Geçmişte mesleğimizi yapmak ve mesleğimizden para kazanmak çok daha kıymetliydi. Günümüzde çok meslek mensubu olmasının dezavantajı ve avantajları var malesef. Günümüz şartlarında Serbest çalışmanın çok zor olduğunu düşünüyorum. Piyasada malesefki haksız rekabet ortamı çok fazla, tahsilat problemi çok fazla ve genç meslektaşlarım böyle bir piyasada hakkıyla parasını kazanmakta çok zorlanıyor.

Mesleğe yeni katılan meslektaşlara ne gibi önerileriniz olabilir?

Mesleğimize yeni katılan genç meslektaşlarıma öncelikle benim tavsiyem mesleğimize yakışır şekilde giyim kuşamlarıyla, konuşma üsluplarıyla, mesleki bilgileriyle kendilerini ve mesleklerini yakışır bir şekilde temsil etmelerini öneriyorum.

Günümüz meslek şartlarının en önemli gereksinimi olan çok okumak, mevzuat takibini yeterince yapabilmek, kendilerini bu konuda geliştirmelerini ve bilgi alışverişinden kaçınmamalarını öneriyorum.

Hazırlayan:
SMMM Seda ÖZBEK

SMMM MÜSLÜM YILDIRIM İLE RÖPÖRTAJ

Bir diğer en önemli önerim ise müşterileri ile aralarında her zaman ince bir çizginin olması gerektiğini düşünüyorum. Bizler müşterilerimizin Mali Müşavirleriyiz ve bunu müşterilerimize bir şekilde kabul ettirmemiz gerekli. Mesleğimizin dışında olan işlerini yapmamalıyız, örneğin vergi ödemelerini yapmak gibi. İşlerini ücretsiz veya en azında asgari ücret tarifesinin altında bir ücretle yapmamalılar. Emeginin karşılığını mutlaka almalılar ve ağırlıklarını koymalılar.

Günde kaç saat çalışıyor sunuz? Boş zamanlarınızda neler yapmaktan hoşlanıyorsunuz?

Eskiye nazaran artık çalışma saatlerim tabiki çok fazla esnek. Eskiden çok yoğun tempolarda yıllarca çalışmanın meyvelerini toplama dönemindeyim. Böyle olmasına rağmen yine de haftanın 5 günü günde 4-5 saat çalışıyorum, kanun mevzuat vs. takip ediyorum.

Boş zamanlarımı ise ailemle birlikte evimin bahçesiyle ilgilenerek torunlarımla birlikte mutle huzurlu bir yaşam sürdürüyorum.

İş hayatınızda sizi çok mutlu eden veya unutamadığınız bir anınız var mı? Varsa nedir?

O kadar çok anım varki hangisini anlatsam bilemedim. Hiç unutamadığım bir anımı paylaşmak isterim. Sıcak bir yaz günü sıcağın bunalmış yorgun bir beyefendi bir adres sordu. Adresi tarif ettim ancak adamcağız bir soluklansın diye büroma davet ettim. Oturdum bir su bir çay ikram ettim, kısa bir sohbet ettik tanıştık kendisine ayrılırken kartvizitimi verdim. Aradan zaman geçti tele-

fonum çaldı. Beni tavsiye etmiş bir tanıdığına bir Vergi Mahkemesi işi ile ilgili. Arayan ile görüştük kendisi bana o kadar güveniyor ki işini çözebileceğime, ücret olarak ne teklif ettiysem hiç ikilemeden kabul etti. Nitekim işini çözdüm. Ve gördüm ki “BİR İNSAN KAZANMANIN MALİYETİ BİR ÇAY, BİR SU”

Sizce mesleğimizde neden fazla kadın meslektaş yok?

Meslek yasamız çıkmadan önce evet bayan melektaşımızın sayısı azdı. Fakat Meslek yasamızdan sonra yıllar geçtikçe bayan meslektaşlarımızda artış olduğunu düşünüyorum. Zor bir mesleğimiz var, zamanla yarışıyoruz bu şartlar elbette bayan meslektaşlarımızda ekstra yük oluşturduğunu düşünüyorum. Ama yine de bayan genç meslektaşlarımızın arttığını ve ileriki dönemlerde daha da fazla olacağına inanıyorum.

Bugüne kadar kaç meslek mensubunun yetişmesinde katkınız oldu?

Bu zamana kadar hiç saymadım desem yeridir, madem böyle bir sorumuz var yanıtlamam gereken şöyle bir düşündüğümde en az 7-8 genç arkadaşımı yetiştirerek bu mesleğe kazandırmanın onuru ve gururu içindeyim.

Mali müşavirlik mesleğinin toplum tarafından yeterince iyi algılandığını düşünüyor musunuz? Mesleğimizin saygınlığı hakkında neler söylemek istersiniz?

Aslında mesleğimiz başta devlet nezdinde çok saygın bir meslek olmalı ki daha sonra serbest piyasada saygınlığımız olmalı. Bir nevi devletin vergi memuruyuz. Bizler işimizi ne kadar düzgün yaparsak devletimiz ile müşteri arasındaki vergi yükümlülüklerini doğru dürüst mesleki etiklerimizi gözeterek bilinçli bir şekilde yaparsak hem devlet, hem müşteri, hem bizler kazanırız. Ama günümüz şartlarında mesleğimize devlet tarafından çok fazla yüklenmeler yapıldığını, haksız rekabetin arttığını tüm bunlar nedeniyle eskiye nazaran saygınlığın azaldığını söyleyebilirim.

Teknolojik gelişmelerin mesleğimize etkileri hakkında neler düşünüyorsunuz? Bu anlamda ileriye dönük olarak neler söylersiniz?

Teknolojinin gelişmesiyle mesleğimiz inanılmaz derecede pratikleşti. Bilgisayarın çıkması insan gücünü azalttı fakat verimliliği de paralelinde artırdığını düşünüyorum. Muhasebe paket programlarının çıkması ve entegrasyonları, Veri dairelerinin- Sgk işlemlerinin vs. internetle buluşması elbette işleri çok kolaylaştırıyor. Bilgiye, Mevzuata erişim eskiye nazaran teknoloji sayesinde çok daha kolaylaştı.

Mesleğimizi daha da ileriye taşımak için ne gibi çalışmalar yapılmalıdır?

Mesleğimiz zaman geçtikçe artık defter tutmak, beyanname göndermek dışında denetim safhasında raporlama ve yorumlama alanında daha çok ihtiyaç duyulacak hale geldiğini düşünüyorum. Meslektaşlarımızın sürekli

kendilerini geliştirmeleri, uzmanlık alanlarına göre kendilerini geliştirmelerini, günümüz gereği kaçınılmaz olan yabancı dil eğitimlerini almalarını, hatta mümkünse yurt dışı uzmanlık eğitimleri almalarını öneriyorum. Meslek yasamızı bilinçli olarak hakkıyla uygulamaya koymalı ve haklarımızı savunmalıyız.

Odamızın şu anki faaliyet ve etkinlikleri ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Odamızın şu anki faaliyetlerini destekliyor ve Seminer, kurs, eğitim vb. faaliyetler aksatılmadan devam ettirilmelerini savunuyorum. Eğitim mesleğimiz için vazgeçilemeyecek bir öneme sahiptir. Yalnız genç meslektaşlarımızın dışında bizler gibi eski meslektaşlarında unutulmaması gerektiğini, gerekli ve uygun eğitim, tören (Ruhsat Töreni gibi) vb. gibi yerlerde eski meslektaşlarımızın da davet edilerek onure edilmelerini tavsiye ederim.

TÜRMOB ile ilgili düşünceleriniz nelerdir? Sorunlarımızın çözümü için odalarımız ile yeterince yakın ilişki içerisinde olduğunu düşünüyor musunuz?

TÜRMOB ile Odaların aralarında iletişimin artması gerektiğini düşünüyorum. Meslektaşlarımızın gerek maddi gerek manevi mesleki problemleri yeterince dile getirilmiyor, getirilse de çözüme ulaştırılmıyor malesef. Yapılan toplantıların, görüşmelerin daha sık ve sonuca ulaşılabilir şekilde verimli görüşmelerin olması gerektiğini savunuyorum. TÜRMOB yönetimindeki SMMM ve YMM sayılarının Türkiye genelindeki sayılarla uygun nispette olmasını umut ediyorum.

Maliye Bakanlığı ve meslek örgütleri işbirliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Maliye Bakanlığı'nın mevzuatta yapacağı değişikliklerde TÜRMOB'dan görüş alması gerektiğini düşünüyorum. Şu anda kısmende olsa görüş alınıyor ancak yeterli bulmuyorum. Ayrıca mevzuat değişiklikleriyle meslektaşın sırtına yüklenen angaryaların ve Maliye Bakanlığı bizleri maliyenin memuru gibi görmesi Bakanlıkla yapılacak işbirlikleriyle çözülecek sorunlardır. Bu nedenle meslek örgütlerimizin bakanlık ile daha sıkı işbirliğine geçmesi gerektiğini ve ülkemiz ekonomisinin ve mesleğimizin gelişiminde bunun faydalı olacağını düşünüyorum.

Odamızın ilk kuruluşunda bir masa bir sandalye ile devir alıp Mesleğin ve odamızın gelişmesinde ve kurumsallaşmasında büyük emeği geçen değerli üstadımız Sayın Müslüm YILDIRIM'a kıymetli vaktini ayırıp bu röportajı verdiği için sonsuz teşekkür ediyorum.

Genç bir meslektaş olarak kendisiyle bu röportajı yapmış olmanın bana gurur ve heyecan verdiğini ve bir insan kazanmanın vermiş olduğu mutluluğu söylemeden geçemeyeceğim.

Unutmayalım ki; “ Bir İnsan Kazanmanın Maliyeti; Bir Çay Bir Su...”

Sevgiyle kalın,
Saygılarımla,

Kendinizi tanıtabilir misiniz?

Siyasal bilgiler fakültesi iktisat mezunuyum. 2004 yılından beri bağımsız smmm olarak çalışmaktayım. Müziğe de ortaokul yıllarında gitar çalarak başladım aslında daha da geriye gidersek ilkokul yıllarında saz çalarak başlamıştım. Sivaslı olduğumuz için geçmişimizde aşık gele-neğimiz vardır. Ortaokul yıllarında dinlediğimiz müzikler değişmeye başladıkça gitara daha çok meylettim. Lise grubunda bass gitar çalmaya başladım. Üniversite yıllarında siyasal bilgiler fakültesinde okul arkadaşlarımla bir albüm yayınlamıştık(1993-grup çekirdek-siste yürümek). Daha sonra (2012-aşk merdivenleri-solo) adlı albümümü kendi adımla yayınladım. En son ise (2015-denize düşür-düm-solo) albümümü yayınladım.

Mali müşavirlik mesleğine 2000 yılında stajyer olarak başladım. 2004 yılında kendi büromda çalışmaya başladım ve halen faaliyetime aktif olarak devam etmekteyim.

Bağımsız çalışan mali müşavir olarak yaşadığınız temel mesleki sorunları paylaşabilir misiniz?

İlk olarak hepimizin ortak sorunu tahsilat sorunudur. Herkesin kendi ölçeğinde yaşadığı bu sıkıntının yaptırımlarla ve odamızın da katkısıyla çözümlenebilir. Özellikle hacim büyüdükçe bu sorun daha da artmaktadır. Kendi adıma küçülmeye giderek daha seçkin firmaların defterlerini tutup daha az yıpranmayı tercih ediyorum. Yani küçük olsun öz olsun.

Bir diğer sorun mevzuattaki sık değişiklikler diyebilirim. Buna da yapacak birşey yok henüz, gelişmekte olan bir ülke olduğumuz için belkide günceli çağdaşlığa uyar-

lamak için olması gereken bir şey. Batılı ülkelerde mevzuat çok yavaş değişir. Gereklikçe değişir.

Bağımsız çalışan mali müşavir olarak meslek örgütünüzden beklentileriniz nelerdir?

Az öncede konuştuğumuz gibi tahsilat konusunda belki bir takım hukuki zorlayıcı yaptırım uygulanabilir. Mesleğimizin ve meslektaşlarımızın saygınlığının daha da artırılması için çalışmalar yapılmalıdır. Yine de bu az gelişmişliğin bir göstergesidir. Gelişmiş ülkelerdeki ekonomilerde muhasebeci avukatla eşdeğerdir.

Genç meslektaşlara başarılı kariyerin anahtarı olarak neleri önerebilirsiniz?

Büro açmayı düşünenler için ilk zamanlar belki bir kaç yıl boyunca süreç sancılı olduğu için beklentileri düşük tutarak başka bir geçim kaynağı var ise onları da gündemde tutarak başlayabilirsiniz. Benim ilk büromu açtığımda iki dosyam vardı. Zamanla çoğaldığı için sabırla çok çalışmak gerekiyor. Reklam yasağı olduğu için en büyük reklam yaptığınız işin kalitesidir. Eğer kaliteli iş yaparsanız müşteri müşteriyi getirecektir. Yaptığınız işe dört elle sarılın, dürüst olun, mevzuata hakim olun sonra kapılar açılır biraz yavaş açılır ama açılır. Bu arada staj süresinde kısaltılarak kaliteli geçirilmesi gerekmektedir.

Birbirine uzak gibi görünen muhasebe ve müziği aynı anda nasıl yürütüyorsunuz?

İlk başta şunu söyleyim ikisi de sanattır. Muhasebe de yince insanların aklına sıkıcı insanlar geliyor. Maalesef böyle bir önyargı var. Mesela beni mali müşavir olarak tanıyıp yıllarca müzisyen olduğumu söylemediğim bi şekilde kimi-

lerine bahsetmeye gerek görmedim kimilerinden gizledim müşterilerim bile oldu. Çünkü insanlarda şöyle bir ön yargı oluşuyor bir çok ön yargı var ama bu birincisi bu adam müzisyense muhasebeyi yeteri kadar yapamıyordur gibi gece sabaha kadar çalışıp verimli olamıyor gibi bir takım ön yargılar oluşuyor. Bu durumla karşılaştımda. İnsan kendisini planladığında mesleğinin yanı sıra bir hobi ile de uğraşabilir. Geçimimi sağladığım profesyonel işim muhasebedir. 20 yıllık bir mali müşavir geçmişim olmasına rağmen müzik daha uzun 25-30 yıldır uğraştığım daha önceden başladığım kalbimi gönlüğümü verdiğim birşey. Beni mali müşavir olarak tanıyan kişiler tesadüfen albümlerinden müzisyen olduğumu öğrendiklerinde çok şaşırdılar. Diğer taraftan müzisyen olduğumu bilip mali müşavir olduğumu bilmeyen insanlar da oldu. Bir şekilde söz açıldığında ben mali müşavirim dediğimde inanılmaz bakışlarla karşılaştım. İkisi nasıl olabiliyor denildiğinde tabiki farkı uçlarda iki ayrı dal muhasebe ve müzik. İnsan bünyesinin ikisine de ihtiyacı var sadece tek taraflı insan daha kısır bir insan olur bence. Mali müşavirlik mesleği bana çok şey kattı mali müşavir olmadan önceki kişi değilim. Bir kere bana düzenli olmayı öğretti. Çünkü düzensiz olursam dağılıp gideceğimi gördüm. Günümü zamanımı planlamayı ve çok sabırlı olmayı, çabuk kızmamayı, sinirlenmemeyi, müşterilerime olan münasebetlerimde özellikle beni çok sabırlı olmaya yöneltti. Çok olgunlaştırdı. Normalde tolerans göstermeyeceğim şeylerde tolerans gösteren bir kişi olmama yönlendirdi. Tabiki diğer yandan da geçimimi sağladığım için bana hayatta belirli bir güvence bir sigorta garantisini vererek benim işim bu mesleğim bununla geçiniyorum garantisini sağladı. Müzik de böyle bir garanti yok. Eğer çok büyük bir isim olmaz iseniz sosyal güvencesi olmayan, sözleşmesi olmayan ne zaman ne gelir elde edeceğinizi bilemediğiniz bir iş haline gelir. Malumunuz hem mali müşavir hemde müzisyen bir çok arkadaşım var. Sadece bu işi yapan müzisyen arkadaşlarımda çok büyük bir mutsuzluk ve geleceği öngörememe hali görüyorum. Bu yüzden ben onların yanında çok daha rahat ve güvende hissediyorum kendimi. Bunun karşılığında benden götürdüğü şeylerde var tabiki zamanımı götürüyor en başta daha fazla ilgilenemiyorum müzikle ama işte bir denge aktif pasif dengesi gibi bir şey. Bir taraf benim varlığımı sağlayacak diğer tarafta benim mutluluğumu sağlayacak. Bir çeşit bilanço dengesi yaratmaya çalışan bir haldeyim hem muhasebe hemde müziği aynı hayatta götürmeye çalışıyorum diyerek özetleyebilirim.

Daha önce meslek odamızın herhangi bir etkililiğinde konser verdiniz mi? Bu durum ile ilgili görüşlerinizi bizimle paylaşabilir misiniz?

Maalesef daha önce hiç vermedim. Yani oda yetkilileri ile bir kaç kez görüştük karşılıklı niyet beyan ettik konser vermeye ama bir türlü gerçekleşmedi. Belki bu röportaj bir vesile olur. Bir etkinlikte yer almak isterim.

Mali tatil ile ilgili ne düşünüyorsunuz?

Mali tatil diye birşey kağıt üzerinde var ama hiç bir etkisi yok hayatımızda. Ben kendimi bildim bileli mali tatil konuşuluyor. 24' ü yerine 31'inde beyanname veriliyor. Sadece 1 hafta süre veriliyor. Neden bir sonraki ay iki beyanname birlikte verilemiyor.nerde okuduysam bu

şekilde görüşler. Bu konudaki görüşleri galiba başta da konuştuğumuz gibi mesleğin ağırlığı, saygınlığı yine buralarda çıkıyor ortaya. Mali tatilde vergi dairelerinin yükü hafifletiliyor sadece ama bir adli tatilde hem avukat hem de adliyenin yükü azaltılması göz önünde bulunduruluyor.

Mesleğimizde mücbir sebebin olmaması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Mesleğimizde mücbir sebebimiz çok zayıf hatta yok diyebiliriz. Başımıza bir iş gelse, ayın 20'sinde rahatsızlansak 5 gün hastanede yatsak kaç beyanname veremeyeceğimizi biliyoruz. Mücbir sebebi de suistimal edecekler olabilir buna karşılık makul olarak başlangıçta yılda 1 2 kez belirli gerekçelerle hak tanınarak meslek mensubunun işinin stresinin azaltılması sağlanabilir.

Mesleğimizin ülkemizdeki ve dünyadaki gelişimi hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Ben mesleğe başladığımda kağıtlarla fazla haşır neşir olduğumuz dönemlerdi. Siz hatırlarmısınız bilmiyorum ama elimizde kaşeli imzalı beyannamelerle vergi dairelerinde ve SGK'larda özellikle son güne kalırsanız vergi dairelerinde uzunca kuyruklarda beklediğimiz bir dönemde yaşadım. Dolayısıyla vergi dairesinden, sgk'dan ve noterden çıkamazdık. Bir ayağımız ordaydı. Şimdi neredeyse vergi dairesine bile gitmiyoruz. Geçenlerde bir ara çankaya vergi dairesine gittim nostalji oldu benim için. Gelişimden ziyade teknolojik gelişimlerin çok rahatlatıldığını görüyoruz. İşin daha çok tekniğine yoğunlaşma fırsatı bulabiliyoruz bu sayede. Denetçilik vs gibi kavramlar da yeni girdi lügata. Herkesin söylediği şeyleri söyleyebilirim bu işin artık muhasebe kısmından ziyade daha çok denetim kısmının ağırlık kazanacağı, ve bu e fatura gibi bir takım gelişmelerden sonra da belli bir süre sonra mali müşavirlik mesleğinin tarih bile olabileceğini öngörmek herkesin öngörebileceği birşey. Faturalar orda işlemler orda elektronik ortamlardayken beyannameler de bir süre sonra kendi kendine oluşacak bu çok büyük bi kehanet veya yüksek bir öngörü değil. Ben elle yazılmış yevmiye defteri bile gördüm. Eskiden yazısı güzel olanlar muhasebeci olurmuş. Çünkü okunaklı olması gerekir istediğiniz kadar hesapları iyi bilin yazınız kötü ise tercih edilmezmişiniz. Tabiki teknoloji yerinde durmayacak. Serbest meslekler e deftere geçti biliyorsunuz. Diğer işletmelerde geçecek. Ne kadar çok dijitalleşirse mali müşavirler için 'sonu' o kadar yaklaşıyor. Daha doğrusu deri değiştirecek başka bir hale gelecek yani mali müşavir=denetçi olacak diyebiliriz. Öyle gözüküyor.

Son olarak sizi sosyal medyadan nerden takip edebiliriz?

Youtube da videolarım isimle mevcut ordan da takip edebilirsiniz. Yada aşağıdaki verdiğim linklerden de takip edebilirsiniz.

<https://www.facebook.com/hakankucukcinar/>

<http://www.hakankucukcinar.com/>

<https://twitter.com/hakankucukcinar>

https://www.instagram.com/hakan_kucukcinar/

Bu güzel röportaj için çok teşekkür ederiz.

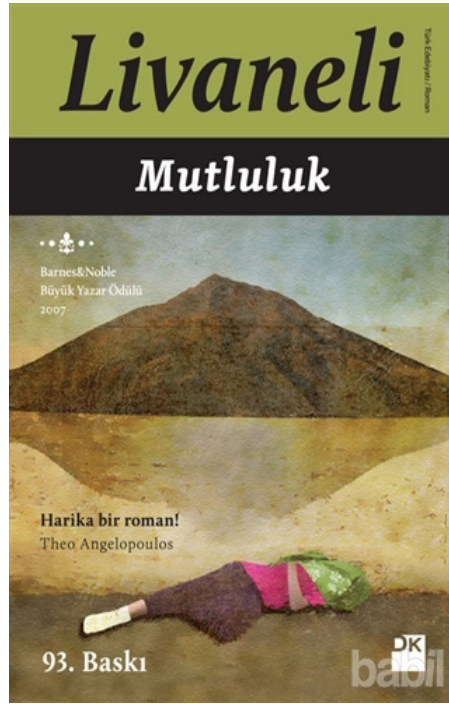

Kültür - Sanat

Salman YILMAZ - SMMM

BİR YAZAR-BİR KİTAP: Mutluluk - Zülfü LİVANELİ

Meryem; Türkiye’de tipik bir kadın profili. Adeta hayata suçlu başlayan bir kız çocuğu. Şihlik, ağalık ve aşiret ilişkilerinin güçlü olduğu bir coğrafyada yaşamın bütün güçlüklerini omuzlayarak. Henüz onüç yaşında iken, köyün hatırı sayılır, söz dinlenir şih amcası tarafından tecavüze uğramıştır Meryem. Ancak bunu hiç kimseye söyleyemez. Bunu bir zehir gibi hep içinde taşır. Ancak, töreler affetmez. Meryem, aile büyükleri tarafından (daha doğrusu tecavüzcü şih amcası tarafından) ölüme mahkum edilir. Prof. İrfan Kurudal, her şeye sahip olmanın verdiği sıkıntıdan bunalmış bir aydın. Kendisine yeni / farklı mutluluklar bulmak uğruna bilinmeyen bir yolculuğa yelken açmıştır. Cemal mi? O sadece seçilmiş bir kurban. Meryem’in aileye çaldığı

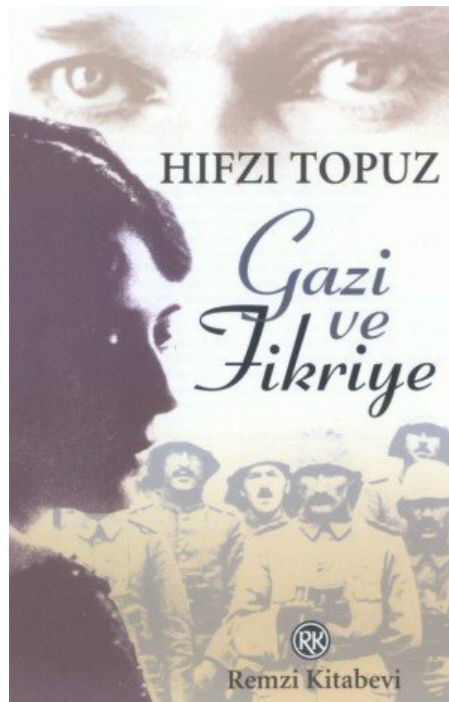
“karayı” temizlemekle görevlendirilmiş bir “kahraman”.

Romanda, yazar Livaneli bu üç benzemez üzerinden bir Türkiye portresi çizmekte. Mutluluğu arayan bu üç insanın ilişkileri anlatılmaktadır.

Yazar Zülfü Livaneli. O sadece bir yazar değil. Aynı zamanda müzisyen, sinemacı ve de yapımcı. Kısacası “dört dörtlük” bir aydın. Serenad, Leylanın Evi; Arafat’ta bir Çocuk, Engereğin Gözü ve Son Ada gibi daha bir çok roman, öykü kitabının yazarıdır. Sis, Yer Demir Gök Bakır, Şahmeran ve Veda gibi filmleri yönetmiştir. Romanları, filmleri ve film müzikleri ile yurt içinde ve yurt dışında bir çok ödüle değer görülmüş bir yazardır Zülfü Livaneli.

BİR YAZAR-BİR KİTAP: Gazi ve Fikriye - Hıfzı TOPUZ

“Beni iki kadın çok sevdi ; Biri yalnız ben olduğum için, öteki mevkii için”. Atatürk , bu sözü/itirafı kardeşi Makbule’ye söylemiştir. Birinci kadın Fikriye, ikincisi Latife dir. Kitap, Atatürk’ün Fikriye ile ilişkisi etrafında, adeta bir kurtuluş savaşı destanıdır. Roman boyutu ötesinde bir belgeseldir. Kitap, Atatürk ile Fikriye’nin çocukluk yıllarından başlayıp, Fikriye’nin hayatını noktalaması ile sona erer. Kurtuluş savaşının ince detayları ile yoğrulmuş, aşkın, sevginin ve özel hayatın yaşanmadığı, yaşanmadığı, birinci ağızdan tanıkların eşliğinde anlatılmıştır. Olağanüstü özverili bir yaşam. Atatürk sevdalılarının bilmesi gerektiği gibi, karşıtlarının da bilmesi, okuması gereken bir kitap. Bağımsızlık ve özgürlük destanı.

“düşmanlarımızın bayrakları balarımızın ocakları üstünden ve mabetlerimizin çevresinden çekilinceye kadar savaşmayı sürdüreceğiz. Kendi hükümetimizin yönetimi altında bedbaht ve mutsuz yaşamak, yabancı esareti altında kavuşacağımız mutluluklardan bin kez üstündür.”

Gazeteci , yazarı ve de hukukçu olan Hıfzı Topuz, Türkiye Cumhuriyeti ile yaşıttır. İstanbul Hukuk fakültesi ile Strazbur Hukuk fakültesi mezunudur. Meyyale, Taif’te Ölüm, Paris’te Son Osmanlılar, Devrim Yılları, Hava Kurşun Gibi Ağır, Çılgın ve Özgür ve Hatice Sultan gibi daha bir çok esere imza atmıştır. Bir dönem UNESCO’ da çalışmış ve TRT Genel Müdür Yardımcılığı yapmıştır.

FİLMLER/SİNEMALAR: Ahlat Ağacı - Nuri Bilge CEYLAN

Her şey yazar olma sevdasına tutulmuş entelektüel Sinan'ın (Doğu Demirkol) köye dönmesiyle başlar. Sinan merkezinde aile ilişkileri, toplum ve Türkiye'nin sosyo-ekonomik koşulları sorgulanır. Borç batağında kurtulabilmek için umudunu ganyana bağlamış ve ailede bütün itibarını kaybetmiş öğretmen babanın (Murat Cemcir) içine düştüğü trajikomik haller görülmeye değer. Öğretmen atamasını bekleyen Sinan'ın kitabını bastırabilmek için verdiği mücadele, babasının büyük bir aşkla bağlı olduğu köpeğini gizlice satmaya kadar götürür ve sonuçta kitabını bastırır da. Ancak kitabın hiç alanı, okuyanı olmamıştır. Hatta oğlu ile büyük gurur duyduğunu ifade eden anne (Bennu Yıldırım) dahi.

Nuri Bilge Ceylan'ın genelde az diyaloglu filmlerine

nazarın, bu filmde kuralın dışına çıkarak bolca diyaloglara yer vermiştir. Entelektüel, felsefi din tartışmalar da ilgi çekici nitelikte olup, Sinan'ın hep tepeden bakan ukala, sinir bozucu konuşmaları muhteşem. Doğu Demirkol (Sinan), diğer oyuncu kadrosu ile gereekten göz doldurucu, uyumlu bir tablo çiziyor. Üçbuçuk saate yakın bu destansı yolculuk izleyiciyi Çanakkale- Çan ve civarında dolaştırdıktan sonra Cannes'te (!) noktlanır. Film, bu yıl 71.' si düzenlenen Cannes film festivalinde ödül almasa da özel gösterimde, en nitelikli sinema izleyicisine kendini ayakta alkışlatmayı başarmıştır.

Yönetmen Nuri Bilge Ceylan; sinematografisini her filmde biraz daha yükseğe taşımakta. Üç Maymun,(Cannes en iyi yönetmen ödülü-2008) Bir Zamanlar Anadolu da, (Jüri özel ödülü-2011) ve Cannes'te Yılmaz Güney'den sonra Kış Uykusu (2014) filmi ile Altın Palmiye ödülünü alan ikinci Türk yönetmen unvanını almaya hak kazanır. Çanakkaleli olan Yönetmen, 1959 doğumlu olup, İTÜ ve Boğaziçi Üniversitesinde okumuştur.

FİLMLER/SİNEMALAR: Kelebekler - Tolga KARAÇELİK

Bu yıl vizyona girebilmiş bugün yerli yapım filmlerden birisi diyebiliriz. Kara mizah, dram türünden bir film. Dağılmış bir "ailenin", daha doğrusu aile olduklarını fark eden üç kardeşin komik bir öyküsü. Babanın ölüm sahnesinde bile insanı kıkırdatan türden. Anelerinin ölümüyle birlikte, henüz küçük yaşlarda birbirlerinden ayrılmış üç kardeşin (Cemal, Kenan, Suzan) yıllar, yıllar sonra babalarının ölüm haberi üzerine bir araya gelmeleri ve birbirlerini tanımaya çalışmalarının öyküsü. Hayretler, şaşkınlıklar ve de tepkiler.. Suzan'ın kavgası, hele finalde, babalarının vasiyetini yerine getirmek üzere çıktıkları tepe/bayır yolculuğu, izleyicisine "bu kadarı

da olamaz" dedirten tepkisine neden olacak aykırılıklar.

Filmin yönetmeni Tolga Karacelik. Baş rollerde Tolga Tekin (Cemal), Bartu Küçükçağlayan (Kenan) ve Tuğçe Altuğ (Suzan). Film; Sundance film festivalinde büyük ödüle değer görülmüştür.

Yönetmen Tolga Karacelik; 1981 İstanbul doğumlu ve Marmara Hukuk Fakültesi mezunudur. Aynı zamanda New York'ta sinema eğitimi almış olup, Sarmaşık (52. Antalya Film Festivali En iyi film ödülü) Gişe Memuru (47. Antalya Film Festivali en iyi ilk film ödülü) ve Kurtuluş son Durak filmlerini yönetmiş ve senaryosunu yazmıştır.

ZAFER
Dünya Gazetesi
Dünya Gazetesi
Dünya Gazetesi

RAMAZANDA YAŞLILAR UNUTULMADI

İkinci için ayrı delege ve temsilciler. Bu anlamda...

İN HARBİ HİZMETİ
ANKARA Serhat

Basın, millet müjresine sevir
K. Çelik

RAMAZANDA YAŞLILAR UNUTULMADI

DÖVİZ
Aylık Kuruş
Kuruş

[illegible][illegible]

Anadolu

Ankara'nın Dini Yılı sergileniyor

[illegible]

–began buğa ayta və gür-gür
kaydan kuydukləri dıvımda
olun, vısqırdı coşkınlıq
kaytısın, restorantın
kıvırdı zıdındımda... 20
beherli. İti bu beherli
və di vısqırdı qorqunluq
olub və bu kuyduqları
vısqırdı və baxı cıvırdı
vısqırdı vısqırdı vısqırdı

Ali Şahin, sanatçıların sonsuz bir özgürlük
sahibi olduğunu söyleyerek "bu özgür
lüğün ister inanç ve gelenekler adına iste
r... adına ne adına kısıtlanmasın kısıt-

Fotoğraf Sergisi açılışında söz alan Proje Sorumlularından Eda Dural Proje sorumluları şöyle dedi: 2014 yılında Roma'ya taşınan ve Roma taşlarıyla tanışma b

[illegible][illegible][illegible][illegible]

dini" diye
lakı 1000 yıldır orada
anılacakları vardır diye düşünüldü.
la nasıl konuşabileceğimizin yolları
maya başladık. Biz de ASMMMO
Düzyayın Fotoğraf Topluluğu olarak
1000 yılda üretilen ve simgesel de
olan eserlerin görsel envanterini
planladık.

[illegible][illegible]

25. OCAK 2019 PERŞEMBE

www.sabah.com.tr

ASMMO'dan vergi tepkisi

Ankara Serbest Muhasebeciler Mali Müşavirler Odası (ASMMO) Başkanı Ali Şahin'denildiği basın toplantısıyla Türkiye'deki vergi adaletine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

www.sabah.com.tr

Şahin'den Kudüs tepkisi

diğer

25. OCAK 2019 PERŞEMBE

www.sabah.com.tr

ASMMO'dan vergi tepkisi

Ankara Serbest Muhasebeciler Mali Müşavirler Odası (ASMMO) Başkanı Ali Şahin'denildiği basın toplantısıyla Türkiye'deki vergi adaletine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Ali ŞAHİN

Şahin'den Kudüs tepkisi

ANKARA Serbest Muhasebe-
ci ve Mali Müşavirler Odası
(ASMMMO) Ali Şahin yaptı-
açıklama ile Amerika Birleşik

playıcılarına
ınılmıyor
(Anayurt) Yeminahale
ni zabta ekibi, taluk
ve istenildiği takdirde sokan
çalışan gücüne göre
çalışan gücüne göre

in Kudüs kararına tepki göster-
in Dünya halklarına kan ve göz-
mesi yeni değil bunu daha önce
Vietnam'da, Irak'ta gördük diyor.

Ramona

ANKARA - Ankara Serbest Münevver Cemiyeti Zekâriyatı, 2011 yılında düzenlenen "Meydan" yarışmasında birinci oldu. Yarışmada birinci olan Serbest Münevver Cemiyeti Zekâriyatı, 2011 yılında düzenlenen "Meydan" yarışmasında birinci oldu. Yarışmada birinci olan Serbest Münevver Cemiyeti Zekâriyatı, 2011 yılında düzenlenen "Meydan" yarışmasında birinci oldu.

...gördük üzere
kısıldı: ABD Başkanı Donald
dünya genelinde canlı yayınlara
rük tepkilere neden olan Kudüs
smen açıldı. Trump, Kudüs'ü

UNİTİ 1

...kişiler toplama amacıyla
...nisi ama aslında ve as so-
...nisi toplama yolları daha ekibi-
...nisi n'ı habula 297 den fazla
...nisi toplama amacıyla 365 gini
...nisi alması ediyor.

ve ABD bu kararı tanıyan ilk
Bu açıklama dünya halklarına
ve aynı zamanda yaşanacak

ANKARA Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) di-

[illegible]

ve barışın yanındayız onlar ise savaşların ve açlığın yanında. Hayatımızda iyiler kazanır yoksa önem de yoktur.

programi çerçevesinde 75.Yıl Huzurevi Yaşlı
ağırladı.

[illegible]

...wenn die ...

BASINDA O DAMIZ

SONSÖZ

Sonsöz Sizin
Sonuçları Türkiye'nin tüm sınırlarını değil ve çok
yeniye kadar ulaşarak yatan ve sonuna
varan sonuna kadar
29 MAYIS 2018 SALI
www.sonsöz.com.tr • FİYAT: 25 Kuruş

RAMAZANDA YAŞILAR UNUTULMADI

Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) düzenlediği geleneksel iftar programı çerçevesinde 75. Yıl Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nden 50 yaşlıyı ağırladı. Her türlü ayırıcı ve kitaplara ilişkin uygulamaya karşı olduklarını belirten ASMMMO Başkanı Ali Şahin şunları söyledi: Her türlü inanç ve düşüncemize bizler için aynı değer ve önem

Ticari Hayat

Ramazanda yaşlılar UNUTULMADI

ANKARA Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) düzenlediği geleneksel iftar programı çerçevesinde 75. Yıl Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nden 50 yaşlıyı ağırladı.

Her türlü ayırıcı ve kitaplara ilişkin uygulamaya karşı olduklarını belirten ASMMMO Başkanı Ali Şahin şunları söyledi: Her türlü inanç ve düşüncemize bizler için aynı değer ve önem

ZA FER

ANKARA SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
(CHAMBER OF CERTIFIED ACCOUNTANTS OF ANKARA)

Sömürülen kadınları unutmamalıyız

HABER MERKEZİ

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle yazılı bir açıklamaya yapan Ankara Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) Başkanı Ali Şahin, Dünya Kadınlar Günü'nde emekçi kadınların dikkat çekerek bu olumsuzluklardan en çok kadınları etkilediğini belirtti.

KADINLAR İER ALANDA MAGDUR

Kadınlar olmasaydı dünya hiçbir şey olmazdı. Kadınlar olmasaydı dünya hiçbir şey olmazdı. Kadınlar olmasaydı dünya hiçbir şey olmazdı. Kadınlar olmasaydı dünya hiçbir şey olmazdı.

ZA FER

Demokrasiyi
"Ankara'nın Bin Yıllık Tarihi" Güvenpark Sanat Galerisi'nde

ASMMMO Başkanı'ndan Kudüs tepkisi

ANKARA Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) Başkanı Ali Şahin, Kudüs'te yaşanan olaylara ilişkin tepkisini dile getirdi. Şahin, Kudüs'ün bir kutsal yer olduğunu ve bu bölgede yaşanan olayların dünya barışına tehdit oluşturduğunu belirtti.

ASMMMO Başkanı Şahin: Şehirleri şehir yapan geçmişimizdir

ASMMMO Başkanı Ali Şahin, şehirlerin sadece binalar ve sokaklar değil, aynı zamanda geçmişleri ve kültürleri olduğunu belirtti. Şahin, şehirlerin gelecekte de aynı şekilde yaşatılmalı ve korunmalı olduğunu vurguladı.

ANKARA'DA BİN YILLIK FOTOĞRAF ARŞİVİ

Ankara Güvenpark Sanat Galerisi'nde düzenlenen "Ankara'nın Bin Yıllık Tarihi" fotoğraf sergisi, şehrin 1000 yıllık tarihini fotoğraflarla anlatıyor. Sergi, şehrin farklı dönemlerini ve önemli olaylarını gösteren fotoğraflarla dolu.

Ticari Hayat

Günlük Ticari, İktisadi ve Siyasal Haberler Bülteni

ANKARA'NIN BİN YILI

Ankara'nın bin yıllık tarihini fotoğraflarla anlatan sergi, şehrin farklı dönemlerini ve önemli olaylarını gösteren fotoğraflarla dolu. Sergi, şehrin 1000 yıllık tarihini fotoğraflarla anlatıyor.

Ticari Hayat

Günlük Ticari, İktisadi ve Siyasal Haberler Bülteni

Tahsilât sorunu en büyük problem

Geçmişte tahsilât sorunu en büyük problem olarak görülürken, günümüzde tahsilât sorunu en büyük problem olarak görülüyor. Tahsilât sorunu, işletmelerin ve bireylerin finansal durumunu olumsuz etkiliyor.

ANKARA'NIN BİN YILI

Ankara'nın bin yıllık tarihini fotoğraflarla anlatan sergi, şehrin farklı dönemlerini ve önemli olaylarını gösteren fotoğraflarla dolu. Sergi, şehrin 1000 yıllık tarihini fotoğraflarla anlatıyor.

ANKARA'NIN BİN YILI

Ankara'nın bin yıllık tarihini fotoğraflarla anlatan sergi, şehrin farklı dönemlerini ve önemli olaylarını gösteren fotoğraflarla dolu. Sergi, şehrin 1000 yıllık tarihini fotoğraflarla anlatıyor.

Ticari Hayat

Günlük Ticari, İktisadi ve Siyasal Haberler Bülteni

ANKARA'NIN BİN YILI

Ankara'nın bin yıllık tarihini fotoğraflarla anlatan sergi, şehrin farklı dönemlerini ve önemli olaylarını gösteren fotoğraflarla dolu. Sergi, şehrin 1000 yıllık tarihini fotoğraflarla anlatıyor.

VEFAT EDEN ÜYELERİMİZ

Mustafa KAHYAOĞLU
01.12.2017

Edvart SÖKELİ
04.12.2017

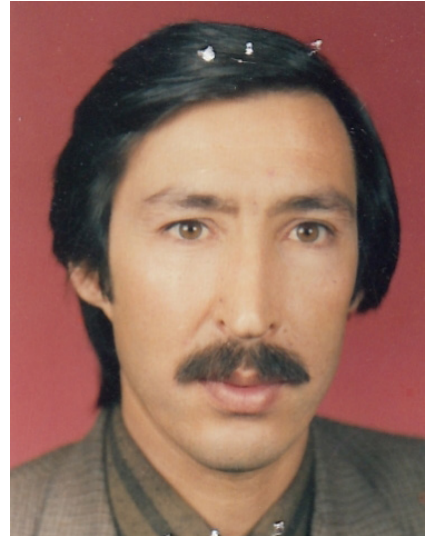
Ali DUMAN
09.12.2017

Bora GÖZÜKAN
24.12.2017

İlim DEMİRCİ
13.04.2018

Yusuf Macit AKSONGUR
10.05.2018

Sevil CİNEVİZ
17.05.2018

Hasan IŞIKDOĞAN
25.05.2018

Necati KARA
20.01.2018

TURAN VELDET VELİDEDEOĞLU MAKALE YARIŞMASI BİRİNCİSİ

MESLEK MENSUPLARININ KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ

Kadir GÜLÇİN / SMMM

ANAHTAR KELİMELELER: 3568, Haksız Rekabet, Mali Tatil, SMMM.

1.1. Mesleki İçsel Sorunlar

Meslek mensuplarının, bu mesleği yerine getirirken iş ve yaşam doyumu açısından etkileri olarak, bireyin fiziksel ve zihinsel tükenmişliği, sağlık durumları, yıpranmışlık, mutluluk düzeyleri, gelecekte beklenenleri, aile ve sosyal çevre ile etkileşimleri gibi konular her meslek de önemli bir yere sahiptir.

Muhasebe mesleğinin, özverili çalışmaya dayanan, yapılacak ufak bir hatanın büyük sorunlara yol açabileceği ve sorumluluk gerektiren bir meslek olduğu ayrıca, bu mesleğin, yoğun zihinsel faaliyet içermesi, stresli ve yıpratıcı çalışmayı gerektirmesi sebebiyle, duygusal tükenmişliğin, iş ve yaşam doyumsuzluğunun en fazla görüldüğü mesleklerden biri olduğu belirtilmiştir (Dursun, Kaya ve İftar 2015).

Literatür incelemesi sonucu elde edilen veriler ile meslek mensuplarının, mesleki içsel sorunları, mükellefler ile yaşanan sorunlar ve yapısal sorunlar aşağıda sıralanmıştır. Ayrıca mesleki içsel sorunlar; sosyal boyutu, ekonomik boyutu ve mesleki örgütlenme açısından sınıflara ayrılarak sorunlar tespit edilmeye çalışılmıştır.

Mesleki içsel sorunların sosyal yapısı

- İş yükü fazlalığı
- Fazla mesai yapılması
- Mesleki işlerin çeşitliliği
- Muhasebe mesleği yoğun bir şekilde stresli olduğu
- Büro ortamının ve iş düzeninin sıkıcı olması
- İş yoğunluğundan dolayı özel hayata zaman ayrılamaması
- Mevcut mali tatil uygulamasının işlevsel yetersizliği

- Kariyer ilerlemesi ile ilgili sorunlar
- Sahip olunan mesleki sorumluluk
- Mesleğe duyulan saygının yetersizliği
- Mesleğin cazibesini yitirmesi

Mesleki içsel sorunların ekonomik yapısı

- Muhasebe ücretinin emeklerinin karşılığından düşük olması
- Standart dışı ücret uygulanması
- Meslektaşların ücret tarifesi altında defter tutması
- Muhasebeci seçiminde objektif kriterin olmayışı
- Mükelleflerin, muhasebeci seçmelerinden dolayı ortaya çıkan adaletsiz mükellef dağılımı
- Haksız rekabetin olması
- Kayıt dışı korsan çalışanlar
- Kendi mülkiyetinde olmayan işyerlerinde faaliyet gösterilmesi

Mesleki içsel sorunların mesleki örgütlenme yapısı

- Memurlarla yaşanan sorunlar
- Kalifiye eleman bulunamaması
- Meslek mensubuna yüklenen sorumluluğun, kendisine verilen yetkiden daha fazla olması
- Muhasebe düzenlemelerinin (TMS/TFRS ve TTK gibi) takibi ve öğrenilmesinde güçlük yaşanması
- Muhasebe paket programının kullanımı ile ilgili sorunlar
- Odaların haklarını yeterince savunmaması
- Oda seçimleri ve odaların yönetilmesi ile ilgili sorunlar
- Üyelerin oda faaliyetlerine katılımının az olması

- Odaların bir türlü zorunlu eğitime geçememesi
- Vefat eden meslek mensubunun geride kalan aile fertlerinin mağdur duruma düşmesi

0.2. Mükelleflerle Yaşanan Sorunlar

- En iyi muhasebeci en az vergi ödeten muhasebeci olarak görülmesi
- Muhasebe ücretlerinin ödenmesine sıra gelmemesi, ücret tahsil sorunu
- Mükellef ile bilgi ve belge akışı sorunu
- Mükellefin zorlayıcı önerilerde bulunması
- Mükellef tarafından mesleğe değer verilmemesi
- Mükelleflerin, muhasebeyi gereksiz görmeleri
- Mükelleflerin muhasebecilere olan güvensizliği
- Mükelleflerin kanun, usul dışı istekleri,
- Mükelleflerin vergi, sigorta vb. ödemeleri zamanında gerçekleştirilmemesi
- Mükelleflerin kayıt düzensizliği
- Mükelleflerin defterlerinin tutulmasının yanında tüm işleriyle ilgilenilmesi
- Mükellefler, meslek mensuplarının yaşadıkları sorunlardan haberdar olmaması
- Mükelleflerin meslek mensubuyla oluşturdukları resmi (yazılı) kurallara uymaması
- Mükelleflerin kanun dışı davranışlarda bulunma eğilimleri

1.3.Yapısal Sorunlar

- Sürekli kanunlarda yapılan değişiklikler
- Süre uzatımlarının son güne bırakılması
- Aşırı bürokratik işlemler
- Sürekli düzenlemelerle artan iş yükü
- Kanuni düzenlemelerin anlaşılır olmaması
- Kamu kurumları arasında iletişimsizlik
- Vergi idaresi çalışanlarının ve denetim elamanlarının, meslek mensuplarının yaptıkları işi küçümsemeleri
- Vergi idaresi çalışanlarının ve denetim kadrosunun, meslek mensuplarına yeterince bilgi vermemesi
- Vergi kanunları çıkarılırken, meslek mensuplarının görüşlerine yeterince başvurulmaması
- Vergi dairelerinde mesleği bilmeyen elemanların olması
- Maliye Bakanlığı'nın Elektronik Vergi Dairesi

Otomasyonu (EVDO) sisteminden, meslek mensuplarının yeterince yararlanamaması

- Mevzuat değişikliklerine anında ayak uydurulması ve uygulanması istenmesi
- Yeterli sayıda memurun tahsis edilmemesi
- Bildirim cezalarının yüksek olması
- Beyanname verilme sürelerinin çok kısıtlayıcı olması
- Geçici dönem vergi beyanının iş yükü oluşturduğu
- Bazı önemsiz hataların cezasının büyük olması
- Vergi incelemelerinde mükelleflerin potansiyel suçlu gibi görülmesi ve tehditkâr tavırlar
- Vergi ve SGK incelemelerinde deneticilerin olumsuz yanlı tutumları
- Sıklıkla çıkarılan af yasalarının, mükellef ile meslek mensubu arasındaki ilişkileri zedelemesi
- Maliye Bakanlığı'nın meslekle ilgili yapılan düzenlemelerde kendi görüşüne göre düzenleme yapma yoluna gittiği
- Maliye Bakanlığı'ndan izin alınmadan odalar ve TÜRMOB'un hiçbir şey yapamaz durumda olduğu
- Kalkınma ajansları kanununda SMMM odalarının kalkınma ajanslarının üyeleri veya paydaşları arasında sayılmadığı
- Üniversitelerde verilen teorik bilgilerinin yetersiz olması

2. ÇÖZÜM YOLLARI VE ÖNERİLER

Ücret tahsil sistemi; Maliye Bakanlığı ile ortak bir sistem kurulmalı ve aylık beyanname içerisine bu ücretler yansıtılarak tahsili gerçekleştirilebilir. Buna benzer farklı sistemler kurularak ücret tahsili garanti altına alınmalıdır.

İş yükü fazlalığı; iş yükünü azaltmak için aylık beyannameler tek bir beyan haline getirilerek takip eden ayın son gününe kadar bildirim sağlanabilir. Böylece birden fazla bildirim takip etme süreci ortadan kaldırılmış olur. Ayrıca tek bir beyanname ile firmaya ait tüm bildirimlerin görülmesi, bilgi kullanıcılarına bilgi sağlama da zaman tasarrufu sağlanmış olur. Aynı zamanda her bir bildirimde otomatik tahakkuk eden bildirim damga tutarı firmalar adına azalmış olur. Bildirim tutarları kapsamında, küçük ve orta ölçekli firmalar için belirli sınırlar konularak bu bildirim tahakkuk tutarı kaldırılabilir.

bilir (örneğin; bildirim bedelinden daha düşük tutar için beyanname hazırlayan veya boş beyanda bulunan şirketlerin ticari durumları). Vergi kaybına neden olmayan bildirimlere ait cezaların kaldırılması gibi art niyet içermeyen düzeltmeler sonucu doğan cezaların kaldırılması veya miktarının düşürülmesi meslek mensuplarının sehven bildirim düzeltmeleri sonucunda katlandıkları maliyetler azaltılabilir.

Mevcut mali tatil uygulamasının işlevsel yetersizliği; meslek mensuplarına dinlenme ve tatil hakkı uzun yıllar ardından 28.03.2007 tarihli 26476 sayılı resmi gazette yayınlanan 5604 sayılı kanun ile elde edilmiştir. Her yıl 1-20 Temmuz günleri mali tatil olarak kabul edilir, Haziran ayının beyannameleri tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün (7 gün) uzamış sayılır. Mali tatil nedeniyle uzamış olan vergilerde ödeme süresi (aynı ay içerisinde kalmak kaydıyla), uzayan beyanname verme süresinin son gününden itibaren üçüncü (3. günün) günün mesai saati bitimine kadar uzamış sayılır şeklinde düzenlemiştir. Böylece ayın 27. günü beyan edilip 30. günü ödeme işlemi gerçekleşmektedir. (Mali tatil tarihleri 1-20 Temmuz günlerine rastladığı düşünüldükçe). Böylece tatilden dönen meslek mensupları tüm beyana dayalı işlemleri yedi gün içinde tamamlamaları gerekmektedir. Diğer bir düzenleme ile 14.01.2016 tarihinde 6661 sayılı kanun kapsamında 7 günlük süre kısaltılarak 5 güne indirilmiştir. Mali tatil dönüşü bekleyen iş yükünü kısıtlı bir sürede yapılması istenmektedir. Oysaki meslek mensuplarının tatile gitme düşüncesi oluşması için bu kısıtlı süreler yerine Ağustos ayında bildirilecek beyanlar ile bildirilmesi meslek mensuplarının mali tatil süresini işlevsel halde değerlendirmelerine imkan sağlayacaktır. Aileler ile daha fazla zaman geçirerek ve daha fazla sosyal aktivitelerde bulunarak mesleğin yıpratıcı, stresli, sıkıcı etkileri giderilmeye çalışılacaktır.

Mesleğe duyulan saygının yetersizliği; Uluslararası alanda yükselen meslekler içerisinde yer alan muhasebe mesleği, Türkiye’de başka kamu kurumları olmak üzere mesleğe karşı ön yargıların giderilmesi temel şarttır. Kamuoyuna mesleğin geleceği, kamu maliyesi içerisindeki önemi, bu mesleği icra edenlerin yaşadıkları sıkıntılar gibi farklı bakış açıları anlatılarak mesleğin farkındalığı toplumun geneline anlatılmalıdır. Bunun için başta TÜRMOB olmak üzere meslek odaları toplumun her kesimine hitap edecek çalışmalar ile mesleğin ülke içerisinde de uluslararası saygınlık düzeyine taşınması

her bir meslek mensubunun gelecek kararlarını önemli derecede etkileyecektir.

Bürokrasi ve kamu çalışanları ile yaşanan iletişim-sizlik; Maliye bakanlığı tarafından meslek mensuplarına maliye bakanlığı çalışanıymış gibi iş yüklemesine karşılık, meslek mensupları ve odalar ile eş güdümlü bilgi alışverişinden kaçınarak, kamu yaptırımı gücü ile tek taraflı karar verme yolunu seçmesi alışkanlığından vazgeçilmelidir. Günümüzde meslek mensuplarının varlığı, ülkenin mali organizasyonunun organik yapısını oluşturduğu açık ve net bir şekilde bilinmektedir. Bu yapının sağlıklı ve daha verimli çalışması için meslek mensupları ile eş güdümlü çalışmak, sistemi basitleştirerek sonuç odaklı yol almak adına Maliye Bakanlığı’nın daha proaktif yaklaşım sergilemesi gereklidir. Bu yaklaşım içerisinde, kamunun odalar ile işbirliği içinde olarak, sürekli değiştirilen mevzuata kalıcı çözümler üretilmeli, düzenlemeler anlaşılır olmalı, kamu çalışanlarının meslek mensuplarına karşı bakış algısı değiştirilmeli, elektronik vergi dairesi otomasyonundan meslek mensupları firmaların sahte belge kullanıp kullanmadığı gibi istihbari bilgilere ulaşabilmeli (bu hem mükellef seçiminde hem de mükellefin ticari ilişkilerine açık bilgi ile müşavirlik yapılabilmesi için önemlidir. Ayrıca sahte belge kullanan firmaları meslek mensupları kabul etmeyeceğinden kayıt dışılık azalacaktır.), sıklıkla af çıkarmak yerine vergi ödeme sistemi gözden geçirilmeli, Mali Bakanlığı odalar üzerindeki sınırlayıcı etkisini kaldırmalı ve odaların mesleki hareket alanı genişletilmeli, ekonomiye etki eden kamu kurum ve kuruluşları odaları paydaş olarak görmeli, bürokratik ve kamu engelleri kaldırılmalıdır. Ayrıca kazanılmış hakların statüsünde vergi müfettiş yardımcılarının yeterlilik sınavını vermeleri akabinde YMM sınavına girme hakkı tanınarak ruhsat edinimi için süre şartı beklemesi olanağı sağlanırken, SMMM adaylarının yeterlilik sınavını vermeleri sonucunda YMM sınavına girebilme hakkından yoksun bırakılarak on yıllık hizmet süresi sonunda sınava girme hakkı tanınmaktadır. Bu süre zarfında belirli yaşa gelen meslek mensuplarının yazılı sınava tabi tutulması mevcut bilgilerini aktarmada, geçen zaman sürecinde sınav metodolojisi zayıflamış olduğundan sorun yaşandığı düşünülmektedir. Mesleğin güçlendirilmesi ve dinamik yapısı korunması için ayrıcalıklar ortadan kaldırılarak, mesleğe giriş yapacak her bir aday için eşit şartların tanınması gerekmektedir.

Mükelleflerin mesleğin önemi ve meslek mensupla-

rının yaşadıkları hakkında bilgilendirilmesi; mükellefler ile yaşanan sorunların temel çözümü, muhasebe mesleğinin öneminin anlatılması gerekmektedir. Mükellefler, işlemleri çözülürken meslek mensuplarının yaşamış oldukları sorunları bilmemesi, sorunların temelini oluşturmaktadır. TÜRMOB ve Maliye Bakanlığı iş birliği ile kamu spotu oluşturulmalı, sürekli televizyon reklamları yapılmalı, mesleğin önemi ve muhasebe mesleğinin vizyonu toplum bilincine sunulmalıdır.

Kalifiyeli eleman yetiştirilmesi; muhasebe ve denetim bölümü olarak dört yıllık örgün eğitim veren fakültenin kurulması bu ihtiyacı karşılayacak temel çözümdür. Bu fakülte muhasebe, finans, denetim, vergi uygulamaları kapsamında meslek mensuplarının da katılımcı olduğu TÜRMOB ile iş birliği içinde olarak, sektörde kullanılan ilk beş önemli muhasebe programı üzerinde uygulamalı çalışmalar yürütmesi sektörün ihtiyaçlarını karşılayacaktır. Ayrıca Sanayi Odası, Ticaret Odası, Sermaye Piyasası Kurumu, Kamu Gözetim Kurumu gibi diğer ilgili kurumlarla paydaş interaktif mesleki tabanlı eğitim programının hayata geçirilmesi mesleğin ve meslek mensuplarının geleceğine fayda sağlayacaktır. TESMER ile ortak çalışma yürüterek mesleki sınavların hazırlık kursları olduğu kadar mesleki akademik çalışmaların yapılmasına da imkan sağlanabilir.

Meslek sandığı kurulması; meslek mensuplarının vefatı sonrası ailelerinin sosyal ve ekonomik yaşam şartları dikkate alınması adına meslek sandığı kurularak, Maliye Bakanlığı desteği ile bu sandık geliştirilerek güvence fonu haline getirilebilir. Yine bu sandık gibi ofis edindirme fonu, teknoloji edindirme fonu gibi farklı fon ve sandık çalışmaları mesleğin değişen yapısını organize etmekte faydalı olacaktır.

Ekonomik ve teknolojik şartlar; Gelişen ekonomi, pazar ve teknoloji ile birlikte şirket birleşmeleri, çoklu ortaklık yapıları artmaktadır. Mahalli ve yerel muhasebe tüzel kişiliklerinin de zamanla birleşmeleri kaçınılmaz olacaktır. Bu durum hem gelişen pazara ortak olmak hem de tek başına yüklenilemeyen maliyetlere ortaklık yapısında pay alarak ulusal ve uluslararası tüzel kişilik statüsünü kazanmakta imkan sağlayacaktır.

Oda seçimleri ve odaların yönetilmesi; yaklaşık yüz on bin üyenin yer aldığı başta odalar birliği olmak üzere diğer tüm odalar, üyelerin ortak düşüncesi ile yönetilmesine dikkat edilmelidir. Meslek içerisinde uyum mesleğin geleceği adına en önemli şarttır. Meslek mensuplarının odalara daha fazla ilgi göstermeleri için üyelerin düşüncelerine önem verilmeli, genç üyeler yönetimlere dahil edilmeli, kadın üyelerin odalara ve mesleğe aktif olarak katılımları sağlanmalıdır.

Mesleki araştırmalar; meslek sorunlarının tespiti, çözüm önerileri için TÜRMOB belirli aralıklarla ülke genelini kapsayacak araştırma yapması daha spesifik sorunları ve çözüm önerilerini ortaya çıkaracağı düşünülmektedir. Bu çalışma kapsamında ki literatür taramasında en kapsamlı katılım 2740 katılımcı ile Biyan, (2012) çalışmasıdır. TÜRMOB tarafından tüm meslek mensuplarına ulaşılabilecek online anket hazırlanabilir. Bu anketin önemi meslek mensuplarına bir yıl boyunca her bültende aktarılabilir. Bu anketin meslek mensupları için iş yükü değil, kendileri ve meslekleri için çıkış yolu olarak görmeleri sağlanmalıdır. Bu anket tamamlama süresi de bir yıl devam ederek yaklaşık yüz on bin üyenin tamamından geri dönüt alınması beklenmelidir. Elde edilen verilerin analizi için çağrı üzerine akademik destek alınarak sonuç raporu her bir üyeye ulaştırılabilir.

SONUÇ

Meslek mensuplarının temel sorunları ve çözüm önerileri üzerinde ülke genelinde yapılan akademik çalışmalar incelenerek bu çalışma hazırlanmıştır. Mesleğin ilk doğuşundan itibaren değişim süreci ele alınarak günümüze kadar gelişim aşamaları açıklanmıştır. Bu doğrultuda mesleğin gelecekte ne gibi değişiklikler yaşayabileceğine ışık tutulmaya çalışılmıştır. Tüm sorunlar sınıflara ayrılarak bu sorunların temelini inilmiş ve doğru çözüm önerileri sunulmaya önem gösterilmiştir. Literatür taramasındaki çalışmaların çoğu yerel ve mahalli çalışma bölgesinde yapıldığı için ulusal ve uluslararası muhasebe sorunları hakkında çok fazla bilgi edilememiştir. Ayrıca ulusal ve uluslararası hizmet sunan denetim ve muhasebe şirketleri hakkında yeterli bilgi olmayışı çalışmanın diğer bir tarafını eksik bırakmaktadır.

ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR İLKESİ VE VERGİ SUÇLARINDA UYGULAMASI

Volkan ALTUN / SMMM

ANAHTAR KELİMELELER: Vergi, Vergi Suçu, Vergi Kaçakçılığı, Sahte Belge, Masumiyet Karinesi.

1-GİRİŞ

Vergi, Devletin hükümlerine göre kaynaklı olarak ve yetkili kılınmış organları tarafından, kişi ve kurumlardan, kanunlara dayanılarak, cebren ve karşılıksız olarak alınan iktisadi değerlerdir. Vergi kaçığı, vergi konusu olması gereken bir faaliyet ya da kaynağın vergi dışı bırakılması nedeniyle ya da vergi kaçırma saikiyle vergi idaresinin bilgi alanı dışına çıkarılmasına yönelik tüm faaliyetler sonucu ödenmesi gereken verginin ödenmemesidir¹. Vergi Suçu ise, vergi kaçıklığının kanun suç saydığı eylemler ile birlikte devletin hazine-sine veya gelir kaynaklarına karşı zarar verici olan davranışlardır. Vergi suçunun işlenmesi durumunda ceza hukuku açısından suçun işlendiğinin ispat olunması gerekmektedir. Ceza Hukuku açısından sanığın ispat yükümlüğü bulunmamaktadır. Ceza yargılamasında ispat tam ispat olmak zorundadır. İşlenen suç tam olarak ispat edilemediğinde ise ceza hukukunun evrensel ilkesi olan şüpheden sanık yararlanır ilkesi düşünülecektir. Makalemizin konusunda bu belirtilen evrensel ilke ile vergi suçlarının ispatı açısından etkileşimi üzerinde durulacaktır.

2- VERGİ SUÇLARI

Vergi Suçu (Vergi Kaçakçılığı) Vergi Usul Kanunun 359. maddesinde düzenlenmiş ve Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenmediği için genel nitelikli olmayıp özel kanunlarda belirtilen bir suçtur. Vergi Usul Kanunun halen yürürlükte olan 359 madde metni şu şekildedir.

Kaçakçılık Suçları ve Cezaları (2) Madde 359 – (Değişik :23/1/2008-5728/276 md.)

a) Vergi kanunlarına göre tutulan veya düzenlenen ve saklanma ve ibraz mecburiyeti bulunan;

1) Defter ve kayıtlarda hesap ve muhasebe hileleri yapanlar, gerçek olmayan veya kayda konu işlemlerle ilgisi bulunmayan kişiler adına hesap açanlar veya def-

terlere kaydı gereken hesap ve işlemleri vergi matrahının azalması sonucunu doğuracak şekilde tamamen veya kısmen başka defter, belge veya diğer kayıt ortamlarına kaydedenler,

2) Defter, kayıt ve belgeleri tahrif edenler veya gizleyenler veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlar, Hakkında on sekiz aydan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Varlığı noter tasdik kayıtları veya sair suretlerle sabit olduğu halde, inceleme sırasında vergi incelemesine yetkili kimselere defter ve belgelerin ibraz edilmemesi, bu fıkra hükmünün uygulanmasında gizleme olarak kabul edilir. Gerçek bir muamele veya duruma dayanmakla birlikte bu muamele veya durumu mahiyet veya miktar itibariyle gerçeğe aykırı şekilde yansıtan belge ise, muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belgedir.

b) Vergi kanunları uyarınca tutulan veya düzenlenen ve saklama ve ibraz mecburiyeti bulunan defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sayfalarını yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaparak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlar, üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Gerçek bir muamele veya durum olmadığı halde bunlar varmış gibi düzenlenen belge, sahte belgedir.

c) Bu Kanun hükümlerine göre ancak Maliye Bakanlığı ile anlaşması bulunan kişilerin basabileceği belgeleri, Bakanlık ile anlaşması olmadığı halde basanlar veya bilerek kullananlar iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

371 inci maddedeki pişmanlık şartlarına uygun olarak durumu ilgili makamlara bildirenler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz. Kaçakçılık suçlarını işleyenler hakkında bu maddede yazılı cezaların uygulanması 344'üncü maddede yazılı vergi ziyaı cezasının ayrıca uygulanmasına engel teşkil etmez.

1 Vergi Kaçakçılığı İçin Cezai Sorumluluk – Naire Kasymova – Marmara Üni. Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı – Yüksek Lisans Tezi – 2017 – S:8

3-ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR İLKESİ

Şüpheden sanık yararlanır ilkesi evrensel bir ceza muhakemesi hukuku ilkesidir. İlke ceza muhakemesinde ispat ile ilgili bir ilke olup aynı zamanda masumiyet karinesi ile de tarihsel bir ilişkisi de bulunmaktadır. Masumiyet Karinesi bir kimsenin kendisine isnat edilen, işlediği iddia edilen suçu işlediğinin kesin ve inandırıcı deliller ile ispatlanıncaya kadar hakkında bir ceza kararı verilip karar kesinleşinceye kadar masum olduğunu kabul anlamına gelmektedir.

Ceza Muhakemesi Hukukuna göre “şüphe” üzerine başlayan soruşturmanın amacı bu şüpheyi aydınlatarak, kamu davasının açılmasına gerek olup olmadığını ortaya koymaktır. Ancak kişi veya kişiler aleyhine kamu davasının açılması, bunların mutlaka suçu işledikleri anlamına gelmemektedir. “Suçsuzluk karinesi” nin sonucu olarak, sanığın suçluluğunu belirleyecek bütün suç unsurlarının ispat edilmesi zorunludur.

Kovuşturma safhasında da şüphe aydınlatılmaya çalışılır. Çünkü Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK), mahkûmiyet kararı verilebilmesi için fiilin sabit olmasını şart koşmuştur. Eğer şüphe yenilir ve hukuka uygun delillerle sanığın üzerine atılı fiili işlediği ortaya konursa, mahkeme sanığın suçlu olduğuna karar vererek ilgili kanun maddelerini uygulayacaktır. Şüphe açıkça aydınlatılamazsa ceza yargılamasında çok önemli bir yeri olan “şüpheden sanık yararlanır” ilkesi gereğince yargılanan kişi hakkında mahkûmiyet kararı verilemeyecektir.²

Ceza Muhakemeleri açısından evrensel olan bu ilke hukukumuzda da yer almıştır. Nitekim Anayasanın 38/4 bendin de “suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılmaz” hükmü ile hukukumuzda bu evrensel ilke kabul edilmiştir. Diğer taraftan suçun ispatı açısından ise Ceza Muhakemeleri Kanunun 217/2 maddesinde de “Yüklenen suç, hukuka uygun bir şekilde elde edilmiş her türlü delille ispat edilebilir şeklidir. Dolayısıyla gerek Anayasa gerekse de Ceza Muhakemesi Kanunu şüpheden sanık yararlanır ilkesini kabul etmiştir.

Yargı kararlarında da ilkeden bahsedilmiştir. Yargıtay Ceza Genel Kurulunu bir kararında kuşkudan sanık yararlanır ilkesi aşağıda şekilde vurgulanmıştır.

“Ceza yargılamasının en önemli ilkelerinden biri olan “in dubio pro reo” yani “kuşkudan sanık yararlanır” kuralı uyarınca, sanığın bir suçtan cezalandırılmasının temel koşulu, suçun kuşkuya yer vermeyen bir kesinlikle ispat edilmesine bağlıdır. Gerçekleşme şekli kuşkulu ve tam olarak aydınlatılamamış olaylar ve iddialar sanığın aleyhine yorumlanarak mahkûmiyet hükmü kurulamaz. Ceza mahkûmiyeti, yargılama sürecinde toplanan

kanıtların bir kısmına dayanılarak ve diğer bir kısmı göz ardı edilerek ulaşılan olası kaniya değil, kesin ve açık bir ispata dayanmalıdır. Bu ispat, hiçbir kuşku ve başka türlü bir oluşa olanak vermeyecek açıklıkta olmalıdır. Yüksek de olsa bir olasılığa dayanılarak sanığı cezalandırmak, ceza yargılamasının en önemli amacı olan gerçeğe ulaşmadan, varsayıma dayalı olarak hüküm vermek anlamına gelir. O halde ceza yargılamasında mahkûmiyet, büyük veya küçük bir olasılığa değil, her türlü kuşkudan uzak bir kesinliğe dayanmalıdır. Adli hataların önüne geçilebilmesinin başka bir yolu da bulunmamaktadır.”³

4- İLKENİN VERGİ SUÇLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Vergi ceza normlarının ispatında, ilke olarak belirlenmesi gereken belirgin bir konu, vergi suç ve kaba-hatlerinde şüpheden sanık yararlanır ilkesinin geçerli olup olmadığı, geçerli olması halinde ispat yükü kural-ları ile çatışması durumunda sorunun nasıl çözüleceği hususudur.

Vergi suçları ceza muhakemelerinde yargılandığından, ceza muhakemesi ilkesi belirleyiciliği vardır. Ceza Muhakemelerinde taraflar arasında paylaşılabılır bir ispat yükünden bahsedilememektedir. Bu nedenle vergi suçundan dolayı sanık olan kişiye ispat yükü bırakılarak, suçsuzluğunu ispat etmesi modern ceza hukuku ve hukuk devleti ilkeleri ile de bağdaşmamaktadır. Suça ilişkin unsurların ispatı cumhuriyet savcılığı ve mahkemeye aittir. Vergi İncelemesine yetkili kişilerce hazırlanan vergi suçu raporları basit şüpheden yola çıkılarak hazırlanan ve nerdeyse çoğu matbu olan raporlar olup raporların dayanağı ise Vergi Tekniği Raporlarıdır. Vergi Tekniği raporları ise ispat yükü açısından Vergi Usul Kanunun 3. Maddesine göre hazırlanan ve taraflara ispat yükü bırakan raporlardır. Diğer taraftan Ceza Yargılamasının yukarıda belirtildiği üzere kesintisiz bir şekilde maddi gerçekliğin ortaya çıkarılması ile şüpheden sanık yararlanır ilkelerinin geçerli olması VUK 3. Maddesinde ispat yükü kuralları ile çelişki yaratmaktadır. Ağırlıklı olarak Vergi Suçlarının yargılaması Ceza Muhakemeleri Kanununda belirtilen yargılama kurallarının geçerli olmasından dolayı VUK 3. Maddesinin ispat yükü kuralları ceza yargılamasında açısından geçerliliği bulunmama gerekmekte aksi halde vergi suçundan sanık olan mükellefe suçsuz olduğunun ispat etmesi anlamında geleceğinden evrensel yargılama hukukuna, Anayasa-ya ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine uygun olmayıp aykırılığa neden olacaktır.

Şüpheden sanık yararlanır ilkesinin vergi ceza hukuku açısından yargı kararlarında da kabul görmüştür. Yargıtay konu hakkında bir kararında aynen aşağıdaki gibi karar vermiştir.

2 Ceza Yargılamasında İspat İçin Yenilmesi Gereken Şüphe; Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri Sistemlerinin İncelenmesi- Ankara Barosu Dergisi 2013/3 - S:301

3 Yargıtay Ceza Genel Kurulu Kararı E.2011/10-91 K.2011/132 – 21.06.2011

“Vergi Usul Kanunlarının Uygulanması ve İspat” başlıklı maddede yer alan bu norma göre “vergilendirmede vergiye doğuran olay ve bu olaya dair muamelelerin gerçek mahiyeti esastır”. VUK’nda kabul edilen bu norm, bir anlamda ceza muhakemesi hukukundaki “maddi gerçeğin araştırılması” ilkesinin vergi hukukuna uyarlanmasıdır. VUK’nda yer verilen bu kuralın bir gereği olarak, mükelleflerin ticari ilişki ve muamelelerine ait kayıtları tevsik eden faturaların, VUK’nın 230 ve 231. maddesinde öngörülen şekli şartları taşıması yanında gerçek durumu yansıtıp yansıtmadığının saptanması özel bir önem arz etmektedir.

“Vergi Usul Kanunu’nun 134. maddesinde, vergi incelemelerinin amacının, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamak olduğu ifade edilmiştir. Bu amaç, vergilendirmede vergiye doğuran olayın ve olaya dair muamelelerin gerçek mahiyetlerinin ortaya çıkarılması ile sağlanır. Kanun’un 3. maddesine göre ise, vergiyi doğuran olay ve bu olaya dair işlemlerin mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir. Şu kadar ki, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılamaz. Ancak iktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfeti bunu iddia eden tarafa aittir. Öte yandan, VUK’nda suç olarak tanımlanan fiillere dair uyuşmazlıklarda ceza muhakemesi hukukunun “maddi gerçeği araştırma ilkesi” ile “kuşkudan sanık yararlanır ilkesinin” de uygulanacağı tartışmasızdır.”⁴

Yargıtay kararlarında birçok kez şüpheden sanık yararlanır ilkesini vurgulamıştır. Bu kararlarından bir tanesi de sahte düzenlenmek suçuna ilişkin olup karar aşağıdaki gibidir.

“Sahte fatura düzenleme suçlarında suç tarihinin sahte faturanın düzenlendiği tarih olduğu, incelenen dosya içeriğine göre 2005 takvim yılında sahte fatura düzenlediği iddia olunan sanıklar hakkında düzenlenen 02.07.2009 tarih, VDENR-2009-914/14 Sayılı vergi tekniği raporunda ve dosya içerisinde 2005 yılına ait fatura bulunmadığı, 2005 yılında hangi tarihte sahte fatura düzenlendiğine dair somut bir bilgiye de yer verilmediği görülmekle şüpheden sanık yararlanır ilkesi gereğince yüklenen suçun zamanaşımı yönünden lehe olan 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun yürürlükte olduğu

dönemde işlendiğine yönelik mahkemenin kabulünde bir isabetsizlik görülmüştüğünden tebliğnamede ki “2005 takvim yılında sahte fatura düzenlemek” suçundan bozma isteyen görüşe iştirak edilmemiştir.”⁵

Yine Yargıtay’ın Defter ve Belge ibraz etmeme suçu ile ilgili olarak şüpheden sanık yararlanır ilkesini göre vermiş olduğu kararında ise aynen;

“Defter ve belgeleri gizlemek suçunun oluşabilmesi için, bunların vergi incelemesi amacıyla ibrazının istenmesi gerektiğinden, 13.05.2008 tarihli tebliğ alındı belgesi ile tebliğ edildiği belirtilen 17.04.2008 tarih ve VDENEY-2008-1500/38 Sayılı defter/belge isteme yazısının dosyada mevcut olmaması, katılan kurumun da 12.06.2012 tarihli yazısı ile, kayıtlarında anılan belgenin varlığına rastlanılmadığını bildirilmesi karşısında, hangi takvim yıllarına ait defter/belgelerin hangi amaçla istendiğinin tespit edilemediği, dolayısıyla sanığın yüklenen suçtan cezalandırılmasına yeterli, her türlü şüpheden uzak, somut, kesin ve inandırıcı delil bulunmadığı ve şüpheden sanık yararlanır ilkesi uyarınca beraatine karar verilmesi gerektiği gözetilmeden yazılı şekilde mahkumiyetine hükmolunması bozmayı gerektirmiştir.”⁶

5-SONUÇ

Şüpheden sanık yararlanır ilkesi evrensel ceza muhakemesi hukukunda ispat ile ilgili bir ilkedir. Ceza davalarında sanığın mahkumiyetine karar verilebilmesi bakımından göz önünde bulundurulması gereken herhangi bir soruna dair şüphenin var olması halinde mutlaka sanık olan vergi mükellefinin yararına değerlendirilmesi gerekmektedir. İlke oldukça geniş bir uygulama alanı bulunmakla, vergi ceza davasına konu suçun işlenip işlenmediği, işlenmişse sanık tarafından işlenip işlenmediği veya gerçekleştirilme biçimi konusunda bir şüphe belirmesi halinde de geçerlidir. Sanık olan vergi mükellefinin vergi suçundan cezalandırılmasına karar verilebilmesinin temel şartı, suçun hiçbir şüpheyne mahal bırakmayacak kesinlikte ispat edilebilmesidir. Gerçekleşme şekli şüpheli veya tam olarak aydınlatılamamış vergi suçuna ilişkin olaylar ve iddialar sanık olan vergi mükellefinin aleyhine yorumlanarak mahkûmiyet hükmü kurulamaması gerekmektedir.

⁴ Yargıtay 19. Hukuk Dairesi – 10.12.2015 – E.2015/2797 K.2015/8510

⁵ Yargıtay 11. Ceza Dairesi 20.02.2017 - E.2016/5092 K.2017/1176

⁶ Yargıtay 21. Ceza Dairesi – 22.11.2016 – E.2016/5332 K. 2016/6980

7143 SAYILI KANUN KAPSAMINDA KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI VE ÖRNEK UYGULAMA

Mustafa KALAFAT / SMMM

ANAHTAR KELİMELELER: 7143, Kurumlar Vergisi, Matrah Artırımı, Geçmiş Yıl Zararları, Vergi Barışı.

Değerli Okurlar,

Bildiğiniz üzere TBMM'ne sunulan “Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı” 7143 sayılı ile 11.05.2018 tarihinde kabul edilmiş, 18.05.2018 tarihinde 30425 sayılı resmi gazetedeki yayımlanarak, 13-14-18-19-20 ve 21. maddeleri hariç yayımlandığı gün yürürlüğe girmiştir.

Bu kanun detaylı olarak incelendiğinde bir çok konuyu kapsamaktadır. Ancak bu makalede kurumlar vergisi mükelleflerinin yapmayı planladıkları Kurumlar Vergisi Beyannameleri ile ilgili matrah artırımları üzerinde durulacaktır. 7143 sayılı kanun maddelerinin uygulanması ile ilgili herhangi bir zorunluluk yoktur.

Kanunun temel amacı vergi barışı adı altında tahsil edilemeyen vergilerin ve borçların tahsil edilmesi ile hazineye girdi sağlamak, ayrıca mükelleflerin yapacakları matrah artırımını vb. işlemlerden oluşacak vergilerden bir fon oluşturmaktır.

Kanunun beşinci maddesinde “Mükellefler, bu fıkrada belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz”. ibaresi yer almaktadır. Bu madde mükellefler açısından avantaj gibi görünse de, matrah artırımının yapılması planlanan yıllar ile ilgili detaylı çalışma yapılması gerekmektedir.

Mükellefler genel itibarı ile matrah artırımına sıcak bakmaktadır. Ortaya çıkacak vergi karşılığında matrah artırımının yapılan yıllar ile ilgili maliye tarafından incelemeye alınmayacak olmak mükelleflerin içini rahatlatmaktadır.

KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI VE ÖRNEK UYGULAMA

Kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) vergiye esas alınan matrahlarını, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar,

-2013 yılı için %35

-2014 yılı için %30

-2015 yılı için %25

-2016 yılı için %20

-2017 yılı için ise %15 oranından az olmamak üzere artırırlar.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ise;

-2013 yılı için 36.190,00 TL

-2014 yılı için 38.323,00 TL

-2015 yılı için 40.701,00 TL

-2016 yılı için 43.260,00 TL

-2017 yılı için ise 49.037,00 TL den az olamaz.

Ayrıca kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait mahsup edilebilir geçmiş yıl zararlarının %50'si, 2018 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

Artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak

istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü madde hükümlerinden yararlanmamış (madde 2: kesinleşmiş alacaklar, madde 3: kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar) olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanır.

ÖRNEK: ÜNYE A.Ş., 7143 sayılı kanun kapsamında 2013-2014-2015-2016 ve 2017 yıllarına ait kurumlar vergisi matrah artırımından yararlanmayı planlamaktadır. Belirtilen yıllara ait bilgiler aşağıdaki gibidir.

Aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere, ÜNYE A.Ş. nin 2013-2014-2015 ve 2017 yıllarına ait beyan ettiği kurumlar vergisi matrahı bulunmamaktadır. Bu durumda 2013 yılı için kanunda belirlenen 36.190,00 TL, 2014 yılı için 38.323,00 TL, 2015 yılı için 40.701,00 TL ve 2017 yılı için de 49.037,00 TL lik vergi artırımına esas matrah oluşmaktadır. 2016 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde 2.152.067,52 TL matrah olduğu için, bu durumda kanunda 2016 yılı için belirlenmiş olan 43.260,00 TL dikkate alınmaz. Vergi artırımına esas matrah 2016 yılı için 2.152.067,52 TL dir. ÜNYE A.Ş nin toplamda vergi artırımına esas matrahı 2.316.318,52 TL dir.

Vergiye esas matrahlar her yıl için kanunda belirlenmiş olan oranlar ile çarpılarak beyan edilecek matrahlara ulaşılır. Ancak ilgili yıl için kurumlar vergisi beyannamesinde matrah beyan edilmemesi halinde vergi artırımına esas matrah beyan edilecek matrah kısmına taşınır. Kurumlar vergisi beyannamesinde matrah beyan edilmesi halinde ise ilgili yıl için kanunda belirlenen oran ile matrah çarpılır ve beyan edilecek matrah bulunur. (2016 yılı için 2.152.067,52 TL x %20 =430.413,50 TL)

Örneğimizde firmanın beyannamelerini kanuni süresinde vermesi ve ödemesi ile ilgili bilgi verilmediği için beyan edilecek matrahlar her iki durum için de hesaplanmıştır.

ÜNYE A.Ş.'nin beyannamelerini kanuni süresinde verdiği ve ödediği varsayılırsa, toplamda 89.199,68 TL lik vergi ödemesi çıkmaktadır.

Sonuç olarak ÜNYE A.Ş. belirtilen yıllar için matrah artırımını beyannamesi düzenleyip kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar onayladığında ve 89.199,68 TL (taksit seçeneklerine göre tutar değişecektir) yi ödediğinde 2013-2014-2015-2016 ve 2017 yılları için kurumlar vergisi yönünden incelemeye tabi tutulmayacak ve tarhiyat yapılmayacaktır. Ayrıca mahsup edilebilir geçmiş yıl zararının da kanun gereği %50 si mahsup edilemeyecek duruma gelecektir.

YILLAR	BEYAN EDİLEN KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI	KULLANILABİLİR GEÇMİŞ YILLAR ZARARI
2013	0,00	0,00
2014	0,00	0,00
2015	0,00	0,00
2016	2.152.067,52	0,00
2017	0,00	452.112,67

ÇÖZÜM:

YILLAR	BEYAN EDİLEN KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI	VERGİ ARTIRIMINA ESAS MATRAH	MATRAH ARTIRIMI %	BEYAN EDİLECEK MATRAH	ÖDENECEK VERGİ %20	ÖDENECEK VERGİ %15	KULLANILABİLİR GEÇMİŞ YILLAR ZARARI	MAHSUP EDİLEMİYEN ZARAR %50
2013	0,00	36.190,00	35	36.190,00	7.238,00	5.428,50	0,00	0,00
2014	0,00	38.323,00	30	38.323,00	7.664,60	5.748,45	0,00	0,00
2015	0,00	40.701,00	25	40.701,00	8.140,20	6.105,15	0,00	0,00
2016	2.152.067,52	2.152.067,52	20	430.413,50	86.082,70	64.562,03	0,00	0,00
2017	0,00	49.037,00	15	49.037,00	9.807,40	7.355,55	452.112,67	226.056,34
TOPLAM	2.152.067,52	2.316.318,52		594.664,50	118.932,90	89.199,68	452.112,67	226.056,34

LİMİTED ŞİRKET MÜDÜRLERİNİN YETKİLERİNİ KÖTÜYE KULLANMASI, CEZAI YAPTIRIMLAR VE AZİL EDİLMESİ

Memduh ÖZCAN / SMMM

ANAHTAR KELİMELEER: TTK, Şirket, Ltd. Şti., TCK, Güveni Kötüye Kullanma.

Limited şirketler, kurulması, yönetimi, düşük sermaye ile kurulması vs. sebepler nedeni ile, en çok tercih edilen şirket türüdür.

Bilindiği üzere, limited şirketler müdürler kurulu/müdür tarafından yönetilmektedirler. Türkiye’de genelde aile bireyleri arasında kurulan şirketlerde, hisse dağılımında büyük hisse (%51 den fazla) aile büyüklerine ait olmaktadır. Tabi kuruluş sermayesinin veya aynı sermaye olarak konulan gayrimenkullerin burada etkisi bulunmaktadır.

Yıllar geçtikçe ve yeni nesil artık şirkette yönetime katılma isteği oluştuğunda, sorunlar başlamaktadır. Hele bir de EŞİT hisse dağılımı varsa, karar almakta gerçekten çok zorluklar ile karşılaşmaktadır.

Hakim ortak her zaman hisse çokluğu sebebi ile, hem de gelenek örf ve adetler sebebi ile kendi kararlarını uygulamada ısrarcı bir tutum için de bulunmaktadırlar. Örneğin şirket müdürü kendi olabileceği gibi, kendine yakın olan ortağı veya dışarıdan birini müdür olarak atayabilecektir. **ÇÜNKÜ GÜÇ HAKİM ORTAĞINDIR.**

İşte tam burada sorunlar başlayacak olup, gerçekten durum içinden çıkılmaz hale gelecektir. İstenmese de soruna artık yargı yolu gözükmektedir. Öncelikle müdürlerin görevleri ve uyması gereken kuralları kısaca hatırlayalım. Kurallara uyulmaması, müdürün azli yoluna başvurulmasına sebep olacaktır.

Bunlar,

- 1- Özen yükümlülüğü (TTK madde 626 f 1)
- 2- Ortaklara bilgi verme yükümlülüğü (TTK madde 614 F 1)
- 3- Ortaklara eşit davranma yükümlülüğü (TTK madde 627)
- 4 -Sır saklama yükümlülüğü (TTK madde 613 f 2)
- 5- Ortaklıkla işlem yapmama yükümlülüğü (TTK madde 395)
- 6- Rekabet etmeme yükümlülüğü (TTK madde 626 f 2)

7- Şirket kaynaklarının kendi menfaati doğrultusunda kullanılması

(güveni kötüye kullanma-suiistimal) TCK-155

8- Görevi kötüye kullanma TCK/257

9- Sağlık sebepleri

10- Diğer sebepler,

AZİLDE HAKLI SEBEP

HUKUKİ YÖNDEN

İnsanın doğası gereği herkes kendini haklı görür. Hukuki yönden ise tartışmaya açık bir kavram.

Türk Medeni Kanunu ‘nda bazı tanımlar ise,

Madde 2 :

Herkes haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kuralına uymak zorundadır.

Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz.

Şirket yetkililerine verilen yetkiler aynı zamanda onlar için bir hak niteliğindedir. Yani şirketi temsil ve ilzama hakkı vardır. Hani derler ya ...Bu hakkı nerden alıyorsun diye..! Cevabı ise, şirketin yetkili organlarından, ama hakkın kötüye kullanılması elbette hukuki sonuçlar doğuracaktır.

TÜRK TİCARET KANUNU’NDA HAKLI SEBEP İLE GÖREVDEN ALMA

V – Görevden alma, yönetim ve temsil yetkisinin geri alınması ve sınırlandırılması

MADDE 630–

(1) Genel kurul, müdürü veya müdürleri görevden alabilir, yönetim hakkını ve temsil yetkisini sınırlandırabilir.

(2) Her ortak, haklı sebeplerin varlığında, yöneticilerin yönetim hakkının ve temsil yetkilerinin kaldırılmasını veya sınırlandırılmasını mahkemeden isteyebilir.

(3) Yöneticinin, özen ve bağlılık yükümü ile diğer kanunlardan ve şirket sözleşmesinden doğan yükümlülüklerini ağır bir şekilde ihlal etmesi veya şirketin iyi yönetimi

için gerekli yeteneği kaybetmesi haklı sebep olarak kabul olunur.

(4) Görevden alınan yöneticinin tazminat hakları saklıdır.

TÜRK CEZA KANUNU YÖNÜNDEN

Şirket veya kooperatifler hakkında yanlış bilgi

Madde 164-

Bir şirket veya kooperatifin kurucu, ortak, idareci, müdür veya temsilcileri veya yönetim veya denetim kurulu üyeleri veya tasfiye memuru sıfatını taşıyanlar, kamuya yaptıkları beyanlarda veya genel kurula sundukları raporlarda veya önerilerde ilgililerin zarara uğramasına neden olabilecek nitelikte gerçeğe aykırı önemli bilgiler verecek veya verdirtecek olurlarsa altı aydan üç yıla kadar hapis veya bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Güveni kötüye kullanma

Madde 155-

(1) Başkasına ait olup da, muhafaza etmek veya belirli bir şekilde kullanmak üzere zilyetliği kendisine devredilmiş olan mal üzerinde, kendisinin veya başkasının yararına olarak, zilyetliğin devri amacı dışında tasarrufta bulunan veya bu devir olgusunu inkar eden kişi, şikayet üzerine, altı aydan iki yıla kadar hapis ve adli para cezası ile cezalandırılır.(1) (2) Suçun, meslek ve sanat, ticaret veya hizmet ilişkisinin ya da hangi nedenden doğmuş olursa olsun, başkasının mallarını idare etmek yetkisinin gereği olarak tevdi ve teslim edilmiş eşya hakkında işlenmesi halinde, bir yıldan yedi yıla kadar hapis ve üç bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

Görevi Kötüye Kullanma Suçu

ANONİM ŞİRKET YÖNETİCİLERİ / LİMİTED ŞİRKET MÜDÜRLERİ İLE KOOPERATİF YÖNETİCİLERİ KAMU GÖREVİ NİTELİĞİNE SAHİPTİRLER.

Bu sebeple görevlerini kötüye kullanmaları **TCK/257** maddesine göre cezalandırılırlar.

İlgili madde de yer alan hüküm

(1) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerini yapmakta ihmal veya gecikme göstererek, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan kamu görevlisi, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” şeklindedir.

Müdürün görevi sırasın de, **YOLSUZLUK, KÖTÜ YÖNETİM, GEÇİMSİZLİK, BİR ÇOKŞİRKETTE YÖNETİMDE BULUNMA, ŞİRKET KAYNAKLARINI KENDİ**

ÖZELMENFAATLERİNDE KULLANARAK MAL MÜLK EDİNME, ŞİRKETİ ZARARA UĞRATMA vb. sebepler kanıtlanması şartı ile, Şirket müdür ve yöneticilerinin azil edilmesinde yargıda haklı sebep olarak kabul görmektedir

Şirket ortaklarından herhangi birinin yukarıda açıkladığımız Haklı sebepler den dolayı Şirket müdürlerinin AZLİ için mahkemede DAVA açma hakkına sahiptirler.

DAVANIN İHTİYATİ TEDBİR KARARI VE KAYYUM ATANMA İSTEĞİ İLE AÇILMASI

Mahkeme heyeti sunulan belge, kanıt ve gerektiğin de şahitleri dinleyerek, şirketin faaliyetlerine nasıl devam edeceği konusunda bir **İHTİYATİ TEDBİR ARA KARARI** verebilir.

Kayyum atanması ise, şirket yönetiminin kalmaması, sonucu atanabilir. Mahkemenin **ŞİRKET MÜDÜRÜNÜ AZİL** kararı vermesine istinaden **KAYYUM** ataması kararı verebilir. Karara karşı yargı yolu açıktır.

SMMM'ler VEYA YMM'LERİN SORUMLULUĞU

3568 sayılı yasaya göre Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler (SMMM) imzaladıkları vergi beyannameleri kapsamında veya müşterilerinin defterlerini tuttıkları dönemlerle ilgili vergi dairesine karşı sorumludurlar. Aynı biçimde Yeminli Mali Müşavirler de (YMM) tasdik yaptıkları konularla ilgili ortaya çıkabilecek vergi ziyaından dolayı maliye idaresine karşı müteselsilen sorumludurlar. Müteselsil sorumluluk kapsamında vergi idaresine, vergi veya ceza ödeyen YMM veya SMMM haksız ödediğini düşündüğü kısım için mükelleften talepte bulunabilir. Buna SMMM veya YMM'nin rücu olanağı vardır.

Şirket müdürlerinin şirketten çektiği ve kendi özel işlerine tahsis ettiği şirket finansal kaynakları, varlıkları sebebi ile şirket ortaklarının ve maliyenin uğradığı Gelir kaybından dolayı meslek mensuplarına sorumluluk soruşturması, cezaları uygulanmaktadır.

SONUÇ :

Şirkette hisse oranı yüksekliği nedeni ile, hakim ortak olanlar, şirketi istedikleri gibi yönetebiliyor, karar alabiliyorlar

Ancak, kanunların izin vermediği ve suç saydığı konuların oluşması ve bunların kanıtlanması **ŞARTI** ile, **DİĞER ORTAKLAR** dan birisi tarafından yetkili mahkemelerde, bilgi ve belgelerin incelenmesi ve gerektiğinde şahitlerin dinlenmeside yapılarak, **YETKİ KISITLAMASI** ve **İPTALİ** kararı ve **ZARARIN TAZMİNİ** Kararları verilmektedir. 27.04.2018

Saygılarımla,

YILLIK BEYANNAMEDE MAHSUP EDİLEMİYEN TEVKİFATIN MAHSUBEN/ NAKDEN İADESİ*

İmdat TÜRKAY / Gelir İdaresi Grup Başkanı

ANAHTAR KELİMELELER: Gelir vergisi tevkifatı, yıllık beyanname, tevkifatın vergiden mahsubu, iade talep dilekçesi, GEKSİS, mahsuben/nakten iade.

Özet:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre 2017 yılında elde edilen yedi gelir unsuruna ilişkin olarak Mart/2018 ayında verilen yıllık gelir vergisi beyannamesinde beyan edilen gelire dâhil kazanç ve iratlardan 2017 yılı içinde tevkif suretiyle kesilmiş bulunan vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisine mahsup edilmekte, mahsubu yapılan miktarın gelir vergisinden fazla olması halinde ise aradaki fark vergi dairesince mükellefe belli şartlar ve usuller çerçevesinde mahsuben veya nakten iade edilmektedir. Mükelleflerin söz konusu iade taleplerini Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemini (GEKSİS) kullanmak suretiyle yapmaları gerekmektedir.

1. Giriş

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre gerçek kişi tam/ dar mükellefler tarafından 2017 takvim yılında elde edilen ve beyana tabi olan yedi gelir unsuruna ilişkin gelirler için Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesini Mart/2017 ayında vermişlerdir. Mükelleflerin yıllık beyanname ile beyan ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden beyan dönemi içinde beyana tabi olan kazanç ve iratlar üzerinden tevkif suretiyle kesilmiş bulunan vergiler, yıllık beyanname hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilebilmekte ve kalan tutar ödenecek gelir vergisi olmaktadır. Ancak yıl içinde kesinti suretiyle ödenen vergilerin, hesaplanan vergiden fazla olması durumunda, ödenecek vergi çıkmamakta ve mükellefe iade edilecek vergi çıkmaktadır. Bu çalışmada, mükelleflerin Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemini (GEKSİS) kullanmak suretiyle mahsuben/nakten iade işlemlerini ne şekilde yapacakları incelenecektir.¹

2. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Mahsup ve İadesi

Beyannameye gösterilen gelire dahil kazanç ve iratlar-

dan Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kesilmiş bulunan vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilebilmektedir. Yıllık olarak belirlenen beyanname verme sınırının altında kaldığı için beyan edilmeyen yani yıllık beyannameye dahil edilmeyen gelir unsurlarından yıl içinde yapılan tevkifatın yıllık beyanname mahsubu mümkün değildir. Bilindiği üzere, GVK'nın 86. maddesinin 1/c bendinde, vergiye tabi gelir toplamının [(a) ve (b) bentlerinde belirtilenler hariç] 103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşmaması koşuluyla, Türkiye'de tevkifata tâbi tutulmuş olan; birden fazla işverenden elde edilen ücretler, menkul sermaye iratları ve gayrimenkul sermaye iratları için yıllık beyanname verilmeyeceği, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirlerin beyannameye dahil edilmeyeceği hükmüne yer verilmiştir. Bu kapsamda örneğin limited şirket ortaklığından dolayı elde edilen kar payı gelirinin brüt tutarının yarısı gelir vergisinden istisna olup, kalan tutarın GVK'nın 103. maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2017 yılı için 30.000 TL) aşması halinde yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi ve anılan Kanunun 94. maddesi uyarınca tevkif edilen verginin tamamının yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmesi gerekmektedir. Ancak 2017 yılında 30.000 TL'yi aşmayan kar payı geliri için yıllık beyanname verilmeyecek, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde de bu gelir beyannameye dahil edilmeyecek olup yıl içinde yapılan vergi tevkifatı nihai vergi olacaktır.

Sadece beyannameye dahil edilen gelir unsurlarına ilişkin olarak tevkif suretiyle kesilen vergiler hesaplanan vergiden mahsup edilecektir. Yıl içinde tevkif suretiyle kesilen vergilerin yıllık beyanname mahsubu, mükellef açısından ihtiyari bir uygulama olup mükellef isterse bu mahsup işlemini yapmayabilir. Mahsubu yapılan miktar gelir ve kurumlar vergisinden fazla olursa aradaki fark vergi dairesince mükellefe bildirilir ve mükellefin süresinde müracaatı üzerine kendisine mahsuben veya nakten iade

¹ Bu çalışmada yapılan açıklamalar, 193 sayılı GVK'nın 94, 121. maddelerinde yer alan hükümler ile 252 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, 79 ve 99 No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde, 429 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yapılan açıklamalar kapsamında yapılmıştır.

* Bu yazıda yapılan açıklamalar, tamamıyla yazarına ait olup, hiçbir şekilde yazarın çalıştığı kurumunu bağlamaz; kurumunun görüşü olarak kullanılamaz ve değerlendirilemez.

edilir. Vergi tevkifatının mahsubu konusunda GVK'nın 121. maddesinde yer alan hükme göre; yıllık gelir vergisi beyannamesinde gösterilen gelire dâhil kazanç ve iratlardan Gelir Vergisi Kanununun 94. maddesine göre kesilmiş bulunan vergilerin, beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisine mahsup edileceği, mahsubu yapılan miktarın gelir vergisinden fazla olması halinde aradaki farkın vergi dairesince mükellefe bildirileceği ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine ret ve iade edileceği belirtilmiştir. Buna göre;

- Yıllık beyannamede gösterilen gelire dahil kazanç ve iratlardan yıl içinde kesilmiş bulunan vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir.

- Mahsubu yapılan miktar gelir vergisinden fazla olduğu takdirde, aradaki fark vergi dairesince mükellefe bildirilir ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren 1 yıl içinde müracaatı üzerine kendisine ret ve iade olunur.

- İadeyi mahsuben veya nakden yaptırmaya, inceleme raporuna, yeminli mali müşavir raporuna veya teminata bağlamaya ve iade için aranılacak belgeleri belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

- Mahsuben iade işlemi, aranan tüm belgelerin tamamlanması koşuluyla, yıllık gelir vergisi beyannamesinin verildiği tarih itibarıyla yapılır.

- Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin kanuni süresinde verilmemesi ya da sair nedenlerle ikmalen veya re'sen yapılan tarhiyatlar üzerine tahakkuk eden vergiler ile ilgili olarak daha önce tevkif yoluyla kesilen vergiler öncelikle tarhiyat aşamasında vergi dairesince dikkate alınarak yerine getirilir.

- İkmalen veya resen yapılan tarhiyatlarda mahsup işlemi, mahsup talebine ilişkin dilekçe ve eklerinin eksiksiz olarak vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarih esas alınarak yapılır. Aranan belgelerin tamamlanması aşamasında yapılan tahsilatlar yönünden düzeltme yapılmaz.

- Mükellefler dilerlerse ortağı bulundukları adi ortaklık veya kolektif şirketlerin müteselsilen sorumlu oldukları vergi borçlarına da mahsuben iade talebinde bulunabilirler. Bu taleplerin yerine getirilebilmesi için, iade alacaklısı mükellefin muaccel hale gelmiş vergi borcunun bulunmaması ve mahsup dilekçesinde adi ortaklık veya kolektif şirketin hangi dönem borçları için mahsup talep edildiğinin belirtilmesi gerekir.

- Kontrol edilen yabancı kurumlara yapılan ödemeler üzerinden GVK'nın 94. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kesilen vergiler, Türkiye'de yıllık beyannameyle bildirilen kontrol edilen yabancı kurum kârı üzerinden hesaplanacak gelir vergisinden mahsup edilebilir. Mahsup edilecek vergi, kontrol edilen yabancı kurumun bu ödemelerden kaynaklanan kazancına isabet eden gelir vergisinden fazla olamaz.

Tevkif suretiyle kesilen vergilerin mahsuben ve/veya nakten iadesi konusunda Gelir İdaresi tarafından yapılan düzenlemelerin tarihsel sürecine baktığımızda; ilk olarak 252 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde konuya ilişkin

genel esaslar belirlenmiş, daha sonra nakten iadeye ilişkin olarak 79 No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde düzenleme yapılmış, 429 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de vergi kanunları gereği iade hakkı doğuran işlemler nedeniyle nakden veya mahsuben talep edilecek iade başvuruları standart hale getirilmiş ve son olarak da 99 No.lu Gelir Vergisi Sirküleri ile gelir ve kurumlar vergisine yönelik iade talepleri, mükelleflerin elektronik ortamda gönderecekleri bilgi ve belgeler esas alınarak hazırlanan Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi (GEKSİS) kullanılarak yapılacağı açıklanmıştır.

Yıllık beyannamede gösterilen gelire dahil kazanç ve iratlardan kesilmiş bulunan vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisine mahsup edilmekte ve mahsubu yapılan miktar gelir vergisinden fazla olduğu takdirde aradaki fark vergi dairesince mükellefe bildirilmekte ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren 1 yıl içinde müracaatı üzerine kendisine ret ve iade olunmaktadır. Mahsup taleplerinin yerine getirilmesinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 114 ve 126. maddelerinde yer alan zamanaşımı hükümlerinin göz önünde bulundurulacağı açıklanmıştır. Buna göre, tevkif yolu ile kesilen vergilerin gelir vergisi beyannamesinde tahakkuk eden vergilerden mahsup edilmesi, mahsup edilemeyen miktarın ise mükellefin 5 yıl içinde müracaatı halinde iade edilmesi gerekmekte olup vergi dairesi tarafından mükellefe mahsup sonrası kalan vergi ilgili olarak yapılacak bildirimin tebliğ tarihinden itibaren 1 yıl içinde alınmaması halinde mahsuben ve nakden iade hakkını mükellef kaybedecektir.²

3. Mahsuben/Nakten İade Talep Dilekçelerinin Verilmesi

Gelir İdaresi tarafından daha önce yayınlanan 429 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile vergi kanunları gereği iade hakkı doğuran işlemler nedeniyle nakden veya mahsuben talep edilecek iade başvuruları standart hale getirilmiş ve iade talep dilekçeleri, ilgili mevzuatta belirlenen esaslara uygun olarak standart formlar halinde düzenlenmiştir. Buna göre;

- İade hakkı doğuran işlemler nedeniyle nakden veya mahsuben yapılacak iade talepleri, Gelir İdaresi Başkanlığının internet vergi dairesi üzerinden elektronik ortamda yapılacaktır.

- Yapılacak iade taleplerinde Genel Tebliğ ekinde yer alan standart dilekçeler kullanılacaktır.

- İade talep dilekçeleri, internet vergi dairesi şifresi kullanılmak suretiyle mükellefler veya mükelleflerce yetkilendirilecek serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir vasıtası ile elektronik ortamda gönderilebilecektir.

- Yetkilendirme olması durumunda, meslek mensubunun kimlik bilgileri ile bağlı olduğu meslek odasının adını da içeren bir dilekçe mükellef tarafından bağlı olunan vergi dairesine verilecektir.

² İmdat TÜRKAY, Serbest Meslek Kazançlarının Vergilendirilmesi, Seçkin Yayınevi, 3. Baskı, Ocak/2016 Ankara, S.370.

- Mükellefler belirlenen standart dilekçe ile hem mahsuben hem de nakden iade talebinde bulunabileceklerdir. Bu durumda mahsuben iadesi talep edilen tutar için mahsuben iadenin şartları, nakden iadesi talep edilen tutar için nakden iadenin şartları aranacaktır.

- Dilekçelere eklenmesi gereken belgeler elektronik olarak eklenecektir. Elektronik olarak verilmesi mümkün olmayanlar ise vergi dairesine evrak kayıt numarası/iade dosya numarası belirtilmek suretiyle teslim edilecektir.

- İade taleplerini elektronik olarak yapmak zorunda olan mükelleflerin, iade taleplerini elektronik olarak yapmalarını durumunda, iade talepleri dikkate alınmayacaktır.

- Verilmesi gereken beyannamelerden hiçbirini elektronik ortamda verme zorunluluğu bulunmayan mükellefler, iade taleplerini elektronik ortamda yapabilecekleri gibi, standart iade talep dilekçelerini kullanarak vergi dairesine de başvurabileceklerdir.

- Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından elektronik ortamda alınması uygun görülen belgeler ayrıca kâğıt ortamında vergi dairesine verilmeyecektir.

Bu durumda, gelir ve kurumlar vergisi ile ilgili iade hakkı doğuran işlemler nedeniyle nakden veya mahsuben yapılacak iade talepleri, aşağıda yer alan standart talep dilekçeleri ile yapılması gerekmektedir.

- Kesinti yoluyla ödenen vergilerden doğan gelir veya kurumlar vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için *Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talep Dilekçesi (1A)*,

- Geçici vergiden doğan gelir veya kurumlar vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için *Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talep Dilekçesi (1B)*,

- Fazla veya yersiz olarak ödenen gelir/kurumlar vergisinin nakden veya mahsuben iadesine ilişkin talepler için *Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talep Dilekçesi (1C)*.

Söz konusu standart iade talep dilekçelerine Gelir İdaresinin internet vergi dairesinden³ ulaşılabilmesi mümkün bulunmaktadır. Mükelleflerin mahsuben ve/veya nakden iade talebi, vergi dairesi tarafından Muhasebe İşlem Fişinin düzenlenmesinden önce verilecek yeni bir dilekçe ile değiştirilebilir veya iade talebinden vazgeçilebilir. Değişiklik veya vazgeçme taleplerinin Genel Tebliğ ekinde yer alan “İade Talebinin Değiştirilmesine/İade Talebinden Vazgeçilmesine İlişkin Dilekçe (7)” ile yapılması gerekmektedir. Ancak, 3. şahısların borçlarına yönelik mahsup taleplerinin değiştirilebilmesi için 3. şahısların bu husustaki muvafakatlarının alınması ve bunu gösteren belgenin (noter tasdikli) dilekçe ekinde vergi dairesine ibraz edilmesi şarttır. Genel Tebliğde yapılan açıklamaya göre, elektronik ortamda iade talebinde bulunmak zorunda olmayan mükellefler, iade talep dilekçelerini ve eklerini, ilgili vergi dairesine elden verebilecekleri gibi posta ile de gönderebileceklerdir.⁴

4. Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi

Gelir İdaresi tarafından, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince verilen yıllık beyannamede hesaplanan gelir/kurumlar vergisinden, yıl içinde ödenen geçici vergi ve tevkifatların mahsubu sonrasında kalan tutarın iadesi konusunda gerekli bilgi ve belgelerin elektronik ortamda gönderilmesini sağlayan yeni bir otomasyon sistemi oluşturularak iade süreci hızlandırılmıştır. Gelir ve kurumlar vergisi iade talepleri ile ilgili olarak iade işlemlerine hız kazandırılması, iade işlemleri açısından asgarî bir standart getirilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla hazırlanan Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi (GEKSİS) ile mükelleflerin elektronik ortamda gönderecekleri bilgi ve belgeler esas alınarak, Gelir-kurumlar vergisi iadelerine yönelik kontrol ve analizler elektronik ortamda yapılarak özet bir rapor halinde iadeyi yapacak birime ve mükellefe sunulması esas alınmaktadır.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan 22.01.2016 tarihli ve 99 Seri No’lu Gelir Vergisi Sirküleri ile gelir ve kurumlar vergisine yönelik iade talepleri, mükelleflerin elektronik ortamda gönderecekleri bilgi ve belgeler esas alınarak hazırlanan Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi kullanılarak yapılacaktır. Buna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri 2015 ve izleyen vergilendirme dönemlerine yönelik iade taleplerini GEKSİS’i kullanmak suretiyle yapacaklardır.⁵ Buna göre;

- Gelir Vergisi Kanununun; mükerrer 120. maddesi kapsamında iadesi gereken geçici vergilerden ve 121. maddesi kapsamında, Kanunun 94 ve geçici 67. maddeleri uyarınca tevkif edilmiş vergilerden kaynaklanan gelir vergisi iade talepleri ile,

- Kurumlar Vergisi Kanununun; 32. maddesi kapsamında Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümlerine göre ödenen geçici vergilere ilişkin iade taleplerinde ve 34. maddesi kapsamında Kanunun 15 ve 30. maddeleri ile Gelir Vergisi Kanununun geçici 67. maddesi uyarınca tevkif edilmiş vergilerden kaynaklanan kurumlar vergisi iade taleplerinde,

söz konusu maddelerde yer alan yetki çerçevesinde, Maliye Bakanlığı tarafından gerekli görülen bilgi ve belgeler elektronik ortamda alınacaktır. Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri söz konusu iade taleplerini bundan böyle bu uygulama kapsamında yapacaklardır. Ayrıca;

- İade talebine ilişkin olarak elektronik ortamda alınması uygun görülen liste ve/veya tablolar dışında kalan diğer belgeler önceden olduğu gibi vergi dairesine verilecektir.

- Vergi daireleri mükelleflerin iade taleplerini, sistem tarafından üretilen Gelir ve Kurumlar Vergisi İadesi Kontrol Raporu çerçevesinde değerlendirerek, ilgili Gelir Vergisi Genel Tebliğlerinde ve Sirkülerlerinde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde sonuçlandıracaktır.

- Mükelleflerin iade talepleri, 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen esas ve süreler itibarıyla geçerlilik kazanacaktır.

³ <https://intvd.gib.gov.tr/internetvd/html/İadeTalepDilekceSorgulama>

⁴ İmdat TÜRKAY, Yıllık Beyannameden Mahsup Edilemeyen Tevkifatın İadesi, Le-bib Yalın, Eylül/2016, Sy:153.

⁵ [http://www.vergi.dgi.net/vergi/gelir-ve-kurumlar-vergisi-standart-iade-sistemi-geksis/İmdat_Türkay_Gelir_ve_Kurumlar_Vergisi_Standart_iade_Sistemi_\(GEKSİS\).](http://www.vergi.dgi.net/vergi/gelir-ve-kurumlar-vergisi-standart-iade-sistemi-geksis/İmdat_Türkay_Gelir_ve_Kurumlar_Vergisi_Standart_iade_Sistemi_(GEKSİS).)

Mükellefler talep ettikleri iadenin konusuna ve beyan ettikleri kazanç türlerine göre, Maliye Bakanlığının uygun göreceği liste ve tabloları aşağıdaki esaslara uygun olarak elektronik ortamda göndereceklerdir.

- Her bir tevsik edici belge, fatura düzenleme limitinin altında kalsa dahi, bu liste ve tablolara ayrı ayrı girilecektir.
- Aynı mükelleften yapılan alımlar, bu liste ve tablolara belge bazında ayrı ayrı girilecektir.
- Liste ve tabloların doldurulmasında uyulacak kurallara internet vergi dairesinden ulaşılması mümkündür.
- Elektronik ortamda alınan belgelerin ayrıca kâğıt ortamında verilmesine gerek bulunmamaktadır.

99 Seri No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde belirtildiği üzere; gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 2015 ve izleyen vergilendirme dönemlerine yönelik iade taleplerini Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemini (GEKSİS) kullanmak suretiyle yapmaları gerekmektedir. GEKSİS kontrol raporunun oluşabilmesi için iade talep eden mükellefler tarafından internet vergi dairesi aracılığı ile bilgi girişi yapılmalıdır. Bu şekilde yapılan bilgi girişleri iade talep dilekçesi mahiyetinde değildir. İade taleplerini elektronik olarak yapmak zorunda olan mükellefler standart iade talep dilekçelerini de vermelidir. Standart gelir/kurumlar vergisi iade talep dilekçelerini (1A-1B) vermeyen mükelleflerin GEKSİS kontrol raporu oluşturulmayacaktır. Mükelleflerin elektronik ortamda gönderecekleri bilgi ve belgeler esas alınarak iadelere yönelik kontrol ve analizler elektronik ortamda yapılacak olup Başkanlıkça hazırlanan GEKSİS Kontrol Raporu iadeyi yapacak birime sunulacaktır. Mükellefler de oluşturulan GEKSİS özet raporuna internet vergi dairesi aracılığıyla ulaşabileceklerdir. Beyannamelerini elektronik ortamda verme zorunluluğu bulunmayan mükelleflerin iade taleplerinde bu sistemi kullanma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Kazançları ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı, diğer kazanç ve iratlar olup Hazır Beyan Sistemi üzerinden beyanname veren mükellefler isterlerse, standart 1A- Gelir/Kurumlar Vergisi iade talep dilekçesi vererek ve GEKSİS girişi yaparak iade talebinde bulunabilirler. Mükellefler GEKSİS girişini <https://intvrg.gib.gov.tr/> linkindeki Yeni İnternet Vergi Dairesinden yapabilir. GEKSİS Kontrol Raporunun oluşması için; Yıllık Gelir Vergisi/Kurumlar Vergisi Beyannamesi internet ortamında gönderilmeli ve Standart İade Talep Dilekçesi (1A,1B) internet ortamında gönderilmelidir. GEKSİS İade Talebi bilgi girişi yapılarak onaylanmalıdır.⁶

5. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Yıl İçinde Geçici Vergiye Mahsubu ve Bu Tutarın Beynamede Mahsubu

Yıl içinde dönemler halinde hesaplanan geçici vergiden varsa o hesap dönemi ile ilgili olarak daha önce ödenmiş geçici vergi ve geçici vergiye tabi kazançlarla ilgili olarak tevkif edilmiş vergiler mahsup edilmekte, mahsuptan son-

ra kalan tutar o dönem için ödenmesi gereken geçici vergi olmaktadır. Yıllık beyannamenin vergi bildirimi tablosunda yer alan geçici vergiye ilişkin satırda, beyannamenin ilgili olduğu geçici vergi dönemlerinde ödenen geçici vergi tutarı (ilgili geçici vergi beyannamelerinin ödenecek geçici vergi satırında yer alan tutarlar toplamı) gösterilir. Yıllık beyannamenin vergi bildirimi tablosunun kesinti yoluyla ödenen vergiler satırında ise, o yıl içinde tevkif yoluyla kesilen vergilerin tamamı (geçici vergiden mahsubu yapılan tevkifat tutarları dahil) gösterilir. Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden, yukarıda sözü edilen geçici vergi tutarı ile yıl içinde tevkif yoluyla kesilen vergilerin tamamı mahsup edilir, kalan tutar tevkif yoluyla kesilen vergilerin diğer vergi borçlarına mahsubu ve nakden iadesi kuralları çerçevesinde red ve iade edilir.⁷

6. Mahsuben İade Süreci

Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beynamede mahsubundan sonra kalan tutarın, mükellefler tarafından diğer vergi borçlarına mahsup talep edilmesi halinde, tutarına bakılmaksızın inceleme raporu ve teminat aranılmaksızın yerine getirilmektedir. Mükellefler dilerlerse ortağı bulundukları adi ortaklık veya kollektif şirketlerin müteselsilen sorumlu oldukları vergi borçlarına da mahsuben iade talebinde bulunabileceklerdir. Yıllık gelir vergisi beyannamesinin kanuni süresinde verilmemesi ya da çeşitli sebeplerle ikmalen veya re'sen yapılan tarhiyatlar üzerine tahakkuk eden vergiler ile ilgili olarak daha önce tevkif yoluyla kesilen vergiler öncelikle tarhiyat aşamasında vergi dairesince dikkate alınarak işlem yapılacaktır. Mahsup talebinin Gelir İdaresi Başkanlığı internet vergi dairesi üzerinden elektronik ortamda, 429 sıra no'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki ilgili standart dilekçe kullanılarak yapılması ve yıl içinde yapılan tevkifatlara ilişkin listenin dilekçe ekinde yer alması gerekmektedir. Mahsuben iade işlemi, aranan tüm belgelerin tamamlanması koşuluyla, yıllık gelir vergisi beyannamesinin verildiği tarih itibarıyla yapılacaktır. Bu tarihten itibaren mükelleflerin mahsubunu talep ettikleri vergi borçları için gecikme zammı uygulanmaz. Mükellefin vadesi gelmiş vergi borcunun bulunmaması halinde, iade alacağının sonraki dönemlerde vadesi gelecek vergi borçlarına mahsubu mümkündür. Mahsup taleplerinin yerine getirilmesinde, zamanaşımı hükümleri göz önünde bulundurulur.

7. Nakten İade Süreci

Mükelleflerin nakten iade talep etmeleri durumunda belli parasal sınırlamalara göre yapılacak işlemler farklılıklar göstermektedir. Şöyleki; nakden iade taleplerinin Gelir İdaresi Başkanlığı internet vergi dairesi üzerinden elektronik ortamda, 429 sıra no'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki ilgili standart dilekçe kullanılarak yapılması şarttır. 252 seri no.lu GV. Genel Tebliğinin "1.3.2. Nakden İade" başlıklı bölümünde yapılan açıklamalara göre; tevkif yoluyla kesilen vergilere ilişkin nakden iade edilecek tutarın 10.000 TL'yi geçmemesi halinde iade talebi, yıl içinde

6 https://intvrg.gib.gov.tr/GEKSIS_Kilavuz.pdf (Gelir/Kurumlar Vergisi İade Talebi Girişi Kılavuzu ve Sık Sorulan Sorular).

7 http://www.gib.gov.tr/Rehberler/Ticari_Kazancin_Vergilendirilmesi_Rehberi_Yayin_No:240_Subat/2017.

yapılan tevkifatlara ilişkin Tablo ile birlikte;

- Ücrete ilişkin olması halinde işveren tarafından verilen ve kesintinin yapıldığını gösteren yazının,
- Gayrimenkul sermaye iradına ilişkin olması halinde kira kontratının,
- Menkul sermaye iradına ilişkin olarak kesintiyi yapan bankalar, özel finans kurumları, aracı kurumlar ve diğer kurumlar tarafından düzenlenen ve vergi kesintisinin yapıldığını gösteren belgenin,
- Serbest meslek kazancına ilişkin olarak vergilerin sorumlu adına tahakkuk ettiğini gösteren ilgili saymanlık yazısının,
- Ticari kazançlar ve zirai kazançlara ilişkin olarak tevkif yoluyla kesilen vergilerin vergi sorumlusu tarafından ilgili vergi dairesine **ödenmiş olduğuna ilişkin belgenin,**

ilgili kurumca onaylanan bir örneğinin dilekçeye eklenmesi koşuluyla inceleme raporu ve teminat aranmaksızın yerine getirilecektir. Öte yandan, Vergi Usul Kanununun mükerrer 257. maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükelleflerine muhtasar beyannamelerini elektronik ortamda verme zorunluluğu getirilmiş olup elektronik ortamda verilen muhtasar beyannamede yer alan “Ücret ve Ücret Sayılan Ödemeler ile Menkul Sermaye İratları Dışında Kalan Ödemelere Ait Bildirim” ile gayrimenkul sermaye iradı, serbest meslek kazancı, ticari kazanç ve zirai kazançlara ilişkin olarak yapılan tevkifatlarda, tevkifat yapılan kişinin adı soyadı, vergi kimlik numarası (T.C. kimlik numarası) ödemenin gayri safi tutarı ve yapılan tevkifatın miktarına ilişkin bilgiler bulunmakta ve bu bilgiler ile vergilerin ödenip ödenmediği hususu vergi daireleri tarafından E-VDO merkezi sorgulamalar ekranında e-beyanname bölümünden sorgulanabilmektedir.

Dolayısıyla, 252 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği uyarınca tevkif yoluyla ödenmiş vergilerin nakden iadesinde istenilen bilgilerin, E-VDO merkezi sorgulama ekranından tespit edilebilmesi durumunda, bu bilgilere ilişkin belgeler mükelleflerden ayrıca kağıt ortamında aranılmayacak olup dilekçe ile yıl içinde yapılan tevkifatlara ait tablo yeterli olacaktır. Ancak, nakden iadeye ilişkin bilgilerin E-VDO merkezi sorgulama sisteminden tespit edilememesi durumunda ise 252 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen belgelerin dilekçe ekinde istenilmesine devam edilecektir. Aynı Genel Tebliğde yapılan açıklamaya göre nakden yapılacak iade taleplerinin 10 bin TL’yi aşması halinde, 10 bin TL’yi aşan kısım yapılacak inceleme sonucunda düzenlenecek vergi inceleme raporuna göre iade edilecektir. Buna göre; *10.000 TL’yi kadar olan kısım, dilekçe ekinde yukarıda belirtilen belgelerin yer alması koşuluyla teminat aranmaksızın ve inceleme raporu beklenmeksizin; 10.000 TL’yi aşan kısım yapılacak inceleme sonucunda düzenlenecek vergi inceleme raporuna göre iade edilecektir.* Ancak, iade talebi teminat gösterilmesi halinde inceleme sonucu beklenmeksizin yerine getirilecektir. Ayrıca, 10.000 TL’yi aşan nakten iade talebi için teminat gösterilmesi halinde incele-

me sonucu beklenmeksizin iade işlemi yerine getirilecektir. Buna göre, 6183 sayılı AATUH Kanunun 10. maddesinin 1, 2 ve 3 numaralı bentlerinde sayılanlardan bir veya bir kaçının teminat olarak gösterilmesi halinde iade talebi inceleme sonucu beklenmeksizin yerine getirilebilecektir.

8. Kısmen Mahsuben Kısmen Nakden İade Talebinde Bulunulması

İade talebinin kısmen mahsuben kısmen nakden olması halinde, söz konusu talepler bu Tebliğde yer alan açıklamalar çerçevesinde ayrı ayrı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla talebin tümünün nakit iadesi olarak kabul edilerek işlem yapılması söz konusu değildir. Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyannamede mahsubundan sonra kalan tutarın kısmen mahsuben kısmen nakden iade talebi konusunda Gelir İdaresince verilen bir görüşte; GVK’nın 121. maddesindeki hükümler, konu ile ilgili olarak 252 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği’nde yer alan “Mahsup Yoluyla İade” ve “Nakden İade” başlıkları altında yer alan açıklamalar ile 05.01.2012 tarihli ve 79 seri no.lu Gelir Vergisi Kanunu Sirkülerinde yapılan açıklamalardan bahsedildikten sonra; serbest meslek kazancına ilişkin verilen yıllık gelir vergisi beyannamesinde hesaplanan vergiden yıl içinde tevkif yoluyla kesilen vergilerin mahsubu sonucu iadesi gereken 16.145,43 TL’nin, 6.246,46 TL’sinin mahsuben iadesi sonrası kalan 9.918,97 TL’nin nakden iadeye ilişkin bilgilerin E-VDO merkezi sorgulama sisteminden tespit edilmesi durumunda inceleme raporu ve teminat aranmaksızın yerine getirilmesi gerektiği; ancak, tevkif yoluyla ödenmiş vergilerin nakden iadesinde istenilen bilgilerin, E-VDO merkezi sorgulama ekranından tespit edilememesi durumunda 252 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ekinde yer alan yıl içinde yapılan tevkifatlara ilişkin tablo ile birlikte serbest meslek kazancına ilişkin olarak vergilerin sorumlu adına tahakkuk ettiğini gösteren onaylı ilgili saymanlık yazısının dilekçeye eklenmesi koşuluyla, inceleme raporu ve teminat aranmaksızın yerine getirilmesinin mümkün bulunduğu belirtilmiştir.⁸

9. İadeye İlişkin Diğer Hususlar

Mükellefler tarafından mahsuben iade ile birlikte nakden iade de talep edilmesi durumunda söz konusu talepler ayrı ayrı değerlendirilecek, talebin tümü nakit iadesi olarak değerlendirilmeyecektir. Ancak, nakden iade talepleri ile ilgili olarak istenen belgeler, talep edilen tutarın tamamı için aranılacaktır. Ancak, 79 No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde belirtildiği üzere tevkif yoluyla ödenmiş vergilerin 10.000 TL’yi geçmeyen nakden iadesinde istenilen bilgilerin, Vergi İdaresinin E-VDO merkezi sorgulama ekranından tespit edilebilmesi halinde, mükelleften ayrıca 252 Seri No.lu GVGT’de istenen belgeler kağıt ortamında istenmeyecek ve dilekçe ile yıl içinde yapılan tevkifatlara ait Tablonun olması yeterli olacaktır. Bu durumda da 429 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği gereğince, Gelir İdaresi Başkanlığının internet vergi dairesi üzerinden elektronik ortamda, Tebliğ ekinde yer alan *Gelir/Kurumlar Vergisi İade*

8 www.gib.gov.tr/Özelge Sistemi/İzmir Vergi Dairesi Başkanlığının 14.09.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.35.16.01-120-852 sayılı özelgesi.

Talep Dilekçesi (1A) kullanılacaktır.⁹

Nakden iade talebinin 100.000 TL'ye kadar olan kısmı mükellefle süresinde tam tasdik sözleşmesi düzenlemiş yeminli mali müşavirce düzenlenecek tam tasdik raporu uyarınca iade edilecektir. İade talebinin 100.000 TL'yi aşan kısmının iadesi ise denetim elemanlarınca düzenlenen vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilecektir. Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve sermayelerinin en az %51 veya daha fazlası bu kurumlara ait işletmelere yapılacak iadeler, gerekli belgelerin ibrazı üzerine miktara bakılmaksızın inceleme raporu ve teminat aranılmadan yerine getirilmektedir.¹⁰ Ayrıca, nakden iade edilebilir aşamaya gelen alacağın üçüncü şahısların vergi borçlarına mahsubunun talep edilebilecek olup bu mahsup işlemine ilişkin verilecek dilekçede, lehine mahsup talebinde bulunulan kişinin adı-soyadı veya unvanı, vergi kimlik numarası, bağlı olduğu vergi dairesi ile borcun türü, miktarı ve döneminin bildirilecek ve bu şekilde yapılan mahsup talepleri düzeltme fişinin onaylandığı tarih itibarıyla yerine getirilecektir. Konu hakkında Gelir İdaresince verilen bir özelgede; yıllık beyannamede tevkif yoluyla kesilen vergilerden doğan iade alacağının, muaccel hale gelmiş vergi borcunun bulunmaması ve 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan nakden iadeye ilişkin açıklamalar çerçevesinde, nakden iade edilebilir aşamaya gelmiş olması şartıyla %100 hissesine sahip olunan bir şirketin vergi borçlarına mahsup edilmesinin mümkün bulunduğu açıklanmıştır.¹¹

10. Sonuç

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 121 inci maddesinde, yıllık beyannamede gösterilen gelire dâhil kazanç ve iratlardan bu kanuna göre kesilmiş bulunan vergilerin, beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edileceği, mahsubu yapılan miktarın, hesaplanan gelir vergisinden fazla olması durumunda aradaki farkın vergi dairesince mükellefe bildirileceği ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine red ve iade olunacağı, Maliye Bakanlığının iadeyi mahsuben veya nakden yaptırmaya, inceleme raporuna, yeminli mali müşavir raporuna veya teminata bağlamaya ve iade için aranılacak belgeleri belirlemeye yetkili olduğu hükmüne bağlanmıştır. Buna göre, öncelikle Yıllık Beyanname ile beyan edilen gelir üzerinden hesaplanan vergiden yıl içinde tevkif yoluyla kesilen vergilerin mahsup edilmesi gerekir. Ancak, mahsup işleminin yapılabilmesi için, tevkif yoluyla kesilen verginin beyannameye dahil edilen gelir veya kazançla ilişkin olması gerekmektedir. Gelir vergisi mükellefleri tarafından 2017 **yılına ilişkin olarak** yedi gelir unsurundan elde edilen kazanç ve iratlardan beyan edilmesi gerekenler için Mart/2018 ayında Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinin verilmesi ve yıl içinde ödenen tevkifatların **yıllık beyannamede** hesaplanan vergiden mahsubundan

sonra kalan tutarın ise mahsuben veya nakten mükellefe iadesi gerekmektedir.

GEKSİS; gelir ve kurumlar vergisi iade işlemlerine asgari bir standart getirilmesi ve yurt çapında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla iadelerin elektronik ortamda kontrol ve analizinin yapılarak mükellef ve iade yapacak birimlere raporlanmasıdır. GEKSİS ile gelir ve kurumlar vergisi iade işlemlerine hız kazandırılması, iade işlemleri açısından asgari bir standart getirilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amaçlanmıştır. GEKSİS ile mükelleflerin elektronik ortamda gönderdikleri bilgi ve belgeler esas alınarak Gelir-Kurumlar Vergisi iadelerine yönelik kontrol ve analizler elektronik ortamda yapılarak özet bir rapor halinde iadeyi yapan birime ve mükellefe sunulmaktadır. Mükellefler, 2015 ve izleyen vergilendirme dönemlerinde artık GEKSİS'i kullanmak zorundadır. 2015 vergilendirme dönemi öncesi gerçekleşen iade hakkı doğuran işlemlere yönelik iade taleplerinde, düzenleme öncesindeki uygulama geçerli olacaktır. Gelir İdaresi tarafından yapılan düzenlemeye göre, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 2017 yılına yönelik iade taleplerini Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemini kullanmak suretiyle yapmaları gerekmektedir. Beyannamelerini elektronik ortamda verme zorunluluğu bulunmayan mükelleflerin iade taleplerinde bu Sistemi kullanma zorunluluğu bulunmamaktadır. Diğer taraftan, elektronik ortamda gönderilemeyen diğer belge, liste ve tablolar eskiden olduğu gibi kağıt ortamında dilekçe ekinde vergi dairesine verilecektir.¹²

KAYNAKÇA

1. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
2. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu
3. 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun
4. 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği
5. 429 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
6. 05.01.2012 tarih ve 79 No.lu Gelir Vergisi Sirküleri
7. 22.01.2016 tarihli ve 99 Seri No.lu Gelir Vergisi Sirküleri
8. Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi, 2017, Yayın No:240 (www.gib.gov.tr)
9. İmdat TÜRKEY, Serbest Meslek Kazançlarının Vergilendirilmesi, Seçkin Yayınevi, 3. Baskı, Ocak/2016 Ankara
10. İmdat TÜRKEY, Yıllık Beyannameden Mahsup Edilemeyen Tevkifatın İadesi, Lebib Yalkın, Eylül/2016, Sy:153
11. <http://www.vergialgi.net/vergi/gelir-ve-kurumlar-vergisi-standart-iade-sistemi-geksis/> İmdat TÜRKEY, Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi

⁹ İmdat TÜRKEY, Yıllık Beyannameden Mahsup Edilemeyen Tevkifatın Mahsuben/ Nakten İadesi, Lebib Yalkın, Sy:139, Temmuz 2015.

¹⁰ İmdat TÜRKEY, a.g.k. S.363-365.

¹¹ [www.gib.gov.tr/ÖzelgeSistemi/MalatyaVergiDairesi/Baskanliginin27.12.2016tarihve37538499-120\[121-2016-1\]-15sayılıözelgesi](http://www.gib.gov.tr/ÖzelgeSistemi/MalatyaVergiDairesi/Baskanliginin27.12.2016tarihve37538499-120[121-2016-1]-15sayılıözelgesi).

¹² https://intvrg.gib.gov.tr/GEKSIS_Kilavuz.pdf.

YURT DIŞINDAN SAĞLANAN VE YURT DIŞINA SAĞLANAN AVUKATLIK HİZMETLERİ VE BU HİZMETLERE İLİŞKİN VERGİ SORUMLULUĞU

Erol SÖNMEZOCAK / SMMM

ANAHTAR KELİMELEER: Yurtdışı Avukatlık Hizmetleri, Serbest Meslek, Tüzel Kişi, Yurtdışında Taahhüt İşi.

Globalleşen iş yaşamının etkisiyle Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren, Türkiye Cumhuriyeti Hukukuna göre kurulmuş ve yine bu hukuka uygun bir organizasyon yapısı bulunan tüzel kişiler uluslararası alanda da taahhütler üstlenmekte, yurt dışında kurulu şirketlerle işbirliği yapmakta, ortaklıklar kurmakta, alım-satım ilişkisi içerisine girmekte, yurt dışında sürekli ya da süreli faaliyetler yürütmektedirler. Son yıllarda Türkiye' de kurulu tüzel kişilerin, işyerleri bir başka bir ülkede olan, bir başka ülkenin hukukuna tabi olarak kurulmuş şirketlerle yabancı-lık unsuru taşıyan sözleşmeler akdettiği örnekler de sıkça görülmektedir.

Türkiye' de avukatlar kendi yasalarındaki hüküm gereğince Anonim ve Limitet şirket olarak hizmet verememektedirler. Yurt dışında ise, avukatlar diğer serbest mesleklerde olduğu gibi şirket olarak da hizmet verebilmektedirler. Türkiye' de, Gelir Vergisi Kanunun 65 maddesinde sayılan işlemler, özel kişiler tarafından verilirse " serbest meslek kazancı" aynı hizmetler şirketler tarafından verilirse gelirleri Kurumlar Vergisi Kanuna" göre ticari kazanç olarak vergilendirilir. Konuyu örneklerle açıklamak gerekirse, muhasebe, mimarlık, doktorluk hizmetleri özel şahıslar tarafından verilirse elde edilen kazanç" Serbest Meslek" geliri, belirtilen hizmetler aynı işi yapan özel kişilerin bir araya gelmesi ile oluşan "tüzel kişiler" tarafından verilirse "Kurumlar" geliri olarak vergilendirilir. Bu noktada, küresel alanda üstlenilen yükümlülükler ve ifa edilen işler kapsamında, Türkiye'de kurulu şirketler yurt dışından sağlanan hukuki danışmanlık hizmetlerine başvurmak, yurt dışında yerleşik, yurt dışında bir baroya kayıtlı yabancı avukatlar ile hukuki hizmet sözleşmesi yapmak ihtiyacı hissetmektedirler. Bu ihtiyaç özellikle aşağıdaki iki başlıkta öne çıkmaktadır.

Türkiye'de kurulu tüzel kişiler, yurt dışı ile ilişkili herhangi bir konuda, sözleşmenin türüne bakılmaksızın, yurt dışında kurulu ve yurt dışında faaliyet gösteren bir başka tüzel kişi ile sözleşmesel ilişki içine girebilmektedir. Bu tip sözleşmelerin, sözleşme müzakerelerinden başlamak üzere hukuki destek ihtiyacı doğmaktadır. Türkiye'deki şirketlerin bir başka ülkenin tabiyetinde olan bir şirket ile akdettikleri sözleşmenin yürürlüğe girmesi, uygulanması

(ifası), yorumlanması ve doğabilecek uyuşmazlıkların çözümü açısından Türk Hukuku'ndan farklı bir yabancı hukuk seçilmekte ve akdedilen sözleşmeye seçilen yabancı hukukun uygulanacağı imza altına alındığı durumlarda ise söz konusu hukuki hizmeti sağlayacak avukatın ilgili ülke hukukuna hakim bir avukat olması ihtiyacı doğmaktadır. Hakeza sözleşmeden doğan borçların ifa edileceği yer de kimi zaman sözleşmenin taraflarının mukim oldukları yerden başka bir ülke olabilmekte, bu durumda da söz konusu ülkede ilgili borcun yerine getirilebilmesinin hukuki prosedürünün de o ülke hukukunu bilen kişilere danışılması zorunluluğu doğabilmektedir. Yine bu gibi sözleşmelerde sözleşmenin niteliğine bakılmaksızın- uyuşmazlık çözümü için yetki yabancı bir devletin mahkemesine bırakılabilir. Ayrıca, yine uyuşmazlık çözümü için alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının kullanılacağı kararlaştırılabilmektedir. Son dönemde, uyuşmazlıkların özellikle uluslararası ticari tahkim müesseselerince belirlenmiş tahkim kurallarına göre çözüleceği hususunun hüküm altına alındığı, söz konusu müesseselerin standart tahkim kayıtlarına yer veren sözleşmeler de sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Bu tip uyuşmazlık çözümlerinde, uyuşmazlık çözüm yeri, bir başka ifade ile tahkim yargısının gerçekleştirileceği yer olarak yabancı bir devletin şehri seçilebilmekte (Paris, Londra, Singapur gibi) ve uyuşmazlık çözümünde sürecin de yine sözleşme taraflarının üzerinde mutabık kaldığı bir yabancı dilin kullanılması belirlenebilmektedir.

İkinci bir ihtiyaç da özellikle yurt dışında taahhüt işi üstlenen şirketlerin, taahhüt işini üstlendikleri ülkede şirket veya şube kurmaları sırasında ortaya çıkmaktadır. Bu noktada Türk şirketleri yurt dışında kuracakları şirket/iştirak veya şubenin ilgili yabancı ülke mevzuatındaki kuruluş prosedürleri aşamasından başlamak üzere, üstlendikleri işi ifa edecekleri ülke kanunlarına uygun bir organizasyon yapısı oluşturmak, ilgili ülke kanunlarına göre akdedecekleri sözleşmelerin revizesi ve uygulanması bakımından ilgili ülkede bir avukatlık ofisi ile anlaşma imzalayarak sürekli olarak danışmanlık hizmeti alma eğilimindedirler.¹

¹ Bu kapsamda eğer Türkiye'de kurulu bir şirketin yurt dışında kurulu iştiraki yahut şubesi yine o ülkede bir avukattan hukuki hizmet alıyorsa, ilgili avukat hizmete ilişkin faturalamayı doğrudan yurt dışında kurulu iştirak veya şube adına düzenleyecek, dolayısıyla yurt dışında mukim iştirak ya da şube üzerindeki vergiye ilişkin sorumluluk da yine ilgili ülkenin vergi mevzuatına göre oluşacaktır.

Yukarıda anılan her iki durumda da Türkiye’de kurulu şirketlerin yabancı bir avukatlık bürosundan hukuki danışmanlık hizmeti alması gereklidir.

Söz konusu avukatlık hizmetinin niteliğini inceleyecek olursak öncelikle 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 65. Maddesi bize hizmetin niteliği konusunda açıklayıcı bir bilgi vermektedir. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 65. Maddesi’ne göre **“Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.”**

Uluslararası vergi anlaşmalarında serbest meslek faaliyetleri, bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra, **doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin, muhasebecilerin** bağımsız faaliyetlerini ve özel mesleki bilgi ve maharet gerektiren diğer faaliyetleri kapsamına alacak şekilde ortaya konmuştur.

Dolayısıyla yurt dışında mukim, yurt dışında bir baronun siciline kayıtlı bir avukatın Türkiye’de kurulu bir şirkete sağladığı hukuki hizmetin ve Türkiye’de mukim bir avukatın yurt dışında sağladığı hukuki hizmet serbest meslek niteliğinde olup, ilgili avukatların kazancı da serbest meslek kazancı² niteliğindedir.

Vergi mevzuatlarımıza göre yurt dışına verilen hizmetler “Hizmet İhracatı” yurt dışından alınan ve ödemesi yurt dışına yapılan hizmetler de “hizmet ithalatı” olarak tanımlanır. Bu çalışmanın aşağıdaki bölümlerinde söz konusu hukuki danışmanlık hizmetlerine ilişkin vergilendirme hususları Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı Özelgeleri ışığında soru-cevap olarak irdelenmeye çalışılacaktır.

Öncelikle Hizmet İthalatı ile ilgili örnekleri verelim.

Soru: 1.1- Yurt dışından sağlanan avukatlık hizmetlerinde Katma Değer Vergisi “KDV” sorumluluğunu açıklar mısınız?

Yanıt: 1. 1- Bir şirketin yurt dışında mukim bir şirketten yurt dışında alacağı avukatlık hizmeti KDV’nin konusuna girmemektedir. KDV’nin konusuna girmeyen bu hizmet KDV’ne tabi olmayacaktır. Bilindiği üzere, KDV “hizmetten nerede yararlanılırsa orada oluşur”

Bu konuya ilişkin Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı’nın 15.08.2013 tarih ve 1257 sayılı özelgesi aynen aktarımla; “Türkiye’deki işlemleri ile ilgili olarak İsviçre Mahkemeleri’nde görülecek dava için İngiltere mukimi avukatlık şirketince verilecek hizmet karşılığında İstanbul Merkez Şubesi tarafından İngiltere mukimi firmaya yapılacak ödeme; serbest meslek kazancı niteliği taşıyacağından, Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Gelir ve Sermaye Değer Artış Kazançları Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Ver-

gilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması’nın 14. maddesi ikinci fıkrası çerçevesinde değerlendirilecek olup, İngiltere mukimi firmanın Türkiye’ye gelmeksizin İngiltere’de icra edeceği serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla elde edeceği gelirleri vergileme hakkı yalnız İngiltere’ye aittir. Anlaşma hükümlerinin iç mevzuata göre değişiklik getirdiği durumlarda, Anlaşma hükümlerinden yararlanabilmek için; söz konusu İngiltere teşebbüsünün İngiltere’de tam mükellef olduğunun ve tüm dünya kazançları üzerinden bu ülkede vergilendirildiğinin İngiltere yetkili makamlarından alınacak mukimlik belgesi ile kanıtlanması gerekmektedir. Bu belgenin aslı ile birlikte Türkçe tercümesinin Noterce veya İngiltere’deki Türk Konsolosluklarınca tasdik edilen birer örneğinin ilgili vergi dairesine ibraz edilmesi gerekmektedir.”³ ifadelerini taşımaktadır.

Soru: 1. 2- Yurt dışındaki firma tarafından grup firmasının hukuk bürosuna olan borçları karşılığı yaptığı ödemelerden tevkifat yapıp yapılmayacağı konusunu açıklar mısınız?

Yanıt: 1. 2- Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı’nın Sayı: 39044742-KDV.24-1698⁴ sayılı 25/10/2013 tarihli özelgesine göre; “Şirketinizin kuruluş aşamasında yapılan masrafların XXX Hukuk Bürosu tarafından karşılandığı, ... Hukuk Bürosu tarafından yapılan masraflara ait bedellerin İspanya’da mukim... Grup firmasının adı geçen hukuk bürosuna ödendiği... Hukuk bürosu tarafından da serbest meslek makbuzunun yurt dışındaki grup firması adına düzenlediği, İspanya mukimi firmanın... Hukuk Bürosuna ödediği tutarları şirketinize fatura ettiği belirtilerek, İspanya mukimi şirkete yapılacak olan ödemeden KDV ve Gelir Vergisi Tevkifatı yapıp yapılmayacağı sorulmaktadır.

I. KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

Bu hükümlere göre, ... Hukuk bürosu tarafından yurt dışında mukim firmaya şirketiniz için verilen hizmet serbest meslek faaliyeti kapsamında yapılan bir hizmet olmakla birlikte, yurt dışı mukimi söz konusu şirket Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılanlar arasında yer almamaktadır. Bu safhada bu hizmet bedeli üzerinden tevkifat yapılmayacağı gibi, yurt dışında mukim firma tarafından şirketiniz için alınan bu hizmetin şirketiniz adına fatura edilmek suretiyle yansıtılması halinde, kaynağı serbest meslek faaliyeti kapsamında bir ödeme olsa da yurt dışı mukimi firma tarafından serbest meslek faaliyeti kapsamında yapılmış bir hizmetten söz edilemeyeceğinden söz konusu yansıtma faturası karşılığı ödenen bedelin, yurt dışındaki mukim firmanın ticari kazancı olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup bu tutar üzerinden tevkifat yapılmayacaktır.

II-KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

Buna göre;

- Şirketinizin kuruluşuna yönelik olarak... Hukuk bürosuna yapılan teslim ve hizmet bedelleri genel hükümler çerçevesinde KDV ye tabidir.

2 Bkz: , Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı 15.08.2013 tarih ve 1257 sayılı özelgehttp://www.gib.gov.tr/node/97364

3 <http://www.gib.gov.tr/node/97364>

4 <http://www.gib.gov.tr/node/89672>

- Hukuk bürosunun, kendisine yapılan teslim ve hizmet bedelleri için İspanya'da mukim... Grup firmasına düzenleyeceği serbest meslek makbuzunda toplam bedel üzerinden genel oranda (%18) KDV hesaplaması gerekmektedir.

- İspanya'da mukim... Grup firması tarafından Şirketinizin kuruluşuna yönelik olarak yapılan ve bedeli adı geçen firma tarafından karşılanan teslim ve hizmetlere ait bedellerin Şirketinize yansıtılması, ayrı bir işlem olarak değerlendirilecek ve bu işleme ait KDV tarafınızdan sorumlu sıfatıyla beyan edilip ödenecektir."

Soru: 1. 3-Türkiye'de mukim bir tüzel kişinin yurt dışında bir iştirak ve/veya şube kuruluşunu gerçekleştirmek amacıyla, kuruluşun gerçekleştirileceği ülkede mukim bir avukattan hukuki danışmanlık hizmeti alması halinde, söz konusu hizmet KDV'ye tabi midir?

Yanıt: 1.3- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1. Maddesine göre "Türkiye'de yapılan Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler" KDV'ye tabidir. Yine 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 6. Maddesindeki İşlemlerin Türkiye'de yapılması hususu "Hizmetin Türkiye'de yapılmasını, değerlendirilmesini veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını ifade eder şeklinde iken 4503 sayılı Kanunun 3'üncü maddesiyle 05.02.2000 tarihinde yapılan değişiklikle "Hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılması" şeklinde ifade edilmiştir. Bu değişiklikle birlikte, Türkiye'de ifa edilmeyen bir hizmetin Türkiye'de vergi kapsamına alınması için hizmetten yurt dışında faydalanılması şartı aranmış durumdadır.

Dolayısıyla, Türkiye'de mukim bir tüzel kişinin yurt dışında bir iştirak ve/veya şube kuruluşunu gerçekleştirmek amacıyla, kuruluşun gerçekleştirileceği ülkede mukim bir avukattan hukuki danışmanlık hizmeti alması, henüz ilgili ülkede kurulu olan bir iştirak ya da şube olmadığından bir ön araştırma, bilgilendirme niteliğindedir. Dolayısıyla tüzel kişi hizmetten mukim olduğu Türkiye'de yararlanmıştır. O halde ilgili hizmetin Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1. ve 6. Maddeleri çerçevesinde KDV'ye tabi olduğu ifade edilebilir.

Soru:1-4 Türkiye'de mukim bir şirketin yurt dışında bir ayrı danışmanlık şirketiyle imzaladığı hizmet alım sözleşmesi kapsamında yapılacak ödemelerin vergilendirilmesi hakkında açıklama yapar mısınız?

Yanıt:1-4 Bu konuda öncelikle Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları yönünden incelenmelidir. Türkiye'de mukim bir şirketin yurt dışında mukim bir danışmanlık şirketiyle imzaladığı anlaşma doğrultusundaki ödemeler söz konusu danışmanlık şirketinin mukim olduğu ülke ile Türkiye arasında bir Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması olup olmadığı, var ise Serbest Meslek Faaliyetleri ve Ticari Kazançlar yönünden şartları ele alınmalıdır. Ayrıca, Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları'nda yer alan "sabit yer" ve "işyeri" kavramları ele alınmalı, Anlaşmaya taraf yabancı ülkede hangi durumlarda bir işyeri oluşacağı veya oluşmayacağı irdelenmelidir.

Kurumlar Vergisi yönünden, konuya ilişkin Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın B.07.1.G.İB.4.06.16.01-125[30-12/8]-1177 Tarih; 19.11.2012 özeliğine⁵ göre: "5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Tam ve dar mükellefiyet" başlıklı 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, dar mükellefiyete ilişkin olarak, Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanunî ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanların, sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilecekleri hükme bağlanmış, dar mükellefiyet mevzuuna giren kurum kazançları aynı maddenin üçüncü fıkrasında bentler halinde belirtilmiş olup, söz konusu fıkranın (a) bendinde Türkiye'de işyeri olan veya daimi temsilci bulunduran yabancı kurumlar tarafından bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden elde edilen ticari kazançlar, (c) bendinde Türkiye'de elde edilen serbest meslek kazançları sayılmıştır. Diğer taraftan, Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinde de dar mükellefiyete tabi kurumların Türkiye'de elde ettikleri serbest meslek kazançları üzerinden vergi kesintisi yapılması öngörülmüş olup, bahse konu vergi kesintisi oranı 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 3/2/2009 tarihinden itibaren; petrol arama faaliyetleri dolayısıyla sağlanacak kazançlarda %5, diğer serbest meslek kazançlarında %20 olarak belirlenmiştir."

Hizmet ithalatı örneklerimizden sonra hizmet ihracatı hakkındaki örneklerimizi verelim.

Soru: 2-1 Bu çalışmanın konusuyla bire bir örtüşmesine de, Türkiye'de mukim ve Türkiye Barolar Birliği siciline kayıtlı bir avukatın Türkiye'de vergi mükellefi olan bir müvekkili için yurt dışında hukuki hizmet vermesi halinde KDV ve Gelir Vergisi yükümlülüğü nasıl olacaktır?

Yanıt: 2-1 Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı 60 No'lu Katma Değer Vergisi Sirküleri'nin⁶ 1.1.1 maddesi uyarınca "KDV Kanununun 1 ve 6 ncı maddelerine göre, yurt dışında gerçekleşen mal teslimleri ile yurt dışında ifa edilip yine yurt dışında yararlanılan hizmetler KDV'nin konusuna girmemektedir. Türkiye'de yapılmayan işlemin bedeli üzerinden KDV hesaplanması veya böyle bir işlemin Kanundaki herhangi bir istisna hükmü ile ilişkilendirilmesi söz konusu değildir." Yine aynı maddenin son paragrafı aynen aktarımla "Türkiye'de serbest meslek faaliyeti dolayısıyla KDV mükellefi olan bir doktor veya avukatın, Türkiye'de KDV mükellefi olan bir firmaya yurt dışında verdiği hizmetler de verginin konusuna girmeyecektir." İfade-sini taşımaktadır.

Yukarıda anılan 60 No'lu Katma Değer Vergisi Sirküleri kapsamında Türkiye'de mukim bir avukat Türkiye'de KDV mükellefi olan bir tüzel kişi müvekkiline yurt dışında verdiği hukuki hizmetler KDV konusuna girmediğinden ilgili hizmetlere ilişkin KDV hesabına gerek olduğu düşünülmemektedir. Gelir vergisi açısından ise ilgili avukatın hizmeti sağladığı ülke ile Türkiye Cumhuriyeti arasında bir Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması olup olmadığına, var ise ilgili anlaşmanın kurallarının dikkate alınması gerekecektir.

⁵ <http://www.gib.gov.tr/node/93931>

⁶ <http://www.gib.gov.tr/node/87115>

Konuya ilişkin Sn. Doç. Dr Ahmet Erol' un Vergi Dünyası Dergisi'nin Haziran 2015/406 sayısında yayınlanan Yurt dışında Avukatlık Hizmetlerinden Elde Edilen Kazancın Vergilenmesi ve Belge Düzeni bir örnekle birlikte aktarılmaktadır:

“Örnek: Av. Mustafa Kar, Türkiye yerleşği ve gerçek usulde gelir vergisi mükellefi bir müvekkilinin Almanya, Köln' de bir tahkim davasında müvekkilini temsil etmiştir. Bu hizmet karşılığında 100.000.-TL serbest meslek kazancı elde etmiştir. Söz konusu gelirin vergilendirilmesinde izlenecek yol nedir?

Türkiye'de serbest meslek faaliyeti dolayısıyla KDV mükellefi olan bir doktor veya avukatın Türkiye'de KDV mükellefi olan bir firmaya yurt dışında verdiği hizmetler de verginin konusuna girmeyecektir.

Buna göre Av. Mustafa Kar'ın Türkiye'de vergi mükellefi olan müvekkilinin Almanya'daki alacağı ile ilgili olarak alacak davasının yurt dışındaki bir mahkemede görülmesi Av. Mustafa Kar tarafından verilen avukatlık hizmetinin yurt dışında ifa edilmesi nedeniyle KDV'nin konusuna girmemektedir. Serbest meslek makbuzu düzenlenirken Av. Mustafa Kar'ın KDV hesaplamasına gerek bulunmamaktadır.”

Soru: 2. 2- Yurt dışındaki alacak davası dolayısıyla Türkiye'de vergi mükellefi olan bir müvekkile, Almanya'da verilen avukatlık hizmet bedeli üzerinden stopaj hesaplanmalı mıdır?

Yanıt: 2. 2-Konuya ilişkin Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 15.08.2013 tarih ve 492 sayılı özelgesine⁷ göre; Türkiye mukimi olan şahsın yurt içinde vergi mükellefi olan müvekkilinin yurt dışındaki (Almanya) alacak davasına katılma faaliyetinin serbest meslek faaliyeti olarak değerlendirilmesi ve ödenen toplam tutar üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 94/2-b maddesine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir. Eğer icra edilecek serbest meslek faaliyetleri Almanya'da sabit bir yer vasıtasıyla icra edilirse veya şahıs, bu faaliyetleri icra etmek amacıyla Almanya'da 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde 183 günden fazla kalırsa, bu kapsamda elde edilecek gelirleri Almanya'nın vergileme hakkı bulunmaktadır.

Soru: 2-3-Türkiye'de mukim bir avukat tarafından yurt dışında mukim şahıs ve/veya tüzel kişilere verilen avukatlık hizmeti kapsamında tevkifat yapıp yapılmayacağı konusunda bilgi verebilir misiniz?

Yanıt: 2-3- Sayı: Konuya ilişkin Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 62030549-120[65-2015/363]79460 sayılı 14.06.2016 tarihli özelgesine göre⁸; İlgide kayıtlı özelge talep formunda; avukatlık faaliyetinde bulunduğu, Yunanistan ve Romanya'da kurulmuş bulunan şirketlere Türkiye'de danışmanlık hizmeti ve dava takibi yaptığınızı belirterek,

-Yurt dışındaki müvekkillerinize düzenlenecek serbest

meslek makbuzlarında stopaj kesintisi yapıp yapılmayacağı,

-Yurt dışı mukim şirket adına yapılan tevkifatların ödenip ödenmeyeceği,

-Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Çerçevesinde neler yapmanız gerektiği hususunda bilgi talep ettiğiniz anlaşılmakta olup konu hakkında Başkanlığımız görüşü aşağıdaki gibidir;

“...Söz konusu hizmetlerin Yunanistan veya Romanya'da ifa edilmesi durumunda, Romanya'da bu hizmetler için kullanılabilecek bir sabit yere sahip olunması veya faaliyetlerin icra edilmesi amacıyla Romanya'da bir yılda birkaç seferde 183 günden fazla kalınması durumunda söz konusu faaliyetlerden elde edilen gelirleri Romanya'nın da vergilendirme hakkı olacaktır.

Söz konusu hizmetlerin Yunanistan'da ifa edilmesi durumunda ise, Yunanistan'da bu hizmetler için kullanılabilecek bir sabit yere sahip olunması veya faaliyetlerin icra edilmesi amacıyla Yunanistan'da ilgili mali yıl içinde başlayan veya biten bir 12 aylık dönemde bir veya birkaç seferde 183 günden fazla kalınması durumunda söz konusu faaliyetlerden elde edilen gelirler üzerinden Yunanistan'ın da vergi alma hakkı olacaktır.”

İlgili özelge kapsamında ayrıca Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması hükümlerinden yararlanabilmek için Türkiye'de tam mükellef Olunduğunun ve tüm dünya kazançları üzerinden Türkiye'de vergilendirildiğinin Türkiye'deki yetkili makamlardan alınacak bir mukimlik belgesi kanıtlanması gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca, Yunanistan ve Romanya'da mukim firmalara Türkiye'de verilen (danışmanlık ve dava takibi hizmeti) serbest avukatlık hizmeti nedeniyle elde edilen gelirin serbest meslek kazancı olarak Gelir Vergisi Kanununun 92'nci maddesinde belirlenen sürede, yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerektiği de ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; yukarıdaki anlatım ve aynen aktarımlarımız sonucunda; Türkiye'de kurulu tüzel kişilerin küreselleşen ekonominin de etkisiyle yurt dışına ve/veya yurtdışında işler yapmakta, taahhütler üstlenmektedirler. İş hayatında yurt dışı ile kurulan bu bağ sonucunda Türkiye'deki tüzel kişiler ticari faaliyetleri ile alakalı olarak kimi hukuki danışmanlık hizmetlerini yurt dışından alma ihtiyacı hissetmektedirler. Aynı şekilde Türkiye'de mukim avukatların da yurt dışına kimi hukuki hizmetler sağladığı görülmektedir. Bu noktada; vergisel yükümlülükler açısından; ilgili hukuki nerede hizmetten faydalandığı, ilgili ülke ile Türkiye Cumhuriyeti arasında bir Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması olup olmadığı, var ise şartları, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun «Tam ve dar mükellefiyet» kavramları ayrı ayrı irdelenmelidir. Verilen örnekler ile konuya açıklık getirilmiştir.

⁷ <http://www.gib.gov.tr/node/92611>

⁸ http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/uluslararasi_mevzuat/OZEL_79460.html

GENÇ İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞVERENLERE 18 AY SÜREYLE PRİM ÖDEMELERİ VE DİĞER TEŞVİKLERDEN GERİYE DOĞRU YARARLANMA İMKÂNI GETİRİLDİ

Ahmet AĞAR / Sosyal Güvenlik Müşaviri

ANAHTAR KELİMELEER: Teşvikler, Yeni İstihdam, Genç İşçi, İmalat İşyerleri, Arabulucu.

I- GİRİŞ:

7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 21.03.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanunla, 5510 ve 4447 sayılı Kanunlarda yapılan bazı düzenlemelerle özel sektör işverenlerine yeni istihdam prim teşviki ve desteği getirilmiş ve ayrıca, 01.04.2018 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olmak üzere tüm şartları sağladığı halde prim teşviki, destek ve indirimlerden yararlanamamış olan işverenlerin, 31.05.2018 tarihine kadar SGK’ya başvurmaları halinde, prim teşviki, destek ve indirimlerden 7 yıl geriye yönelik olarak yararlanmaları mümkün olacaktır.

Yapılan bu yeni düzenlemeler ile 5510 ve 4447 sayılı Kanunlara göre özel sektör

işverenlerine getirilmiş olan yeni istihdam prim teşviki ve desteklerin neler olduğu ile 6111 sayılı Kanun ve diğer kanunlara göre prim teşvik ve indirimlerden yararlanması gerektiği halde 01.04.2018 tarihinden önceki dönemlerde yararlanamamış olan işverenlerin 31.05.2018 tarihine kadar Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili Müdürlüğüne başvurmaları halinde, kanuni faizi ile birlikte işverene hesaplanarak borcuna mahsup edilmesi veya iade edilmesi ve ilave istihdam için 12 ay, genç işçi çalıştıracak olan işverenlerin ise 18 ay süreyle prim ödememe avantajından yararlanmaları için gerekli şartların neler olduğu, bu makalenin konusu olacaktır

II- Sigortalı Sayısına İlave Olarak Yeni İstihdam Edilecek İşçi İçin 12 Ay süreyle İşçi ve İşveren Hissesi Tüm Primler İşsizlik Fonundan Karşılanacaktır:

7103 sayılı Kanunla 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 19. maddesine göre; işverenlerin 12 ay süreyle brüt asgari ücreti üzerinden hesaplanacak sigorta primlerinin işçi ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında ilave istihdam prim teşvikinden yararlanabilmeleri için;

1- Türkiye İş Kurumuna kayıtlı olan işsizler arasında olmak üzere, 01.01.2018 ila 31.12.2020 tarihleri arasında özel sektör işverenlerince 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin (a) bendi kapsamında işe alınanların; işe alındıkları aydan önceki üç aylık sürede toplam on günden fazla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (a) ve (c) bentleri kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmemiş olmaları ve isteğe bağlı sigortalılık hariç, 4 (b) bendi kapsamında (Bağ-Kur) sigortalı

olmamaları,

2- İşe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında işe alındıkları işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları kaydıyla, işyerinin imalat veya bilişim sektöründe faaliyet göstermesi halinde ilgili döneme ait günlük brüt asgari ücretin sigortalının prim ödeme gün sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere, $(67,65 \times 30 = 2.029,50)$ sigortalının prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında; işyerinin diğer sektörlerde faaliyet göstermesi halinde ise, sigortalının prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında, her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene istihdam prim desteği sağlanacak ve bu destek tutarı İşsizlik Fondan karşılanacaktır.

3- Özel sektör işverenlerine yeni sağlanan bu prim desteği 2020 Aralık ayına kadar, destek kapsamına giren sigortalılar için 12 ay süreyle uygulanır. Ancak bu süre; işe giriş tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük kadın, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek sigortalılar ile Türkiye İş Kurumuna engelli olarak kayıtlı sigortalılar için 18 ay olarak uygulanacaktır,

Bilişim sektöründe destekten yararlanacak işyerlerini, NACE Rev.2 Ekonomik Faaliyet Sınıflamasında belirtilen işkolları arasından belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

4- Yukarıda belirtilen şartların sağlanması kaydıyla, 12 veya 18 aylık istihdam prim desteğinden yararlanma süresini aşmamak üzere, destekten yararlanılmış olan sigortalının destek süresini tamamlamadan işten ayrılıp yeniden işe başlaması halinde, bu söz konusu sigortalının yeniden işe başladığı tarihteki durumu dikkate alınarak keza yukarıda belirtilen sürelerden kalan süre kadar bu destekten yararlanabilecektir.

III- 01.01.2018 Tarihinden Sonra Yeni Tescil Edilecek Ve İşçi Çalıştırılacak İşyerlerinin Teşviklerden Yararlanma Şartları:

01.01.2018 ila 31.12.2020 tarihleri arasında yeni tescil edilecek işyerleri ile daha önce tescil edildiği halde ortalama sigortalı sayısının hesaplandığı yılda sigortalı çalıştırılmaması nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi vermemiş işyerleri, 4447 sayılı Kanunun geçici 19. maddesinde belirtilen ve yukarıda yazılı şartları sağlamak kaydıyla, 01.01.2018 tarihinden sonra ilk defa sigortalı bildi-

riminde bulunulan ayı takip eden üçüncü aya ait aylık prim ve hizmet belgesinden itibaren bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen (12-18 ay) süre kadar bu destekten yararlanacaktır.

IV- 2017 Yılında 1 ila 3 İşçi Çalıştırmış Olan İmalat İşyerlerinin 6 Ay Süreyle İstihdam Teşviki Priminden İki İşçinin Ücretinden Yararlanması:

1- 7103 sayılı Kanunla 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 20. maddesine göre; 2017

yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalı sayısı ortalaması 1 ila 3 olan, imalat sektöründe faaliyet gösteren ve bu sektörde ustalık belgesi sahibi olunan özel sektöre ait işyerlerinde, işe giriş tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük ve 25 yaşından küçük sigortalılardan ve Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından olmak kaydıyla 01.01.2018 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanunun 4. maddesini (a) bendi kapsamında işe alınanların; işe girdikleri aydan önceki üç aylık sürede toplam on günden fazla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmemiş olmaları ve isteğe bağlı sigortalılık hariç, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında (Bağ-Kur) sigortalı olmamaları,

2- 2017 yılında işyerinden Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları kaydıyla, işe alındıkları tarihten 2018 yılı Aralık ayına kadar geçerli olmak üzere, destek kapsamına giren sigortalılar için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene prim desteği sağlanır ve destek tutarı Fondan karşılanır.

3- Destek kapsamındaki sigortalılar için yukarıda belirtilen prim desteğiyle birlikte 2018 yılı Aralık ayına kadar geçerli olmak üzere; sigortalının destek sağlanan aya ilişkin prim ödeme gün sayısının 53,44 TL ile çarpılması sonucu bulunacak tutar, (30X53,44 = 1.603,20 TL.) ücret desteği olarak Türkiye İş Kurum tarafından işverene ödenir ve destek tutarı Fondan karşılanır.

4- Bu maddeyle sağlanan prim ve ücret desteği 2018 yılı Aralık ayını geçmemek ve en fazla iki sigortalı için olmak üzere, sigortalının işe alındığı ayı takip eden ilk aydan başlamak üzere her ikinci ay için uygulanır.

Yapılan bu düzenlemeye göre, imalat sektöründe faaliyet gösteren ve ustalık belgesi olan ve ortalama 1 ila 3 sigortalının çalıştığı işyerinde bu kapsama giren en fazla iki işçinin ücreti bir ay Türkiye İş Kurumu, bir ay da işveren tarafından ödenecektir.

İşyerinde işe giriş tarihinde işçinin, işverenin birinci derecede kan ve kayın hısımları ya da eşi olması durumunda, işveren söz konusu destekten yararlanamaz.

V- Sigorta Prim Teşviki Ve Desteklerden Yararlanabilmeyenin Şartları:

İşverenlerin, 7103 Sayılı Kanunla yapılan yeni düzenlemelerle getirilmiş ve yukarıda yazılı bunun bütün bu prim teşvikleri, indirim ve desteklerden yararlanabilmeleri için;

1- Aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Kurumuna verilmesi,

2- Sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigorta-

lı hissesine isabet eden tutarının yasal süresinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şarttır.

Ancak, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili diğer kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış ve taksitlendirilmiş olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu prim desteğinden yararlanmalarına engel teşkil etmez.

VI- Sigorta Prim Teşviki Ve Desteklerin Uygulanmama-cağı İşyerleri:

Yukarıda yazılı bulunan sigorta prim teşvikleri, indirim ve destekleri ile ilgili kanun hükümleri; 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

VII- Teşviklerden Yersiz Olarak Yararlanma Durumu Ve Geri Alınması:

1- Sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yersiz olarak yararlanıldığı tespit edilmesi halinde, yararlanılan destek tutarı işverenden 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

2- Mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işyerleri hakkında, 5510 sayılı Kanunun ek 14 üncü maddesi uyarınca işlem yapılacaktır.

VIII- Prim Teşviki, Destek Ve İndirimlerinden Geriye Doğru Yararlanma:

1- 5510 sayılı Kanuna eklenen Ek 17. maddesine göre; 5510 ve 6111 sayılı Kanunlar ve 687 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile işverenlere sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerden yararlanılabileceği halde yararlanılmadığı dönemlere ilişkin olmak üzere prim teşviki, destek ve indirimlerden yararlanmamış olan işverenler, 31.05.2018 tarihine kadar SGK'ya müracaat etmeleri halinde yararlanmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerden geriye yönelik olarak yararlanabilecek, veya daha önce yararlanmış olduğu prim teşviki, destek ve indirimleri, başka bir teşvik, destek ve indirim ile değiştirebilecektir.

2- 31.05.2018 tarihinden sonra yararlanılmayan ayı/dönemi takip eden altı ay içerisinde SGK'ya müracaat edilmesi halinde ise, başvuru tarihinden geriye yönelik en fazla altı aya ait olmak üzere, yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabilecek veya yararlanılmış olan prim teşviki, destek ve indirimleri başka bir prim teşviki, destek ve indirim ile değiştirilebilecektir.

3- Bu şekilde talepte bulunan işverenlere iade edilecek

tutar, maddenin yürürlük tarihinden önce talepte bulunanlar için maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından, yürürlük tarihinden sonra talepte bulunanlar için ise, talep tarihini takip eden aybaşından itibaren kanuni faiz esas alınmak suretiyle hesaplanarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak üç yıl içinde ödenecektir. Ödeme, öncelikle muaccel hale gelmiş prim ve her türlü borçlardan, sonrasında ise ilgili kanunlar uyarınca yapılandırma veya taksitlendirme de dâhil olmak üzere müccel haldeki prim ve her türlü borçlarından mahsup yoluyla gerçekleştirilecektir.

Ancak, üç yıl sonunda ilgili kanunları gereği yapılandırılma veya taksitlendirilme sebebiyle vadesi gelmemiş taksit ödemelerinden peşinen mahsup edilecek, Kuruma borcu bulunmayan işverenlere altı ayda bir eşit taksitlerle iade yapılacaktır.

IX- Sonuç :

1- Yapılan bu yeni düzenlemelerle, özel sektör işverenleri-ne getirilmiş olan yeni istihdam

prim teşviki, destek ve indirimler ile 5510 ve 6111 sayılı

Kanun ve diğer kanunlara göre prim teşvik ve indirimlerden yararlanması gerektiği halde yararlanamamış olan işverenlerin 31.05.2018 tarihine kadar SGK'nin ilgili Müdürlüğüne başvurmaları halinde, 01.04.2018 tarihinden önceki dönemlere ait 7 yıl geriye doğru teşviklerden dolayı doğacak alacakların kanuni faizi ile birlikte borcuna mahsup edilmesi veya iade edilecektir. 01.01.2018 ila 31.12.2020 tarihleri arasında ilave işçi çalıştıracak olan işverenlere 12 ay süreyle, ilave genç işçi çalıştıracak olanlara ise 18 ay süreyle sigortalının prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı Fondan karşılanacak ve böylece ilave işçi ve genç işçi çalıştıracak ve yeni istihdam yaratacak olan işverenlere istihdamı teşvik desteği verilecektir.

Temennimiz, işverenlere maddi anlamda çok önemli avantajlar sağlayacak olan bu yeni düzenleme, iş bulamayan gençlerimize yeni iş bulmalarını sağlar ve işsizliğe çare olur: Yeni işçi istihdamı yaratacak olan işverenlerin de çalışma azmini ve motivasyonunu arttırarak, çalışma hayatında başarıya giden yolda moral ve güven verme ve umut yaratma vesilesi olur.

İŞÇİ VE İŞVEREN ARASINDA ÇIKACAK UYUŞMAZLIKLARDA ARABULUCUYA BAŞVURU ZORUNLULUĞU GETİRİLMİŞTİR.

I- GİRİŞ:

5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nu yürürlükten kaldıran 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu, çalışma hayatında işçi ve işverenler arasında çıkacak uyuşmazlıklarda büyük çoğunluğunda iş mahkemesinden önce arabulucuya başvurma zorunluluğu ile ilgili getirilen yeni düzenlemeler, 01.01.2018 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

İşçi ve işverenler arasında çıkacak iş uyuşmazlıkları ile ilgili olarak iş mahkemesine başvurmadan önce, hangi konularda nereye başvuruda bulunulabileceği, hangi konularda doğrudan iş mahkemesine gidilebileceği ve hangi konularda mahkemeden önce arabulucuya başvurulmasının zorunlu olduğu, bu makalenin konusu olacaktır.

II- İş Mahkemesinden Önce Arabulucuya Başvurulması Zorunlu Olan Hususlar:

7036 sayılı Kanuna göre, 01.01.2018 tarihinden itibaren kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve kıdem ve ihbar tazminatı, fazla mesai, hafta tatili ve yıllık ücretli izin gibi işçilik alacakları ile işe iade taleplerinde, iş mahkemesinden dava açılmadan önce, arabulucuya başvurulmuş olması şart ve zorunlu olduğundan, arabulucuya başvurmadan önce doğrudan iş mahkemesine dava açılması halinde, açılan dava usulden reddedilecektir.

Davacı, arabuluculuk sonunda anlaşmaya varılamadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini, dava dilekçesine eklemek zorundadır. Bu zorunluluğa uyulmaması halinde mahkemece davacıya, son tutanağın bir haftalık kesin süre içinde mahkemeye sunulması gerektiği, aksi taktirde davanın usulden reddedileceği ihtarını içeren davetiye gönderecektir. Bu ihtarın gereği yer-

ne getirilmemesi durumunda, davanın usulden reddine karar verilecektir. Kanunun amir hükmü uyarınca, işçinin kıdem ve ihbar, fazla mesai ve yıllık ücretli izin alacakları ile işe iade taleplerinde, önce arabulucuya başvurması ve buradan bir anlaşmaya varılamadığına dair tutanak düzenlenmeden iş mahkemesine dava açılması mümkün değildir.

Ancak, iş kazası veya meslek hastalığından dolayı maddi ve manevi tazminat ile bunlarla ilgili tespit, itiraz ve rücu davaları hakkında, arabulucuya başvuru şartı ve zorunluluğu bulunmamaktadır.

III- Arabulucuya Başvuru Nasıl ve Nereden Yapılacaktır:

İş uyuşmazlığının tarafları arabuluculuk başvurusunu, davalı olan tarafın yerleşim yerindeki veya işin yapıldığı yerdeki arabuluculuk bürosuna, büro kurulmayan yerlerde ise görevli yazı işleri müdürlüğüne yapılacaktır. Başvuru üzerine taraflar isterlerse listede yer alan bir arabulucunun görevlendirilmesini talep edebileceklerdir. Böyle bir talepleri yoksa, arabulucu atamasını ilgili büro tarafından yapacaktır.

Arabulucu, uyuşmazlık taraflarını görevlendirilme konusunda bilgilendirip toplantıya davet edecek. Taraflar, arabulucuda yapılacak görüşmelere bizzat katılabilecekleri gibi, kanuni temsilcileri veya avukatları aracılığıyla da katılabilirler. İşverenlerin yazılı belgeyle yetkilendirdiği çalışanı da görüşmelerde işvereni temsil edebilir ve son tutanağı imzalayabilir.

Arabulucu, yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren üç hafta içinde sonuçlandırmakla yükümlü. Bu süre arabulucu tarafından ancak zorunlu hallerde ve en fazla bir hafta uzatılabilir. Dolayısıyla, taraflar arasındaki ihtilaf kısa bir süre içerisinde arabulucu nezdinde bir karara bağlanacaktır.

IV- Kanuna Aykırı İşten Çıkarıldığını İddia Eden İşçi, Arabulucuya Gidecek:

İş sözleşmesi feshedilen işçi, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli bir sebep olmadığı iddiası ile fesih bildiriminin tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde işe iade talebiyle, arabulucuya başvurmak zorundadır. Arabuluculuk görüşmeleri sonucunda anlaşmaya varılmaması hâlinde, son tutanağın düzenlendiği tarihten itibaren, iki hafta içinde iş mahkemesinde dava açabilecektir.

Taraflar anlaşılırsa uyuşmazlık aynı sürede iş mahkemesi yerine özel hakeme de götürülebilir. Arabulucuya başvurmaksızın doğrudan dava açılması sebebiyle davanın usulden reddi hâlinde taraflara resen tebliğ edilir. Bu kararın tebliğinden itibaren iki hafta içinde arabulucuya başvurulabilir.

Arabulucudaki görüşmeler sonucunda tarafların, işçinin işe başlatılması konusunda anlaşmaları hâlinde, işçinin işe başlatma tarihi, boşta geçen süreye ilişkin verilecek ücret ve diğer hakların toplam parasal miktarın, işçinin işe başlatılması durumunda işverence işçiye ödemesi gereken tazminat miktarının belirlenmesinin zorunlu olduğu, işçinin kararlaştırılan tarihte işe başlamaması durumunda ise, iş akdi feshinin geçerli hale geleceği, 7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ile hüküm altına alınmıştır bulunmaktadır. Bu bakımdan hem işçi hem de işveren açısından, arabuluculuk müzakereleri sonucunda varılacak anlaşmalarda, bu hususlar çok önem arz etmektedir.

V- İşçi Alacaklarında Zamanaşımı 10 Yıdan 5 Yıla İndirildi:

7036 sayılı Kanunla, 4857 sayılı İş Kanuna eklenen Ek 3. madde ile iş sözleşmelerinden kaynaklanmak kaydıyla hangi kanuna tabi olursa olsun, yıllık izin ücreti, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, kötü niyet tazminatı gibi işçi alacaklarının zamanaşımı süresi 10 yıldan 5 yıla indirmiştir.

Ancak yapılan bu düzenleme, 12.10.2017 tarihinden sonra hizmet akdi feshedilecek olan işçilerin iş sözleşmelerinden ve kanunlardan kaynaklanan işçi alacakları için geçerli olacak olup, bu tarihten önce işlemeye başlamış bulunan zamanaşımı süreleri, değişiklikten önceki hükümlere tabi olacaktır. Ayrıca, uyuşmazlık tarafları açısından, arabuluculuğa ilk başvurudan son tutanağın düzenlendiği tarihe kadar geçen sürede zamanaşımı ve hak düşürücü süreler durmuş sayılacak.

VI- Arabuluculuk Ücreti Kimler Ödeyecektir:

1- Taraflardan birinin geçerli bir mazeret göstermeksizin ilk toplantıya katılmaması sebebiyle arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi durumunda toplantıya katılmayan taraf, davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu olacaktır. Ayrıca bu taraf lehine vekalet ücretine hükmedilmez. Her iki tarafın da ilk toplantıya katılmaması sebebiyle sona eren arabuluculuk faaliyeti üzerine açılacak davalarda tarafların yaptıkları yargılama giderleri kendi üzerlerinde kalacaktır.

2- Tarafların arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaları hâlinde, arabuluculuk ücreti, Arabuluculuk Asgari Ücret Arabuluculuk Ücret Tarifesinin İkinci Kısımına göre aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde karşılanacaktır. Bu durumda ücret, 2018 yılı için ilk 3 saate kadar taraflardan her biri 270,00 TL ödeyecektir.

3- İşe iade talebiyle yapılan görüşmelerde tarafların anlaşmaları durumunda, arabulucuya ödenecek ücretin belirlenmesinde işçiye işe başlatılmaması hâlinde ödenecek tazminat miktarı ile çalıştırılmadığı süre için ödenecek ücret ve diğer haklarının toplamı, Tarifenin İkinci Kısım uyarınca üzerinde anlaşılan miktar olarak kabul edilir. Bu da ilk 30.000 TL için % 6, sonra gelen 40.000 TL için % 5 şeklinde olacaktır.

4- Arabuluculuk faaliyeti sonunda taraflara ulaşılamaması, taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması veya iki saatten az sürede tarafların anlaşamayacağının tespit edilmesi halinde tarifede belirlenen iki saatlik asgari ücret Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenecek. İki saatten fazla süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hâlinde ise iki saati aşan kısma ilişkin ücret aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde karşılanacaktır.

VII- Dava Açılmadan Önce SGK'ya Başvurulması Zorunludur:

Hizmet akdiyle çalışan işçilerin, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile diğer sosyal güvenlik mevzuatından doğan uyuşmazlıklarında, hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talepleri hariç olmak üzere, dava açılmadan önce Sosyal Güvenlik Kurumuna başvurmaları zorunlu bulunmaktadır Diğer kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak kaydıyla SGK'ya yapılan başvuruya 60 gün içinde Kurum tarafından cevap verilmemezse talep reddedilmiş sayılır. Kuruma karşı dava açılabilmesi için taleplerin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması şarttır. Kuruma başvuruda geçirilecek süre zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

Hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile işveren aleyhine açılan davalarda, dava Kuruma resen ihbar edilir. İhbar üzerine davaya davalı yanında ferî müdahil olarak katılan Kurum, yanında katıldığı taraf başvurmasa dahi kanun yoluna başvurabilir. Kurum, yargılama sonucu verilecek kararı kesinleştikten sonra uygulamakla yükümlüdür.

VIII- Sonuç:

Arabuluculuk konusunda dikkat edilip özen gösterilmesi gereken hususlar şunlardır:

1- 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununa göre, 01.01.2018 tarihinden itibaren, bireysel veya toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan işçi veya işveren alacağı ile kıdem ve ihbar tazminatı, fazla mesai, hafta tatili ve yıllık ücretli izin gibi işçilik alacakları ile işe iade taleplerinde, iş mahkemesinden dava açılmadan önce, arabulucuya başvurulmuş olması şart ve zorunlu olduğundan, arabulucuya başvurmadan önce doğrudan iş mahkemesine dava açılması halinde, açılan dava usulden reddedilecektir.

2- Yapılan bu düzenlemeye göre, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununa göre işçi – işveren ilişkisinden kaynaklanan, bireysel veya toplu iş sözleşmesine istinaden işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebine ilişkin bir uyuşmazlığın arabuluculuk süreci sonucunda anlaşma ile sona ermesi durumunda, imzalanan arabuluculuk anlaşma tutanağı mahkeme kararı niteliğinde sayılacak ve üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca ayrıca dava açılmayacaktır.

VERGİ KAÇAKÇILIĞI SUÇLARINDA MUHASEBE MESLEK MENSUBUNUN SORUMLULUĞU

Doç.Dr. Faruk GÜÇLÜ

ANAHTAR KELİMELELER: 3568, Vergi Kaçakçılığı, Sahte Belge, İlginç Vergiler.

I-MUHASEBE MESLEK MENSUBU VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA İŞTİRAK SUÇU

Muhasebe mesleği ilk kez 3568 sayılı yasa ile yasal bir biçimde tanımlanarak meslek yasasına kavuşmuştur. Meslek yasası önce meslek mensuplarını, Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavir olarak üç grupta değerlendirmiştir. Daha sonra yapılan bir düzenleme ile serbest muhasebecilik statüsü sonlandırılmıştır.

Vergi müfettişleri vergi inceleme esnasında genellikle “sahte fatura düzenleyen” ya da “sahte fatura kullanan” mükellefle birlikte meslek mensubunu da “suça iştirak” eylemi ile suçlayabilmektedirler.

Bir Meslek mensubunun vergi kaçakçılığı oluşturan eyleme iştirak edip etmediği ,doktrinde ve uygulama da tartışma konusudur. Bu konuda eylemi net çizgilerle belirleyen bir yasal mevzuat mevcut değildir.

3568 sayılı Yasa ve bu yasaya dayanılarak çıkarılan 4 Sıra Nolu Genel Tebliğ ile VUK mükerrer 227 Mad.hükümlerine göre; meslek mensuplarının müşterilerinin sahte fatura kullanımı ile sorumlu olup olmadıkları tartışılan bir konudur . Vergi müfettişlerinin zaman zaman meslek mensupları hakkında “sorumluluk raporları” düzenleyerek hem mükellefler için tarhiyat önerilmesini ve hem de bu tarhiyattan dolayı meslek mensuplarının da sorumlu tutulması için rapor düzenledikleri ayrıca savcılıklara suç duyurusunda bulundukları da görülmektedir.

Muhasebe meslek mensubu vergi kaçakçılığı suçuna; a-Defter ve kayıtlarda hesap ve muhasebe hileleri yapmak yoluyla, b-Gerçek olmayan veya kayda konu işlemlerle ilgisi bulunmayan kişiler adına hesap açmak yoluyla, c- Defterlere kaydı gereken hesap ve işlemleri vergi matrahının azalması sonucunu doğuracak şekilde tamamen veya kısmen başka defter, belge veya diğer kayıt ortamlarına kaydetmek yoluyla iştirak edebilir.

VUK’nun mükerrer 227.maddesi incelendiğinde;

Mükerrer Madde 227 – (24/6/1994 - 4008/6 md.) “Maliye Bakanlığı: 1. Vergi beyannamelerinin 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler tarafından da imzalanması mecburiyetini getirmeye, bu mecburiyeti beyanname çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya, 2. Vergi kanunlarında yer alan muafiyet, istisna, yeniden değerlendirme, zarar mahsubu ve benzeri hüküm-

lerden yararlanılmasını Maliye Bakanlığınca belirlenen şartlara uygun olarak yeminli mali müşavirlerce düzenlenmiş tasdik raporu ibraz edilmesi şartına bağlamaya, 3. (Ek: 23/7/2010-6009/10 md.) Vergi kanunları kapsamındaki yeminli mali müşavirlik tasdik işlemlerini elektronik ortamda gerçekleştirmeye ve tasdike konu işlemleri mükellef grupları, faaliyet ve tasdik konuları itibarıyla ayrı ayrı belirlemeye ve uygulamaya, Bu uygulamalara ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Yukarıdaki fıkra hükümlerine göre beyannameyi imzalayan veya tasdik raporunu düzenleyen meslek mensupları, imzaladıkları beyannamelerde veya düzenledikleri tasdik raporlarında yer alan bilgilerin defter kayıtlarına ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından dolayı ortaya çıkan vergi ziyaına bağlı olarak salınacak vergi, ceza, gecikme faizlerinden mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulurlar.”Denilmektedir.

Muhasebe meslek mensubu,defterini tuttuğu mükellefinin ya da tasdik işlemlerini yaptığı mükellefinin kendisini sunduğu fatura ya da fatura yerine geçen belgelerin sahte olup olmadığını genellikle ilk bakışta algılayabilmeleri mümkün değildir. Bu nedenle de konunun detaylı bir şekilde irdelenmesi gereklidir.

Ayrıca bir işverene bağımlı olarak çalışan meslek mensubu ile kendi bürosunda serbest çalışan ve mükellefin defterine tutan meslek mensuplarının konumlarının da ayrı ayrı irdelenmesi gereklidir. Zira bir işverene bağlı olarak aynı işyerinde çalışan meslek mensubu çoğu kez hem faturayı düzenleyen hem de beyannameyi imzalayan konumundadır.

II-BELGELERDE “İĞFAL KABİLİYETİ”

Muhasebe meslek mensubunun vergi kaçakçılığı suçuna iştirak edip etmediğini değerlendirebilmek ya da yorumlayabilmek için öncelikle sahte olduğu iddia olunan belgenin kim tarafından düzenlendiğinin tespiti gereklidir. Mükellefe ait sahte belge yada fatura bilinerek bizzat meslek mensubu tarafından düzenlenmişse eyleme iştirak sabittir. Ancak uygulama da genellikle haricen düzenlenen ve işlenmek üzere muhasebe meslek mensubuna tevdi edilen belgelerle ilgili meslek mensupları ciddi sıkıntılar yaşamaktadırlar.

Bu nedenle meslek mensubuna sunulan belgelerin sahte olup olmadığının ilk bakışta anlaşılabilir olması bu kapsamda önem arz etmektedir. Hukukumuzda iğfal kabiliyeti olarak tanımlanan kavram sahte olarak düzenlenen belgenin aldatma yeteneğine sahip olup olmadığını ifade eder.

Aldatma, aldatmak fiilinin isim halini oluşturmaktadır. Aldatmak Türkçe sözlükte; beklenmedik bir davranışla yanıltmak, karşısındakinin dikkatsizliğinden, ilgisizliğinden yararlanarak onun üzerinden kazanç sağlamak, bir şeyin görünürdeki durumu, o şeyin niteliği bakımından yanlış bir kanı vermek gibi anlamlarda kullanılmaktadır. Aldatma(iğfal) kabiliyetiyle ise düzenlenen sahte belgeyle yapılan sahteciliğin üçüncü kişilerin yanıltılması, atlatılması yoluyla kullanılması sağlanılmasıdır. Haricen düzenlenen ve deftere işlenmek üzere meslek mensubuna sunulan fatura ve sahte belgeler iğfal kabiliyetine sahipse muhasebe meslek mensubunun sorumluluğundan söz edilebilmesi mümkün değildir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda ise 204. maddenin gerekçesinde; *"sahtelikten söz edebilmek için düzenlenen belgenin gerçek bir belge olduğu konusunda kişiyi aldatıcı nitelikte olması gerekir. Başka bir deyişle, sahteliğin beş duyuyla anlaşılabilir olmaması gerekir. Özel bir incelemeye tabi tutulmadıkça gerçek olmadığı anlaşılamayan belge, sahte belge olarak kabul edilmek gerekir."* denilerek aldatma kabiliyeti kavramına yer verilmiştir.

Muhasebe meslek mensubunun sorumluluğundan söz edilebilmesi için ,mesleğin gerektirdiği asgari bilgilerle belgenin sahte olup olmadığını algılayabilme sorunu gündeme gelmektedir. Örneğin hiç pamuk giriş faturası olmayan ve kendisi pamuk üretmeyen bir mükellefin sahte olarak pamuk çıkış faturası düzenlemesi, mükellefin envanterini de izlemek durumunda olan meslek mensubunun sorumluluğunu gündeme getirebilir.

Yine fatura seri numarası ile tarih arasındaki uyumsuzluklar, fatura ile ödeme belgeleri arasındaki uyumsuzluklar, işin kapasitesini aşan bir girdi malzemesi ile ilgili faturalar muhasebe meslek mensubunun basit bir inceleme ile fark edebileceği, sahte olup olmadığını değerlendirebileceği faturalardır.

Bu nedenle meslek mensubunun mükellefçe düzenlenen ya da kullanılan faturaların veya fatura yerine geçen belgelerin sağlıklı/doğru olup olmadığını ve şekil şartlarına uygun düzenlenip düzenlenmediğini denetleme sorumluluğu gündeme gelmektedir.

III-BELGELER ŞEKİL ŞARTLARI AÇISINDAN MESLEK MENSUBU TARAFINDAN İNCELENMELİDİR.

VUK'nun 230.maddesi faturanın şekil şartlarını belirlemiştir. Buna göre;

Madde 230 (Değişik : 30/12/1980 - 2365/34 md.) Faturada en az aşağıdaki bilgiler bulunur:

1. Faturanın düzenlenme tarihi seri ve sıra numarası;
2. Faturayı düzenleyen adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası;
3. Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası;
4. Malın veya işin nev'i, miktarı, fiyatı ve tutarı;
5. (Değişik : 4/12/1985 - 3239/19 md.) Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası, (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması şarttır. Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasın-

da taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir. Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıtırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz.)

Faturanın nasıl düzenleneceği ise VUK'nun 231 .madde-sinde belirlenmiştir.

Madde 231 – (Değişik : 30/12/1980 - 2365/35 md.) Faturanın düzenlenmesinde aşağıdaki kaidelere uyulur: 1. Faturalar sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir. Aynı müessesenin muhtelif şube ve kısımlarında her biri aynı numara ile başlamak üzere ayrı ayrı fatura kullanıldığı takdirde bu faturalara şube ve kısımlarına göre şube veya kısmın isimlerinin yazılması veya özel işaretlerle seri tefriki yapılması mecburidir. 2. Faturalar mürekkeple, makine ile veya kopya kurşun kalem ile doldurulur. 3. Faturalar en az bir asıl ve bir örnek olarak düzenlenir. Birden fazla örnek düzenlendiği takdirde her birine kaçınıcı örnek olduğu işaret edilir. 4. Faturaların baş tarafında iş sahibinin veya namına imzaya mezun olanların imzası bulunur. 5. (Değişik : 4/12/1985 - 3239/20 md.) Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.(1) 6. (Ek : 4/12/1985 - 3239/20 md.) Bu Kanunun 232 nci maddesinin birinci fıkrasına göre fatura düzenlemek zorunda olanlar, müşterinin adı ve soyadı ile bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumludur. (Ancak bu sorumluluk, aynı maddenin 2 nci fıkrasının uygulandığı halleri kapsamaz.) Fatura düzenleyen istemesi halinde müşteri kimliğini ve vergi dairesi hesap numarasını gösterir belgeyi ibraz etmek zorundadır" Denilmektedir.

O halde meslek mensubu kendisine sunulan faturaları bu kapsamda incelemek durumundadır. Fatura yerine geçen belgelerin(otobüs bileti,banka dekontu,kira kontratosu,bordo vb.) nasıl düzenleneceği zaten yasalarla ayrıca belirlenmiştir. Şekil şartlarını taşımayan ya da eksik şekil şartlarına sahip belgelerin ayrıca irdelenmesi gereklidir.

O halde meslek mensubu şekli incelemeyi mutlaka yapmalıdır. Şekil şartlarına uygun düzenlenen fatura ve fatura yerine geçen belgelerin zaten iğfal kabiliyetinin var olduğu düşünülür. Örneğin fatura aslından renkli fotokopi kullanılarak çoğaltılan ve düzenlenen faturaların ilk bakışta anlaşılabilmesi mümkün olabilmektedir.

Bu arada bağımlı çalışan ve tek patrondan ücret alan meslek mensupları açısından sorun daha da ciddi hale gelmektedir. Mükellefe bağlı olarak çalışan meslek mensuplarının kaçakçılık suçuna bazı fiillerde fail, bazı fiillerde ise ortak sıfatıyla bilerek yada bilmeden katılmalı mümkün olabilmektedir. Defter kayıt ve belgelerin tahrif edilmesinde, sahte ve yanıltıcı belge düzenlenmesinde, defter ve belgelerin yok edilmesinde, defter yapraklarının koparılıp yerine başka yaprak konulmasında fail, müşterek fail, azmettiren ve yardım eden konumunda olabildiği görülmektedir.

IV-SONUÇ VE ÇIKARIMLAR

Vergi mükellefinin vergi ziyaına neden olan ayrıca suç oluşturan eylemleri sebebiyle ,mükellefin mali müşavirliğini ya

da yeminli mali müşavirliğini üstelenen meslek mensupları da hem idari para cezası hem de hapis cezası tehdidiyle karşı karşıya kalabilmektedir.

3568 sayılı meslek yasası mali müşavirlere ve yeminli mali müşavirlere bazı yetkiler ve sorumluluklar getirmiştir. Meslek mensubu bizzat kendisinin dahlinin olmadığı, haricen başkaları tarafından sahte ya da muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı olarak düzenlenen belgelerden sorumlu tutulmamalıdır.

Kaçakçılık suçunda önem arz eden konu meslek mensuplarının bilerek ya da bilmeden bu suçun işlenmesi ortamına çok yakın olduğu kimi zaman fail, kimi zaman da azmettiren veya yardım eden statüsünde katılabileceği görülmektedir. Muhasebe meslek mensupları için yeni bir yasal düzenleme veya çalışma modeli geliştirilerek mükellefler karşısında daha özgür ve bağımsız hale getirilmesi sağlanmalı ve meslek sigortası aktif hale getirilmelidir. Özellikle bağımlı çalışan meslek mensuplarının işvereni karşısında daha bağımsız davranabilmesini sağlayacak yasal düzenlemeler gereklidir.

Bu konuda en temel kriter meslek mensubunun olaya bizzat karışıp karışmadığı ya da mesleki bilgisi ile kendisine sunulan belgenin sahte olup olmadığını ilk bakışta anlayabilecek durumda olup olmamasıdır.

Vergi müfettişlerinin de genelde yeterli inceleme yapmadan ve delil sağlamadan sahte fatura düzenleyen ya da kullanan mükelleflerin beyannamelerini imzalayan meslek mensupları hakkında beyannamenin imzalanmasını yeterli veri sayarak savcılıklara suç duyurusunda bulunmaları da doğru bir davranış olmadığı için önlenmelidir.

Yararlanılan Kaynaklar

-Bayraklı Hasan Hüseyin; Vergi Kaçakçılığı Suçuna Katılma(iştirak) ve Mali Müşavirin Sorumluluğu,TAAD, Yıl:7, Sayı:29(Ocak 2017)

-Çitil Bünyamin;Vergi Hukukunda Mali Müşavirlerin Sorumluluğu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S 106, 2013. Çomaklı Şafak Ertan, "Adli Nitelikteki Vergi Suçlarında Fail Ve Ceza Sorumluluğu,

-Güçlü,Faruk; TCK Açısından Vergi Kaçakçılığı, Ürün Yayınları,Ankara 1988.

-Mercimek Fulya - Adnan Gerçek; Vergi Kaçakçılık Suçuna İştirak ve Cezai Sorumluluk, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Y 4, S 14, Temmuz 2013, s.191.

-TDK; Türkçe Sözlük,Ankara

TARİHSEL GEÇMİŞTE UYGULANAN BAZI İLGİNÇ VERGİLER

Tarihin her döneminde değişen koşullar ve gelenekler kapsamında vergi uygulaması olmuştur. Bunlardan bazıları günümüz koşullarına göre ilginç ya da komik olarak algılanabilmektedir. Bunlardan bazı ilginç örnekler makalemizin konusunu oluşturmaktadır.

Arpalık : Osmanlı döneminde sarayda çalışan üst düzey yöneticilere verilmek üzere at besleyenlerden alınan özel bir vergi türüdür.

Aynaroz Vergisi : 1569 yılında II. Selim döneminde Padişah'ın kızdığı Aynaroz halkından özel olarak topladığı bir vergi türüdür. Aynaroz bugün Yunanistan sınırları içinde kalan özel bir adadır. O dönemde ada halkının önemli bir bölümü eşcinseldir.

Bad-ı Heva Vergisi : Osmanlı döneminde evlenen genç kızlar ve dul kadınlardan alınan vergi çeşitlerinden birisine verilen addır.

Kibrit Vergisi: Cumhuriyet'in ilk yıllarında ve Osmanlı'nın son döneminde ülkemizde üretilen ve satılan kibritlerden alınan özel bir vergi türüdür.

Hadımağa Vergisi : Osmanlı sarayında çalışan hadımağaların ücretlerini ödemek amacıyla halktan toplanan bir çeşit vergi türüdür.

Gerdek Vergisi : Osmanlı döneminde alınan ilginç vergilerden biri de gerdek vergisiydi. Bu vergiyi, nikahı kıyan kadı efendi tahsil ediyordu. Vergi ise; zenginden bir altın, fakirden 12 akçe, orta halli olanlardan da bu ikisinin arasında belirlenen tutarda alınırdı. Toprak sahibinin arazisinde yaşayanların evlenmesi durumunda, vergi alma hakkı da vardı. Verginin tutarı, evlenecek olanın bakire olması halinde 60, dul olması halinde 30 akçe idi.

Gelinlik Vergisi : Osmanlı döneminde uygulanan Tanzimat döneminde kaldırılan evlenen kızlardan alınan bir çeşit vergidir.

Bennak Vergisi : Osmanlı döneminde bir süre uygulanan sonra kaldırılan evli erkeklerden alınan bir vergi türüdür.

Gölge Vergisi : Venedik'te 18.YY'da belediye yol kenarındaki işyerlerinde gölgelik ve teneke kullananlardan gölge vergisi alıyor

Korkaklık Vergisi : İngiltere'de 16.YY'da asker kaçaklarından alınan özel bir vergi türüdür.

Dünya Vergisi : Gine hükümetinin herkesten aldığı bir kelle vergisidir.Ülkede yaşayan herkes dünya vergisi ödüyor. Dünya üzerinde yaşama nedeni olarak gösterilen bu vergi herkesi kapsıyor.

Güneş Vergisi : Balear Adasında güneşin doğuşunu ve batışını izleyenlerden hükümet vergi topluyor.Günlük 1 Euro.

Şamandıra Vergisi : Osmanlı döneminde deniz kıyısında bulunan şamandıralardan alınan bir vergi türüdür.

Yellenme Vergisi :Estonya hükümetinin inek sahiplerinden aldığı bir vergi türü.Ülkede çok sayıda inek çiftliği bulunuyor. Bu çiftlikleri vergiye bağlamak isteyen hükümet ineklere yellenme vergisi getirdi. Gerekçesi ise ineklerden çıkan gazın atmosfere metan gazı saldırdığını bununda ekolojik dengiyi bozduğunu belirten hükümet veteriner raporuyla ortalama bir sayı çıkartıp bunun üzerinden vergi alıyor.Benzer kararı Yeni Zellanda hükümeti de getirmişti. Çiftçiler sokaklara dökülünce bu vergiden vazgeçildi.

Özgürlük Vergisi : Antik Roma'da köleler belli bir süre sonunda özgürlükleri kendilerini serbest bırakan sahiplerine için vergi ödemekteydi.

İdrar Vergisi : MS 1. Yüzyıl sırasında, Roma İmparatoru Vaspasian, idrar vergisi koydu. O dönemde, idrar deri tabaklama ve giysi temizlemede amonyak kaynağı olarak toplanmış ve kullanılmıştır. Vergi ise, idrar elde eden top-tancılardan alınmaktaydı.

Sabun Vergisi : Ortaçağ boyunca, Avrupa hükümetleri sabuna bir vergi koymuşlardır. Ortaçağ Avrupa'sında sabun vergisi çok uzun bir süre için yürürlükte kaldı. Sabun vergisi İngiltere'de 1835 yılına kadar uygulanmıştır.

Pencere Vergisi :18. ve 19. yüzyıllarda Fransa ve Büyük Britanya'da evin sahip olduğu **pencere** sayısına göre alınan bir tür emlak vergisidir. **Vergi** ilk kez İngiliz Kralı III. William tarafından altı **pencereden** daha fazla pencereye sahip olan evler için 1696 yılında getirilmiştir. Letonya'da da bu vergilerin uygulandığı Letonya'nın başkenti Riga'da bulunan Yahudi evlerinin pencerelerinin cam olduğu halde ahşap şekli verilmiş olmasından anlıyoruz.

Sakal Vergisi :Rus Çarı Büyük Petro, 1705 yılında sakalı vergiye bağlayarak Rus erkeklerini tıraş olmaya yönlendirdi.Petro, böylelikle Rusların daha Batılı görüldüğünü düşünüyordu.

Tuz Vergisi :Fransa'nın uyguladığı tuz vergisi halkta büyük öfkeye yol açmıştır. Fransa'da Gabella adı verilen tuz vergisi, Fransız halkını çok kızdırmış ve Fransız İhtilaline katkıda bulunan nedenlerden biri olmuştur.

Çinli Kafa Vergisi: Kanada, Çinli göçmenlerin ülkeye girişini azaltmak için 1885 yılında uygulamaya başladığı Çinli Kafa Vergisini, Çinlilerin ülkeye girişini yasaklayan yasanın kabul edildiği 1923 yılına kadar uygulamıştır.

Bekârlık vergisi

25 - 45 yaşındaki bekâr-lardan vergi isteniyor

Verginin nispeti kazanç, arazi, musak-kafat vergisinin bir misli olacak

Ankara 9 (Hususi) — Yozgat mebusu Süleyman Sırrı bey bekârlık vergisi ihdası için bugün Büyük Millet Meclisine bir kanun lâyihası teklif etmiştir. Sırrı bey bu lâyiha'nın acele müzakeresini istemiştir. Teklifte şu esaslar vardır:

1 — Yirmi beş yaşından yukarı ve kırk beşten aşağı yaşta olupta henüz evlenmemiş olan her erkek kazanç, arazi, musak-kafat ve yol vergisinin, zamları ile bir mislini bekârlık vergisi olarak verirler.

2 — Yirmiden otuz beşe kadar yaşta bulunan ve bir sanatı res-miyesi olduğu halde devair ve müessesattan maaş ve ya ücret alan kadınlar da aynı mükellefiyete tabidir.

3 — Yirmi beşle kırk beş arasındaki yaşta bulundukları

Süleyman Sırrı bey
efradile malûller tahsilde bulunan bekârlar tahsillerinin devamı

Mum Vergisi :İngiltere 1789 yılında muma vergi getirdi. Evde mum üretimini yasakladı. Devlet evde mum üreti-

mini yasaklayarak mum imalatını lisansa bağlamıştır.

Bekarlık Vergisi :Cumhuriyetin ilk yıllarında Yozgat milletvekili Süleyman Sırrı Bey, bekar erkeklerden vergi alınmasını istemiş ve TBMM'ye bu konuda önerge sunmuştur. Kurtuluş Savaşı'nda azalan nüfusun artmasını amaçlayan bu veri önergesi yasalaşmamış ve kadük kalmıştır.Bu önergeye tepki gösteren ünlü yazar Hüseyin Rahmi Gürpınar "evlenmedim, evlenmeyi de düşünmüyorum, bekarlığın ce-remesi kaç lira ise çekmeye hazırım" diye cevap yazmıştır.

Bıyık Vergisi :Uruguay'da kısa bir süreliğine geçerli olan vergi de ilginç vergiler arasında yerini almaktadır. 1867 yılında erkeklerden alınan bıyık vergisinin dilimleri de bıyığın santimetresine göre değişmektedir. Bıyığın her santimi için 2 peso alınmıştır fakat halktan oldukça sert tepkiler gelince kısa süre sonra kaldırılmıştır.

Baca Vergisi :1800 lü yıllarda Polonya hükümeti tarafından uygulanan bir vergi türüdür.Polanya halkı baca vergisi konunca halk vergi ödememek için bacalarını yıkmış-tır. Osmanlı Döneminde de 20'nci Osmanlı Padişahı, IV. Avcı Mehmet tarafından uygulanan bir vergi türüdür(Çetin Altan 29.04.2010 Milliyet Gazetesi).

Şömine Vergisi : 1660 yılında, İngiltere hükümeti şö-minelere bir vergi koydu. İnsanlar vergi ödememek için tuğlalar ile şöminelerini kapatmaya başladılar.

Peruk Vergisi: Venedik'te 15. yüzyılda bu vergiyi do-ğuran olay, kafası kel olan insanların peruk takmasından dolayı ortaya çıkmıştır. Bir süre uygulanan bu vergi daha sonra kaldırılmıştır.

Tekerlik İzi Vergisi : 14 ve 15.YY'da Avrupa'nın bazı ülkelerinde kağıt izleri için alınan bir vergi türüdür (22.09.2003 Hürriyet Gazetesi/Kelebek eki).

Şapka Vergisi : İngiltere 'de hükümet 1784 yılında şapkalara vergi getirdi. Vergiden kurtulmak isteyen şapka imalatçıları ürettikleri ürünlere "şapka" demekten vazgeçti. Hükümet de karşılık olarak başa giyilen her şeye vergi ge-tirdi. Vergi 1811'e kadar yürürlükte kalmıştır.

İkinci Koca Vergisi : İspanya'da 14. yüzyılda ikinci kez nikah masasına oturan kadınlardan alınan bir vergi türüdür.

Vaftiz Vergisi: Avrupa'da 15 YY'da kral ve prenslerin vaftiz edilen çocuklarından alınan vergi türüdür.

Çizme Vergisi: 18. yüzyılda Prusya kralının emriyle çizmelerden giyenlerden alınan vergi özel bir vergi türüdür.

Vergilerin toplumsal koşullar gereği yer ve zaman kap-samında değiştiği yeni şekiller aldığı görülmektedir. Bu ne-denle geçmişte uygulanan çoğu vergi türü günümüz koşul-larında gereksiz hatta komik olarak karşılanabilmektedir.

Yararlanılan Kaynaklar:

-Cazim Gürbüz; Edebiyatlaşan Vergiler ve Muhasebe de Bilinmeyenler,Bilgeoğuz Yayınları,2007

-Dr.Cem Barkın Arslan, Röntgenci Vergisi, Hürses Ga-zetesi, 08.02.2016

-Faruk Güçlü; Osmanlı'dan Günümüze Uygulanan Ver-giler Sözlüğü,Detay Yayınları,2014

YARGI KARARLARI

T.C.
DANIŞTAY
VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2017/618
Karar No : 2017/521

Anahtar Kelimeler: e-Tebliğat, tebliğe elverişli elektronik adres, özel usulsüzlük cezası, 456 no.lu VUK Genel Tebliği, suçta ve cezada kanunilik ilkesi, mahkemeye erişim hakkı, dava açma hakkı, adil yargılanma hakkı.

Özet: Zorunlu e-tebligat uygulamasına ilişkin cezai müeyyidenin tebliğ ile getirilmesinin hukuka aykırı olduğu hk.

213/md.107/A, 148, 149, mük.md.257, mük.md.355
5326/md.4
6009/md.7

İstemin Özeti: Dava; 27.8.2015 tarih ve 29458 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 456 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Dördüncü Dairesi, 23.5.2017 gün ve E:2015/9443, K:2017/4748 sayılı kararıyla; Anayasaya aykırılık iddiasının ciddi görülmemekle işin esasına geçildiği, Tebliğin dayanağı 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 107/A maddesi ile Maliye Bakanlığına, vergi dairesince düzenlenen ve muhataplarına anılan Kanun hükümlerine göre tebliği gereken evraklara ilişkin olarak elektronik ortamda yapılacak tebliğle ilgili her türlü teknik altyapıyı kurma veya kurulmuş olanları kullanma, tebliğe elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu getirme ve kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılacakları ve elektronik tebliğe ilişkin diğer usul ve esasları belirleme yetkisi verildiği, dava konusu Tebliğ ile elektronik ortamda yapılacak tebliğle ilgili teknik altyapının kurulduğu, tebliğe elverişli elektronik tebligat adresinin Başkanlık tarafından internet vergi dairesi bünyesinde oluşturulduğu, elektronik adres kullanma zorunluluğu getirilen ve kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılabilecek olanların; a) Kurumlar vergisi mükellefleri, b) Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar (Kazançları basit usulde tespit edilenlerle gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler hariç), c) İsteğe bağlı olarak kendilerine elektronik tebligat yapılmasını talep edenler olduğu, kurumlar vergisi ile gelir vergisi mükelleflerinin ve isteğe bağlı olarak kendilerine elektronik tebligat yapılmasını talep edenlerin bildirim ve elektronik tebligat adresi edinmesine ilişkin esaslara yer verildiği, internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi edinme ile ilgili Tebliğ ekinde yer alan Elektronik Tebligat Talep Bildirimi ile bildirimde bulunan mükelleflere vergi dairesince, müracaat anın-

da sistemden üretilen internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifreyi ihtiva eden kapalı bir zarf verileceği, şifre zarfının mükellef veya yetkili kişiye tesliminde tutanak düzenleneceği, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre tebliği gereken evrakın, elektronik imza ile imzalanacağı ve vergi dairesi adına Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından muhatapın elektronik tebligat adresine iletileceği, elektronik tebligat sistemine internet vergi dairesi üzerinden erişileceği, internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresine sahip olan gerçek ve tüzel kişilerin şifreleriyle elektronik tebligat adreslerine ulaşacakları, internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi olmayan gerçek kişilerin ise sisteme her girişte yapılan kimlik doğrulaması ile elektronik tebligat adreslerine erişecekleri, Kanunun 107/A maddesi gereğince, elektronik imzalı tebliğ evrakının muhatapın elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılacağı, olay kayıtlarının, işlem zaman bilgisi eklenerek erişebilir şekilde arşivlerde otuz yıl süreyle saklanacağı, hesaba erişim bilgilerinin iletimi ile sisteme erişimin güvenli bir şekilde yapılması için gerekli tedbirlerin Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından alınacağı, talep halinde elektronik tebligata ilişkin delil kayıtlarının ilgisine veya yetkili mercilere sunulacağı, zorunlu veya ihtiyari olarak elektronik tebligat sistemine dahil olanların; tüzel kişilerde ticaret sicil kaydının silindiği (nevi değişikliği ve birleşme halleri dahil) tarih itibarıyla, elektronik tebligat adresinin kapatılacağı, gerçek kişilerde ise, ilgilinin ölümü veya gailiğine karar verildiğinin idare tarafından tespit edildiği durumlarda ölüm/karar tarihi itibarıyla ilgilinin elektronik tebligat adresinin re'sen kapatılacağı, bunun dışında sistemden çıkılmasının mümkün olmadığı, muhatapın Elektronik Tebligat Talep Bildirimini süresinde, tam ve doğru olarak vergi dairesine beyan etmekle, bildirimde belirtilen tüm şartlara riayet etmekle, beyan edilen bilgilerde meydana gelecek değişiklikleri öncesinde veya en geç değişiklik tarihinde vergi dairesine bildirmekle, sistem kullanımına ilişkin olarak kendisine verilmiş olan kullanıcı kodu, parola ve şifre gibi bilgileri korumakla, üçüncü kişilerle paylaşmamakla ve başkasına kullandırmamakla, sözü edilen bu bilgilerin istenmeyen şekilde üçüncü kişilerin eline geçtiğinin tespit edilmesi halinde derhal vergi dairesine bilgi vermekle yükümlü oldukları, elektronik tebligat sistemine dahil olması zorunlu olanlardan bu Tebliğ ile getirilen yükümlülükler uymayanlar için Kanunun 148, 149 ve mükerrer 257'nci maddeleri uyarınca, Kanunun mükerrer 355'inci maddesindeki cezai müeyyidenin uygulanacağı, Kanun hükümlerine göre tebliği gereken evrakın muhataplara elektronik tebligat sistemi ile tebliğ edilebileceği gibi Kanunda yer verilen diğer tebligat hükümlerine göre de tebliğ edilebileceği, bağlı vergi dairesi müdürlüklerinde (mal müdürlükleri) elektronik tebligat

sistemine teknolojik uyum çalışmaları devam etmekte olduğundan, bağlı vergi dairesi müdürlükleri mükelleflerinin Tebliğ kapsamında bulunmadığı düzenlemelerinin getirildiği, söz konusu düzenlemeler ile davalı idarenin, 213 sayılı Kanunun kendisine verdiği yetkiyi kullanarak hızla ilerleyen teknolojik gelişmelere kamu kurumlarının da uyum sağlayabilmesi ve bilgi teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılarak vergi idaresinin daha etkin bir biçimde görev yapmasını amaçladığı, elektronik tebligat ile hizmet kalitesinin arttığı, tebliğ edilen belgenin içeriğinin başkaları tarafından değiştirilemeyeceğinin garanti edildiği, böylece bilgi güvenliği sağlanarak kişisel verilerin korunduğu, güvenilir olduğu, fiziki ortamda haftalarca süren tebligat işleminin, elektronik tebligat sistemi ile saniyeler içinde gerçekleştirilebildiği, elektronik tebligat sisteminde tebligatın ne zaman yapıldığı, gönderen kurumun ve alıcının kim olduğu, gönderilen tebligatın ve eklerinin ne olduğu hususlarının görüntülenebildiği, dolayısıyla bu konularda ihtilafa yer bırakılmadığı, fiziki ortamda yapılan tebligatlar ücretli iken elektronik tebligat ile yapılan tebligatlarda herhangi bir masraf bulunmadığından bütçeye katkısı olduğu, elektronik tebligat sistemiyle yapılan tebligatların kâğıt, zaman ve enerji tasarrufu sağladığı, elektronik tebligat uygulaması ile vergi mükelleflerinin vergi işlemlerinden daha hızlı haberdar olacağı, sistem ile tebliğ işlemlerinde karşılaşılan bir takım sorunlar ortadan kaldırılarak, usule ilişkin hatalar nedeniyle vergi alacağının tahsil edilmesinde yaşanabilecek problemlerin giderilmeye çalışıldığı, elektronik ortamda yapılacak tebligatın, fiziksel tebligat yöntemlerine göre daha güvenli ve hızlı olacağı, Tebliğde, elektronik verilere ulaşma kolaylığı ve elektronik ortamın delil oluşturmadaki etkisi gözetilerek elektronik verilerin otuz yıl süre ile saklanacağı düzenlemesi ile idarenin denetimi ve tebliğ ile ilişkin belgelerin ispatının kolaylaştırıldığı, kanun hükümlerine göre tebliği gereken evrakın muhataplarına elektronik tebligat sistemi ile tebliğ edilebileceği gibi diğer tebligat hükümlerine göre de tebliğ edilebileceği düzenlemesi ile elektronik tebligat sisteminde karşılaşılabilecek aksaklıkların giderilmesi ve yaşanabilecek hak kayıplarının önlenmesinin sağlandığı, öte yandan, ilgililer hakkında Tebliğin uygulanması dolayısıyla tesis edilecek tüm işlemlerin yargı denetimine tabi olduğu da göz önünde bulundurulduğunda, Tebliğde yer alan genel nitelikli düzenlemelerin üst hukuk normlarına aykırı bir yönünün bulunmadığı gerekçesiyle davayı reddetmiştir.

Davacı tarafından; dava konusu Tebliğle getirilen düzenlemelerin mahkemeye erişim hakkı ve dolayısıyla adil yargılanma hakkına yönelik bir müdahale olduğu, hakkında tesis edilen işlemi öğrenme imkanı bulunmayan muhatabın idareye başvurma ya da dava açma hakkını kullanamayacağı, elektronik ortamda yapılan tebligata bağlanan sonuçlar nedeniyle anılan kuralların kanun yoluna başvurmayı önemli ölçüde engellediği, 213 sayılı Kanunun 107/A maddesinin Anayasaya

aykırı olduğu, isteğe bağlı olarak sisteme girenlerin de sistemden ayrılamamalarının, verilen yetkinin aşılması anlamına geldiği, Tebliğle, Kanunun açıkça düzenlediği bir fiil için ceza ihdas edilemeyeceği ileri sürülerek kararın bozulması istenmiştir.

Savunmanın Özeti: Temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hakimi'nin Düşüncesi: Kanuni dayanağı bulunmadığından dava konusu Tebliğin, "Ceza Hükümleri" başlıklı 9'uncu maddesi bakımından temyiz isteminin kabulü ile kararın anılan hüküm fıkrasının bozulması; diğer bölümlere ilişkin hüküm fıkrası yönünden ise istemin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunca, dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

27.8.2015 tarih ve 29458 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 456 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin iptali istemiyle açılan davanın reddi yolunda verilen Daire kararı davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Anayasaya aykırılık iddiası ciddi görülmeyerek işin esasına geçildi.

Dayandığı hukuksal nedenler ve gerekçesi yukarıda açıklanan Danıştay Dördüncü Dairesi kararının, davaya konu Tebliğin "Ceza Hükümleri" başlıklı 9'uncu maddesi dışında katan bölümleri yönünden davanın reddine ilişkin hüküm fıkrası, aynı hukuksal nedenler ve gerekçe ile Kurulumuzca da uygun bulunmuş olup temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, kararın anılan hüküm fıkrasının bozulmasını gerektirecek durumda görülmemiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun dava konusu Tebliğe dayanak alınan 107/A maddesinde, bu Kanun hükümlerine göre tebliğ yapılacak kimselere, 93'üncü maddede sayılan usullerle bağlı kalınmaksızın, tebliğ elverişli elektronik bir adres vasıtasıyla elektronik ortamda tebliğ yapılabileceği; elektronik ortamda tebligatın, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılacağı; Maliye Bakanlığının, elektronik ortamda yapılacak tebliğle ilgili her türlü teknik altyapıyı kurmaya veya kurulmuş olanları kullanmaya, tebliğ elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu getirmeye ve kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılacakları ve elektronik tebliğ ile ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Kanunun 148'inci maddesinde, kamu idare ve müesseseleri, mükellefler veya mükelleflerle muamelede bulunan diğer gerçek ve tüzel kişilerin, Maliye Bakanlığının veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların istiycekleri bilgileri vermeye mecbur oldukları; 149'uncu maddesinde kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tü-

zel kişilerin vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecbur oldukları belirtilmiş; mükerrer 257'nci maddesinin 4'üncü fıkrasında, bu Kanunun 149'uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya, kanuni süresinden sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannameler üzerine düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarnameleri mükellefe, vergi sorumlusuna veya bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda tebliğ etmeye ve buna ilişkin usûl ve esasları belirleme hususunda Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

213 sayılı Kanunun mükerrer 355'inci maddesinde ise bu Kanunun 86, 148, 149, 150, 256 ve 257'nci maddelerinde yer alan zorunluluklar ile mükerrer 257'nci maddesi ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlara (Kamu idare ve müesseselerinde bilgi verme görevini yerine getirmeyen yöneticiler dahil) özel usulsüzlük cezası kesileceği hükme bağlanmıştır.

Dava konusu Tebliğin "Ceza Hükümleri" başlıklı 9'uncu maddesinde, elektronik tebligat sistemine dahil olması zorunlu olanlardan bu Tebliğ ile getirilen yükümlülüklerle uymayanlar için Kanunun 148, 149 ve mükerrer 257'nci maddeleri uyarınca, Kanunun mükerrer 355'inci maddesindeki cezai müeyyidenin uygulanacağı; ceza uygulaması sonrasında re'sen oluşturulan internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresinin gerçek kişilerde mükellefe, tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde doğrudan kanuni temsilcisine tebliğ edileceği ve elektronik tebligat adreslerine tebligat gönderimine başlanılacağı düzenlemelerine yer verilmiştir.

Anayasanın 38'inci maddesinin birinci fıkrasında, "Kimse, ... kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz" ifadesiyle "suçta kanunilik"; üçüncü fıkrasında da "ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri, ancak kanunla konulur" ifadesiyle de "cezada kanunilik" ilkeleri güvence altına alınmıştır. Anayasada öngörülen "suçta ve cezada kanunilik ilkesi", insan hak ve özgürlüklerini esas alan bir anlayışın öne çıktığı günümüzde, ceza hukukunun da temel ilkelerinden birini oluşturmaktadır. Anayasaya paralel şekilde 5326 sayılı

Kabahatler Kanununun "Kanunilik İlkesi" başlıklı 4'üncü maddesinde hangi fiillerin kabahat oluşturduğunun, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriğinin, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabileceği; kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarının, ancak kanunla belirlenebileceği kurala bağlanmıştır.

Suçta ve cezada kanunilik ilkesi, hukuk devletinin kurucu unsurlarındandır. Kanunilik ilkesi, genel olarak bütün hak ve özgürlüklerin düzenlenmesinde temel bir güvence oluşturmanın yanı sıra, suç ve cezaların belirlenmesi bakımından özel bir anlam ve öneme sahip olup, bu kapsamda kişilerin kanunen yasaklanmamış veya yaptırıma bağlanmamış fiillerden dolayı keyfi bir şekilde suçlanmaları ve cezalandırılmaları önlenmekte, buna ek olarak, suçlanan kişinin lehine olan düzenlemelerin geriye etkili olarak uygulanması sağlanmaktadır (AYM, B. No: 2013/849, 15/4/2014, §32).

Kamu otoritesinin ve bunun bir sonucu olan ceza verme yetkisinin keyfi ve hukuk dışı amaçlarla kullanılmasının önlenmesi, kanunilik ilkesinin katı bir şekilde uygulanmasıyla mümkün olabilir. Bu doğrultuda, kamu otoritesini temsil eden yasama, yürütme ve yargı erklerinin, bu ilkeye saygılı hareket etmeleri; suç ve cezalara ilişkin kanuni düzenlemelerin sınırlarının, yasama organı tarafından belirgin bir şekilde çizilmesi, yürütme organının sınırları kanunla belirlenmiş bir yetkiye dayanmaksızın, düzenleyici işlemleri ile suç ve ceza ihdas etmemesi, ceza hukukunu uygulamakla görevli yargı organının da kanunlarda belirlenen suç ve cezaların kapsamını yorum yoluyla genişletmemesi gerekir (B. No: 2013/849, 15/4/2014, § 32).

Vergi dairelerince düzenlenen ve muhataplarına 213 sayılı Kanun hükümlerine göre tebliği gereken evrakın, Gelir İdaresi Başkanlığı aracılığıyla elektronik ortamda tebliğ edilmesi ile ilgili usul ve esasları belirlemek amacıyla getirilen davaya konu Tebliğin ceza hükümlerine ilişkin bölümünde bu Tebliğ ile getirilen yükümlülüklerle uymayanlar için Kanunun 148, 149 ve mükerrer 257'nci maddeleri uyarınca, Kanunun mükerrer 355'inci maddesindeki cezai müeyyidenin uygulanacağı yolunda düzenleme yapılmışsa da mükerrer 355'inci maddede, 107/A maddesinden bahsedilmemektedir. 148, 149 ve mükerrer 257'nci maddelerde de Tebliğin getiriliş amacıyla doğrudan bağlantılı durumlar düzenlenmemiştir. Bu durumda, davalı idare tarafından sınırları kanunla belirlenmiş bir yetkiye dayanmaksızın düzenleyici işlem ile suç ve ceza ihdas edilmiş olması karşısında Tebliğin söz konusu düzenlemelerinin "Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi"ne aykırılık teşkil ettiği açıktır. Ayrıca, 213 sayılı Kanuna 107/A maddesinin eklenmesine ilişkin 6009 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 7'nci maddesiyle ilgili olarak komisyon raporunda, bu maddede tebliğe elverişli elekt-

ronik adres kullanma zorunluluğu getirme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verildiği ancak, bu zorunluluğa uymayanlara ne tür ceza kesileceği konusunda tasarıda bir belirleme yer almadığı, bu nedenle Vergi Usul Kanununun mükerrer 355'inci maddesinin 1'inci fıkrasına 107/A madde numarası eklenerek belirleme yapılması gerektiği yolunda düşülen muhalefet şerhi de yapılan tespiti destekler mahiyettedir.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kısmen kabulü ile Danıştay Dördüncü Dairesinin 23.5.2017 gün ve E:2015/9443, K:2017/4748 sayılı kararının, dava konusu Tebliğin, "Ceza Hükümleri" başlıklı 9'uncu maddesi yönünden davanın reddine ilişkin hüküm fıkrasının bozulmasına; 9'uncu maddesi dışında kalan bölümler yönünden davanın reddine ilişkin hüküm fıkrasına karşı yapılan temyiz isteminin reddine, yeniden verilecek kararda karşılanacağından, yargılama giderleri hakkında hüküm kurulmasına gerek bulunmadığına, 8.11.2017 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

T.C.

DANIŞTAY

ÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2016/11923

Karar No : 2016/5476

Anahtar Kelimeler: Basit usule tabi olma şartları, sigortalı işçi çalıştırma, kendi işinde bilfiil çalışma.

Özet: Mükelleflerin işin gerektiği işlemlerle kısmen veya tamamen kendilerinin uğraşmasının veya işin sevk idaresinin kendilerinde bulunmasının ve sigortalı işçi çalıştırmalarının kendi işinde bilfiil çalışma ve bulunma şartını bozmayacağı, iki ayrı iş yerinin bulunmasının basit usule tabi olmanın şartlarına aykırılık teşkil etmediği hk.

193/md.46,47,48

İstemin Özeti: Davacı adına, basit usulde mükellefiyet şartlarını taşımadığından bahisle 1.1.2015 tarihinden itibaren gerçek usulde gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilmesine ilişkin 19.8.2015 tarih ve ' sayılı işlemin iptali istemiyle dava açılmıştır. Antalya Vergi Mahkemesinin 31.3.2016 gün ve E:2015/1179, K:2016/448 sayılı kararıyla; 1.1.2015 tarihi itibarıyla basit usulde vergi mükellefi olan ve 13.3.2015 tarihinde nezdinde düzenlenen tutanak ile adına kayıtlı bebek ve çocuk giyim perakende satışı ve çay ocağı işletmeciliği faaliyetinden dolayı iki ayrı iş yerinin bulunduğu tespit edilen davacının, iki ayrı iş yerinde faaliyet göstermesinden dolayı 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 47'nci maddesinde öngörülen kendi işinde bilfiil bulunmak ve çalışmak şartını sağlamaması nedeniyle, adına 19.8.2015 tarih ve 50564 sayılı işlem ile 1.1.2015 tarihinden itibaren gerçek usulde mükellefiyet tesis edilmesine ilişkin işleme karşı dava açıldığının anlaşıldığı, birden fazla iş

yeri bulunduğu sabit olan davacının bilfiil işin başında bulunarak çalışması şartını taşımadığı, her ne kadar davacı tarafından her iki iş yerinin aynı binanın altında yan yana bulunan komşu iş yerleri olduğu ve yakın adresler olduğu için iki iş yeriyle de ilgilendiği, ayrıca sigortalı çalışanı olduğu iddiası bulunmakta ise de bu durum tek başına bilfiil işin başında bulunmak koşulunu sağlamadığından, iddiasının da yerinde görülmediği gerekçesiyle dava reddedilmiştir. Davacı tarafından, bir kişinin birden fazla işyeri bulunmasının basit usulden yararlanmaya engel olmadığı, merkez ve şube işyeri olarak yan yana bulunan iki işyerinin birinde yine sigortalı işçisinin çalıştığından işinde bilfiil çalışma şartının ihlal edilmemiş olduğu ileri sürülerek kararın bozulması istenmiştir.

Savunmanın Özeti: Temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi'nin Düşüncesi: Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar Vergi Mahkemesi kararının bozulmasını sağlayacak durumda bulunmadığından, temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince dosyanın tekemmül ettiği görüldüğünden davacının yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmesine gerek görülmeyerek işin gereği görüldüğü düşünüldü:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46'nci maddesinin birinci fıkrasında, 47 ve 48'inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançlarının basit usulde tespit olacağı hükme bağlanmış ve basit usulün genel şartları 47'nci maddede ve özel şartları ise 48'inci maddede sayılmış olup belirtilen 47'nci maddenin 1 numaralı bendinde, kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmanın (işinde yardımcı işçi ve çırak kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozmaz. Ölüm halinde iş sahibinin dul eşi veya küçük çocukları namına işe devam olduğu takdirde, bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamlarına bakılmaz.) şart olduğu kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, 13.3.2015 tarihinde davacı nezdinde düzenlenen tutanak ile davacının ... adresinde bebek giyim ticareti, aynı adresteki binanın 2/E kısmında ise çay ocağı işletmesi bulunduğu, bebek giyim faaliyetine ilişkin iş yerinin merkez, çay ocağı işletmesinin ise şube kaydı olduğu, çay ocağı işletmesinde sigortalı işçisinin çalıştığı, kendisinin ise işin başında bulunduğu ve her iki iş yerinin de sevk ve idaresinin kendisinde olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda sözü edilen kanun hükümleri uyarınca, mükelleflerin işin gerektirdiği işlemlerle kısmen veya tamamen kendisinin uğraşması veya işin sevk ve idaresinin kendisinde bulunmasının kendi işinde bilfiil ça-

İşma şartını bozmadığı, iki ayrı iş yeri bulunmasının basit usule tabi olmanın genel şartlarına aykırılık teşkil etmeyeceği ve sigortalı işçi çalıştırmanın da kendi işinde bilfiil çalışmak ve bulunmak şartının ihlali anlamına gelmeyeceği sonucuna ulaşıldığından, yazılı gerekçeyle davayı reddeden Vergi Mahkemesi kararında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulüyle Antalya 1. Vergi Mahkemesinin 31.3.2016 gün ve E:2015/1179, K:2016/448 sayılı kararının bozulmasına, yargılama giderlerinin yeniden verilecek kararda karşılanması gerektiğine, kararın tebliğ tarihini izleyen onbeş gün içinde Danıştay nezdinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 8.11.2016 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY

Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar bozulması istenen vergi mahkemesi kararının dayandığı hukuksal nedenler ve gerekçe karşısında istemin kabulünü gerektirecek durumda bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ve kararın onanması gerektiği oyuyla karara kalmıyorum.

T.C.
DANIŞTAY
DÖRDÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2014/7863
Karar No : 2017/1737

Anahtar Kelimeler: Amme alacağının tahsili, limited şirket, kanuni temsilci, şirket ortağı, öncelik sırası.

Özet: Şirketten tahsil edilemeyen amme alacağı için takip aşamasında kanuni temsilci veya ortak arasında bir öncelik sırası bulunmadığı hk.

6183/md.35

213/md.10

İstemin Özeti: Danışmanlık Ticaret Limited Şirketinin ödenmeyen vergi borçlarının tahsili amacıyla şirket ortağı sıfatıyla davacı adına düzenlenen 19.11.2013 tarih ve 2013/1, 3 ve 5 takip numaralı ödeme emirlerinin iptali istemiyle dava açılmıştır. İstanbul 7. Vergi Mahkemesinin 26.05.2014 gün ve E:2013/3420, K:2014/1327 sayılı kararıyla; şirket işyerinde 04.12.2013 tarihinde tanzim olunan tutanak ile şirketin herhangi bir malvarlığının bulunmadığı, sadece iki adet aracın olduğu yönünde tespitlerin yapıldığı, şirketten tahsil imkanı bulunmadığının anlaşılması karşısında davacı adına ortak sıfatıyla dava konusu ödeme emirlerinin düzenlendiği, kanuni temsilcilerin şirketin vergi borçlarının tamamından sorumlu olduğu, limited şirketten tahsili olanaksız hale gelen vergi borçlarından dolayı şirket ortaklarının ise, kanuni temsilcilerin takibinden sonra halen tahsil edilemeyen amme alacakları için 6183 sayılı Kanunun

35'inci maddesi uyarınca hisseleri oranında takip edilebileceği, olayda ise bu sıralamaya usulünce riayet edilmediği, şirket hakkında bahsi geçen tutanak dışında başkaca bir tespit ve araştırmanın yapılmadığı, şirketin tapu ve banka kayıtlarının araştırılmadığı, sadece şirket müdürü nezdinde tanzim olunan tutanağa atıf yapılmak suretiyle mal varlığı araştırmasının sonlandırıldığı, ayrıca kanuni temsilciler hakkında ne gibi takip işlemlerinin yapıldığı hususunun, yapılan ara kararma rağmen ortaya konulamadığı, bu haliyle ödeme emirlerinin hukuka aykırı olarak düzenlendiği sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir. Kararın, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Cevap verilmemiştir.

Tetkik Hakimi'nin Düşüncesi: Temyiz İsteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Dördüncü Dairesince işin gereği görüldü:

... Danışmanlık Ticaret Limited Şirketinin ödenmeyen vergi borçlarının tahsili amacıyla şirket ortağı sıfatıyla davacı adına düzenlenen 19.11.2013 tarih ve 2013/1, 3 ve 5 takip numaralı ödeme emirlerinin iptali istemiyle açılan davayı kabul eden Vergi Mahkemesi kararı temyiz edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, tüzelkişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, Vakıflar ve cemaatler gibi tüzelkişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevlerin kanuni temsilcileri, tüzelkişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirileceği, yukarıda yazık olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınamayan vergi ve buna bağlı alacakların, kanunî ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınacağı, temsilciler veya teşekkülü idare edenlerin bu suretle ödedikleri yergiler için asıl mükelleflere rücu edebilecekleri hükmüne yer verilmiş, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un olay tarihinde yürürlükte bulunan 35'inci maddesinde ise; limited şirket ortaklarının, şirketten tahsil imkanı bulunmayan amme alacağından sermaye hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumlu olacakları ve bu Kanun hükümleri gereğince takibe tabi tutulacakları belirtilmiştir.

Bu yasal düzenlemelerin birlikte değerlendirilmesinden; limited şirketten tahsili olanaksız hale gelen vergi alacağının kanuni temsilcilerin takibi suretiyle tahsiline 213 sayılı Kanunun 10'uncu maddesi uyarınca çalışılması gerektiği ve kanuni temsilcilerin şirketin vergi borçlarının tamamından sorumlu olduğu, limited şirketten tahsili olanaksız hale gelen vergi borçlarından dolayı şirket ortaklarının ise, 6183 sayılı Kanun'un 35'inci

maddesi uyarınca takip edilebileceği, bu takibin de şirketin borçlarının tamamı için değil ortakların sermaye hisseleri oranında olacağı anlaşılmaktadır.

Yukarıda metni yazılı hükümlerde birbirinden bağımsız olarak, kanuni temsilciler ve ortaklar için farklı takip usulleri öngörülmüştür. Kanuni temsilci ve limited şirket ortaklarının takibinde, vergi borcunun öncelikle şirket tüzel kişiliğinden tahsili yoluna gidilmesi her iki Kanunun birbirine paralel hükümleri olup, borcun tahsilinin mümkün olmaması halinde ise kanuni temsilci veya ortak arasında bir öncelik sırası öngörülmemiştir.

Kaldı ki 6183 sayılı Kanunun anılan 35'inci maddesinde, şirketten tahsil imkanı bulunmayan amme alacağından limited şirket ortaklarının sermaye hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumlu olacakları ve bu Kanun hükümleri gereğince takibe tabi tutulacakları açıkça ifade edilmiştir.

Limited şirketin ortağı olduğu ileri sürülen davacı adına düzenlenen ödeme emirlerini iptal eden Mahkeme kararının şirket borçlarından dolayı önce kanuni temsilcilerin daha sonra ortağın takip edilmesi gerektiği yolundaki gerekçesinde yukarıda anılan düzenlemeler uyarınca yasal isabet görülmemiştir.

Bununla birlikte, şirket işyerinde 04.12.2013 tarihinde tanzim olunan tutanak ile şirketin herhangi bir malvarlığının bulunmadığı tespit edilmişse de, şirket hakkında bahsi geçen tutanak dışında başkaca bir tespit ve araştırmanın yapılmadığı, şirketin tapu ve banka kayıtlarının araştırılmadığı, sadece şirket müdürü nezdinde tanzim olunan tutanağa atıf yapılmak suretiyle mal varlığı araştırmasının sonlandırıldığı, bu haliyle ödeme emirlerinin hukuka aykırı olarak düzenlendiği gerekçesiyle iptal eden Vergi Mahkemesi kararında sonucu itibarıyla hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, Vergi Mahkemesinin kararının yukarıda belirtilen gerekçeyle onanmasına, temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen onbeş (15) gün içerisinde Danıştay'da kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere 20/02/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.

DANIŞTAY

ÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2012/997

Karar No : 2015/3175

Özet: Kanuni temsilcilik görevi sona erdikten sonra limited şirkete ait defter ve belgelerin ibraz edilmeme eylemi nedeniyle şirket tüzel kişiliği adına salınan vergi ve kesilen cezalardan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 10'uncu maddesi uyarınca sorumlu tutulamayacak olan davacının, Anayasa Mahkemesince

iptal edilen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 35'inci maddesinin 5'inci fıkrası uyarınca da sorumluluğundan söz edilemeyeceği hk.

6183/md.35,mük.md.35

213/md.10

İstemin Özeti: Davacı adına, ... Petrol Ürünleri Ticaret limited Şirketinin 2008 yılı vergi ziyai cezalı kurumlar vergisi ve gecikme zammından oluşan borçlarının tahsili amacıyla kanuni temsilci sıfatıyla düzenlenen 21.01.2011 gün ve 1 takip numaralı ödeme emrinin iptali istemiyle dava açılmıştır. Balıkesir Vergi Mahkemesi 26.10.2011 gün ve E:201/329, K:2011/884 sayılı kararıyla; davacının 16.01.200842.03.2009 tarihleri arasında şirketin kanuni temsilcisi olduğu, 17.06.2009 tarihinde tebliğ edilen yazı ile istenmesine rağmen defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle yapılan inceleme sonucu salman cezalı vergi dolayısıyla Vergi Usul Kanunu'nun 10'uncu maddesi uyarınca davacının sorumluluğunun bulunmadığı ancak, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un Mükerrer 35'inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca amme alacağının doğduğu zamanlarda kanuni temsilci olması nedeniyle şirketin borcundan müteselsil sorumlu tutularak takip edilmesinde yasaya aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davayı reddetmiştir. Davacı tarafından, 2008 yılı sonu itibarıyla şirketle ilgisini kestiği, kanuni temsilci olduğu dönemde bütün vergi ödevlerini yerine getirdiği, kanuni temsilci olmadığı tarihte defter ve belgeleri sunmasının mümkün olmadığı ileri sürülerek kararın bozulması istenmiştir.

Savunmanın Özeti: Temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi'nin Düşüncesi: Defter ve belgelerin ibrazının istendiği dönemde kanuni temsilci olmayan davacının, 6183 sayılı Yasa'nın Mükerrer 35'inci maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarının Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle bu hükümlere dayanılarak şirketin borcundan sorumlu tutulamayacağı nedeniyle davacının temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Davacı adına, ... Petrol Ürünleri Ticaret Limited Şirketinin 2008 yılı vergi ziyai cezalı kurumlar vergisi ve gecikme zammından oluşan borçlarının tahsili amacıyla kanuni temsilci sıfatıyla düzenlenen ödeme emrinin iptali istemi ile açılan davayı reddeden vergi mahkemesi kararının bozulması istenmektedir.

Vergi Usul Kanunu'nun 10'uncu maddesinde; tüzel kişilerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevlerin yerine getirilmemesi yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınamayan vergi ve buna bağ-

lı alacakların, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınacağı kurala bağlanmıştır. Maddede öngörülen bu sorumluluk; kanuni temsilciliğin devamı süresince söz konusu olup bu sıfatın kazanıldığı tarih ile yitirildiği tarih arasında kalan dönemde yerine getirilmesi gereken vergilendirme ödevleriyle sınırlıdır.

Uyuşmazlığa konu dönemde, yürürlükte olan Türk Ticaret Kanunu'nun 540'ıncı maddesinde, şirket mukavelesi veya umumi heyet kararı ile şirketin idare ve temsilinin ortaklardan bir veya birkaçına bırakılabileceği; aynı Yasa'nın 511'inci maddesinin 7'nci bendinde ise limited şirket müdürlerinin ad, soyad, ikametgah ve tabiyetlerinin tescil ve ilan edileceği kurala bağlanmıştır. Aynı Yasa'nın 33'üncü maddesinin birinci fıkrası, tescil ve ilan edilmiş konulardaki her türlü değişikliğin de tescil ve ilanını; 38'inci maddesinin 1'inci fıkrası ise ticaret sicil kayıtlarının nerede bulunursa bulunsun, 3'üncü kişiler hakkında kaydın tescili ve gazetede ilan edildiği tarihten itibaren hüküm ifade edeceğini öngörmüştür.

Yukarıda sözü edilen yasa hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, limited şirket müdürü olarak tescil ve ilan edilen kişinin herhangi bir sebeple kanuni temsilci sıfatının sona ermesinin tescil edilip, Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edilinceye kadar üçüncü şahıslar nezdinde hukuki sonuç doğurmayacağı açıktır.

Dosyanın incelenmesinden davacının, ortağı ve kanuni temsilcisi olduğu limited şirketteki hissesinin tamamını 01.12.2008 tarih ve 26788 sayılı Gaziosmanpaşa 4. noterliğinin hisse devir sözleşmesiyle devrettiği, davacının kanuni temsilcilikten istifasının kabulüne ilişkin 01.12.2008 gün ve 19 sayılı ortaklar kurulu kararının 25.03.2009 tarih ve 7277 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edildiği görülmektedir.

Bu durumda, 25.03.2009 tarihinde kanuni temsilcilik sıfatı sona eren davacının, bu tarihten sonra, mevcut kanuni temsilciden defter ve belge istenmesi üzerine defter ve belge ibraz etmeme eyleminden sorumlu tutulamayacağından, söz konusu eylem nedeniyle salınan şirket borçlarının tahsili amacıyla, 213 sayılı Yasa'nın 10 uncu maddesi uyarınca davacının takibi yoluna gidilemeyeceği açık olup, vergi mahkemesinin bu yargıya ulaşmasında hukuka aykırılık görülmemiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un Mükerrer 35'inci maddesine, 04.06.2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesiyle eklenen beşinci ve altıncı fıkralarında düzenlenen, amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda kanuni temsilci veya teşekkülü idare edenlerin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahısların, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulacağı, kanuni temsilcilerin sorumluluklarına dair 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan hükümlerin, bu maddede düzenlenen sorumluluğu ortadan kaldırmayacağına ilişkin hüküm, Anayasa Mahkemesinin, 03.04.2015 gün ve 29315 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 19.03.2015

gün ve E: 2014/144, K: 2015/29 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Anayasanın 153'üncü maddesinin beşinci fıkrasında, Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının geriye yürümeyeceği kurala bağlanmış ise de; Anayasa Mahkemesince bir kanunun veya kanun hükmünde kararnamenin tümünün ya da belirli hükümlerinin Anayasaya aykırı bulunarak iptal edildiğinin bilinmesine karşın görülmekte olan davaların, Anayasaya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görülüp çözümlenmesinin, Anayasanın üstünlüğü ve Hukuk Devleti ilkelerine aykırı düşeceğinin kabulü gerekir. Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümezliğine ilişkin kural ile iptal edilen hükümlere göre kazanılmış olan hakları ve kamu düzeninin istikrarını korumak amaçlanmıştır. Aksi halde, Anayasa'nın 152. maddesinde yer alan "Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.", "Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar.. Anayasa Mahkemesi kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, Mahkeme buna uymak zorundadır." yolundaki hükümlerin anlamı ve uygulanma olanağı kalmaz.

Anayasa Mahkemesince verilen iptal kararlarının, bu karardan önce açılmış ve bakılmakta olan davaların çözümünü etkileyeceği sonucuna ulaşıldığından, Anayasa Mahkemesinin iptal kararıyla ortadan kaldırılan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un Mükerrer 35'inci maddesinin 5'inci fıkrasıyla düzenlenen, amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda kanuni temsilci veya teşekkülü idare edenlerin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahısların, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulacağına ilişkin hükmün uyuşmazlığa esas alınması mümkün değildir.

Bu durumda, borçlu şirketten alınamayan vergi ve cezaların tahsili, amacıyla 6183 sayılı Yasanın Mükerrer 35'inci maddesinin beşinci fıkrası dayanak alınarak davacının şirketin borçlarından müteselsilen sorumlu tutulabileceği gerekçesiyle verilen Vergi Mahkemesi kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulüne, Balıkesir Vergi Mahkemesinin 26.10.2011 gün ve E: 2011/329, K: 2011/884 sayılı kararının bozulmasına, yargılama giderlerinin yeniden verilecek kararda karşılanması gerektiğine, 13.05.2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.

ÖZELGELER

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Sayı : 62030549-120[4-2017/393]-590096

22.12.2017

Konu :Yurt dışında mukim Türk vatandaşının Türkiye’de elde ettiği serbest meslek kazancının vergilendirilmesi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; serbest meslek erbabı olarak avukatlık yaptığınızı ve ... Vergi Dairesi Müdürlüğünde gelir vergisi mükellefiyetinizin bulunduğunu, ancak 02/05/2017 tarihinde ikametgahınızı İngiltere’ye taşımanız nedeniyle Türkiye’deki iş yerinizdeki faaliyetiniz dolayısıyla mükellefiyetinizin dar mükellefiyet şeklinde mi yoksa tam mükellefiyet şeklinde mi devam edeceği hususunda bilgi talep ettiğiniz anlaşılmakta olup konu hakkındaki Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun “Mükellefler” başlıklı 3’üncü maddesinde; “Aşağıda yazılı gerçek kişiler Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirilirler:

1. Türkiye’de yerleşmiş olanlar;

2. Resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye’de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk vatandaşları (Bu gibilerden, bulundukları memleketlerde elde ettikleri kazanç ve iratları dolayısıyla Gelir Vergisi’ne veya benzeri bir vergiye tabi tutulmuş bulunanlar, mezkur kazanç ve iratları üzerinden ayrıca vergilendirilmezler.)” hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 4’üncü maddesinde, ikametgâhı Türkiye’de bulunanlar ile bir takvim yılı içinde Türkiye’de devamlı olarak altı aydan fazla oturanların Türkiye’de yerleşmiş sayılacağı, 6. maddesinde, Türkiye’de yerleşmiş olmayan gerçek kişilerin sadece Türkiye’de elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden vergilendirileceği, 7’nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde, dar mükellefiyete tabi kimseler için serbest meslek kazançlarının Türkiye’de elde edilmesinin, serbest meslek faaliyetlerinin Türkiye’de icra edilmesi veya Türkiye’de değerlendirilmesi halinde mümkün olduğu, anılan maddenin son fıkrasında ise, değerlendirmeden maksadın, ödemenin Türkiye’de yapılması veya ödeme yabancı memlekette yapılmışsa, Türkiye’de ödeyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmesi veya karından ayrılması olduğu belirtilmiştir.

Adı geçen Kanunun 65’inci maddesinde ise, “Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır...” hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 94’üncü maddesinde, vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar ile vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratlar sayılmış olup, anılan maddenin birinci fıkrasının (2-b) alt bendinde, yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı hükmüne bağlanmış, tevkifat oranı (03/02/2009 tarihli ve 2009114593 sayılı BKK ile 03/02/ 2009 tarihinden geçerli olmak üzere) % 20 olarak belirlenmiştir.

Öte yandan, hükümleri 01/01/1989 tarihinden itibaren uygulanmakta olan “Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Gelir ve Sermaye Değer Artış Kazançları Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması”nın “İkamet” başlıklı 4’üncü maddesinin ilk iki fıkrasında,

“1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, “bir Akit Devletin mukimi” terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ikametgah, ev, kanuni merkez, iş merkezi veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi anlamına gelir.

2. Bu Maddenin 1’inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin statüsü aşağıdaki kurallara göre belirlenecektir:

a) Bu kişi, daimi olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Akit Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);

b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Akit Devlet saptanamazsa veya kişinin her iki Akit Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Akit Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) Eğer kişi her iki Akit Devletin de vatandaşıysa veya aksine her iki Akit Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu anlaşmayla çözeceklerdir.”

düzenlemesi, “Serbest Meslek Faaliyetleri” başlıklı 14’üncü maddesinde ise,

“1. Bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolaşısıyla elde ettiği gelir, yalnız bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, eğer bu faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

a) Kişi bu diğer Devlette bu faaliyetleri icra etmek için sürekli kullanabileceği bir sabit yere sahip ise veya

b) Kişi bu diğer Devlette, söz konusu faaliyetleri icra etmek amacıyla, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, bir veya birkaç seferde 183 gün veya daha fazla kalırsa,

söz konusu gelir, aynı zamanda diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda olayına göre, ya yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir, ya da yalnızca bu diğer Devlette bulunulan süre içinde elde edilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

...

3. “Serbest meslek faaliyetleri” terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra, doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin, muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini ve özel mesleki bilgi ve maharet gerektiren diğer faaliyetleri kapsamına alır.”

düzenlemesi yer almaktadır.

Anlaşmanın 4’üncü madde hükümlerine göre, bir gerçek kişinin mukimliğinin belirlenmesinde öncelikle her ülkenin kendi iç mevzuat hükümleri dikkate alınmakta olup, bir kişi iç mevzuatımız gereğince 1’inci fıkrada belirtilen kriterler nedeniyle mukim kabul ediliyor ise bu kişi Anlaşma yönünden de Türkiye mukimi olarak kabul edilmektedir. Kişinin her iki ülkede de mukim kabul edilmesi durumunda ise, 4’üncü maddenin 2’nci fıkrasında belirtilen kriterlere göre mukimliği tespit edilmektedir.

Buna göre, Türkiye mukimi addedilmeniz halinde, Anlaşmanın 14’üncü madde hükümleri uyarınca, Türkiye’de icra edilen bağımsız nitelikteki avukatlık faaliyetiniz dolayısıyla elde ettiğiniz geliriniz, yalnızca Türkiye’de vergilendirilecektir.

İngiltere’de mukim olduğunuzun kabul edilmesi halinde ise, özelge talep formunuzda yer alan bilgilere göre Türkiye’de avukatlık faaliyetini icra etmek için sürekli kullanabileceğiniz sabit bir yere sahip olduğunuz anlaşıldığından, Türkiye’deki bu sabit yere atfedilebilen geliriniz, Türkiye’de, iç mevzuat hükümlerine göre vergilendirilecektir. Böyle bir durumda söz konusu gelir üzerinden mukimi kabul edildiğiniz İngiltere’nin de vergi alma hakkı olacağından ortaya çıkan çifte vergilendirme, İngiltere’de, Anlaşmanın “Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi” başlıklı 23’üncü maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca mahsup yöntemi ile önlenecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Mersin Vergi Dairesi Başkanlığı

Sayı : 68554973-105[413-2016/8]-121157

22.11.2017

Konu : Sigortalılara Hazinece karşılanan aylık prim desteği ve bu tutarların muhasebe kaydı hk.

İlgi sayılı özelge talep formunda, asgari ücret desteğinin 6661 sayılı Kanun’un 17’nci maddesi ile 5510 sayılı Kanun’a geçici 68’inci madde ile eklendiğini, 2016/1’inci aydan itibaren başladığını ve SGK ile ilk mahsuplaşma işleminin 2016/Mart ayında gerçekleştiğini, bu desteğin Aylık Prim Hizmet belgesinde gözükmediğini belirterek;

1- İşçilik giderleri destek dikkate alınmadan defterlere işlendiğinden asgari ücret desteğinden yararlanılması halinde, bu destek tutarlarının hesaplara ne şekilde yansıtılacağı,

a) Yıllara yaygın inşaat onarım işlerinde;

b) Üretimini yaptığınız yarı mamul ve mamul maliyetine yansıtılan işçilik giderlerinin,

c) Kamu İhale Kanununa göre ihale ile yapılan işlerde, bu desteğin ihale makamınca firmadan kesildiğini, ihale ile ihale makamınca kesilen desteklerde,

ç) Bunların dışında kalan diğer faaliyetleriniz (kırtasiye) için işçilik giderlerine yansıtılmış defter tutarlarının; tekdüzen hesap planına göre muhasebe kayıtlarının nasıl yapılacağı,

2- Kamu İhale Kanununa göre ihale ile yapılan işlerde bu desteğin ihale makamınca firmadan kesildiği, kesilen bu tutarın faturada gösterilip gösterilmeyeceği, destek tutarı kadar fatura bedelinin düşük kesilip kesilmeyeceği ve faturayı etkileyen bir unsur olarak dikkate alınıp alınamayacağı,

konularında bilgi verilmesi istenilmektedir.

Öte yandan, Kamu İhale Kanunu’na göre ihale ile yapılan işlerde asgari ücret desteğinin ihale makamınca firmadan kesildiğini ve sorgulama ekranında destek tutarı olarak görüldüğü, ancak, bu desteğin yararlanılmış bir destek olmadığı, yararlanılacak bir tutarı gösterdiği, biten işlerde de işin bittiği en son ayda destekten yararlanılmadığı, ihale makamının sorgu ekranında bu desteğin gözükmesi nedeniyle ya da haksız yere kesinti ya da sonradan ihale makamı da, firmanızın yararlanmadığı bu desteğin tarafınızdan yazı ile istenildiği ve karmaşık bir hal aldığı, bu desteğin 602 no.lu hesapta gösterilmesi halinde Gelir Tablosu ilkelerine aykırılık, anlaşılma ve analizde hataya düşüleceği, hiç satışı olmayan bir işlemin Gelir Tablosu’nun satışlar bölümünde gelir kaydı gözükmesine sebep olacağı, dipnotta açıklama yapılmasının gereksiz ve kafa karıştırıcı yorumlara sebep olacağı, ihale makamlarının istihkaktan kesinti

yoluyla aldıkları desteğin işletmede bir (+) veya (-) durum yaratmadığından 361 no.lu hesaba borç, 120 no.lu hesaba alacak olarak kayıt yapılması, diğer işlerde ise 602 no.lu hesap yerine 649 no.lu hesapta izlenmesi şeklinde değerlendirilmiştir.

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun geçici 68'inci maddesinde,

(1) Bu Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2015 yılının aynı ayına ilişkin Kurum'a verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde prime esas günlük kazancı 85 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2016 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2016 yılı Ocak ile Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kurum'a ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar Hazinece karşılanır.

(2) Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad, unvan ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi Hazine katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2016 yılı için eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden Hazinece karşılanan tutar gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

(3) İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2016 yılına ilişkin olarak, aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrole görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48'inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği süreçte anılan fıkra hükmünden yararlandırılır.

(4) Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi verilmemiş olması hâlinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki bildirimler esas alınır. 2015 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2015 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

(5) Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin Hazinece karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

(10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir." hükümleri yer almaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı; aynı maddenin ikinci fıkrasında da, safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 61'inci maddesinde de, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez..." hükmüne yer verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229'uncu maddesinde; fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmış olup, aynı Kanun'un 231/5'inci maddesinde ise, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanunun "Faturanın Şekli" başlıklı 230'uncu maddesinde ise "Faturada en az aşağıdaki bilgiler bulunur:

1- Faturanın düzenleme tarihi, seri ve sıra numarası;

2- Faturayı düzenleyenin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası;

3- Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası;

4- Malın veya işin nevi, miktarı, fiyat ve tutarı;

5- Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası.” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, yukarıda belirtilen bilgilerin düzenlenmesi gereken faturalarda bulunması zorunlu olup, bu bilgilerin yer aldığı faturalarda yapılan kesintilerin faturanın şekli ve nizamına ilişkin hükümlerine uyulmak kaydıyla ayrıca gösterilmesinde Vergi Usul Kanunu açısından herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Öte yandan, tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar, 26/12/1992 tarih ve 21447 (mük.) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 sıra no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Anılan Tebliğ eki “C-Hesap Planı Açıklamaları”nda yer alan;

- (13) Diğer Alacaklar; herhangi bir ticari nedene dayanmadan meydana gelmiş ve en çok bir yıl içinde tahsil edilmesi düşünülen senetli, senetsiz alacaklar ile bu gruba ait şüpheli alacak ve şüpheli alacak karşılığının izlenmesinin sağlandığı hesap grubudur.

“(136) Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabı”; ticari olmayıp yukarıda sayılan hesaplardan herhangi birine dahil edilemeyen alacakların izlendiği hesaptır.

- (3) Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar; kısa vadeli yabancı kaynaklar, dönen varlıkların ayrılmasında kullanılan ölçüye uygun olarak, en çok bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi sonunda ödenecek yabancı kaynakları kapsar.

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar, Mali Borçlar, Ticari Borçlar, Diğer Borçlar, Alınan Avanslar, Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler, Borç ve Gider Karşılıkları, Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları ile Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar şeklinde bölümlenir.

“(335) Personele Borçlar Hesabı”; işletmenin personeline olan çeşitli borçları bu hesaba izlenir.

- (36) Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler; işletmenin sorumlu veya mükellef sıfatıyla, ödeyeceği vergi, resim, harç, kesinti, sigorta primi, sendika aidatları, icra taksitleri ve benzeri borçlarının izlendiği hesap grubudur.

“(360) Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı”; işletmenin ekonomik faaliyetlerde bulunmasının sonucu ilgili mali mevzuat uyarınca mükellef veya sorumlu sıfatıyla işletmenin kendisine, personeline ve üçüncü kişilere ilişkin olarak ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve fonların izlendiği hesaptır.

“(361) Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı”; işletmenin, personelin hakedişlerinden sosyal

güvenlik mevzuatı hükümlerine göre kesintiye tabi tutmakla yükümlü bulunduğu, personele ait emeklilik keseneği ve sigorta primleri ile bunlara ilişkin işveren katılma payları ve işverence sosyal güvenlik kuruluşlarına ödenecek diğer yükümlülüklerin izlendiği hesaptır.

Aynı Tebliğ’in Gelir tablosunda yer alan;

‘602 Diğer Gelirler Hesabı’; işletmenin korunması, ihracatı teşvik ya da hükümet politikasına uyma zorunluluğu karşısında oluşan işletmenin faaliyet hasılatındaki düşüklüğü veya faaliyet zararını gidermek için, sermaye katkısı niteliğinde olmayan, mali yardımlar (sübvansiyonlar), devletin bazı malları vergi, resim, harç ve benzeri yükümlülüklerden istisna etmesi yoluyla yaptığı yardımlar (vergi iadeleri) ve satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili fiyat istikrar destekleme vb. hasılat kalemlerinin izlendiği hesaptır.

- (63) Faaliyet Giderleri; işletmenin esas faaliyeti ile ilgili bulunan ve üretim maliyetlerine yüklenmeyen araştırma ve geliştirme giderleri; pazarlama, satış ve dağıtım giderleri ve genel yönetim giderlerinden oluşan hesap grubudur. 7. grupta izlenen esas faaliyet dönem giderleri, yansıtma hesapları alacağı ile dönem sonlarında bu grupta yer alan hesaplara devredilir.

- (7) Maliyet Hesapları; mal ve hizmetlerin planlanan biçim ve niteliğe getirilmesi için yapılan giderlerin toplandığı ve maliyet unsurlarına dönüştürülerek izlendiği hesaplardır.

“(770) Genel Yönetim Giderleri Hesabı”; bir işletmenin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve kadro kuruluşu, büro hizmetleri, kamu ilişkileri, güvenlik, hukuk işleri, personel işleri, kredi ve tahsilatı da kapsayan muhasebe ve mali işler servislerinin giderleri bu hesaba borç kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap, “771- Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı” ile karşılaştırılarak kapatılır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde; Şirketinizin faaliyet kodlarında ve özelge talep formunda belirtilen işlemlerinizi çalışan personeller için Sosyal Güvenlik Kurumu’na ödenen ve Hazinece karşılanan sigorta prim desteğinin;

770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı xxx

136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabı xxx

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı xxx

361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı xxx

335 Personele Borçlar Hesabı xxx

şeklinde muhasebe kaydının yapılması,

Ayrıca, Şirketinizin personelleri için Sosyal Güvenlik Kurumu’na ödenen ve Hazinece karşılanan sigorta prim desteğinin kurum kazancının tespitinde hasılat olarak dikkate alınması ve söz konusu tutarların “602- Diğer Gelirler” hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, ilgi özelge talep formunuzda bahsi geçen diğer sorularınız için Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca yayımlanan 10/02/2016 tarih ve 87838906-78 sayılı 2016/4 no.lu Genelgede konu hakkında ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.

KÜTAHYA VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 61504625-5334-86

30.11.2017

Konu :İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazinece Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammının, işverenden tahsil edileceği, Hazinece karşılanan prim tutarlarının gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacağı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ile 6486 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 5. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile belirtilen Hazinece karşılanan sigorta prim teşvikinin muhasebe kayıtlarına intikal ettirilirken gelire dahil edilmesi yöntemini mi, yoksa netleştirme yöntemini kullanarak işçi maliyetlerinden çıkartılması yönteminin mi kullanılması hususunda görüş bildirilmesi istenilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6'ncı maddesinde, kurumlar vergisinin mükellefin bir hesap dönemi içinde elde ettiği safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, bu kazancın tespitinde de Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "İndirilecek Giderler" başlıklı 40'ıncı maddesinin (2) numaralı bendinde ise hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müştemilatında iâşe ve ibate giderleri, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatı (Bu primlerin ve aidatın istirdat edilmemek üzere Türkiye'de kain sigorta şirketlerine veya emekli ve yardım sandıklarına ödenmiş olması ve emekli ve yardım sandıklarının tüzel kişiliği haiz bulunmaları şartıyla), 27'nci maddede yazılı giyim giderlerinin safi kazancın tespitinde indirim konusu yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2'nci maddesi ile 4857 sayılı Kanunun 30'uncu maddesinde yapılan değişiklikle işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazinece Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammının, işverenden tahsil

edileceği, Hazinece karşılanan prim tutarlarının gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, 5763 sayılı Kanun hükümlerine istinaden işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden ve Hazinece karşılanan tutarın, kurum kazancınızın tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması mümkün değildir.

Diğer taraftan, 29.05.2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6486 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 5. maddesi ile; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81. maddesine eklenen (i) bendi ile;

On ve üzerinde sigortalı çalıştıran işyerlerine uygulanmak üzere, birinci fıkranın (ı) bendinde belirtilen ve Hazinece karşılanan puana, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden altı puana kadar ilave puan eklemeye, sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksini dikkate almak suretiyle ilave puan uygulanacak illeri ve uygulama süresini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir."

ifadesi yer almaktadır.

Ayrıca 5510 sayılı Kanunun 81. maddesine 6486 sayılı Kanun ile eklenen ikinci fıkra hükmünün Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye istinaden, 14.07.2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 30.05.2013 tarihli ve 2013/4966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla da anılan fıkroda öngörülen işveren hissesi sigorta primi teşviki kapsamına giren yerler uygulama süresiyle malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primlerinde beş (5) puanlık prim indirimine ilave olarak, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden uygulanacak olan işveren hissesi sigorta primi teşvikine ilişkin prim oranı (6 puan) belirlenmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, tek düzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar, 26/12/ 1992 tarih ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Buna göre 6486 sayılı Kanunda belirtilen şartların oluşması kaydıyla;

"361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri" hesabı işletmenin, personelin hakedişlerinden sosyal güvenlik mevzuatı hükümlerine göre kesintiye tabi tutmakla yükümlü bulunduğu, personele ait emeklilik keseneği ve sigorta primleri ile bunlara ilişkin işveren katılma payları ve işverence-sosyal güvenlik kuruluşlarına ödenecek diğer yükümlülüklerin izlendiği hesaptır.

Diğer taraftan, "602 Diğer Gelirler" hesabında ise; İşletmenin korunması, ihracatı teşvik ya da hükümet politikasına uyma zorunluluğu karşısında oluşan işlet-

menin faaliyet hasılatındaki düşüklüğü veya faaliyet zararını gidermek için, sermaye katkısı niteliğinde olmayan, mali yardımlar (sübvansiyonlar), devletin bazı malları vergi, resim, harç ve benzeri yükümlülüklerden istisna etmesi yoluyla yaptığı yardımlar (vergi iadeleri) ve satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili fiyat istikrar destekleme primi vb.. hasılat kalemleri izlenmektedir.

“770 Genel Yönetim Giderleri” hesabında ise bir işletmenin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve kadro kuruluşu, büro hizmetleri, kamu ilişkileri, güvenlik, hukuk işleri, personel işleri, kredi ve tahsilatı da kapsayan muhasebe ve mali işler servislerin giderleri bu hesaba borç kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap, “771 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı” ile karşılaştırılarak kapatılır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde; Şirketinizin faaliyet kodlarında ve özelge talep formunda belirtilen işlemlerinizi çalışan personeller için Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenen ve Hazinece karşılanan sigorta prim desteğinin muhasebe kaydının;

----- /-----

770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı xxx

136 Diğer Alacaklar Hesabı xxx

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı xxx

361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı
xxx

335 Personele Borçlar Hesabı xxx

----- /-----

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı xxx

136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabı xxx

----- /-----

361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı
xxx

602 Diğer Gelirler Hesabı xxx - ----

----- /-----

şeklinde yapılması gerekmektedir.

Buna göre, özel okul faaliyetinden dolayı Şirketinizce çalıştırılan personele ilişkin 5510 sayılı Kanuna göre Hazinece karşılanan sigorta prim teşviklerinin kurum kazancının tespitinde hasılat olarak dikkate alınması ve söz konusu tutarların “602- Diğer Gelirler” hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 11395140-105[328-2012/VUK-1-...]-16022
26.02.2016

Konu :Şirket aktifinde bulunan arsanın satışından doğan kazancın sermayeye eklenmesi ile yenileme fonuna eklenip eklenmeyeceği hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ile ek dilekçenizin tetkikinden; kurumunuzun .../.../20.. tarihinde iktisap ederek aktifine kaydettiği arsayı bir inşaat firmasına parçalı olarak satmak istediğinizi, elde edilen kazancın sermayeye ekleneceğini, tahsilat riski dikkate alınarak toplam arsa bedelinden tahsil edilen oranda arsa hissesinin devri yapılarak satışın gerçekleştirileceğini ve tahsilatın .. yıl içerisinde kısım kısım gerçekleşeceğini, bir kısım tahsilat işlemi gerçekleştiğinde yine aynı oranda arsa payının firma adına tapudan devredileceğini belirterek, söz konusu arsanın satışından elde edilen kazancın Kurumlar Vergisi Kanununun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan istisna hükmünden yararlanıp yararlanmayacağı, satış işleminde istisna hükmü ile ilgili hangi tarihin esas alınacağı, % 25 satış karının yenileme fonuna alınarak kullanılmasının mümkün olup olmadığı hususlarında Başkanlığımız görüşlerinin talep edildiği anlaşılmıştır.

I) KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun “İstisnalar” başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlar bentler halinde sayılmış olup bu fıkranın (e) bendinde; “Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların % 75'lik kısmı.

Bu istisna, satışın yapıldığı dönemde uygulanır ve satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulur. Ancak satış bedelinin, satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi şarttır. Bu süre içinde tahsil edilmeyen satış bedeline isabet eden istisna nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır.

İstisna edilen kazançtan beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Aynı süre içinde işletmenin tasfiyesi (bu Kanuna göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

...

Menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ve kiralama-
sıyla uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde bulun-
durdukları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar
istisna kapsamı dışındadır.” hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Teb-
bliğinin “5.6.2.3.2. Satış kazancının fon hesabında tutulma-
sı” başlıklı bölümünde; “Taşınmazlar ve iştirak hisseleri
ile kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının
satışında kazanç, satış işlemi ile birlikte doğacağından,
satış işlemi ister peşin isterse vadeli olarak yapılmış olsun
istisna, satışın yapıldığı dönemde uygulanacaktır.

(3 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin 1.
maddesiyle değişen paragraf) Bu değerlerin satışından
elde edilecek kazancın istisnadan yararlanan kısmının,
pasifte özel bir fon hesabına alınması ve satışın yapıldı-
ğı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar söz konusu
fon hesabında tutulması gerekmektedir. Bu çerçevede,
fon hesabına alınma işleminin, satışın yapıldığı yılı izle-
yen hesap döneminin başından itibaren kazancın beyan
edildiği döneme ait kurumlar vergisi beyannamesinin
verildiği tarihe kadar yapılması gerekmektedir. Dolayı-
sıyla, istisnadan yararlanacak olan kazanç tutarı, satışın
yapıldığı dönemin genel sonuç hesaplarına yansıtılacak
olup kurumlar vergisi beyannamesinin ilgili satırında gös-
terilmek suretiyle istisnadan yararlanılabilecektir. Anılan
istisnadan geçici vergi dönemleri itibarıyla da yararlanıl-
ması mümkün olup belirtilen süre zarfında söz konusu
kazancın fon hesabına alınmaması durumunda, kurum-
lar vergisi beyannamesinde istisnadan yararlanılabileme-
si mümkün olmadığı gibi geçici vergi dönemleri itibarıyla
yararlanılan istisna nedeniyle zamanında tahakkuk et-
meyen vergilerden kaynaklanan vergi ziyai cezası ve
gecikme faizinin ayrıca aranacağı tabiidir.

Fon hesabına alınan kazanç tutarının mükellefler-
ce sermayeye ilavesi mümkün bulunmaktadır. Ancak,
fon hesabına alınan kazanç tutarının sermayeye ilave
dışında, beş yıl içinde başka bir hesaba nakledilmesi,
işletmeden çekilmesi veya dar mükellef kurumlarca ana
merkeze aktarılması ya da kurumun tasfiyesi halinde,
istisna uygulanması nedeniyle zamanında tahakkuk et-
meyen vergiler, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile
birlikte tahsil edilecektir.

İstisna, satış kazancının % 75'ine uygulandığından,
kazancın tamamının fon hesabına alınma şartı bulun-
mayıp, sadece istisnadan yararlanan kazanç kısmının
söz konusu fon hesabına alınması yeterlidir.

Öte yandan, istisna uygulamasında mükelleflerin
kazancın belli bir kısmı için istisnadan yararlanabilme-
leri mümkün bulunmaktadır. İstisnadan kısmen yararlanıl-
ması halinde, yararlanılmayan bu kazanç tutarı için
sonraki yıllarda istisnadan yararlanılabilmesi mümkün
değildir. İstisnadan yararlanması öngörülen kazanç
kısmının fon hesabına alınan kazanç kısmından büyük
olamayacağı da tabiidir. ” denilerek Tebliğin “5.6.2.3.3.

Fon hesabında tutulan kazançların işletmeden çekilme-
mesi” başlıklı bölümünde de; “İstisna uygulamasında,
satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar
pasifte özel bir fon hesabında tutulması gereken ka-
zancın, beş yıl içinde fon hesabından başka bir he-
saba (sermayeye ilave hariç) nakledilmesi, işletmeden
çekilmesi, dar mükellef kurumlar tarafından yurt dışına
transfer edilmesi veya bu süre içinde işletmenin tasfiye-
ye girmesi halinde, bu işlemlere tabi tutulan kazanç kıs-
mı için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahak-
kuk ettirilmeyen vergiler, Vergi Usul Kanunu uyarınca
vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte alınacaktır.

Fon hesabında tutulması gereken süreden, satışın
yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar olan sü-
renin anlaşılması gerekmektedir. Kazancın sermayeye
ilave edilmesi durumunda da aynı süre geçerli olacaktır.

Bu istisnanın amacı kurumların sermaye yapılarının
güçlendirilmesi, finansman sıkıntılarının giderilmesi ve
bağlı değerlerinin ekonomik faaliyetlerinde daha etkin
bir şekilde kullanılmasına imkan sağlamak ve işletmele-
rin finansal bünyelerini güçlendirmektir. Tasfiyeye giren
şirketlerde ise böyle bir amacın olamayacağı açıktır. Bu
nedenle, istisna uygulamasında satışın yapıldığı yılı iz-
leyen beşinci yılın sonuna kadar tasfiyeye girilmiş olma-
sı halinde, fon hesabında tutulması gereken kazancın
işletmeden çekildiği kabul edilecektir.

Öte yandan, fon hesabında tutulan kazancın beş yıl
içinde veya beş yıl geçtikten sonra işletmeden çekilme-
sinin kâr dağıtımı sayılacağı tabiidir.” açıklamalarına
yer verilmiştir.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar çerçevesinde,
Kurumlar Vergisi Kanununun 5'inci maddesinin birinci
fıkrasının (e) bendinde yer alan istisnadan yararlanıla-
bilmesi için satışa konu taşınmazın kazanç sağlamak
amacıyla iktisap edilmemiş olması ya da kiralamak su-
retiyle değerlendirilmemesi ve kurumunuzun aktifinde
iki yıldan fazla süreyle kayıtlı bulunan taşınmazın sa-
tışından elde edilecek kazancın, satışın yapıldığı yılı
izleyen hesap döneminin başından itibaren kazancın
beyan edildiği döneme ait kurumlar vergisi beyanna-
mesinin verildiği tarihe kadar fon hesabına alınması,
dolayısıyla bu kazancın satışın yapıldığı dönemin genel
sonuç hesaplarına yansıtılması gerekmektedir. Fon he-
sabına alınan kazanç tutarının sermayeye ilavesi ancak
bu işlem sonrasında mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, taşınmazlarda mülkiyetin devri ta-
puya tescil ile gerçekleşeceğinden sahip olunan ta-
şınmazın satış bedelinin bir kısmı veya tamamı satış
tarihinden önce avans olarak tahsil edilmiş olsa dahi
satış işlemi gerçekleşmeden yani taşınmaz alıcı adına
tapuya tescil edilmeden bu istisnadan yararlanılması
mümkün olmayacaktır.

II) VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun “Amortisman Mev-

zuu" başlıklı 313'üncü maddesinin birinci fıkrasında; "İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269'uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edavat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.", 314'üncü maddesinde de; "Boş arazi ve boş arsalar amortismanına tabi değildir" hükmü yer almaktadır.

Mezkur Kanunun 328'inci maddesinde; "Amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin satılması halinde alınan bedel ile bunların envanter defterinde kayıtlı değerleri arasındaki fark kar ve zarar hesabına geçirilir. İşletme hesabı esasında defter tutan mükelleflerle serbest meslek kazanç defteri tutan mükellefler bu farkı defterlerinde hasılat veya gider kaydederler.

Amortisman ayrılmış olanların değeri ayrılmış amortismanlar düşüldükten sonra kalan meblağdır.

Devir ve trampa satış hükmündedir.

Şu kadar ki satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi, işin mahiyetine göre zaruri bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa bu takdirde, satıştan tahassül eden kâr, yenileme giderlerini karşılamak üzere, pasifte geçici bir hesapta azami üç yıl süre ile tutulabilir. Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde kullanılmamış olan kârlar üçüncü yılın vergi matrahına eklenir. Üç yıldan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi halinde bu kârlar o yılın matrahına eklenir.

Yukarıdaki esaslar dahilinde yeni değerlerin iktisadında kullanılan kâr, yeni değerler üzerinden bu Kanun hükümlerine göre ayrılacak amortismanlara mahsup edilir. Bu mahsup tamamlandıktan sonra itfa edilmemiş olarak kalan değerlerin amortismanına devam olunur." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre yenileme fonunun ayrılabilmesi amortismanına tabi bir iktisadi kıymetin varlığı ile bu kıymetin satılmasından oluşan kârın aynı neviden bir iktisadi kıymetin alımında kullanılması halinde söz konusu olmaktadır.

Bu itibarla, kurumunuz aktifinde kayıtlı bulunan gayrimenkulün tapu kayıtlarında niteliği arsa olarak gözüktüğünden amortismanına tabi tutulması mümkün değildir.

Bu nedenle; kurumunuza ait amortismanına tabi olmayan arsanın satışından elde edilecek kazancın yeni yatırım giderlerinin karşılanması amacıyla yönelik olarak yenileme fonuna aktarılması da mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdür-lüğü)

Sayı : 62030549-120[94-2014/450]-15441
24.02.2016

Konu :Vakfa ait gayrimenkullerin kiraya verilmesi dolayısıyla kurumlar vergisi mükellefiyeti oluşup oluşmayacağı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Vakfınıza ait 7 adet taşınmazdan elde ettiğiniz kira gelirlerinizin hafızlık için çalışan öğrencilere, imam hatip öğrencilerine, üniversite öğrencilerine, doktora yapan öğrencilere ve vakıf imkanları çerçevesinde fakir kimselere yardım olarak verildiği belirtilerek söz konusu taşınmazların kiraya verilmesi nedeniyle Vakfınız bünyesinde iktisadi işletme oluşup oluşmayacağı, işyeri olarak kiraya verilen taşınmazlardan dolayı kiracılarınız tarafından kira ödemelerinden vergi tevkifatı yapıp yapılmayacağı ile vakfa ait taşınmazlar için emlak ve çevre temizlik vergisi ödenip ödenmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1'inci maddesine göre dernek ve vakıflar kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmazken, aynı maddenin (ç) bendi ile dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefiyeti kapsamına alınmışlardır. Aynı Kanunun 2'nci maddesinin beşinci fıkrasında, dernek ve vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve sermaye şirketleri ile kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri olduğu, aynı maddenin altıncı fıkrasında da dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal ve hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerle ilgili (2.4.) bölümünde; iktisadi işletmenin belirlenmesinde iktisadi işletmenin en belirgin özelliğinin bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi olduğu, diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı veya hizmet ifaları gibi faaliyetler olduğu, Kanunun bu gibi halleri tek tek saymak yerine,

dernek veya vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsamına aldığı, satılan mal veya hizmete ait bedelin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kâr edilmemesinin, kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin iktisadi işletme olma vasfını değiştirmeyeceği açıklanmıştır.

Anılan Genel Tebliğde açıkladığı üzere, iktisadi işletmenin belirlenmesinde Kurumlar Vergisi Kanununun 2'nci maddesinin beşinci fıkrasında belirlenen koşullar dikkate alınacaktır. İşletmenin belirgin özellikleri bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi olup iktisadi işletmenin unsurları, ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı veya hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir. Ticari organizasyon, sermaye tahsisi, işyeri açılması, organizasyonun mahiyetine uygun personel istihdamı, ticaret siciline kaydolmak gibi unsur ve şartlardan tümü veya bir kısmı yerine getirilmek suretiyle belirli şekilde kurulmuş olacaktır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin bu madde de yazılı bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hükme bağlanmıştır. Aynı maddenin (5/b) bendinde de vakıflar (mazbut vakıflar hariç) ve derneklere ait taşınmazların bu maddede sayılanlar tarafından kiralanması halinde, kira ödemeleri üzerinden ödemeyi yapanlarca gelir vergisi tevkifatı yapılması hüküm altına alınmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "Diğer kurumlar vergisi mükelleflerine ait taşınmazların kiralanması karşılığında yapılan kira ödemeleri" başlıklı (15.3.2.3.) bölümünde, Kurumlar Vergisi Kanununun 1'inci maddesinde sayılan kurumlar vergisi mükelleflerine (kooperatifler hariç) ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden vergi tevkifatı yapılmayacağı, bu kurumların elde ettikleri kira gelirlerinin ilgili hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesiyle beyan edileceği; dernek ve vakıflara ait taşınmazların bir iktisadi işletme oluşturacak şekilde kiralanması halinde, oluşacak iktisadi işletme kurumlar vergisi mükellefi olduğundan elde edilen kira gelirleri üzerinden vergi tevkifatı yapılmayacağı belirtilmiştir.

Öte yandan anılan Kanunun Geçici 2'nci maddesi hükmü gereğince, 1/1/2008-31/12/2015 tarihleri arasında dernek ve vakıflarca elde edilen Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin (5) numaralı bendi ve geçici

67'nci maddesi kapsamında kesinti suretiyle vergilendirilmiş kazanç ve iratlar dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmaz.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Vakfınıza ait olup kiraya verilen taşınmazlara ilişkin kira ödemelerinden vergi tevkifatı yapılmış olması halinde söz konusu taşınmazların kiraya verilmesi nedeniyle Vakfınız bünyesinde iktisadi işletme oluşmuş sayılmayacak ve kira ödemelerinden yapılan vergi tevkifatı nihai vergilendirme olacaktır.

Öte yandan, söz konusu taşınmazlardan bir kısmının tevkifat sorumluluğu bulunmayan kişi veya kurumlara kiraya verilmiş olması halinde ise kira ödemelerinden vergi tevkifatı yapılmayan taşınmazların ticari amaç güdülerek veya hacim ve ehemmiyet bakımından ticari metot ve usulleri gerektiren bir organizasyon dahilinde kiraya verilmiş olması durumunda, bu kiralama faaliyeti nedeniyle Vakfınız bünyesinde oluşacak iktisadi işletme için kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilecektir.

II- EMLAK VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 1'inci ve 12'nci maddelerinde, Türkiye sınırları içinde bulunan binalar ile arazi ve arsaların bu Kanun hükümlerine göre emlak vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun bina vergisine ilişkin daimi muafırlıkları düzenleyen 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde, kiraya verilmemek ve vakıf senedindeki cihete tahsis edilmek şartıyla Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ait binaların daimi olarak bina vergisinden muaf tutulacağı hükme bağlanmıştır. Ancak, anılan Kanunun arazi vergisine ilişkin daimi muafırlıkları düzenleyen 14'üncü maddesinde, Vakıflara ait arsa/arazinin emlak vergisinden muaf tutulacağına dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Ayrıca, Vakfınızın Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıf olarak sayılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla; Vakfınızın Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıf olarak sayılmaması nedeniyle sahibi bulunduğunuz binaların, ayrıca Kanunda vakıflara ait arsaların emlak vergisinden muaf tutulacağına dair herhangi bir hüküm bulunmaması nedeniyle de sahibi bulunduğunuz arsanın emlak vergisinden muaf tutulması mümkün değildir.

III- BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU YÖNÜNDEN:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunun mükerrer 44'üncü maddesinde, "Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

Genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların kuracakları birlikler, darülaceze ve benzeri kuruluşlar ve üniversiteler tarafından münhasıran hizmetlerinde kullanılan binalar, Kızılay Genel Merkezi ile şubeleri ve kampları, Kredi ve Yurt-

lar Kurumuna ait öğrenci yurtları ile umuma açık ibadet yerleri, karşılıklı olmak şartıyla elçilik ve konsolosluk hizmetlerinde kullanılanlarla elçilerin ikametine mahsus olan binalar, milletlerarası kuruluşlar ve bunların temsilcilikleri tarafından kullanılan binalar ile bunların müşterimlatı vergiye tâbi değildir.

Verginin mükellefi, binaları kullananlardır. Mükellefiyet binanın kullanımı ile başlar. “

hükmü yer almaktadır.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 30 seri no.lu Belediye Gelirleri Kanununu Genel Tebliğinin “Vergiye Tabi Olmayan Binalar” başlıklı II’nci bölümünde, darülaceze ve benzeri kuruluşlar kapsamına, düşkünler evi, yetimhaneler, huzurevleri, Çocuk Esirgeme Kurumu ve korunmaya muhtaç çocukları koruma birliklerine ait çocuk yurtları gibi sosyal yardım kuruluşlarının girdiği belirtilmiştir.

Buna göre, çevre temizlik vergisinden muaf tutulacak olanlar arasında sayılmayan aynı zamanda da darülaceze ve benzeri kuruluşlar arasında değerlendirilmeyen Vakfınızın;

- kendi kullanımında bulunan binalara ilişkin çevre temizlik vergisinin Vakfınız tarafından,

- başkasına kiraladığı binalara ilişkin çevre temizlik vergisinin ise bu binaları kullananlar tarafından,

ödenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-120[94-2014/450]-15441

24.02.2016

Konu :Vakfa ait gayrimenkullerin kiraya verilmesi dolayısıyla kurumlar vergisi mükellefiyeti oluşup oluşmayacağı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Vakfınıza ait 7 adet taşınmazdan elde ettiğiniz kira gelirlerinizin hafızlık için çalışan öğrencilere, imam hatip öğrencilerine, üniversite öğrencilerine, doktora yapan öğrencilere ve vakıf imkanları çerçevesinde fakir kimselere yardım olarak verildiği belirtilerek söz konusu taşınmazların kiraya verilmesi nedeniyle Vakfınız bünyesinde iktisadi işletme oluşup oluşmayacağı, işyeri olarak kiraya verilen taşınmazlardan dolayı kiracılarınız tarafından kira ödemelerinden vergi tevkifatı yapıp yapılmayacağı ile vakfa ait taşınmazlar için emlak ve çevre temizlik vergisi ödenip ödenmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1’inci maddesine göre dernek ve vakıflar kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmazken, aynı maddenin (ç) bendi ile dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefiyeti kapsamına alınmışlardır. Aynı Kanunun 2’nci maddesinin beşinci fıkrasında, dernek ve vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve sermaye şirketleri ile kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri olduğu, aynı maddenin altıncı fıkrasında da dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal ve hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme niteliğini değiştirmeyeceği hükmüne bağlanmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerle ilgili (2.4.) bölümünde; iktisadi işletmenin belirlenmesinde iktisadi işletmenin en belirgin özelliğinin bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi olduğu, diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı veya hizmet ifaları gibi faaliyetler olduğu, Kanunun bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek veya vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsamına aldığı, satılan mal veya hizmete ait bedelin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kâr edilmemesinin, kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin iktisadi işletme olma vasfını değiştirmeyeceği açıklanmıştır.

Anılan Genel Tebliğde açıkladığı üzere, iktisadi işletmenin belirlenmesinde Kurumlar Vergisi Kanununun 2’nci maddesinin beşinci fıkrasında belirlenen koşullar dikkate alınacaktır. İşletmenin belirgin özellikleri bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi olup iktisadi işletmenin unsurları, ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı veya hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir. Ticari organizasyon, sermaye tahsis, işyeri açılması, organizasyonun mahiyetine uygun personel istihdamı, ticaret siciline kaydolmak gibi unsur ve şartlardan tümü veya bir kısmı yerine getirilmek suretiyle belirli şekilde kurulmuş olacaktır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94’üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve

vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin bu madde de yazılı bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hükme bağlanmıştır. Aynı maddenin (5/b) bendinde de vakıflar (mazbut vakıflar hariç) ve derneklere ait taşınmazların bu maddede sayılanlar tarafından kiralanması halinde, kira ödemeleri üzerinden ödemeyi yapanlarca gelir vergisi tevkifatı yapılması hüküm altına alınmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin “Diğer kurumlar vergisi mükelleflerine ait taşınmazların kiralanması karşılığında yapılan kira ödemeleri” başlıklı (15.3.2.3.) bölümünde, Kurumlar Vergisi Kanununun 1’inci maddesinde sayılan kurumlar vergisi mükelleflerine (kooperatifler hariç) ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden vergi tevkifatı yapılmayacağı, bu kurumların elde ettikleri kira gelirlerinin ilgili hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesiyle beyan edileceği; dernek ve vakıflara ait taşınmazların bir iktisadi işletme oluşturacak şekilde kiralanması halinde, oluşacak iktisadi işletme kurumlar vergisi mükellefi olduğundan elde edilen kira gelirleri üzerinden vergi tevkifatı yapılmayacağı belirtilmiştir.

Öte yandan anılan Kanunun Geçici 2’nci maddesi hükmü gereğince, 1/1/2008-31/12/2015 tarihleri arasında dernek ve vakıflarca elde edilen Gelir Vergisi Kanununun 94’üncü maddesinin (5) numaralı bendi ve geçici 67’nci maddesi kapsamında kesinti suretiyle vergilendirilmiş kazanç ve iratlar dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmaz.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Vakfınıza ait olup kiraya verilen taşınmazlara ilişkin kira ödemelerinden vergi tevkifatı yapılmış olması halinde söz konusu taşınmazların kiraya verilmesi nedeniyle Vakfınız bünyesinde iktisadi işletme oluşmuş sayılmayacak ve kira ödemelerinden yapılan vergi tevkifatı nihai vergilendirme olacaktır.

Öte yandan, söz konusu taşınmazlardan bir kısmının tevkifat sorumluluğu bulunmayan kişi veya kurumlara kiraya verilmiş olması halinde ise kira ödemelerinden vergi tevkifatı yapılmayan taşınmazların ticari amaç güdülerek veya hacim ve ehemmiyet bakımından ticari metot ve usulleri gerektiren bir organizasyon dahilinde kiraya verilmiş olması durumunda, bu kiralama faaliyeti nedeniyle Vakfınız bünyesinde oluşacak iktisadi işletme için kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilecektir.

II- EMLAK VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 1’inci ve 12’nci maddelerinde, Türkiye sınırları içinde bulunan binalar ile arazi ve arsaların bu Kanun hükümlerine göre emlak vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun bina vergisine ilişkin daimi muafıkları düzenleyen 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde, kiraya verilmemek ve vakıf senedindeki

cihete tahsis edilmek şartıyla Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ait binaların daimi olarak bina vergisinden muaf tutulacağı hükme bağlanmıştır. Ancak, anılan Kanunun arazi vergisine ilişkin daimi muafıkları düzenleyen 14’üncü maddesinde, Vakıflara ait arsa/arazinin emlak vergisinden muaf tutulacağına dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Ayrıca, Vakfınızın Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıf olarak sayılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla; Vakfınızın Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıf olarak sayılmaması nedeniyle sahibi bulunduğunuz binaların, ayrıca Kanunda vakıflara ait arsaların emlak vergisinden muaf tutulacağına dair herhangi bir hüküm bulunmaması nedeniyle de sahibi bulunduğunuz arsaların emlak vergisinden muaf tutulması mümkün değildir.

III- BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU YÖNÜNDEN:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunun mükerrer 44’üncü maddesinde, “Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

Genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların kuracakları birlikler, darülaceze ve benzeri kuruluşlar ve üniversiteler tarafından münhasıran hizmetlerinde kullanılan binalar, Kızılay Genel Merkezi ile şubeleri ve kampları, Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait öğrenci yurtları ile umuma açık ibadet yerleri, karşılıklı olmak şartıyla elçilik ve konsolosluk hizmetlerinde kullanılanlarla elçilerin ikametihane mahsus olan binalar, milletlerarası kuruluşlar ve bunların temsilcilikleri tarafından kullanılan binalar ile bunların müşterimilati vergiye tâbi değildir.

Verginin mükellefi, binaları kullananlardır. Mükellefiyet binanın kullanımı ile başlar. “

hükmü yer almaktadır.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 30 seri no.lu Belediye Gelirleri Kanununu Genel Tebliğinin “Vergiye Tabi Olmayan Binalar” başlıklı II’nci bölümünde, darülaceze ve benzeri kuruluşlar kapsamına, düşkünler evi, yetimhaneler, huzurevleri, Çocuk Esirgeme Kurumu ve korunmaya muhtaç çocukları koruma birliklerine ait çocuk yurtları gibi sosyal yardım kuruluşlarının girdiği belirtilmiştir.

Buna göre, çevre temizlik vergisinden muaf tutulacak olanlar arasında sayılmayan aynı zamanda da darülaceze ve benzeri kuruluşlar arasında değerlendirilmeyen Vakfınızın;

- kendi kullanımında bulunan binalara ilişkin çevre temizlik vergisinin Vakfınız tarafından,

- başkasına kiraladığı binalara ilişkin çevre temizlik vergisinin ise bu binaları kullananlar tarafından,

ödenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

PRATİK BİLGİLER

VERGİ

BEYANNAME İMZALATMA ZORUNLULUĞU

a) İmzalatma Kapsamındaki Mükellefler:	Tutar
2017 yılı faaliyet döneminde;	
Aktif toplamı	8.012.000
Net satışlar toplamı	16.019.000
TL' nı aşmayan kurumlar vergisi veya ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle gerçek usulde vergilendirilen Gelir Vergisi mükellefleri 2018 yılı beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatmak zorundadırlar.	
b) İmzalatma Kapsamı Dışında Kalan Mükellefler	
1- 2017 yılı faaliyet döneminde;	
-Serbest meslek faaliyetinde bulunanlardan gayrisafi hasılatları	187.000
-II. sınıf tacirlerden Alım satım veya imalat faaliyetinde bulunanlardan satışları	268.000
-II. sınıf tacirlerden yukarıda yazılı olanlar dışındaki işlerle uğraşanlardan gayrisafi iş hasılatları	135.000
-Zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen çiftçilerden hasılatları	268.000
TL' nı aşmayan mükelleflerin,	
2-Noterlerin,	
3-Özel kanunlarına göre kurulan kooperatifler ile bunların oluşturdukları birliklerin,	
4-Gelir ve kurumlar vergisinden muaf olan mükelleflerin,	
beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatma zorunluluğu bulunmamaktadır.	
c) İmzalatma Kapsamındaki Beyannameler	
2017 yılı faaliyet döneminde; (b) bölümündeki hadleri aşan, ancak (a) bölümündeki hadlerin altında kalan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine ait 2018 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri ile muhtasar beyannameler ve katma değer vergisi beyannamelerinin 3568 sayılı yasaya göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatılması zorunludur.	
Yıllık gelir vergisi beyannamesinde ticari, zirai veya mesleki kazanç yanında başka unsurlardan elde edilen gelir bulunması halinde imzalatma mecburiyeti ve buna ilişkin sorumluluk, bu gelir unsurlarıyla sınırlıdır.	
d) İmzalatma Kapsamı Dışındaki Beyannameler	
Yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri ile muhtasar beyannameler ve katma değer beyannameleri dışında kalan beyannamelerin meslek mensuplarına imzalatılması zorunluluğu bulunmamaktadır. Keza gelirleri ücret, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ile sair kazanç ve iratlardan oluşan gelir vergisi mükelleflerine ait beyannamelerin imzalatılması zorunlu değildir.	

DAMGA VERGİSİ ORANLARI

	2017 Yılı	2018 Yılı
Ücretlerde	(Binde 7,59)	(Binde 7,59)
Sözleşmeler, taahhütnameler ve temliknameler	(Binde 9,48)	(Binde 9,48)
Kira mukavelenameleri (Mukavele süresine göre kira bedeli üzerinden)	(Binde 1,89)	(Binde 1,89)
Kefalet, teminat ve rehin senetleri	(Binde 9,48)	(Binde 9,48)
Yıllık gelir vergisi beyannameleri	51,40 TL	58,80 TL
Kurumlar vergisi beyannameleri	68,60 TL	78,50 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	33,90 TL	38,80 TL
Muhtasar beyannameler	33,90 TL	38,80 TL
Diğer vergi beyannameleri Damga vergisi beyannameleri hariç	33,90 TL	38,80 TL
Gümrük idarelerine verilen beyannameler	68,60 TL	78,50 TL
Belediye ve il özel idarelerine verilen beyannameler	25,30 TL	28,90 TL
Sosyal güvenlik kurumlarına verilen sigorta prim bildireleri	25,30 TL	28,90 TL
5510 sayılı Kanun uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesi ile muhtasar beyannamenin birleştirilerek verilmesiyle oluşturulan beyannameler	40,20 TL	46,00 TL
Bilançolar	39,70 TL	45,40 TL
Gelir tabloları	19,10 TL	21,80 TL
İşletme hesabı özetleri	19,10 TL	21,80 TL

DOĞRUDAN GİDER YAZILABİLECEK PEŞTEMALLIK, ALET, EDVAT, MEFRUŞAT VE DEMİRBAŞ BEDELLERİNDE SINIR

Yıl	Tutar
2018	1.000 TL
2017	900 TL
2016	900 TL
2015	880 TL
2014	800 TL
2013	800 TL
2012	770 TL

EK MALİ TABLOLARI DÜZENLEME ZORUNLULUĞU

Dönemi	Aktif Toplamı	Net Satışlar Toplamı
2017 yılına ait ek mali tablolar için - (2018 yılında verilmesi gereken)	16.727,800.- TL	37.172.600.- TL
2016 yılına ait ek mali tablolar için - (2017 yılında verilmesi gereken)	14.613,300.- TL	32.473.700.- TL
2015 yılına ait ek mali tablolar için - (2016 yılında verilmesi gereken)	14.074.300.- TL	31.275.800.- TL
2014 yılına ait ek mali tablolar için - (2015 yılında verilmesi gereken)	13.330.500.- TL	29.622.800.- TL
2013 yılına ait ek mali tablolar için - (2014 yılında verilmesi gereken)	12.106.500.- TL	26.902.900.- TL
TL'nı (aktif toplamı veya net satışları toplamı) aşan mükellefler ek mali tabloları düzenlemek zorundadır.		

EMLAK VERGİSİ DEĞERİ YILLIK ARTIŞ ORANLARI

Yıl	Açıklama	Artış Oranı
2018	Genel Tarh ve Tahakkuk	-
2017	2016 yılı vergi değerine uygulanacak artış oranı	% 3,83
2016	2015 yılı vergi değerine uygulanacak artış oranı	% 2,79
2015	2014 yılı vergi değerine uygulanacak artış oranı	% 5,055
2014	Genel Tarh ve Tahakkuk	-
2013	2012 yılı vergi değerine uygulanacak artış oranı	% 7,80

EMLAK VERGİSİ ORANLARI

	Mesken	İşyeri	Arazi	Arsa
Normal yörelerde	Binde 1	Binde 2	Binde 1	Binde 3
Büyükşehir belediye sınırları içinde	Binde 2	Binde 4	Binde 2	Binde 6

GECİKME ZAMMI ORANLARI

Dönemi	Aylık	Yıllık
19.10.2010 - Tarihinden itibaren	% 1,40	% 16,80
19.11.2009 - 18.10.2010 Tarihleri arası	% 1,95	% 23,40
21.04.2006 - 18.11.2009 Tarihleri arası	% 2,5	% 30
02.03.2005 - 20.04.2006 Tarihleri arası	% 3	% 36

GEÇİCİ VERGİ ORANLARI

Gelir Vergisi Mükelleflerinde			
01.01.2004 tarihinden itibaren		01.01.2005 tarihinden itibaren	
% 20		% 20	
		% 15	
Kurumlar Vergisi Mükelleflerinde			
01.01.2004 tarihinden itibaren		01.01.2005 tarihinden itibaren	
01.01.2006 tarihinden itibaren		2018, 2019 ve 2020 hesap dönemlerine ait kurum kazançlarında	
% 33		% 30	
		% 20	
		% 22	

GELİR VERGİSİ TARİFESİ

(2018 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere)	
Gelir vergisine tabi gelirler;	Oran
14.800 TL'ye kadar	% 15
34.000 TL'nin 14.800 TL'si için 2.220 TL, fazlası	% 20
80.000 TL'nin 34.000 TL'si için 6.060 TL (ücret gelirlerinde 120.000 TL'nin 34.000 TL'si için 6.060 TL), fazlası	% 27
80.000 TL'den fazlasının 80.000 TL'si için 18.480 TL (ücret gelirlerinde 120.000 TL'den fazlasının 120.000 TL'si için 29.280 TL), fazlası	% 35
oranında vergilendirilir.	
(2017 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere)	
Gelir vergisine tabi gelirler;	Oran
13.000 TL'ye kadar	% 15
30.000 TL'nin 13.000 TL'si için 1.950 TL, fazlası	% 20
70.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.350 TL (ücret gelirlerinde 110.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.350 TL), fazlası	% 27
70.000 TL'den fazlasının 70.000 TL'si için 16.150 TL (ücret gelirlerinde 110.000 TL'den fazlasının 110.000 TL'si için 26.950 TL), fazlası	% 35
oranında vergilendirilir.	
(2016 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere)	
Gelir vergisine tabi gelirler;	Oran
12.600 TL'ye kadar	% 15
30.000 TL'nin 12.600 TL'si için 1.890 TL, fazlası	% 20
69.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.370 TL (ücret gelirlerinde 110.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.370 TL), fazlası	% 27
69.000 TL'den fazlasının 69.000 TL'si için 15.900 TL (ücret gelirlerinde 110.000 TL'den fazlasının 110.000 TL'si için 26.970 TL), fazlası	% 35
oranında vergilendirilir.	

KAZANÇLARDA BEYAN SINIRI

	2014	2015	2016	2017	2018
Konut kira gelirlerinde	3.300 TL	3.600 TL	3.800 TL	3.900 TL	4.400 TL
Tevkif yoluyla vergilendirilmiş menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında	27.000 TL	29.000 TL	30.000 TL	30.000 TL	34.000 TL
Tevkif yoluyla vergilendirilmiş birden fazla işverenden elde edilen ücretlerde	27.000 TL	29.000 TL	30.000 TL	30.000 TL	34.000 TL
Değer artış kazançlarında	9.700 TL	10.600 TL	11.000 TL	11.000 TL	12.000 TL
GVK 82. Maddesinde belirtilen bazı arızı kazançlarda	21.000 TL	23.000 TL	24.000 TL	24.000 TL	27.000 TL

KATMA DEĞER VERGİSİ TEVKİFAT ORANLARI

TAM TEVKİFAT UYGULANACAK İŞLEMLER

✓	İkametgâhı, İşyeri, Kanuni Merkezi ve İş Merkezi Türkiye’de Bulunmayanlar Tarafından Yapılan İşlemler
✓	Serbest Meslek Faaliyeti Çerçevesinde Yapılan Teslim ve Hizmetler
✓	Kiralama İşlemleri
✓	Reklam Verme İşlemleri

KİSMİ TEVKİFAT UYGULANACAK İŞLEMLER

	Tevkifat Oranı
Kısmi Tevkifat Uygulanacak Hizmetler	
✓	Yapım İşleri İle Bu İşlerle Birlikte İfa Edilen Mühendislik-Mimarlık ve Etüt-Proje Hizmetleri
✓	Etüt, Plan-Proje, Danışmanlık, Denetim ve Benzeri Hizmetler
✓	Makine, Teçhizat, Demirbaş ve Taşıtlara Ait Tadil, Bakım ve Onarım Hizmetleri
✓	Yemek Servis ve Organizasyon Hizmetleri
✓	İşgücü Temin Hizmetleri
✓	Yapı Denetim Hizmetleri
✓	Fason Olarak Yaptırılan Tekstil ve Konfeksiyon İşleri, Çanta ve Ayakkabı Dikim İşleri ve Bu İşlere Aracılık Hizmetleri
✓	Turistik Mağazalara Verilen Müşteri Bulma / Götürme Hizmetleri
✓	Spor Kulüplerinin Yayın, Reklam ve İsim Hakkı Gelirlerine Konu İşlemleri
✓	Temizlik, Çevre ve Bahçe Bakım Hizmetleri
✓	Servis Taşımacılığı Hizmeti
✓	Her Türlü Baskı ve Basım Hizmetleri
✓	Yukarıda Belirlenenler Dışındaki Hizmetler
Kısmi Tevkifat Uygulanacak Teslimler	
✓	Külçe Metal Teslimleri
✓	Bakır, Çinko Alüminyum ve Kurşun Ürünlerinin Teslimi
✓	Hurda ve Atık Teslimi
✓	Metal, Plastik, Lastik, Kauçuk, Kâğıt, Cam Hurda ve Atıklarından Elde Edilen Hammadde Teslimi
✓	Pamuk, Tiftik, Yün ve Yapağı İle Ham Post ve Deri Teslimleri
✓	Ağaç ve Orman Ürünleri Teslimi

Kısmi Tevkifat Uygulanmasında Sınır

Kısmi tevkifat uygulaması kapsamına giren her bir işlemin KDV dahil bedeli 1.000 TL’yi aşmadığı takdirde, hesaplanan KDV tevkifata tabi tutulmayacaktır. Sınırın aşılması halinde ise tutarın tamamı üzerinden tevkifat yapılacaktır.

Tespit edilen tutarı aşan işlemlerde KDV tevkifatı zorunluluğundan kaçınmak amacıyla bedel parçalara ayrılamayacak, aynı işleme ait bedellerin toplamı dikkate alınarak bu sınırın aşılması halinde tevkifat yapılacaktır.

Tevkifat zorunluluğundan kaçınmak amacıyla, birden fazla fatura düzenlenmek suretiyle bedelin parçalara bölündüğünün tespiti halinde vergi dairelerince, bütünlük arzettiği anlaşılan alımların toplamının yukarıda belirtilen sınırı aşıp aşmadığına bakılarak gerekli işlemler yapılacaktır.

Fiyat farkı, kur farkı ve benzeri nedenlerle tevkifata tabi işlemin bedelinde sonradan bir artış ortaya çıkması halinde, bu artış ile ilgili olarak fatura düzenlenerek KDV hesaplanacak ve hesaplanan KDV üzerinden (tevkifat alt sınırı dikkate alınmaksızın) tevkifat uygulanacaktır. Bu şekilde işlem yapılabilmesi için fiyat farkı, kur farkı ve benzerinin ait olduğu asıl işleme ait KDV dahil bedelin tevkifat alt sınırını geçmiş ve tevkifata tabi tutulmuş olması gerekmektedir.

PERAKENDE SATIŞ FIŞI, YAZAR KASA FIŞI, FATURA DÜZENLEME SINIRI

<u>Dönemi</u>	<u>Tutar</u>
01.01.2018 - 31.12.2018 Dönemi	1.000 TL
01.01.2017 - 31.12.2017 Dönemi	900 TL
01.01.2016 - 31.12.2016 Dönemi	900 TL
01.01.2015 - 31.12.2015 Dönemi	880 TL
01.01.2014 - 31.12.2014 Dönemi	800 TL
01.01.2013 - 31.12.2013 Dönemi	800 TL

REESKONT VE AVANS İŞLEMLERİNDE UYGULANACAK FAİZ ORANLARI

<u>Dönemi</u>	<u>Reeskont</u>	<u>Avans</u>
31.12.2016 - tarihinden itibaren	8,75	9,75
14.12.2014 - 30.12.2016 tarihleri arası	9	10,50
27.12.2013 - 13.12.2014 tarihleri arası	10,25	11,75
21.06.2013 - 26.12.2013 Tarihleri arası	% 9,50	% 11,00
20.12.2012 - 20.06.2013 Tarihleri arası	% 13,50	% 13,75
29.12.2011 - 19.12.2012 Tarihleri arası	% 17	% 17,75

TECİL FAİZİ ORANLARI

<u>Dönemi</u>	<u>Aylık</u>	<u>Yıllık</u>
21.10.2010 - Tarihinden itibaren	% 1	% 12
21.11.2009 - 20.10.2010 Tarihleri arası	% 1,583	% 19
28.04.2006 - 20.11.2009 Tarihleri arası	% 2	% 24
04.03.2005 - 27.04.2006 Tarihleri arası	% 2,5	% 30
12.11.2003 - 03.03.2005 Tarihleri arası	% 3	% 36
02.02.2002 - 11.11.2003 Tarihleri arası	% 5	% 60

TİCARET SİCİLİ HARÇLARI

	Gerçek Kişilere ve kooperatiflere Ait İşletmelerde	Şahıs Şirketlerine Ait İşletmelerde	Sermaye Şirketlerine Ait İşletmelerde
I- Kayıt ve Tescil Harçları; (Ticari İşletme Rehni Dahil)			
1. Ticari işletmenin ve unvanının tescil ve ilanında:	267,50 TL	767,40 TL	1.729,20 TL
2. Temsile yetkili kılınan kişilerin tescil ve ilanında (her kişi için):	132,50 TL	190,00 TL	420,60 TL
3. Ticaret siciline tescil edilmiş olan vakalardaki değişikliklerin tescilinde: (Ticari işletme rehni ile ilgili vakalar dahil) (muhteva ile ilgili bulunmayan düzeltmelerde harç alınmaz.)	132,50 TL	190,00 TL	420,60 TL
4. Kayıt silinmesinde : (Ticari işletme rehni kaydının silinmesi dahil)	51,60 TL	74,80 TL	132,50 TL
Şubelerin herbiri (Yabancı müesseselerin Türkiye'deki şubeleri dahil) ayrıca aynı harca tabidir.			
II- Kayıt ve Belge Suretleri ve Tasdikname Harçları			
1. Bir ticari işletmeye ait sicil esas defterindeki kayıtların tamamının veya bir kısmının veya memurlukta saklanan bütün belgelerin örneğinin beher sayfasının (Ticaret Sicili Tüzüğü Madde 11/1)			13,10 TL
2. Tasdiknamelerden (Ticaret Sicili Tüzüğü Madde 11/2, 104, 105)			44,00 TL

YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI

<u>Yıl</u>	<u>Oran</u>	<u>Yıl</u>	<u>Oran</u>
2017	14,47	2012	% 7,80
2016	3,83	2011	% 10,26
2015	% 5,58	2010	% 7,7
2014	% 10,11	2009	% 2,2
2013	% 3,93	2008	% 12

YURT İÇİ HARCIRAHLAR

(Vergiden Muaf Yurt İçi Gündelikler)

(01.01.2018 - 30.06.2018 dönemi için)

<u>Brüt Aylık</u>	<u>Vergiden Muaf Gündelik (TL)</u>
2.730,85 - TL ve daha fazlası için gündelik	61,50
2.710,81 - 2.730,34 TL arasında olanlarda gündelik	51,60
2.472,00 - 2.710,80 TL arasında olanlarda gündelik	48,15
2.168,06 - 2.471,99 TL arasında olanlarda gündelik	45,20
1.798,44 - 2.168,05 TL arasında olanlarda gündelik	39,85
1.798,43 - TL' ve daha aşağısı için gündelik	38,75

TL.'dir.

SOSYAL GÜVENLİK- ÇALIŞMA MEVZUATI

ASGARİ ÜCRET TUTARLARI		
Dönemi	Günlük	Aylık
01.01.2018 - 31.12.2018	67,65 TL	2.029,50 TL
01.01.2017 - 31.12.2017	59,25 TL	1.777,50 TL
01.01.2016 - 31.12.2016	54,90 TL	1.647,50 TL
01.07.2015 - 31.12.2015	42,45 TL	1.273,50 TL
01.01.2015 - 30.06.2015	40,05 TL	1.201,50 TL
01.07.2014 - 31.12.2014	37,80 TL	1.134,00 TL
01.01.2014 - 30.06.2014	35,70 TL	1.071,00 TL
	16 Yaşından Büyüklükler İçin Aylık Brüt	16 Yaşını Doldurmayanlar İçin Aylık Brüt
01.07.2013 - 31.12.2013	1.021,50 TL	877,50 TL
01.01.2013 - 30.06.2013	978,60 TL	839,10 TL
01.07.2012 - 31.12.2012	940,50 TL	805,50 TL
01.01.2012 - 30.06.2012	886,50 TL	760,50 TL
01.07.2011 - 31.12.2011	837,00 TL	715,50 TL
01.01.2011 - 30.06.2011	796,50 TL	679,50 TL
01.07.2010 - 31.12.2010	760,50 TL	648,00 TL
01.01.2010 - 30.06.2010	729,00 TL	621,00 TL

BİLDİRİM SÜRELERİ VE İHBAR TAZMİNATI		
Hizmet Süresi	Bildirim Süresi	İhbar Tazminatı
6 aydan az sürmüş işçi için	2 hafta	2 haftalık ücret
6 aydan 1,5 yıla kadar sürmüş olan işçi için	4 hafta	4 haftalık ücret
1,5 yıldan 3 yıla kadar sürmüş işçi için	6 hafta	6 haftalık ücret
3 yıldan fazla sürmüş işçi için	8 hafta	8 haftalık ücret
sonra feshedilmiş olur.		
- Bu süreler asgari olup sözleşmeler ile artırılabilir.		
- Bildirim şartına uymayan taraf, bildirim süresine ilişkin ücret tutarında tazminat ödemek zorundadır.		
- İşveren bildirim süresine ait ücreti peşin vermek suretiyle iş sözleşmesini feshedebilir.		

ÇIRAK VE ÖĞRENCİLERE ÖDENECEK ASGARİ ÜCRET	
	Dönemi
	01.01.2018-31.12.2018
• Çıraklara Ödenecek Ücret	608,85 TL
• Meslek Eğitimi Gören Öğrencilere Ödenecek Ücret	
Yirmi ve Üzerinde Personel Çalıştıran İşyerlerinde	435,27 TL
Yirmiden Az Personel Çalıştıran İşyerlerinde	217,64 TL

ENGELLİ VE ESKİ HÜKÜMLÜ ÇALIŞTIRMA ORANLARI		
İstihdamı Zorunlu Olan	İşyeri	
	Özel	Kamu
Engelli işçi	% 3	% 4
Eski Hükümlü	-	% 2

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ VE SÜRESİ	
Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde kırkıdır.	
Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde seksenini geçemez.	
	İşsizlik Ödeneği Süresi
600 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan işsizlere	180 gün
900 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan işsizlere	240 gün
1080 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan işsizlere	300 gün
süre ile işsizlik ödeneği verilir.	
İşsizlik ödeneği almaya hak kazanılması için gerekli şartlar;	
-Hizmet akdinin sona erdiği tarihten önceki son 3 yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak prim ödenmiş olması,	
-İş akdinin feshedildiği tarihten geriye doğru sürekli 120 gün prim ödenmiş olması,	
-Hizmet akdinin, İşsizlik Sigortası Kanununun 51'inci maddesinde sayılan hallerden birisine dayalı olarak sona ermiş olması,	
-Sigortalı işsiz, İşten Ayrılma Bildirgesi ile birlikte; hizmet akdinin feshedildiği tarihi izleyen günden itibaren 30 gün içinde İŞ-KUR'un ilgili birimine doğrudan veya elektronik ortamda başvurması,	

KIDEM TAZMİNATI TAVANI

Dönemi	Tutar
01/01/2018 - 30/06/2018	5.001,76 TL
01/07/2017 - 31/12/2017	4.732,48 TL
01/01/2017 - 30/06/2017	4.426,16 TL
01/07/2016 - 31/12/2016	4.297,21 TL
01/01/2016 - 30/06/2016	4.092,53 TL
01/09/2015 - 31/12/2015	3.828,37 TL
01/07/2015 - 31/08/2015	3.709,98 TL
01/01/2015 - 30/06/2015	3.541,37 TL
01/01/2014 - 31/12/2014	3.438,22 TL
01/07/2013 - 31/12/2013	3.254,44 TL
01/01/2013 - 30/06/2013	3.129,25 TL
01/07/2012 - 31/12/2012	3.033,98 TL
01/01/2012 - 30/06/2012	2.917,27 TL
01/07/2011 - 31/12/2011	2.731,85 TL
01/01/2011 - 30/06/2011	2.623,23 TL

SİGORTA PRİMİ VE İŞSİZLİK SİGORTASI PRİMİNE ESAS KAZANÇLARIN ALT VE ÜST SINIRLARI

	Alt Sınır (Taban)		Üst Sınır (Tavan)	
Dönemi	Günlük	Aylık	Günlük	Aylık
01.01.2018 - 31.12.2018	67,65 TL	2.029,50 TL	507,38 TL	15.221,40 TL
01.01.2017 - 31.12.2017	59,25 TL	1.777,50 TL	444,38 TL	13.331,10 TL
01.01.2016 - 31.12.2016	54,90 TL	1.647,00 TL	356,85 TL	10.705,50 TL
01.07.2015 - 31.12.2015	42,45 TL	1.273,50 TL	275,93 TL	8.277,90 TL
01.01.2015 - 30.06.2015	40,05 TL	1.201,50 TL	260,33 TL	7.809,90 TL
01.07.2014 - 31.12.2014	37,80 TL	1.134,00 TL	245,70 TL	7.371,00 TL
01.01.2014 - 30.06.2014	35,70 TL	1.071,00 TL	232,05 TL	6.961,50 TL
	16 Yaşını Doldurmamış İşçiler İçin		16 Yaşını Doldurmuş İşçiler İçin	
Dönemi	Alt Sınır (Taban)		Üst Sınır (Tavan)	
	Günlük	Aylık	Günlük	Aylık
01.07.2013 - 31.12.2013	29,25 TL	877,50 TL	34,05 TL	1.021,50 TL
01.01.2013 - 30.06.2013	27,97 TL	839,10 TL	32,62 TL	978,60 TL
01.07.2012 - 31.12.2012	26,85 TL	805,50 TL	31,35 TL	940,50 TL
01.01.2012 - 30.06.2012	25,35 TL	760,50 TL	29,55 TL	886,50 TL
01.07.2011 - 31.12.2011	23,85 TL	715,50 TL	27,90 TL	837,00 TL
01.03.2011 - 30.06.2011	22,65 TL	679,50 TL	26,55 TL	796,50 TL
01.01.2011 - 28.02.2011	26,55 TL	796,50 TL	26,55 TL	796,50 TL

SOSYAL GÜVENLİK PRİMİ ORANLARI

• Hizmet Akdi İle Tüm Sigorta Kollarına Tabi Çalışanlarda Prim Oranı

	İşçi	İşveren	Toplam
Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi	% 9	% 11	% 20
Kısa vadeli sigorta kolları primi	-	% 2	% 2
Genel sağlık sigortası primi	% 5	% 7,5	% 12,5
Toplam	% 14	% 20,5	% 34,5

• Hizmet Akdine Bağlı Çalışan Emekliler İçin (4/a) Sosyal Güvenlik Destek Primi Oranı

	İşçi	İşveren	Toplam
Sosyal güvenlik destek primi %	7,5	22,5	30
Kısa vadeli sigorta kolları primi %	-	2	2
Toplam %	7,5	24,5	32

• İsteğe Bağlı Sigorta Primi Oranı

	Prim Oranı
Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi.....	% 20
Genel sağlık sigortası primi.....	% 12
Toplam %	% 32

• İşsizlik Sigortası Primi Oranları

Prime Esas Aylık Brüt Kazanç Üzerinden	İşçi Payı	İşveren Payı	Devlet Katkı Payı
01.01.2002 Tarihinden İtibaren	% 1	% 2	% 1
01.06.2000-31.12.2001 Tarihleri arasında	% 2	% 3	% 2

YILLIK ÜCRETLİ İZİN HAKKI VE İZİN SÜRELERİ

İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir.	
Hizmet Süresi	İzin Süresi
1 yıldan 5 yıla kadar (beş yıl dahil) olanlara	14 günden
5 yıldan fazla 15 yıldan az olanlara	20 günden
15 yıl (dahil) ve daha fazla olanlara	26 günden
az olamaz.	
Ancak onsekiz ve daha küçük yaştaki işçilerle elli ve daha yukarı yaştaki işçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi yirmi günden az olamaz.	

SUÇ VE CEZALAR

ÖZEL USULSÜZLÜK CEZALARI

	2018
• Fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzunun verilmemesi, alınmaması ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması (2018 yılında her belge için 240 TL'den az, cezalar toplamı 120.000 TL'den fazla olamaz.)	% 10
• Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, ve benzeri evrak verilmemesi ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması (2018 yılında her bir tespit için 12.000 TL'nı ve yıllık toplam 120.000 TL'nı aşamaz.)	240 TL
• VUK'un 232'nci maddesinin 1 ila 5 numaralı bentlerinde sayılanlar dışında kalan kişilerin fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, Perakende satış fişi, Ödeme kaydedici cihaz fişi ve yolcu taşıma bileti almadıklarının tespitinde	48 TL
• Maliye Bakanlığınca tutulma ve günü gününe kayıt edilme mecburiyeti getirilen defterlerin; bulundurulmaması, günü gününe kayıt yapılmaması, yetkililere ibraz edilmemesi ile levha bulundurma mecburiyetine uyulmaması	240 TL
• Belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ilişkin kural ve standartlara uyulmaması	5.700 TL
• Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerde kullanılma zorunluluğu getirilen vergi numarasını kullanmaksızın işlem yapanlara,	290 TL
• Belge basımı ile ilgili bildirim görevini tamamen veya kısmen yerine getirmeyen matbaa işletmecilerine (Bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 180.000 TL'sını geçemez.)	900 TL
• 4358 sayılı Kanun uyarınca vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu getiren kuruluşlardan yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri, belirlenen standartlarda ve zamanda yerine getirmeyenlere	1.200 TL
• VUK.'nun 127 nci maddenin (d) bendi uyarınca Maliye Bakanlığının özel işaretli görevlisinin ikazına rağmen durmayan aracın sahibi adına	900 TL

BİRİNCİ VE İKİNCİ DERECE USULSÜZLÜK CEZALARI

Mükellef Grupları	2017		2018	
	Birinci Derece Usulsüzlükler	İkinci Derece Usulsüzlükler	Birinci Derece Usulsüzlükler	İkinci Derece Usulsüzlükler
Sermaye Şirketleri	130,00 TL	70,00 TL	148,00 TL	80,00 TL
Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	80,00 TL	40,00 TL	90,00 TL	45,00 TL
İkinci sınıf tüccarlar	40,00 TL	19,00 TL	45,00 TL	21,00 TL
Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	19,00 TL	11,00 TL	21,00 TL	12,00 TL
Kazancı basit usulde tespit edilenler	11,00 TL	5,00 TL	12,00 TL	5,70 TL
Gelir vergisinden muaf esnaf	5,00 TL	2,80 TL	5,70 TL	3,20 TL

✓ Bu cetvel de mükellef grubu: Gelir, Kurumlar Vergilerinden başka, Gider, İstihlak İşletme ve Dış Seyahat Harcamaları Vergilerine ait usulsüzlükler hakkında da esas tutulur.

✓ Emlak Alım, Gayrimenkul Kıymet Artışı, Veraset ve İntikal Vergisi, Taahhüt ve Motorlu Taahhütler Vergilerine ait usulsüzlükler ile Damga Vergisinin, beyanname verilmek suretiyle ödeneceği hallerde beyannamenin süresinde verilmemesine ilişkin usulsüzlükler bu cetvelin mükellef grupları sütununun 3'üncü sırasında göre cezalandırılır.

✓ Emlak vergisine ait usulsüzlükler, bu cetvelin mükellef grupları sütununun 3'üncü sırasında göre cezalandırılır.

✓ Kamu İdare ve müesseseleri ile dernek ve vakıfların yaptıkları usulsüzlükler (Bunların iktisadi işletmelerine ait usulsüzlükler hariç) bu cetvelin mükellef grupları sütununun 3'üncü sırasında göre cezalandırılır.

✓ Yukarıdakiler dışında kalan diğer vergi, resim ve harçlara ait usulsüzlükler bu cetvelin mükellef grupları sütununun 4'üncü sırasında göre cezalandırılır.

BİLGİ VERMEKTEN ÇEKİNERLER İLE 256, 257 VE MÜKERRER 257 NCİ MADDE VE GELİR VERGİSİ KANUNUNUN 98/A MADDESİ HÜKMÜNE UYMAYANLARA UYGULANACAK ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI

1 - Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	1.600 TL
2 - İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	800 TL
3 - Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	400 TL
özel usulsüzlük cezası kesilir.	

ELEKTRONİK ORTAMDA TEBLİĞ İLE İLGİLİ GETİRİLEN (107/A) ZORUNLULUKLARA UYMAYANLARA UYGULANACAK ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI

1 - Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	1.000 TL
2 - İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	500 TL
3 - Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	250 TL
özel usulsüzlük cezası kesilir.	

KANUNİ SÜRESİNDEN SONRA ELEKTRONİK ORTAMDA VERİLEN BEYANNAMELER İÇİN UYGULANACAK CEZALAR

Beyannamenin kanuni verilme süresinin sonundan başlayarak	İlk 30 Gün İçinde verilmesi	İkinci 30 Gün İçinde verilmesi	Sonrası verilmesi
-Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	160 TL	320 TL	1.600 TL
-İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	80 TL	160 TL	800 TL
-Yukarıda yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	40 TL	80 TL	400 TL
özel usulsüzlük cezası uygulanır.			

KANUNİ VERİLME SÜRESİNİN SONUNDAN BAŞLAYARAK ÜÇ GÜN İÇİNDE VERİLEN BİLDİRİM VEYA FORMLAR İÇİN UYGULANACAK CEZA

Ba-Bs formlarının verilme süresinin sonundan başlayarak elektronik ortamda üç gün içinde verilmesi halinde 160.- TL özel usulsüzlük cezası uygulanır.

KANUNİ SÜRESİNDEN SONRA DÜZELTME AMACIYLA ELEKTRONİK ORTAMDA VERİLEN BİLDİRİM VEYA FORMLAR İÇİN UYGULANACAK CEZALAR

Bildirim veya formun düzeltme amacıyla kanuni verilme süresinin sonundan başlayarak	İlk 10 Gün İçinde verilmesi	Takip Eden 15 Gün İçinde Verilmesi	Sonrası verilmesi
-Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	Ceza yok	320 TL	1.600 TL
-İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	Ceza yok	160 TL	800 TL
-Yukarıda yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	Ceza yok	80 TL	400 TL
özel usulsüzlük cezası uygulanır.			

**İDARİ PARA CEZALARI
(4857 Sayılı İş Kanunu)**

Fiil	Ceza		2018
Maddesi	Maddesi	Ceza Uygulanan Fiil	Ceza Tutarı
3	98	İşyerinin Açılmasını, Devir alınmasını, Çalışma Konusunun Kısmen veya Tamamen Değiştirilmesini, Kapatılmasını Bir Ay İçinde Bölge Müdürlüğüne Bildirmemek	
		✓ Bildirme yükümlülüğüne aykırı davranan işveren veya işveren vekiline çalıştırılan her işçi için	204 TL
		✓ İşyerini muvazaalı olarak bildiren asıl işveren ile alt işveren veya vekillerine ayrı ayrı	21.036 TL
		Para cezasının kesinleşmesinden sonra bildirim yükümlülüğüne aykırılığın sürmesi halinde takip eden her ay için aynı miktar ceza uygulanır	
5	99/a	İşçilere Eşit Davranma İlkesine Aykırı Davranışta Bulunmak	
		✓ İşveren veya İşveren vekiline bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)	177 TL
7	99/a	Geçici İş İlişkisine İlişkin Yükümlülüklere Uymamak	
		✓ İşveren veya İşveren vekiline bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)	296 TL
7/f	99/2	İşletmenin Ortalama Mal ve Hizmet Üretim Kapasitesinin Geçici İş İlişkisi Kurulmasını Gerektirecek Ölçüde ve Öngörülme Şekilde Artması Haline Aykırılık	
		✓ İşveren veya işveren vekiline geçici iş ilişkisi kurulan bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)	1.188 TL
8	99/b	Yazılı İş Sözleşmesi Yapılmayan Hallerde İki Ay İçinde Çalışma Koşullarına İlişkin Belgeyi İşçiye Vermemek	
		✓ İşveren veya İşveren vekiline bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)	177 TL
14	99/b	Çağrı Üzerine Çalışma Hükümlerine Aykırı Davranmak	
		✓ İşveren veya İşveren vekiline bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)	177 TL
28	99/c	İşten Ayrılan İşçiye Çalışma Belgesi Vermemek, Belgeye Gerçeğe Aykırı Bilgi Yazmak	
		✓ İşveren veya İşveren vekiline bu durumdaki her işçi için (20.05.2016 tarihinden itibaren)	177 TL
29	100	Toplu İşçi Çıkarma Hükümlerine Aykırı Olarak İşçi Çıkartmak	
		✓ İşçi çıkaran işveren veya işveren vekiline işten çıkarılan her işçi için	693 TL
30	101	Özürlü ve Eski Hükümlü Çalıştırma Yükümlülüğüne Uymamak	
		✓ İşveren veya işveren vekiline çalıştırmadığı her özürlü ve eski hükümlü ve çalıştırılmadığı her ay için	2.627 TL

32	102/a	Ücret, Prim, İkramiye Ve Bu Nitelikteki Her Çeşit İstihkakın Zorunlu Tutulduğu Halde Özel Olarak Açılan Banka Hesabına Ödememek	✓ İşveren, işveren vekili ve üçüncü kişiye bu durumda olan her işçi ve her ay için	191 TL
32	102/a	Ücret İle Kanundan, TİS'den Veya İş Sözleşmesinden Doğan Ücret Ödemelerini Süresi İçinde Kasten Ödememek Veya Eksik Ödemek	✓ İşveren, işveren vekili ve üçüncü kişiye bu durumda olan her işçi ve her ay için	191 TL
37	102/b	Ücret Hesap Pusulası Düzenlememek	✓ Ücrete ilişkin hesap pusulası düzenlemeyen işveren veya işveren vekiline	693 TL
38	102/b	Yasaya Aykırı Ücret Kesme Cezası Vermek Veya Kesintinin Sebep ve Hesabını Bildirmemek	✓ Yasaya aykırı ücret kesme cezası veren veya yaptığı kesintinin sebebini ve hesabını bildirmeyen işveren veya işveren vekiline	693 TL
39	102/a	Asgari Ücret Ödememek veya Eksik Ödemek, Ücret, Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Çeşit İstihkakı Zorunlu Tutulduğu Halde Özel Olarak Açılan Banka Hesabına Ödememek	✓ İşveren, işveren vekili ve üçüncü kişiye bu durumda olan her işçi ve her ay için	191 TL
41	102/c	Fazla Çalışma Ücretini Ödememek, İşçiye Hak Ettiği Serbest Zamanı Altı Ay İçinde Kullandırmamak Veya İşçinin Onayını Almadan Fazla Çalışma Yaptırmak	✓ İşveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için	337 TL
52	102/b	Yüzde İle İlgili Belgeyi Temsilciye Vermemek.	✓ Yüzde usulü uygulanan işyerlerinde her hesap pusulasının genel toplamını gösteren belgeyi işçilerin seçtiği temsilciye vermeyen işveren veya işveren vekiline	693 TL
56	103	Yıllık Ücretli İzni Yasaya Aykırı Şekilde Bölmek	✓ Yıllık ücretli izni yasaya aykırı bölen işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için	337 TL
57	103	Yıllık İzin Ücretini Yasaya Aykırı Şekilde Ödemek Veya Eksik Ödemek	✓ Yıllık izin ücretini yasa da belirtilen usule aykırı olarak ödeyen veya eksik ödeyen işveren vekiline bu durumda olan her işçi için	337 TL
59	103	Sözleşmesi Herhangi Bir Nedenle Sona Eren İşçiye Hak Kazanıp da Kullanmadığı Yıllık İzin Sürelerine Ait Ücreti Ödememek	✓ İş sözleşmesinin sona ermesinde işçiye kullanmadığı iznin ücretini ödemeyen işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için	337 TL
60	103	Yıllık İzin Yönetmeliğinin Esas ve Usullerine Aykırı Olarak İzni Kullandırmamak Veya Eksik Kullandırmak	✓ Yıllık ücretli izinleri yönetmelik hükümlerine uygun kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için	337 TL
63	104	Çalışma Sürelerine ve Buna İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Uymamak	✓ Yönetmelikle belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak işçilerin çalıştıran işveren veya işveren vekiline	1.853 TL
64	104	Telafi Çalışması Usullerine Uymamak	✓ Telafi çalışması usullerine uymayan işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için	337 TL
68	104	Ara Dinlenmesini Yasa Hükümlerine Göre Uygulamamak	✓ Ara dinlenmelerini yasa hükümlerine göre uygulamayan işveren veya işveren vekiline	1.853 TL
69	104	İşçileri Geceleri 7,5 Saatten Fazla Çalıştırmak, Gece ve Gündüz Postalarını Değiştirmemek	✓ Gece süresi ve gece çalışmaları konusunda kanun hükümlerine uymayan işveren veya işveren vekiline	1.853 T L
71	104	Çalıştırma Yaşı ve Çocukları Çalıştırma Yasağına Aykırı Davranmak	✓ Çalıştırma yaşı ve çocukları çalıştırma yasağına aykırı davranan işveren veya işveren vekiline	1.853 TL
72	104	Yer ve Sualtında Çalıştırma Yasağına Uymamak	✓ Yer ve su altında onsekiz yaşını doldurmamış erkek ve her yaştaki kadınları çalıştıran işveren veya işveren vekiline	1.853 TL
73	104	Çocuk ve Genç İşçileri Gece Çalıştırmak Veya İlgili Yönetmelik Hükümlerine Aykırı Hareket Etmek	✓ Sanayie ait işlerde onsekiz yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçileri gece çalıştıran, kadın işçilerin gece postalarında çalıştırılmasına ilişkin yönetmelik hükümlerine uymayan işveren veya işveren vekiline	1.853 TL
74	104	Doğum Öncesi - Sonrası Sürelerde Kadın İşçiyi Çalıştırmak, Ücretsiz İzin Veya Süt İzni Vermemek	✓ Yasa hükmüne aykırı olarak doğum öncesi ve sonrası kadın işçiyi çalıştıran ücretsiz izin veya süt iznini vermeyen işveren veya vekiline	1.853 TL
75	104	İşçi Özlük Dosyasını Düzenlememek	✓ İşçi özlük dosyasını düzenlemeyen işveren veya işveren vekiline	1.853 T L
76	104	Çalışma Sürelerine İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Uymamak	✓ Çalışma sürelerine ilişkin yönetmelik hükümlerine uymayan işveren veya işveren vekiline	1.853 TL

90	106	İş ve İşçi Bulmaya Aracılık Faaliyetini İş-Kur'dan İzin Almadan Yürütmek	
		✓ İş-Kur'dan izin almadan faaliyet gösteren işverene	21.036 TL
92/2	107/a	İş Müfettişlerinin Davetine Gelmemek, İfade ve Bilgi Vermemek Gerekli Olan Belge ve Delilleri Göstermemek Veya Vermemek, Görevlerini Yapmaları İçin Gerekli Kolaylığı Göstermemek	
		✓ Teftiş ve denetleme sırasında çağırıldıkları zaman gelmek, ifade ve bilgi vermek, gerekli belge ve delilleri göstermek yükümlülüğünü yerine getirmeyen işveren veya işveren vekillerine	16.829 TL
96	107/b	İş Müfettişleri tarafından ifade ve Bilgilerine Başvurulan İşçilere İşverenlerce Telkinlerde Veya Kötü Davranışlarda Bulunmak	
		✓ İfade ve bilgilerine başvurulana işçilere gerçeği saklama, değiştirme yönünde telkinde bulunan, ilgili makamlara başvuruları üzerine kötü davranan işveren veya işveren vekillerine	16.829 TL
	107/2	İş Müfettişlerinin Kanunlardan Doğan Teftiş ve Denetim Görevlerini Yapmalarını ve Sonuçlandırmalarını Engellemek	
		✓ İş müfettişlerinin teftiş ve denetim görevlerini yapma ve sonuçlandırmaya engel olan kimselere	16.829 TL
Bu Kanunda öngörülen idari para cezaları, 101 ve 106 ncı maddelerdeki idari para cezaları hariç, gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürünce verilir. 101 inci ve 106 ncı maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu İl Müdürü tarafından; birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezaları ise işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu İl Müdürünce verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir. 106 ncı maddeye göre verilecek idari para cezası için, 4904 sayılı Kanunun 20 ncı maddesinin (h) bendindeki tutar esas alınır. (Madde:108) İdari para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için VUK mükerrer 298 inci maddesi hükmü uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idari para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz. Bu hüküm nispi nitelikteki idari para cezaları açısından uygulanmaz. (5326 sayılı Kanun Madde:17)			

İDARİ PARA CEZALARI

(5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

5510 - Madde: 102		Dönem / Ceza Tutarı
Kurumca dayanağı belirtilmek suretiyle;		(01.01.2018-31.12.2018)
SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİ GENEL SAĞLIK SİGORTASI BİLDİRGESİ	• Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin / Genel Sağlık Sigortası Giriş Bildirgesinin Süresinde Veya Kurumca Belirlenen Şekle ve Usule Uygun Verilmemesi (102/1-a-1) Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi ile Genel Sağlık Sigortası Giriş Bildirgesini yasal süresi içinde ya da kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında her bir sigortalı için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.	2.029,50 TL
	• Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin / Genel Sağlık Sigortası Giriş Bildirgesinin Yasal Süresi Geçtikten Sonra İlgililerce Kendiliğinden 30 Gün İçinde Verilmesi (102/2) Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin / Genel Sağlık Sigortası Bildirgesinin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde her bir sigortalı için..... tutarında idari para cezası uygulanır.	507,38 TL
	• Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin Verilmediğinin Kurumca Tespit Edilmesi (102/1-a-2) Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi'nin verilmediğinin, mahkeme kararından veya kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında her bir sigortalı için asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.	4.059,00 TL
	• Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin Verilmemesi Fiilinin Bir Yıl İçerisinde Yeniden Tekrarlanması (102/1-a-3) İşyeri esas alınmak suretiyle Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin verilmediğine ilişkin; mahkemenin karar tarihinden, kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin kuruma intikal tarihinden itibaren bir yıl içinde yukarıdaki sayılan (102/a-2) durumlardan biriyle tekrar bildirge verilmediğinin anlaşılması halinde, bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında bu defa her bir sigortalı için asgari ücretin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır.	10.147,50 TL

İŞYERİ BİLDİRGESİ	• İşyeri Bildirgesinin Süresinde Veya Kurumca Belirlenen Şekle ve Usule Uygun Verilmemesi (102/1-b-1,2,3)	
	İşyeri Bildirgesini yasal süresi içinde ya da kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyen;	
	Kamu idareleri ile bilânço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar için asgari ücretin üç katı	6.088,50 TL
	Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar için asgari ücretin iki katı	4.059,00 TL
	Defter tutmakla yükümlü olmayanlar için bir aylık asgari ücret	2.029,50 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• İşyeri Bildirgesinin Yasal Süresi Geçtikten Sonra İlgililerce Kendiliğinden 30 Gün İçinde Verilmesi (102/2)	
	Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, işyeri bildirgesinin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde;	
	Kamu idareleri ile bilânço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar için	1.522,13 TL
	Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar için	1.014,75 TL
AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİ	Defter tutmakla yükümlü olmayanlar için	507,38 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Süresinde Veya Kurumca Belirlenen Şekle ve Usule Uygun Verilmemesi (102/1-c-1,2)	
	Asıl veya ek Aylık Prim ve Hizmet Belgesini belirlenen süre içinde ya da kurumca belirlenen şekilde ve usulde vermeyenlere veya kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenlere her bir fiil için;	
	Belgenin asıl olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin beşte biri...	405,90 TL
EKSİK GÜN BİLDİRİMİ	Belgenin ek olması halinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri	253,69 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• Sigortalıların Otuz Günden Az Çalıştığını Gösteren Bilgi ve Belgelerin Süresinde Verilmemesi, Verilen Belgelerin Kurumca Geçerli Sayılmaması, Ek Belgenin Kurumca Resen Düzenlenmesi (102/1-c-3)	
HİZMET VEYA KAZANÇ BİLDİRİMİ	Sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi gereken süre içinde kuruma verilmemesi veya verilen bilgi ve belgelerin kurumca geçerli sayılmaması ek belgenin kurumca re'sen düzenlenmesi durumunda, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin yarısı	1.014,75 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
EKSİK İŞÇİLİK BİLDİRİMİ	• Sigortalılarla İlgili Hizmet Veya Kazançların Bildirilmediğinin Veya Eksik Bildirildiğinin Kurumca Tespit Edilmesi (102/1-c-4)	
	Belgenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgari ücretin iki katı	4.059,00 TL
EKSİK İŞÇİLİK BİLDİRİMİ	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• Eksik İşçilik Bildirildiğinin Kurumca Tespit Edilmesi (102/1-d)	
EKSİK İŞÇİLİK BİLDİRİMİ	Kurumun defter ve belge incelemeye yetkili denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurları tarafından veya serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirlerce düzenlenen raporlara istinaden, kuruma bildirilmediği tespit edilen eksik işçilik tutarının mal edildiği her bir ay için, aylık asgari ücretin iki katı	4.059,00 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	

DEFTER - BELGE	• İşyerine Ait Defter Belge Kayıt ve Belgelerin Süresinde İbraz Edilmemesi (102/1-e-1,2,3)	
	İşyeri defter, kayıt ve belgelerini Kurumca yapılan yazılı ihtarla rağmen onbeş gün içinde mücbir sebep olmaksızın ibraz etmeyen;	
	Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin oniki katı	24.354,00 TL
	Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı katı	12.177,00 TL
	Defter tutmakla yükümlü değil iseler, asgari ücretin üç katı	6.088,50 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• Defter Kayıtlarının Geçersiz Sayılması (102/1-e-4)	
DEFTER - BELGE	Tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla; defter ve belgelerin tümünü verilen süre içinde ibraz etmekle birlikte; kanunî tasdik süresi geçtikten sonra tasdik ettirilmiş olan defterlerin tasdik tarihinden önceki kısmı, işçilikle ilgili giderlerin işlenmemiş olduğu tespit edilen defterler, sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkân vermeyecek şekilde usulsüz veya noksan tutulmuş defterler, herhangi bir ay için sigorta primleri hesabına esas tutulması gereken kazançların ve kazançlarla ilgili ödemelerin (sigorta primine esas kazancın ödemeye bağlı olduğu durumlar dahil) o ayın dahil bulunduğu hesap dönemine ait defterlere işlenmemiş olması halinde, o aya ait defter kayıtları geçerli sayılmaz ve bu geçersizlik hallerinin gerçekleştiği her bir takvim ayı için, aylık asgari ücretin yarısı ...	1.014,75 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• Defterlerin Tasdiksiz Olarak Tutulmuş Olması (102/1-e-4)	
	Kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdiksiz tutulmuş olan defterler geçerli sayılmaz ve tutmakla yükümlü bulunan defter türü dikkate alınarak;	
	Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin oniki katı	24.354,00 TL
	Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı katı	12.177,00 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• Defterlerin Bilanço Esasına Göre Tutulması Gerekirken İşletme Hesabı Esasına Göre Tutulması (102/1-e-4)	
	Vergi Usul Kanunu gereğince bilanço esasına göre defter tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş defterler geçerli sayılmaz ve tutmakla yükümlü bulunduğu defter türü dikkate alınarak aylık asgari ücretin oniki katı	24.354,00 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• Aylık Ücret Tediye Bordrosunun Geçersiz Sayılması (102/1-e-5)	
	İşverenler tarafından ibraz edilen aylık ücret tediye bordrosunda; işyerinin sicil numarası, bordronun ilişkin olduğu ay, sigortalının adı, soyadı, sigortalının sosyal güvenlik sicil numarası, ücret ödenen gün sayısı, sigortalının ücreti, ödenen ücret tutarı ve ücretin alındığına dair sigortalının imzasının bulunması zorunludur. Belirtilen unsurlardan herhangi birini ihtiva etmeyen (imza şartı yönünden makbuz mukabilinde veya banka kanalıyla yapılan ödemeler hariç) ücret tediye bordroları geçerli sayılmaz ve her bir geçersiz ücret tediye bordrosu için aylık asgari ücretin yarısı	1.014,75 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• İbraz Süresi Geçirildikten Sonra İncelemeye Sunulan Defter ve Belgelerin Geçersiz Sayılması (102/1-e-5)	
BİLGİ - BELGE İSTENMESİ	İbraz süresi geçirildikten sonra incelemeye sunulan ve tümünün veya bir bölümünün geçersiz olduğu tespit edilen defter ve belgeler yönünden, ayrıca geçersizlik fiilleri için idari para cezası uygulanmaz, sadece tutulan defter türü dikkate alınarak;	
	Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin oniki katı	24.354,00 TL
	Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı katı	12.177,00 TL
	Defter tutmakla yükümlü değil iseler, asgari ücretin üç katı	6.088,50 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• Asgari İşçilik Uygulaması Kapsamında Kamu İdareleri, Döner Sermayeli Kuruluşlar, Kanunla Kurulan Kurum ve Kuruluşlar İle Bankalardan Kurumca İstenecek Bilgi ve Belgelerin Süresinde Verilmemesi (102/1-f)	
	Kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar, asgari işçilik uygulamasıyla ilgili kurumca istenilecek bilgi ve belgeleri yazılı olarak en geç bir ay içinde vermeye mecburdur. Söz konusu bilgi ve belge verme yükümlülüğünü belirtilen sürede yerine getirmeyenlere aylık asgari ücretin iki katı	4.059,00 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	

İŞE BAŞLAMA / BIRAKMA / VAZİFE MALULLÜĞÜ VE İHALELİ İŞLERE İLİŞKİN BİLDİRİMLER	• İşe Başlama / Bırakma, Vazife Malullüğü ve İhaleli İşlere İlişkin Bildirim Yükümlülüğünün Kurum ve Kuruluşlarca Süresinde Yerine Getirilmemesi (102/1-g) 4/b kapsamında sigortalı sayılanlardan, gelir vergisi mükellefi olanlar ile şahıs şirketlerinden kolektif, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortaklarının vergi mükellefiyeti işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere vergi mükellefinin işe başlama işlemlerinin tekemmül ettirildiği tarihten, sermaye şirketlerinden limited şirket ortakları ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının, şirketin ticaret sicil memurluklarınca tescil edildikleri tarihten, anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının yönetim kuruluna seçildikleri tarihten, gelir vergisinden muaf olanların ise esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı oldukları tarihten itibaren onbeş gün içinde, tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanların meslek kuruluşuna kayıtlarının yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde, köy ve mahalle muhtarlarının seçildiklerine ilişkin mazbatalarını ilgili seçim kurulundan aldıkları tarihten itibaren onbeş gün içinde, kendi mevzuatına göre kayıt veya tescili yapan ilgili kurum, kuruluş, birlikler, vergi daireleri ve Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü sigortalı işe giriş bildirgesi düzenleyerek Kuruma vermekle yükümlüdür. Sigortalılığı (4/b) sona erenlerin durumları faaliyetin sona erme halinin bildirildiği kuruluşlar veya vergi daireleri tarafından, (Vergi dairelerince vergi mükellefiyetinin sona erdiğine ilişkin yapılacak bildirimlerde bu süre vergi mükellefiyeti terk işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere vergi mükellefinin işi bırakma işlemlerinin vergi dairelerince tekemmül ettirildiği tarihten başlar.) en geç on gün içinde Kuruma bildirilir. Kamu idareleri vazife malullüğüne (4/c kapsamındaki sigortalılara ilişkin) sebep olan olayı, o yer yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatına göre yetkili mercilere derhal, kuruma da en geç onbeş iş günü içinde bildirmekle yükümlüdür. Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Yukarıda yer alan yükümlülükleri süresinde yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlar ile tüzel kişilere aylık asgari ücret..... tutarında idari para cezası uygulanır.	2.029,50 TL
	• İşe Başlama / Bırakma, Vazife Malullüğü ve İhaleli İşlere İlişkin Bildirim Yükümlülüğünün Kurum ve Kuruluşlarca Yasal Süresi Geçtikten Sonra 30 Gün İçinde Yerine Getirilmesi (102/2) Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, kurum ve kuruluşlarca bildirimin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde..... tutarında idari para cezası uygulanır.	507,38 TL
SİGORTASIZ KİŞİLERLE İLGİLİ BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ	• Sigortasız Kişilerle İlgili Kamu İdareleri ve Bankaların Bildirim Yükümlülüğünün Süresinde Yerine Getirmemesi (102/1-g) Kamu idareleri ile bankalar, kurumca sağlanacak elektronik altyapıdan yararlanmak suretiyle, kurumca belirlenecek işlemlerde, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmek ve sigortasız olduğu tespit edilen kişileri, kuruma bildirmekle yükümlüdürler. Bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen kamu idareleri ile bankalara sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanır.	202,95 TL
	• Sigortasız Kişilerle İlgili Bildirim Yükümlülüğünün Kamu İdareleri ve Bankalarca Yasal Süresi Geçtikten Sonra 30 Gün İçinde Yerine Getirilmesi (102/2) Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirimin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde her bir bildirim yükümlülüğü için..... tutarında idari para cezası uygulanır.	50,74 TL

BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ	• Ticaret Sicil Memurluklarınca ve Yapı Ruhsatı ve Ruhsat Niteliği Taşıyan Bilgi ve Belgeleri Vermeye Yetkili Makamlarca Bildirim Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi (102/1-h)	
	Şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracağı sigortalı sayısını ve bunların işe başlama tarihini, ticaret sicili memurluklarına bildiren işverenlerin, bu bildirimleri Kuruma yapılmış sayılır. Ticaret sicili memurlukları, kendilerine yapılan bu bildirim en geç on gün içinde Kuruma bildirmek zorundadır.	
	Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişileri, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgileri, verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.	
	Ticaret sicil memurlukları, Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerin süresinde yerine getirilmeyen her bir bildirim yükümlülüğü için aylık asgari ücret	2.029,50 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
İNCELEME VE SORUŞTURMADA KURUM ELEMANLARINA ENGEL OLUNMASI	• Ticaret Sicil Memurluklarınca ve Yapı Ruhsatı ve Ruhsat Niteliği Taşıyan Bilgi ve Belgeleri Vermeye Yetkili Makamlarca Bildirim Yükümlülüğünün Yasal Süresi Geçtikten Sonra 30 Gün İçinde Yerine Getirilmesi (102/2)	
	Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, her bir bildirim yükümlülüğü için	507,38 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• İnceleme ve Soruşturma Görevlerini Yerine Getiren Kurum Elemanlarına Engel Olunması (102/1-i-1)	
	Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarının kanunun uygulanmasından doğan inceleme ve soruşturma görevlerini yerine getirmeleri sırasında işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler görevlerini yapmasına engel olamazlar; engel olanlar hakkında eylemleri başka bir suç oluştursa dahi, asgari ücretin beş katı	10.147,50 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
İNCELEME VE SORUŞTURMADA KURUM ELEMANLARINA ENGEL OLUNMASI	• İnceleme ve Soruşturmayı Engellenmek Amacıyla Kurum Elemanlarına Cebir ve Tehdit Kullanılması (102/1-i-2)	
	Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarının görevlerini yapmasını engellemek amacıyla cebir ve tehdit kullanan işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde Türk Ceza Kanununun 265 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılır. Bu suçu işleyenler hakkında ayrıca asgari ücretin on katı	20.295,00 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	

KURUM TARAFINDAN İSTENEN BİLGİ VE BELGELER	• Bilgi ve Belgelerin Süresinde Verilmemesi (102/1-i)	
	Kanunun 100 maddesi kapsamında Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri belirlenen süre içinde mücbir sebep olmaksızın vermeyen kamu idareleri, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler hakkında aylık asgari ücretin beş katı.....	10.147,50 TL
	İstenen bilgi ve belgelerin geç verilmesi halinde aylık asgari ücretin iki katı.....	4.059,00 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100 üncü maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin;	
	Belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri.....	202,95 TL
	Hiç yapılmaması halinde ise sigortalı başına aylık asgari ücretin yarısı.....	1.014,75 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bulunan sigortalıların hizmet bilgilerinin 100 üncü madde kapsamında Kurumca oluşturulan yazılım programına bilgi girişi yapması gereken işyerlerinde,	
	Belirlenen süre içinde elektronik ortamda kuruma hiç gönderilmemesi halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin beşte biri.....	405,90 TL
Geç gönderilmesi halinde ise sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri	202,95 TL	
tutarında idari para cezası uygulanır.		
Ancak, idari para cezası ilgili yılın aralık ayında geçerli olan brüt asgari ücretin yirmi dört katını geçemez.		
SİGORTALI İŞTEN AYRILIŞ - İŞTİRAKÇİLİĞİN BAŞLAMASI VE SONA ERMESİ	• Sigortalılığı Sona Eren 4/a Kapsamındaki Sigortalılara İlişkin Bildirim İle 506 Sayılı Kanunun Geçici 20 nci Maddesinde Yer Alan Sandıklara, Sandık İştirakçiliğinin Başlama ve Sona Ermesine İlişkin Bildirimin Süresinde Kuruma Verilmemesi (102/1-J)	
	Sigortalılığı sona erenlere (4/a kapsamındaki sigortalılar) ilişkin bildirim ile 506 sayılı kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama ve sona ermesine ilişkin bildirimi, süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı (tutmakla yükümlü bulunulan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla) her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için asgari ücretin onda biri	202,95 TL
	tutarında idari para cezası uygulanır.	
	• Sigortalılığı Sona Eren 4/a Kapsamındaki Sigortalılara İlişkin Bildirim İle 506 Sayılı Kanunun Geçici 20 nci Maddesinde Yer Alan Sandıklara, Sandık İştirakçiliğinin Başlama ve Sona Ermesine İlişkin Bildirimin Yasal Süresi Geçtikten Sonra İlgililerce 30 Gün İçinde Verilmesi (102/2)	
	Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirimin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için için	50,74 TL
tutarında idari para cezası uygulanır.		
BİLGİ GİRİŞİ	• Genel Sağlık Sigortalılarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilere Ait Bilgi Girişlerinin Süresinde Yapılmaması veya Bakmakla Yükümlü Olunan Kişi Olmayanlara Ait Bilgi Girişi Yapılması (102/1-k)	
	Genel sağlık sigortalılarının bakmakla yükümlü oldukları kişilere ait bilgi girişlerini süresinde yapmayan, bakmakla yükümlü olunan kişi olmayanlara ait bilgi girişi yapan kamu idarelerine, işverenlere ve bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılara asgari ücretin yarısı.....	1.014,75 TL
tutarında idari para cezası uygulanır.		
BİLDİRİM VE KONTROL YÜKÜMLÜLÜĞÜ	• Bildirim ve Kontrol Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi (102/1-l)	
	Ticari taksit, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılanlar ile çalışanların üye olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlarca bildirim ve kontrol yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde her bir fiil için asgari ücret	2.029,50 TL
tutarında idari para cezası uygulanır.		

PRİME ESAS KAZANÇ VEYA HİZMET BİLDİRİLMESİ	• Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesindeki Sigortalıların Prime Esas Kazançlarının veya Hizmetlerinin Bildirilmemesi, Eksik Ya da Geç Bildirilmesi (102/1-m) (09.08.2016 tarihinden itibaren)	
	1) Beyannamenin asıl olması halinde (aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla) beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin beşte biri tutarında	405,90 TL
	2) Beyannamenin ek olması halinde (aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla) her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında	253,69 TL
	3) Ek beyannamenin, Kurumca resen düzenlenmesi durumunda, (aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla) her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin yarısı tutarında	1.014,75 TL
	4) Beyannamenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği ya da sadece hizmetlerinin Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması hâlinde, beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık beyannamedeki her bir işyeri için,	
	a) Kamu idareleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar hakkında, (asgari ücretin üç katını geçmemek üzere) sigortalı başına, aylık asgari ücret tutarında	2.029,50 TL
	b) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar hakkında, (asgari ücretin iki katını geçmemek üzere) sigortalı başına, yarım asgari ücret tutarında	1.014,75 TL
	c) Defter tutmakla yükümlü olmayanlar hakkında, (aylık asgari ücreti geçmemek üzere) sigortalı başına, asgari ücretin üçte biri tutarında	676,50 TL
	ç) Beyannamedeki her bir işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirildiğinin anlaşılması halinde ise beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, (aylık asgari ücretin onda birinden az, iki katından fazla olmamak üzere) tespit edilen prime esas kazanç tutarında,	
MESLEK ADI VE KODU BİLDİRİMİ	İdari para cezası uygulanır.	
	• Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde, Sigortalıların Fiilen Yaptıkları İşe Uygun Meslek Adının ve Kodunun Gerçeğe Aykırı Bildirilmesi (102/1-n)	
	Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanır. (01.01.2018 tarihinden geçerli olmak üzere)	202,95 TL

✓ İdarî para cezası uygulanması İşyeri Bildirgesi, Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi ve Aylık Prim ve Hizmet belgelerinin kuruma verilmesi yükümlülüğünü kaldırmaz.

✓ İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmaması olması halinde, idari para cezası kesinleşir.

✓ İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez.

✓ Mahkemeye başvurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenmeyen idari para cezaları, 89 uncu madde hükmü gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

✓ İdarî para cezaları on yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Zamanaşımı süresi, fiilin işlendiği tarihten itibaren başlar.

✓ İdarî para cezaları hakkında, 5510 ve 5502 sayılı Kanunlarda hüküm bulunmayan hallerde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

İDARİ PARA CEZALARI (6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu)											
(01.01.2018 - 31.12.2018)											
Fii Maddesi	Ceza Maddesi	Ceza Uygulanan Fii	10 dan Az Çalışanı Olan İşyerleri			10 - 49 Çalışanı Olan İşyerleri			50 ve Daha Fazla Çalışanı Olan İşyerleri		
			AZ TEHLİKELİ	TEHLİKELİ	ÇOK TEHLİKELİ	AZ TEHLİKELİ	TEHLİKELİ	ÇOK TEHLİKELİ	AZ TEHLİKELİ	TEHLİKELİ	ÇOK TEHLİKELİ
4/1-a	26/1-a	İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili tedbir almamak, organizasyonu yapmamak, gerekli araç ve gereçleri sağlamamak, sağlık ve güvenlik tedbirlerini değişen şartlara uygun hale getirmemek ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapmamak.									
		✓ Her yükümlülük için	3.092	3.865	4.638	3.092	4.638	6.184	4.638	6.184	9.276
4/1-b	26/1-a	İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini izlememek, denetlememek ve uygunsuzlukları gidermemek.									
		✓ Her yükümlülük için	3.092	3.865	4.638	3.092	4.638	6.184	4.638	6.184	9.276
6/1-a	26/1-b	İş güvenliği uzmanı görevlendirmemek.									
		✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için	7.738	9.672	11.607	7.738	11.607	15.476	11.607	15.476	7.738
6/1-a	26/1-b	İşyeri hekimi görevlendirmemek.									
		✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için	7.738	9.672	11.607	7.738	11.607	15.476	11.607	15.476	23.214
6/1-a	26/1-b	On ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirmemek.									
		✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için	...	...	...	...	...	7.734	...	...	11.601
6/1-b	26/1-b	İSG hizmetleri için görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç-gereç-mekân sağlamamak.	2.319	2.898	3.478	2.319	3.478	4.638	3.478	4.638	6.957
6/1-c	26/1-b	İSG hizmetlerini yürütenler arasında koordinasyonu sağlamamak.	2.319	2.898	3.478	2.319	3.478	4.638	3.478	4.638	6.957
6/1-ç	26/1-b	Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirmemek.									
		✓ Her tedbir için	1.545	1.931	2.317	1.545	2.317	3.090	2.317	3.090	4.635
6/1-d	26/1-b	Görevlendirilen kişileri, hizmet alınan kuruluşları, başka işyerlerinden gelen çalışanları ve bunların işverenlerini İSG riskleri konusunda bilgilendirmemek.	2.319	2.898	3.478	2.319	3.478	4.638	3.478	4.638	6.957
8/1	26/1-c	İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin hak ve yetkilerini kısıtlamak.									
		✓ Uzman ve hekim için ayrı ayrı	2.319	2.898	3.478	2.319	3.478	4.638	3.478	4.638	6.957
8/6	26/1-c	İşyeri sağlık ve güvenlik birimini kurmamak.	...	...	...	...	...	...	3.478	4.638	6.957
10/1	26/1-ç	Risk değerlendirmesi yapmamak veya yaptırmamak.	4.641	5.801	6.961	4.641	6.961	9.282	6.961	9.282	13.923
		✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için	6.963	8.703	10.444	6.963	10.444	13.926	10.444	13.926	20.889
10/4	26/1-ç	Risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaları yapmamak.	2.319	2.898	3.478	2.319	3.478	4.638	3.478	4.638	6.957
11	26/1-d	Acil durumları belirlememek, acil durumlar için tedbir almamak, acil durum planlarını hazırlamamak, destek elemanı görevlendirmemek, araç gereç sağlamamak, acil durumlarda işyeri dışındaki kuruluşla irtibatı sağlayacak düzenlemeyi yapmamak									
		✓ Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için	1.545	1.931	2.317	1.545	2.317	3.090	2.317	3.090	4.635

12	26/1-d	Ciddi ve yakın tehlike durumunda; çalışanların işi bırakarak güvenli yere gitmelerini sağlamamak. Zorunluluk olmadıkça, gerekli donanımına sahip ve özel olarak görevlendirilenler dışındaki çalışanlardan işlerine devam etmelerini istemek. Müdahalede bulunan çalışanları yaptıkları müdahaleden dolayı sorumlu tutmak.									
		✓ Her yükümlülük için	1.545	1.931	2.317	1.545	2.317	3.090	2.317	3.090	4.635
		✓ Her ay (Aykırılığın devamı halinde) için	1.545	1.931	2.317	1.545	2.317	3.090	2.317	3.090	4.635
14/1	26/1-e	İş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutmamak, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenlememek. İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da ekipmanı zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenlememek.									
		✓ Her yükümlülük için	2.319	2.898	3.478	2.319	3.478	4.638	3.478	4.638	6.957
14/2	26/1-e	İş kazalarını ve meslek hastalıklarını 3 iş günü içinde SGK'ya bildirmemek.	3.092	3.865	4.638	3.092	4.638	6.184	4.638	6.184	9.276
14/4	26/1-e	Sağlık hizmeti sunucularının iş kazalarını, yetkili sağlık hizmet sunucularının meslek hastalıklarını en geç 10 gün içinde SGK'ya bildirmemesi.	3.092	3.092	3.092	3.092	3.092	3.092	3.092	3.092	3.092
15/1	26/1-f	Çalışanlara sağlık gözetimi yaptırmamak.									
		✓ Her çalışan için	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545
15/2	26/1-f	Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde çalışacaklar için sağlık raporu almamak.									
		✓ Her çalışan için	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545
16	26/1-g	Çalışanları bilgilendirme yükümlülüğüne uymamak.									
		✓ Her bir çalışan için	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545
17	26/1-ğ	Çalışanlara eğitim verme yükümlülüğüne uymamak.									
		✓ Her bir çalışan için	626	626	626	626	626	626	626	626	626
18	26/1-h	Çalışanların görüşlerini alma ve katılımlarını sağlama yükümlülüğüne uymamak.									
		✓ Her aykırılık için	1.545	1.931	2.317	1.545	2.317	3.090	2.317	3.090	4.635
20/1	26/1-ı	İşyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarına göre çalışan temsilcileri görevlendirmek.	1.545	1.931	2.317	1.545	2.317	3.090	2.317	3.090	4.635
20/3	26/1-ı	İşveren tarafından çalışan temsilcilerinin öneride bulunma ve tedbir alınmasını isteme hakkını ihlal etmek.	2.319	2.898	3.478	2.319	3.478	4.638	3.478	4.638	6.957
20/4	26/1-ı	Çalışan temsilcilerinin ve destek elemanlarının haklarını kısıtlamak ve gerekli imkanları sağlamamak.									
		✓ Hakları kısıtlanan her birey için	1.545	1.931	2.317	1.545	2.317	3.090	2.317	3.090	4.635
22	26/1-i	Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kurulunu oluşturmamak.									
		✓ Her aykırılık için	...	...	...	...	...	...	4.638	6.184	9.276
22	26/1-i	Alt işverenin bulunduğu hallerde uygun kurulu oluşturmamak, kurullar arasında koordinasyonu sağlamamak, aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması halinde birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirmemek.									
		✓ Her aykırılık için	3.092	3.865	4.638	3.092	4.638	6.184	4.638	6.184	9.276
23	26/1-j	Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanları, sanayi bölgeleri vb. yerlerde diğer işyerlerini etkileyecek tehlikeler konusunda işverenleri uyarmayan, uyarılara uymayan işverenleri Bakanlığa bildirmeyen yönetimlere,	7.738	9.672	11.607	7.738	11.607	15.476	11.607	15.476	23.214

24	26/1-k	Ölçüm, inceleme ve araştırma yapılmasına, numune alınmasına veya eğitim kurumları ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin kontrol ve denetiminin yapılmasına engel olmak.		7.738	9.672	11.607	7.738	11.607	15.476	11.607	15.476	23.214
25/6	26/1-l	İşin durdurulması sebebiyle işsiz kalan çalışanlara ücretlerini ödememek veya uygun başka iş vermemek.										
		✓	<i>İhlale uğrayan her çalışan için</i>	1.253	1.253	1.253	1.253	1.253	1.253	1.253	1.253	1.253
		✓	<i>Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için</i>	1.253	1.253	1.253	1.253	1.253	1.253	1.253	1.253	1.253
29	26/1-m	Büyük kaza önleme politika belgesini hazırlamamak.		77.400	96.750	116.100	77.400	116.100	154.800	116.100	154.800	232.200
		Güvenlik raporunu hazırlayarak Bakanlığa sunmadan işyerini faaliyete geçirmek.		123.840	154.800	185.760	123.840	185.760	247.680	185.760	247.680	371.520
		İşletilmesine Bakanlıkça izin verilmeyen işyerini faaliyete geçirmek.		123.840	154.800	185.760	123.840	185.760	247.680	185.760	247.680	371.520
		Durdurulan işyerinde faaliyete devam etmek.		123.840	154.800	185.760	123.840	185.760	247.680	185.760	247.680	371.520
30	26/1-n	30 uncu madde de öngörülen yönetmeliklerdeki hükümlere aykırı hareket etmek.										
		✓	<i>Her hüküm için</i>	1.545	1.931	2.317	1.545	2.317	3.090	2.317	3.090	4.635
		✓	<i>Her ay (Aykırlığın devamı halinde) için</i>	1.545	1.931	2.317	1.545	2.317	3.090	2.317	3.090	4.635
30	26/1-o	Çalışanlarına standartlara uygun ve CE belgele kişisel koruyucu donanım temin etmemek.										
		✓	<i>Her çalışan için</i>	626	626	626	626	626	626	626	626	626
30	26/1-ö (*)	Yer altı maden işletmelerinde çalışanların bulundukları yeri ve giriş çıkışlarını gösteren takip sistemini kurmamak.										
		✓	<i>Her çalışan için</i>	626	626	626	626	626	626	626	626	626
-İdari para cezaları (14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezası hariç) gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürünce verilir. Verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren 30 gün içinde ödenir. (6331 sayılı Kanun Madde: 26/2)												
-İşin durdurulması halinde, durdurmaya sebep olan fiilden dolayı ilgili idari para cezası uygulanmaz. (6331 sayılı Kanun Madde: 26/4)												
-Çalışan sayısıyla çarpılarak verilen idari para cezalarında üçüncü fıkra hükümler uygulanmaz. (6331 sayılı Kanun Madde: 26/5)												
-(*) 26/1-ö bendinde yer alan idari para cezası 01.01.2016 tarihinden itibaren uygulanır. (6331 Geçici Madde: 9)												

DİĞER

ARAÇ MUAYENE ÜCRETLERİ

	Tutar
- Otobüs, Kamyon, Çekici ve Tanker.....	305,62 TL
- Otomobil, Minibüs, Kamyonet, Özel Amaçlı Taşıt, Arazi Taşıtı, Römork, Yarı Römork ..	226,56 TL
- Traktör (Römorklu - Römorksuz), Motosiklet, Motorlu Bisiklet.....	115,64 TL

KARŞILIKSIZ ÇIKAN ÇEKLERDE MUHATAP BANKANIN ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

	Tutar (TL)
Muhatap banka, ibraz eden düzenleyici dışındaki hamile, süresinde ibraz edilen her çek yaprağı için; a) Karşılığının hiç bulunmaması hâlinde, -Çek bedeli binaltıyüz Türk Lirası veya üzerinde ise -Çek bedeli binaltıyüz Türk Lirasının altında ise çek bedelini, - b) Karşılığının kısmen bulunması hâlinde, -Çek bedeli binaltıyüz Türk Lirası veya altında ise, çek bedelini aşmamak koşuluyla, kısmî karşılığı binaltıyüz Türk Lirasına tamamlayacak bir miktarı, -Çek bedeli binaltıyüz Türk Lirasının üzerinde ise, çek bedelini aşmamak koşuluyla, kısmî karşılığa ilave olarak binaltıyüz Türk Lirasını, ödemekle yükümlüdür. Bu husus, hesap sahibi ile muhatap banka arasında çek defterinin teslimi sırasında yapılmış olan dönülemeyecek bir gayri nakdî kredi sözleşmesi hükmündedir.	1.600

20. 10. 2010 tarihinden önce yayımlanan Tebliğlere göre bastırılan çeklerden ötürü muhatap banka, süresinde ibraz edilen çekin karşılığının bulunmaması halinde her çek yaprağı için doküzyüzkırk Türk Lirasına kadar ve kısmen karşılığının bulunması halinde ise bu miktarı her çek yaprağı için doküzyüzkırk Türk Lirasına tamamlayacak biçimde ödeme yapmakla yükümlüdür.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ VE DEĞİŞİM ORANLARI
(TÜFE) (2003 = 100)

YIL	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİR.	TEMM.	AĞUS.	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
2018	330,75	333,17	336,48	342,78								
2017	299,74	302,17	305,24	309,23	310,61	309,78	310,24	311,85	313,88	320,40	325,18	327,41
2016	274,44	274,38	274,27	276,42	278,02	279,33	282,58	281,76	282,27	286,33	287,81	292,54
2015	250,45	252,24	255,23	259,39	260,85	259,51	259,74	260,78	263,11	267,20	268,98	269,54
2014	233,54	234,54	237,18	240,37	241,32	242,07	243,17	243,40	243,74	248,37	248,82	247,72
2013	216,74	217,39	218,83	219,75	220,07	221,75	222,44	222,21	223,91	227,94	227,96	229,01
2012	201,98	203,12	203,96	207,05	206,61	204,76	204,29	205,43	207,55	211,62	212,42	213,23
2011	182,60	183,93	184,70	186,30	190,81	188,08	187,31	188,67	190,09	196,31	199,70	200,85
2010	174,07	176,59	177,62	178,68	178,04	177,04	176,19	176,90	179,07	182,35	182,40	181,85
2009	160,90	160,35	162,12	162,15	163,19	163,37	163,78	163,29	163,93	167,88	170,01	170,91
2008	146,94	148,84	150,27	152,79	155,07	154,51	155,40	155,02	155,72	159,77	161,10	160,44
2007	135,84	136,42	137,67	139,33	140,03	139,69	138,67	138,70	140,13	142,67	145,45	145,77
2006	123,57	123,84	124,18	125,84	128,20	128,63	129,72	129,15	130,81	132,47	134,18	134,49
2005	114,49	114,51	114,81	115,63	116,69	116,81	116,14	117,13	118,33	120,45	122,14	122,65
2004	104,81	105,35	106,36	106,89	107,35	107,21	107,72	108,54	109,57	112,03	113,50	113,86
2003	94,77	96,23	98,12	99,09	100,04	100,12	99,93	100,09	101,44	102,38	103,68	104,12

YURTIÇİ ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ VE DEĞİŞİM ORANI - Yİ-ÜFE

	YIL	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMM.	AĞUS.	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
Endeks	2018	319,60	328,17	333,21	341,88								
	2017	284,99	288,59	291,58	293,79	295,31	295,52	297,65	300,18	300,90	306,04	312,21	316,48
	2016	250,67	250,16	251,17	252,47	256,21	257,27	257,81	258,01	258,77	260,94	266,16	274,09
	2015	236,61	239,46	241,97	245,42	248,15	248,78	247,99	250,43	254,25	253,74	250,13	249,31
	2014	229,10	232,27	233,98	234,18	232,96	233,09	234,79	235,78	237,79	239,97	237,65	235,84
	2013	206,91	206,65	208,33	207,27	209,34	212,39	214,50	214,59	216,48	217,97	219,31	221,74
	2012	203,10	202,91	203,64	203,81	204,89	201,83	201,20	201,71	203,79	204,15	207,54	207,29
	2011	182,75	185,90	188,17	189,32	189,61	189,62	189,57	192,91	195,89	199,03	200,32	202,33
	2010	164,94	167,68	170,94	174,96	172,95	172,08	171,81	173,79	174,67	176,78	176,23	178,54
	2009	155,16	156,97	157,43	158,45	158,37	159,86	158,74	159,40	160,38	160,84	162,92	163,98
	2008	143,80	147,48	152,16	159,00	162,37	162,90	164,93	161,07	159,63	160,54	160,49	154,80
	2007	135,09	136,37	137,70	138,80	139,34	139,19	139,28	140,47	141,90	141,71	142,98	143,19
	2006	123,51	123,83	124,14	126,54	130,05	135,28	136,45	135,43	135,11	135,73	135,33	135,16
Bir önceki aya göre Değişim %	YIL	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMM.	AĞUS.	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
	2018	0,99	2,68	1,54	2,60								
	2017	3,98	1,26	1,04	0,76	0,52	0,07	0,72	0,85	0,24	1,71	2,02	1,37
	2016	0,55	-0,20	0,40	0,52	1,48	0,41	0,21	0,08	0,29	0,84	2,00	2,98
	2015	0,33	1,20	1,05	1,43	1,11	0,25	-0,32	0,98	1,53	-0,20	-1,42	-0,33
	2014	3,32	1,38	0,74	0,09	-0,52	0,06	0,73	0,42	0,85	0,92	-0,97	-0,76
	2013	-0,18	-0,13	0,81	-0,51	1,00	1,46	0,99	0,04	0,88	0,69	0,62	1,11
	2012	0,38	-0,09	0,36	0,08	0,53	-1,49	-0,31	0,26	1,03	0,17	1,66	-0,12
	2011	2,36	1,72	1,22	0,61	0,15	0,01	-0,03	1,76	1,55	1,60	0,65	1,00
	2010	0,58	1,66	1,94	2,35	-1,15	-0,50	-0,16	1,15	0,51	1,21	-0,31	1,31
	2009	0,23	1,17	0,29	0,65	-0,05	0,94	-0,71	0,42	0,62	0,28	1,29	0,66
	2008	0,42	2,56	3,17	4,50	2,12	0,32	1,25	-2,34	-0,90	0,57	-0,03	-3,54
	2007	-0,05	0,95	0,97	0,80	0,39	-0,11	0,06	0,85	1,02	-0,13	0,89	0,15
	2006	1,96	0,26	0,25	1,94	2,77	4,02	0,86	-0,75	-0,23	0,45	-0,29	-0,12
Bir Önceki Yılın Aralık Aynası Göre Değişim %	YIL	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMM.	AĞUS.	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
	2018	0,99	3,69	5,29	8,03								
	2017	3,98	5,29	6,38	7,19	7,74	7,82	8,60	9,52	9,78	11,66	13,91	15,47
	2016	0,55	0,34	0,75	1,27	2,77	3,19	3,41	3,49	3,79	4,66	6,76	9,94
	2015	0,33	1,53	2,60	4,06	5,22	5,49	5,15	6,19	7,81	7,59	6,06	5,71
	2014	3,32	4,75	5,52	5,61	5,06	5,12	5,89	6,33	7,24	8,22	7,18	6,36
	2013	-0,18	-0,31	0,50	-0,01	0,99	2,46	3,48	3,52	4,43	5,15	5,80	6,97
	2012	0,38	0,29	0,65	0,73	1,27	-0,24	-0,56	-0,30	0,72	0,90	2,58	2,45
	2011	2,36	4,13	5,40	6,04	6,20	6,21	6,18	8,05	9,72	11,48	12,20	13,33
	2010	0,58	2,25	4,24	6,69	5,47	4,93	4,77	5,98	6,52	7,80	7,47	8,87
	2009	0,23	1,40	1,70	2,35	2,30	3,27	2,54	2,97	3,60	3,90	5,24	5,93
	2008	0,42	3,00	6,26	11,04	13,39	13,76	15,18	12,49	11,48	12,11	12,08	8,11
	2007	-0,05	0,89	1,88	2,69	3,09	2,98	3,05	3,93	4,98	4,84	5,78	5,94
	2006	1,96	2,22	2,48	4,46	7,36	11,68	12,64	11,80	11,54	12,04	11,72	11,58
Yıllık Değişim (Bir Önceki Yılın Aynı Aynası Göre Değişim) %	YIL	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMM.	AĞUS.	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
	2018	12,14	13,71	14,28	16,37								
	2017	13,69	15,36	16,09	16,37	15,26	14,87	15,45	16,34	16,28	17,28	17,30	15,47
	2016	5,94	4,47	3,80	2,87	3,25	3,41	3,96	3,03	1,78	2,84	6,41	9,94
	2015	3,28	3,10	3,41	4,80	6,52	6,73	5,62	6,21	6,92	5,74	5,25	5,71
	2014	10,72	12,40	12,31	12,98	11,28	9,75	9,46	9,88	9,84	10,10	8,36	6,36
	2013	1,88	1,84	2,30	1,70	2,17	5,23	6,61	6,38	6,23	6,77	5,67	6,97
	2012	11,13	9,15	8,22	7,65	8,06	6,44	6,13	4,56	4,03	2,57	3,60	2,45
	2011	10,80	10,87	10,08	8,21	9,63	10,19	10,34	11,00	12,15	12,58	13,67	13,33
	2010	6,30	6,82	8,58	10,42	9,21	7,64	8,24	9,03	8,91	9,92	8,17	8,87
	2009	7,90	6,43	3,46	-0,35	-2,46	-1,86	-3,75	-1,04	0,47	0,19	1,51	5,93
	2008	6,44	8,15	10,50	14,56	16,53	17,03	18,41	14,67	12,49	13,29	12,25	8,11
	2007	9,37	10,13	10,92	9,68	7,14	2,89	2,08	3,72	5,02	4,41	5,65	5,94
	2006	5,11	5,26	4,21	4,96	7,66	12,52	14,34	12,32	11,19	10,94	11,67	11,58
Oniki Aylık Ortalamalara Göre Değişim %	YIL	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMM.	AĞUS.	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
	2018	15,66	15,50	15,35	15,36								
	2017	4,96	5,87	6,89	8,01	9,02	9,98	10,94	12,05	13,26	14,47	15,38	15,82
	2016	5,50	5,61	5,64	5,47	5,19	4,91	4,77	4,51	4,07	3,83	3,93	4,30
	2015	9,59	8,79	8,03	7,36	6,98	6,74	6,43	6,14	5,92	5,58	5,33	5,28
	2014	5,22	6,11	6,95	7,89	8,66	9,03	9,26	9,55	9,84	10,11	10,32	10,25
	2013	5,33	4,72	4,23	3,74	3,27	3,18	3,23	3,39	3,58	3,93	4,10	4,48
	2012	11,11	10,96	10,79	10,72	10,57	10,24	9,88	9,33	8,65	7,80	6,98	6,09
	2011	8,89	9,23	9,36	9,17	9,21	9,42	9,59	9,76	10,03	10,26	10,72	11,09
	2010	1,14	1,20	1,63	2,52	3,50	4,30	5,33	6,18	6,89	7,71	8,27	8,52
	2009	12,81	12,63	11,99	10,65	8,96	7,34	5,47	4,19	3,22	2,20	1,37	1,23
	2008	6,08	5,94	5,95	6,39	7,20	8,39	9,76	10,68	11,29	12,03	12,56	12,72
	2007	9,68	10,08	10,63	11,01	10,95	10,09	9,03	8,29	7,77	7,23	6,75	6,31
	2006	5,45	5,04	4,49	4,09	4,27	4,97	5,82	6,49	7,06	7,76	8,60	9,34

Muhtelif mevzuatta Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) ve Üretici Fiyat Endeksine (ÜFE) yapılmış olan atıflar, Kurumca hesaplanan Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksine (Yİ-ÜFE), tarım sektörü TEFE ve ÜFE'ye yapılan atıflar Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksine yapılmış sayılır. (TİK Madde: 58)